

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupungin tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2016

1	JOHDANTO	9
1.1	Tilinpäätössäännökset.....	9
1.2	Tilinpäätöskokonaisuus	9
2	TOIMINTAKERTOMUS.....	10
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	10
2.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	10
2.1.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	12
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	16
2.1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	20
2.1.5	Arvio todennäköisestä kehityksestä.....	21
2.1.6	Kunnan henkilöstö	21
2.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista.....	22
2.1.8	Ympäristötekijät.....	24
2.2	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	26
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	29
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	29
2.3.2	Toiminnan rahoitus	33
2.4	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	37
2.5	Kokonaistulot ja -menot.....	40
2.6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	41
2.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	41
2.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	42
2.6.3	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	43
2.6.4	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	45
2.6.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	50
2.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	53

2.7.1	Tilikauden tuloksen käsittely.....	53
2.7.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	53
2.7.2.1	Tasapainottamissuunnitelma: Hallinto.....	54
2.7.2.2	Tasapainottamissuunnitelma: Perusturvalautakunta	54
2.7.2.3	Tasapainottamissuunnitelma: Sivistyslautakunta	55
2.7.2.4	Tasapainottamissuunnitelma: Rakennus- ja ympäristölautakunta	56
2.7.2.5	Tasapainottamissuunnitelma: Tekninen lautakunta	56
2.7.2.6	Tasapainottamissuunnitelma: Maaseutulautakunta.....	57
2.7.2.7	Tasapainottamissuunnitelma: Vapaa-aikalautakunta	58
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	59
3.1	Tavoitteiden toteutuminen.....	59
3.1.1	Keskusvaalilautakunta.....	59
3.1.2	Tarkastuslautakunta.....	59
3.1.3	Kaupunginhallitus	59
3.1.4	Vesihuoltolaitos.....	63
3.1.5	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta	66
3.1.5.1	Hallinto	67
3.1.5.2	Aikuisten psykososiaaliset palvelut	70
3.1.5.3	Vastaanottopalvelut	71
3.1.5.4	Erikoissairaanhoito	72
3.1.5.5	Suun terveydenhuolto	73
3.1.5.6	Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto	74
3.1.5.7	Aikuissosiaalityö	74
3.1.5.8	Perhepalvelut.....	76
3.1.5.9	Hoito ja hoiva sekä kuntoutus	78
3.1.5.10	Vammaispalvelut	82
3.1.5.11	Työterveyshuolto.....	84
3.1.6	Järvi-Pohjanmaan sivistyslautakunta	101
3.1.6.1	Talousarvion toteutuminen	101
3.1.6.2	Sivistystoimen hallinto.....	103
3.1.6.3	Varhaiskasvatus	105

3.1.6.4	Perusopetus.....	106
3.1.6.5	Lukio-opetus	108
3.1.6.6	Alajärven musiikkiopisto.....	109
3.1.6.7	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto.....	110
3.1.6.8	Kirjastopalvelut / Järvi-Pohjanmaan kirjastot	112
3.1.6.9	Museopalvelut	113
3.1.6.10	Kulttuuripalvelut.....	116
3.1.7	Järvi-Pohjanmaan maaseutulausakunta.....	131
3.1.7.1	Strategiset tavoitteet ja toimialan yleistilanne	131
3.1.7.2	Maaseututoimen hallinto	133
3.1.7.3	Maaseututoimen luottamushenkilöhallinto.....	133
3.1.7.4	Tuki- ja viranomaistehtävät	134
3.1.7.5	Maaseudun kehittäminen	136
3.1.7.6	Maaseututoimen avustukset	138
3.1.7.7	Lomatoimen hallinto	138
3.1.7.8	Lomituspalvelut/maatalousyrittäjät.....	140
3.1.7.9	Lomituspalvelut/turkistuottajat	140
3.1.8	Järvi-Pohjanmaan tekninen lausakunta	151
3.1.8.1	Toiminta-ajatus ja tavoitteet vuodelle 2016	151
3.1.8.2	Tekninen hallinto	151
3.1.8.3	Viranomaispalvelut.....	152
3.1.8.4	Tukipalvelut	154
3.1.8.5	Investoinnit, Alajärvi.....	156
3.1.9	Järvi-Pohjanmaan vapaa-aikalautakunta	161
3.1.9.1	Talousarvion toteutuminen	161
3.1.9.2	Hallinto	162
3.1.9.3	Liikuntapalvelut ja liikuntapaikkojen hoito.....	163
3.1.9.4	Nuorisotoimi.....	166
3.1.10	Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölausakunta.....	171
3.2	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	178
3.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	178
3.2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	184

3.2.3	Investointien toteutuminen.....	186
3.2.4	Rahoitusosan toteutuminen	193
3.2.5	Tase 2015.....	194
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	198
4.1	Tuloslaskelma 2016 ja 2015 (ulkoiset erät)	198
4.1.1	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2016 ja 2015	199
4.1.2	Tase ja taseen tunnusluvut 2016 ja 2015.....	200
4.2	Konsernilaskelmat	201
4.2.1	Konsernituloslaskelma 31.12.2016	201
4.2.2	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	202
4.2.3	Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut.....	203
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	204
5.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	204
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	204
5.2.1	Toimintatuotot.....	204
5.2.2	Verotulojen erittely	204
5.2.3	Valtionosuuksien erittely.....	205
5.2.4	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	205
5.2.5	Palvelujen ostojen erittely.....	205
5.2.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	206
5.2.7	Pakollisten varausten muutokset	207
5.2.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot.....	207
5.2.9	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	207
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	208
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	208
5.3.1.1	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	208

5.3.1.2	Arvonkorotukset.....	209
5.3.1.3	Olennaiset kuntayhtymäosuusarvojen muutokset.....	209
5.3.1.4	Omistukset muissa yhteisöissä.....	209
5.3.1.5	Saamisten erittely.....	210
5.3.1.6	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	210
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	211
5.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	211
5.3.2.2	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	211
5.3.2.3	Vieras pääoma, erittely.....	211
5.3.2.4	Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät.....	212
5.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	213
5.4.1	Vastuusitoumukset.....	213
5.4.2	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	213
5.4.3	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	213
5.5	Henkilöstöä, maksuja ja palkkioita koskevat liitetiedot.....	214
5.5.1	Henkilöstölukumäärä.....	214
5.5.2	Henkilöstökulut.....	214
5.5.3	Luottamushenkilömaksut.....	214
5.5.4	Tilintarkastajan palkkiot.....	215
6	KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	216
6.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	216
6.2	Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	216
6.2.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	216
6.2.2	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	217
6.2.3	Pakollisten varausten muutokset.....	217
6.3	Konsernitasetta koskevat liitetiedot.....	217
6.3.1	Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	217
6.3.1.1	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	217

6.3.2	Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot	218
6.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	218
6.3.2.2	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	218
6.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	219
6.4.1	Vastuusitoumukset.....	219
6.4.2	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	219
7	ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET	220
8	LUETTELOT JA SELVITYKSET	227
9	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	228

Kuvat

Kuva 1	Alajärven kaupungin väkiluvun kehitys (* Kuntaliitos Alajärvi-Lehtimäki).....	18
Kuva 2	Verotulojen kehitys	30
Kuva 3	Tuloveroprosentin kehitys.....	31
Kuva 4	Tunnusluvun "tilikausien yli-/alijäämä, M€" kehitys	32
Kuva 5	Tunnusluvun "vuosikate prosenttia poistoista" kehitys	32
Kuva 6	Tunnusluvun "vuosikate euroa/asiakas" kehitys.....	33
Kuva 7	Investointien tulorahoituksen kehitys, M€.....	35
Kuva 8	Kertynyt yli-/alijäämä asukasta kohti	38
Kuva 9	Laina asukasta kohti, €	38
Kuva 10	Vuosikate asukasta kohti, €.....	51
Kuva 11	Tilikauden yli-/alijäämä, M€	51
Kuva 12	Kertynyt yli-/alijäämä/asukas,€	52
Kuva 13	Laina asukasta kohti, €.....	52

Taulukot

Taulukko 1: Kaupunginvaltuusto 2016.....	12
Taulukko 2: Kaupunginhallitus 2016.....	14
Taulukko 3: Henkilöstöjaosto 2016.....	15
Taulukko 4: Tarkastuslautakunta 2016.....	15
Taulukko 5: Yleinen taloudellinen tilanne	17
Taulukko 6: Työvoiman määrä ja työttömyysaste (tilanne 31.12.)	19
Taulukko 7: Henkilöstön määrä 31.12.2016.....	22
Taulukko 8: Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29
Taulukko 9: Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	34
Taulukko 10: Taselaskelma ja sen tunnusluvut.....	37
Taulukko 11: Kokonaistulot ja -menot, 1000 €.....	40
Taulukko 12: Keskusvaalilautakunta, talousarvion toteutuminen.....	59
Taulukko 13: Tarkastuslautakunta, talousarvion toteutuminen	59
Taulukko 14: Kaupunginhallitus, talousarvion toteutuminen	59
Taulukko 15: Strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät	62
Taulukko 16 Perusturvalautakunta: yhteenveto.....	85
Taulukko 17 Perusturvalautakunta: hallinto	86
Taulukko 18 Perusturvalautakunta: aikuispsykososiaaliset palvelut.....	87
Taulukko 19 Perusturvalautakunta: vastaanotto.....	89
Taulukko 20 Perusturvalautakunta: erikoissairaanhoido	90
Taulukko 21 Perusturvalautakunta: suun terveydenhuolto.....	91
Taulukko 22 Perusturvalautakunta: kuntoutus.....	92
Taulukko 23 Perusturvalautakunta: eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto	93
Taulukko 24 Perusturvalautakunta: aikuissosiaalityö.....	94
Taulukko 25 Perusturvalautakunta: perhepalvelut	95
Taulukko 26 Perusturvalautakunta: hoito ja hoiva	97
Taulukko 27 Perusturvalautakunta: vammaispalvelut.....	99
Taulukko 28 Perusturvalautakunta: työterveyshuolto	100
Taulukko 29 Sivistyslautakunta: yhteenveto	118
Taulukko 30 Sivistyslautakunta: toteutuma 31.12.2016 / Alajärvi	119
Taulukko 31 Sivistyslautakunta: hallinto	120
Taulukko 32 Sivistyslautakunta: perusopetus	121
Taulukko 33 Sivistyslautakunta: lukio-opetus.....	122
Taulukko 34 Sivistyslautakunta: lukio-opetus, Vimpeli	123
Taulukko 35 Sivistyslautakunta: musiikkiopetus	124
Taulukko 36 Sivistyslautakunta: kansalaisopisto	125
Taulukko 37 Sivistyslautakunta: kirjastopalvelut.....	126
Taulukko 38 Sivistyslautakunta: kulttuuripalvelut.....	127
Taulukko 39 Sivistyslautakunta: museopalvelut.....	128
Taulukko 40 Sivistyslautakunta: varhaiskasvatus.....	129
Taulukko 41 Maaseutulautakunta: yhteenveto.....	142
Taulukko 42 Maaseutulautakunta: luottamusmiesshallinto.....	143
Taulukko 43 Maaseutulautakunta: maaseututoimen hallinto	144
Taulukko 44 Maaseutulautakunta: maaseututoimen tuki- ja viranomaistehtävät	145
Taulukko 45 Maaseutulautakunta: maaseudun kehittäminen.....	146
Taulukko 46 Maaseutulautakunta: maaseututoimen avustukset	147

Taulukko 47 Maaseutulausakunta: lomatoimen hallinto	148
Taulukko 48 Maaseutulausakunta: lomituspalvelut/kotieläintilat	149
Taulukko 49 Maaseutulausakunta: lomituspalvelut/turkistuottajat.....	150
Taulukko 50 Tekninen lausakunta: yhteenveto	158
Taulukko 51 Tekninen lausakunta: hallinto	158
Taulukko 52 Tekninen lausakunta: yhdyskuntasuunnittelu.....	159
Taulukko 53 Tekninen lausakunta: yhdyskuntatekniset palvelut	159
Taulukko 54 Tekninen lausakunta: yleiset alueet	160
Taulukko 55 Vapaa-aikalautakunta: yhteenveto	168
Taulukko 56 Vapaa-aikalautakunta: hallinto/projektit.....	168
Taulukko 57 Vapaa-aikalautakunta: liikuntapaikkojen hoito	169
Taulukko 58 Vapaa-aikalautakunta: nuorisotoimi	170
Taulukko 59 Raky: yhteenveto	175
Taulukko 60 Raky: luottamusmieshallinto	175
Taulukko 61 Raky: hallinto	176
Taulukko 62 Raky: rakennusvalvonta	176
Taulukko 63 Raky: ympäristöpalvelut.....	177
Taulukko 64 Raky: projektit	177
Taulukko 65 Vesihuoltolaitoksen tase.....	220

1 JOHDANTO

1.1 Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

1.2 Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina. Kaupunki on laatinut henkilöstötilinpäätöksen, joka esitetään erillisenä asiakirjana.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Suunnitellut valtakunnalliset sosiaali- ja terveystalouden (Sote) ja aluehallintouudistukset ovat edenneet valtakunnan tasolla pitkälle. Viimeisten aiheeseen liittyvien lakien tulisi olla eduskunnan hyväksyminä kesällä 2017. Tässä uudistuksessa Etelä-Pohjanmaa olisi oma itsehallintoalue. Maakuntiin valittaisiin maakuntavaltuusto- ja hallitus. Maakunnalle siirrettäisiin tehtäviä muun muassa ELY-keskukselta, pelastuslaitokselta ja kunnilta. Kunnilla ei olisi enää jatkossa itsenäistä roolia sote-palveluiden järjestäjänä. Sote-palveluiden rahoitus siirtyisi myös kunnilta maakunnalle. Kuntien taloudenhoidon kannalta tämä on hyvä asia, koska terveyspalveluiden kustannukset ovat vaihdelleet ennustamattomasti vuosien välillä.

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen viimeinen vuosi 2016

Alajärven kaupunki rakensi itselleen uuden organisaation vuoden 2016 aikana. Alajärven kaupungilla on jatkossa oma sivistys- ja tekninen lautakunta. Alajärven kaupunki myy ostopalvelusopimuksen kautta sivistyspuolen palvelut Vimpelin kunnalle. Perusturvalautakunta on edelleen yhteinen Vimpelin kanssa ja siinä lautakunnan edustajien määrä pohjautuu kuitenkin jatkossa asukaslukuun. Vapaa-aikalautakunta on yhdistetty sivistyslautakuntaan. Alajärven kaupunki ostaa ympäristöpuolen palvelut Vimpelin kunnalta ja täten omaa ympäristölautakuntaa ei enää ole. Ympäristöpuolen lautakuntakäsittelyä vaativat asiat on siirretty tekniseen lautakuntaan. Maaseutulautakunta on myös lakkautettu ja Alajärven kaupunki järjestää maaseutupalvelut jatkossakin Soinille ja Vimpelille. Maaseutulautakunnan tilalla on 12-henkinen asiantuntijaelin, ja muutoin maaseutupalvelut toimivat Alajärven kaupunginhallituksen alaisena.

Järvi-Pohjanmaan yhteislautakunnat ovat historiaa vuoden 2017 alusta alkaen. Yhteistyö jatkuu kuitenkin edelleen vahvana Vimpelin ja Soinin kanssa, mutta pohjautuu jatkossa enemmän tarveharkintaan.

Alajärven kaupungin myönteinen kehitys

Alajärven kaupungin strategia päivitettiin vuosille 2013–2016. Strategian tavoitteena on vahvistaa edelleen Alajärven asemaa itäisen Etelä-Pohjanmaan vetovoimaisena ja maakuntarajat ylittävänä elinkeino- ja koulutustoiminnan ja palveluiden kaupunkikeskuksena. Toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi jatkettiin määrätietoisesti. Strategia tullaan päivittämään uuden valtuuston toimesta syksyllä 2017.

Alajärven kaupunki on investoinut huomattavasti palvelurakenteisiin viimeisten vuosien aikana. Isoimpina hankkeina uuden hirsisen päiväkodin rakentaminen ja samoin terveyskeskuksen peruskorjaus saatiin liikkeelle kuluneen vuoden aikana. Kaikki tehty ja suunnitellut investoinnit vahvistavat Alajärven vetovoimaa entisestään.

Useat alueen yrityksistä ovat myös investoineet merkittävästi omiin toimintoihinsa ja tiloihinsa. Saimme myös aivan uusia teollisia yrityksiä paikkakunnalle, joka on erittäin positiivinen signaali siitä, että Alajärveä pidetään hyvänä toimintaympäristönä. Työllisyystilanne parani vuoden aikana jonkin verran.

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2013–2016

Kuntalaki velvoittaa laatimaan suunnitelman, jolla taseeseen kertyneet alijäämät katetaan. Uusi kuntalaki velvoittaa kuntia myös kattamaan alijäämät määräaikaan mennessä, tai kunta ajautuu automaattisesti kriisikunnaksi. Talouden tasapainottamista varten valtuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2013–2016, jonka pohjalta tasapainottamistyötä on jatkettu.

Tasapainottamisohjelman mukainen työ saatiin päätökseen vuoden 2016 aikana. Tärkeimmät tavoitteet saatiin toteutettua ja Alajärven kaupungin tase on nyt selkeästi positiivinen. Lainamäärä tippui myös selkeästi ja asukasta kohti laskettuna Alajärven kaupunki on reippaasti alle Etelä-Pohjanmaan maakunnan ja Suomen keskiarvojen.

Motivoitunut ja osaava henkilöstö

Jatkuvat muutokset ja talouden tasapainottaminen ovat olleet haasteellisia henkilöstölle. Haluan lausua koko henkilöstölle ja luottamusmiehallinnolle suuret kiitokset tähän työhön osallistumisesta. Teemme kaikki töitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja palveluiden eteen. Talouden kuntoon saattaminen oli kova ponnistus ja me olemme sen nyt yhdessä tehneet!

Olemme asettaneet uudessa Alajärven kaupungin strategiassa yhteiset päämäärät, joita kohti me yhdessä etenemme. Vain yhdessä tehden tulemme olemaan tulevaisuudessakin vahva kaupunki suomalaisella kuntakartalla.

Haluan kiittää myös kaikkia Alajärven kaupungin sidosryhmiä, yhteistyökumppaneita ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen luottamushallintoa ja henkilöstöä kuluneesta vuodesta 2016.

Vesa Koivunen
kaupunginjohtaja

2.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

TAULUKKO 1: KAUPUNGINVALTUUSTO 2016

Kaupunginvaltuusto 2016	Nimi
Puheenjohtaja	Sillanpää Markku (Kesk)
1. varapuheenjohtaja	Kalliomaa Turo (PS)
2. varapuheenjohtaja	Ukonmäki Kauko (Kesk)
3. varapuheenjohtaja	Joensuu Jukka (Kok)
Valtuutetut puolueittain	
Suomen Keskusta rp.	Akomeah Tiina
	Hauta-aho Juha
	Herttola Johannes
	Hietala Pentti
	Hänninen Jarmo
	Höykinpuro Tapio
	Kujala Kuisma
	Levijoki Antti-Kalle
	Maunuksela Keijo
	Mäkelä Terho
	Ojajärvi Jorma
	Palmu Sari
	Peltola Juhani
	Penninkangas Jaakko
	Rintamäki Esko
	Uusipaikka Tomi
	Yliaho Maija
Perussuomalaiset rp.	Kangastie Jukka
	Kantonen Orvo
	Kivimäki Timo
	Leppäkangas Markku
	Matokangas Anne
	Vistbacka Raimo
	Väänänen Pertti
Kansallinen Kokoomus rp.	Paalijärvi Kaarina
	Paavola Tuomo
	Seppälä Jarmo
	Tallbacka Tuomo
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)	Joensuu Ville
	Kanervikkoaho-Kataja Aino
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.	Matintupa Jukka Pekka

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet v. 2016:

Suomen Keskusta rp.	19 jäsentä
Perussuomalaiset rp.	8 "
Kansallinen Kokoomus rp.	5 "
Suomen Kristillisdemokraatit rp.	2 "
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.	1 "
	35 jäsentä

Kaupunginvaltuusto kokoontui 11 kertaa ja käsitteli 93 asiaa. Lisäksi järjestettiin yksi valtuuston kyselytunti ja neljä valtuustoseminaaria, joista yksi oli Alajärven ja Vimpelin yhteinen. Valtuutetut tekivät vuoden aikana 10 valtuustoaloitetta.

Kaupunginvaltuustossa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan erityinen kuntarakenneselvitys ja esitys kuntarakenteen muuttamiseksi
- Alajärven kaupungin organisaatorakenne
- Kullanmutkan asemakaavan muutos ja laajennus
- Kullanmutkan asuntoalueen tonttien hinnoittelu
- Järvi-Pohjanmaan henkilöstöraportti 2015
- Hoiskon koulun saneerauksen taloudellinen loppuselvitys
- Kehitysvammaisten asumisyksikön rakentaminen Alajärvelle
- Kuraattoritoiminnan resurssin lisääminen Järvi-Pohjanmaan sivistystoimeen
- Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi
- Lausunto hallituksen linjauksista itsehallintojaon perusteiksi ja Sote-uudistuksen askelmerkeiksi
- Lunastussopimus: CLT Finland / Alajärven kaupunki
- Monitoimihalli/ylipainehalli
- Ylipainehallin suunnitelmien hyväksyminen
- Sopimus maakuntakorkeakoulutoiminnasta Etelä-Pohjanmaalla
- Sopimus yhteistoiminta-alueen lakkauttamisen jälkeen syntyneiden/laskutettujen kustannusten jaosta
- Tilintarkastusyhteisön kilpailuttaminen
- Valtuutettujen lukumäärä 1.6.2017 lukien Alajärven kaupunginvaltuustossa
- Palvelupäällikön viran täyttäminen
- Sivistystoimen virkojen perustamiset/lakkauttamiset/nimike-muutokset 1.1.2017
- Teknisen toimen virkojen perustamiset/lakkauttamiset ja nimikemuutokset
- Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen / Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen purkaminen.

TAULUKKO 2: KAUPUNGINHALLITUS 2016

Kaupunginhallitus	Jäsenet	Henkilökoht. varajäsen
Puheenjohtaja	Rintamäki Esko (Kesk)	Ukonmäki Mervi
1. varapuheenjohtaja	Leppäkangas Markku (PS)	Vistbacka Raimo
2. varapuheenjohtaja	Kujala Kuisma (Kesk)	Levijoki Antti-Kalle
	Akomeah Tiina (Kesk)	Mäkelä Terho
	Höykinpuro Tapio (Kesk)	Herttola Johannes
	Kanervikkoaho-Kataja Aino (KD)	Joensuu Ville
	Matokangas Anne (PS)	Kantokoski Pirjo
	Paalijärvi Kaarina (Kok)	Mertaniemi Virpi
	Palmu Sari (Kesk)	Ojanperä Sirpa
	Tallbacka Tuomo (Kok)	Paavola Tuomo
	Yliaho Maija (Kesk)	Särkijärvi Tiina

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Vesa Koivunen.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet v. 2016:

Suomen Keskusta rp.	6 jäsentä
Kansallinen Kokoomus rp.	2 jäsen
Perussuomalaiset rp.	2 jäsentä
Kristillisdemokraatit rp.	1 jäsen

Kaupunginhallitus kokoontui 23 kertaa ja käsitteli 212 asiaa. Lisäksi järjestettiin yksi kaupunginhallituksen iltakoulu.

Kaupunginhallituksessa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- Alajärven kaupungin johtamissopimuksen 2016–2017 hyväksyminen
- Alajärven terveyskeskuksen laajennus ja saneeraus, 1-vaihe; urakoitsijavalinnat
- Ammatillisen koulutuksen reformi ja sen mahdolliset vaikutukset Järviseutu - Kauhava-alueen toisen asteen ammatillisille koulutukselle
- Arjessa Oy:n ja ELY-keskuksen toive perheryhmäkodin perustamisesta Alajärvelle
- Alajärven Kullanmutkan alueen asemakaavalaajennus; kaavoitussopimus
- Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohjeen hyväksyminen
- Allokko kutsuu -hankkeen hallinnointi
- Elävä Aalto -hankkeen hallinnointi
- Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen purkaminen / yhteistoimintamenettelyn päättäminen

- Lausunto Järvisseudun jätelautakunnalle jätehuoltomääräysten uudistamisesta
- Lausunto suunnitelmasta koskien maanmittauslaitoksen palvelupisteitä ja niiden aukioloaikoja
- Maanvuokrasopimus: Ikonen Olli / Alajärven kaupunki
- Pohjalaisen taiteilijaliiton teoskokoelman talletus Nelimarkka-museoon
- Talteenotettujen pieneläinten hoidon järjestämisen kilpailuttaminen
- Alajärven koulukeskuksen liikuntasalin ja auditorion peruskorjaus; urakoitsijavalinnat
- Alajärven uusi päiväkotikoti Mäntymäki; urakoitsijavalinnat
- Valtuutus Millespakka Oy:lle sopimiseksi eräiden ekopisteiden maankäytöstä Rinki Oy:n kanssa
- Vastaus ELY-keskuksen kyselyyn vastaanottokeskuksen perustamisesta ja kuntapaikoista
- Väinölä valmiiksi -investointihankkeen ja hanketukihakemuksen hyväksyminen.

TAULUKKO 3: HENKILÖSTÖJAOSTO 2016

Henkilöstöjaosto	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja	Palmu Sari	Rintamäki Esko
Varapuheenjohtaja	Vistbacka Raimo	Matokangas Anne
	Kujala Kuisma	Leikkari Pasi
	Paavola Tuomo	Tallbacka Tuomo
	Yliaho Maija	Akomeah Tiina

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstöjohtaja Maarit Fräntilä.

Henkilöstöjaosto kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 29 asiaa.

TAULUKKO 4: TARKASTUSLAUTAKUNTA 2016

Tarkastuslautakunta	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja	Hietala Pentti	Välisaari Timo
Varapuheenjohtaja	Matintupa Jukka Pekka	Hietamäki Markku
	Joensuu Sanna	Mertaniemi Virpi
	Maunuksela Keijo	Etula Tapio
	Tiistola Markku	Ketonen Leo
	Tuomela-Jaskari Sirpa 1.2.2016 saakka Salo Kati 22.2.2016 alkaen (Kvalt 22.2.2016 § 3)	Mesiäislehto-Soukka Helinä
	Viljanmaa Maija	Kuhlampi Tarja

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihtööri / sisäinen tarkastaja Henna Matintupa.

Tarkastuslautakunta kokoontui 12 kertaa ja käsitteli 47 asiaa.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiotalouden kehitys

Valtiovarainministeriö arvioi viime syksynä muun muassa, että toisin kuin neljänä edeltävänä vuonna, kansantalouden arvonlisäys on kasvanut tammi–syyskuussa merkittävästi edellisestä vuodesta, 1,2 prosenttia. Tuotannon kasvu on ollut laaja-alaista, mutta kasvu on ollut selkeästi kotimaisen kysynnän varassa. Vientisektorin vaikeudet ovat jatkuneet.

Tilastokeskuksen ennakollisen neljännesvuositilinpidon mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä ja myös alkuvuoden talouskasvu on ylittänyt ennakkoarviot. Huolimatta talouden hienoisesta piristymisestä Suomen talouden heikko kehitys jatkuu seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat vaisut, eikä julkisen talouden tilanne kohene oleellisesti. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa 1,6 % v. 2016.

Vuonna 2016 BKT:n kasvu asettuu 1,6 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen kasvu on suhdannetilanteeseen nähden vahvaa. Kulutuksen kasvua tukevat kotitalouksien reaalitulojen kasvu, kuluttajien odotusten vahvistuminen sekä säästämisasteen aleneminen. Yksityiset investoinnit ja erityisesti rakennusinvestoinnit lisääntyvät v. 2016. Viennin kasvu jää vain yhteen prosenttiin, mikä on edelleen maailmankaupan kasvua hitaampaa. Investointien ja kulutuksen kasvun seurauksena tuonti kasvaa vientiä enemmän ja siten koko ulkomaankaupan vaikutus bruttokansantuotteen muodostuu negatiiviseksi.

Teollisuustuotannon kasvu on laaja-alaista, sillä vain alkutuotanto supistuu. Erityisen nopeaa kasvu on rakentamisessa. Työmarkkinoiden tilanne on parantunut alkuvuoden aikana. Työttömyysasteen trendi on laskenut jo 8,6 prosenttiin ja työllisyys kasvaa etenkin rakentamisessa. Sen sijaan työn tuottavuus ei edelleenkään kasva. Hintojen ennustetaan nousevan vain 0,3 prosentilla v. 2016. Ansiotasoindeksi nousuksi arvoidaan 1,2 %.

(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus Talvi 2016)

TAULUKKO 5: YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2016 - 2018)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
Bruttokansantuote, %	-8,5	3,3	2,6	-1,4	-0,8	-0,7	0,2	1,6	0,9	1,0
Työttömyysaste, %	8,2	8,4	7,8	7,7	8,2	8,7	9,4	8,9	8,5	8,3
Ansioitasoindeksi, %	4,0	2,6	2,7	3,2	2,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2
Kuluttajahintaindeksi, %	0	1,2	3,4	2,8	1,5	1,0	-0,2	0,3	1,3	1,3
Euribor 3 kk, %	1,2	0,8	1,4	0,6	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,2
Veroaste, % BKT:sta	42,7	42,4	42,1	42,7	43,7	43,9	44,1	44,4	43,2	42,8

Kuntatalouden kehitys

Kuntaliiton mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2016 osoittavat kuntatalouden etenevän hyvään suuntaan.

Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakoarvion mukaan lähes puoli miljardia euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa, yhteensä 0,2 miljardia euroa. Kaikkiaan kuntia on Manner-Suomessa tällä hetkellä 295.

Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investoinnin rahavirta parani puoli miljardia euroa. Lainakanta nousi 18 miljardiin euroon ja velkaantumisen kasvu hidastui 3,6 prosenttiin. Negatiivisen vuosikatteen, eli niin sanotun ”syömävelan” osuus kuntien lainakannan muutoksesta on erittäin pieni, vuosina 2000–2016 se on ollut viiden prosentin luokkaa.

Tasapainoisen talouden taustalla on maltillinen menokehitys ja parantuneet tulot. Kuntatalouden parantumisen taustalla löytyy maltillinen menokehitys, joka johtuu muun muassa kuntien ja kuntayhtymien henkilöstökulujen sopeuttamisesta, sekä vähäisestä kustannustason kasvusta kuntapalveluissa.

Kuntien ja kuntayhtymien tulot lisääntyivät erityisesti kasvaneiden valtionosuuksien kautta. Vuoden 2016 valtionosuuksissa kompensoitiin kuntien veroperustemuutoksista johtuvia veromenetyksiä 260 miljoonaa euroa ja lisäksi kunnat saivat 270 miljoonaa euroa valtionosuuksia kuntien ja valtion välisen kustannusjaon tarkistuksen seurauksena.

Kuntien verotulot 2016 kasvoivat maltillisesti koko maan tasolla yhteensä 1,4 prosenttia, eli 300 miljoonaa euroa. Vaimeaa kehitystä selittää muun muassa kuntien korotetun yhteisöveron jako-osuuden poistuminen.

Kuntien väliset investointipaineet vaihtelevat suuresti. Maakuntakeskuksissa ja muissa suurissa kaupungeissa on palvelutarpeen lisääntymisestä johtuvia investointipaineita. Muissa kunnissa investointipaineet liittyvät usein korjausvelkaan.

Merkittävin yksittäinen viime vuoden lukuja selittävä tekijä on liikelaitosten yhtiöittäminen. Se vaikutti muun muassa toimintatuottoihin, toimintamenoihin, investointeihin ja lainakantaan.

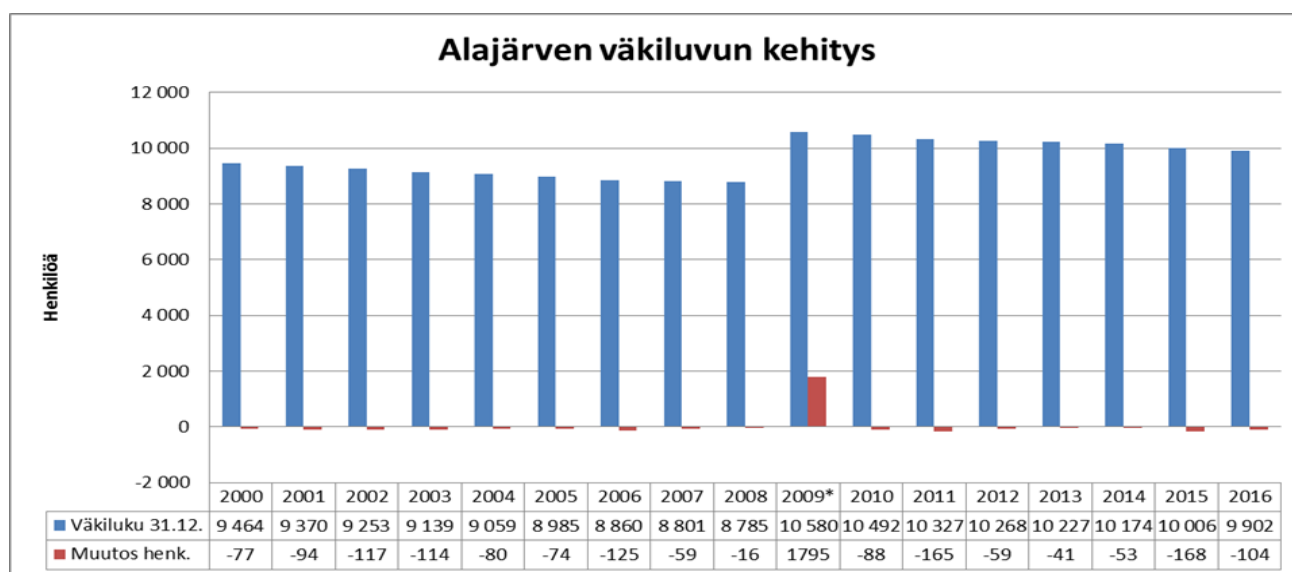
(Lähde: Kuntaliitto, Tilinpäätösarvio 2016)

Alajärven talouden kehitys

Väestökehitys

Etelä-Pohjanmaan arvioitu väkiluku oli vuoden 2015 lopussa 191 868 henkilöä ja vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli 712 henkilöä.

Alajärven kaupungin väkiluku oli vuoden 2016 lopussa 9 902 henkeä ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli -104 henkilöä. Merkittävimmät muutokset Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan ovat aiheuttaneet syntyneiden enemmitys -25 ja kuntien välinen nettomuutto -79.

KUVA 1 ALAJÄRVEN KAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITYS (* KUNTALIITOS ALAJÄRVI-LEHTIMÄKI)

Työllisyys

ELY-keskuksen mukaan koko maan työttömyysprosentti 31.12.2016 oli 13,6, Etelä-Pohjanmaalla 11,3 ja Alajärvellä 13,3. Edellisvuoden joulukuun lopun tilanteesta Alajärven työttömyysprosentti laski 0,9 prosenttiyksikköä. Työnhakijoiden määrä väheni Etelä-Pohjanmaalla vuoden takaisesta 9,4 ja koko maassa 5,3 prosentilla.

TAULUKKO 6: TYÖVOIMAN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖMYYSASTE (TILANNE 31.12.)

	Työttömät									
	Työvoiman	työnhakijat								
	määrä 2016	2016	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alajärvi	4 154	599	14,6	11,2	10,8	11,9	10,5	14,1	14,2	13,3
Evijärvi	1 159	112	11,3	6,1	6,3	8,2	6,0	9,0	9,5	8,7
Lappajärvi	1 335	148	11,8	8,0	7,2	7,8	7,1	10,1	10,7	11,2
Soini	911	171	16,9	14,3	14,4	14,4	11,7	15,7	19,1	16,1
Vimpeli	1 352	119	13,3	10,3	11,9	13,0	10,6	12,5	14,0	10,9
Järviseutu	8 911	1 149	13,8	10,2	10,2	11,3	9,2	12,8	13,5	12,0

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste joulukuun 2016 lopussa.

Elinkeinotoiminta

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toiminnan volyymi

Vuoden 2016 aikana yrityspalvelussa aktiivisia asiakaskontakteja otettiin kaikkiaan 560 kpl (v. 2015; 505 kpl). Uusia asiakaskontakteja näistä oli 138 kpl (v. 2015; 88). Valtaosin asiakaskontaktit liittyivät yritystoiminnan aloittamiseen, toimivien yritysten liiketoiminnan kehittämiseen sekä yritysten toimitiloihin. Yritys- ja kehittämispalvelutoiminnan liikevaihto oli 403.110 € ja muun toiminnan tuotot yhteensä 240.956 €. Kokonaistuotoiksi muodostui näin yhteensä 644.066 euroa (v. 2015; 787.893). Kokonaistuottojen lasku aiheutui hanketoiminnan volyymin laskusta. Tarkemmat tiedot vuoden 2016 toiminnasta on luettavissa yhtiön vuosikertomuksesta, joka löytyy osoitteesta: www.jpyp.fi/yritysesittely/vuosikertomukset/.

Yritysmäärän muutos

Yrityksiä perustettiin vuonna 2016 Alajärvelle 48 kpl (v. 2015; 38), vastaavasti lopettaneita yrityksiä oli 70 kpl (v. 2015; 18). Yritysten nettomäärä laski 22 kappaleella (PRH:n tilasto).

Yrityksille myönnetyt avustukset

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) myönsi Alajärvelle kahteen hankkeeseen kehittämistukea yhteensä 1.023.780 euroa. Maaseuturahastosta (MMM/Ely-keskus ja Leader) myönnettiin Alajärvelle yritystukia yhteensä 315.269 euroa.

Tekesin myöntämää tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitusta saatiin Alajärvelle kolmeen hankkeeseen yhteensä 205.950 euroa.

Yritysten kehittämis- ja investointitukia myönnettiin Alajärvelle yhteensä 1.544.999 euroa (v. 2015; 690.310 €).

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tuloperustaan vaikuttaneet muutokset

Kaupungin verotulot kasvoivat kokonaisuudessaan lähes miljoonalla eurolla ja merkittävin kasvu tapahtui kunnallisveroissa. Tuloveroprosentin nostaminen jo vuonna 2015 puolella prosenttiyksillä ei tuottanut toivottua tulosta vuodelle 2015. Kaupunki korotti myös vuodelle 2016 tuloveroprosenttia puolella prosenttiyksiköllä ja näyttää siltä, että korotusten vaikutukset toteutuivat näin jälkikäteen.

Kaupungin valtionosuudet kasvoivat kokonaisuudessaan lähes kolme miljoonaa euroa kaikissa tuloluokissa. Koska valtionosuusmaksatus sisältää yhteistoimintakunnille suunnattuja tuloeria, nettonousu kaupungin osalta on reilut kaksi miljoonaa euroa.

Kaupungin toiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset

Kaupungilla on käynnissä useita merkittäviä rakennushankkeita sekä kiinteistöjen että liikenneväylien osalta. Merkittävimmät investointihankkeet ovat olleet päiväkodin uudisrakennuksen ja terveyskeskuksen uudis-/peruskorjauksen aloittaminen, koulukeskuksen peruskorjaus, kaavateiden sekä vesi-/viemärijärjestelmien rakentaminen.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2016 talousarvio oli valtuustoon nähden sitova suurtuotetasolla sekä investoinnit olivat sitovia kohteittain.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviovuonna 14 talousarviomuutosta. Määrärahaesityksistä 8 kohdentui käyttötalouspuolelle, joiden euromääräinen nettovaikutus oli yhteensä noin 893.000 €. Investointiosaan puolestaan hyväksyttiin noin 1.486.900 €:n lisämäärärahaesitykset.

Perusturvan suurtuotetasoisia määrärahoja korotettiin 155.000 euroa ja alennettiin 600.000 euroa (nettoalennus 445.000 euroa) seuraavasti:

- Aikuispsykososiaaliset palvelut	+20.000
- Erikoissairaanhoito	-500.000
- Hoito- ja hoivapalvelut	-100.000
- Vammaispalvelu	+135.000

Suurtuotetasolla talousarviomuutoksilla korjatussa talousarviossa pyrittiin tai talousarvio alitettiin 43 suurtuotteen osalta, ja puolestaan 6 suurtuotteen osalta talousarvio ylitettiin.

Investointiosaan lisämäärärahoja lisättiin perusturvan irtaimistoon 75.400 €, koulukeskukseen 40.000 €, Honkarakenteen teollisuuskiinteistön ostoon 950.000 €, päiväkotiin 386.500 € ja kaavateihin 35.000 €. Määrärahaa alennettiin terveyskeskuksen osalta 1.000.000 €.

2.1.5 Arvio todennäköisestä kehityksestä

Alajärven kaupunki on viime vuosien tapaan edelleen kehittänyt palvelutuotannon edellytyksiä sekä toimintatapojen uudelleenjärjestelyillä että infrastruktuurin parantamisella. Kehittämistyö on toimitilojen osalta kohdistunut vapaa-aikapalveluiden jälkeen mm. peruspalveluihin (terveyskeskus, päiväkoti ja koulukeskus). Toiminnallisia muutoksia on toteutettu uusien toimintatapojen ja -menetelmien omaksumisella ja henkilöstön joustavalla sijoittamisella. Palvelutuotannon investoinnit eivät ole kuitenkaan rasittaneet kaupungin rahoitustilannetta.

Kaupungin tulopohjan verotuksen osalta on tulevaisuudessa nähtävissä kaventumista, joka johtuu työikäisen väestön pienenemisestä. Tilanne on tunnistettu ja edellä mainittuja korjaavia toimenpiteitä on jo vuosien varrella pyritty saamaan aikaiseksi. Positiivinen työpaikkakehitys ei kuitenkaan takaa työntekijöiden sijoittumista alueelle.

Alajärven kaupungin talouden tasapainottamiseksi laadittiin vuosille 2013–2016 talouden tasapainottamisohjelma. Ohjelmassa kaupunginvaltuusto edellytti hallintokunnilta menoleikkauksia, joiden kokonaissäästöt ohjelmakaudella olivat yhteensä noin 5,35 M€. Suunnitellut säästöt ovat vuoden 2016 loppuun mennessä toteutuneet. Vuoden 2016 ennakoitua parempi tilinpäätös säästöohjelman lisäksi edesauttaa alijäämien kattamista vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Vuoden 2019 alusta voimaan astuvat sosiaali- ja terveystalouden, pelastustoimen ja maaseututoimen uudistuksen vaikutukset kuntakenttään ovat täysin avoimia. Uudistuksen tarkoituksena on järjestää kaikki Sote-palvelut vahvan maakunnallisen järjestäjän toimesta. Kuntien kannalta merkittävimmät muutokset koskettanevat rahoituksen järjestämistä sekä kunnan kiinteistöjen mahdollista hyötykäyttöä palvelutuotannossa. Tässä vaiheessa voidaan jo arvioida, että uudistusten vaikutus kaupungin valtionosuuksiin on merkittävä ja tulee siten aiheuttamaan muutoksia kaupungin rahoitus pohjaan. Lisäksi kiinteistöjen ja irtaimiston siirtymisen epävarmuus sekä siirtyvien erien korvauskäytäntö on ratkaisematta. Molempien edellä mainittujen uudistusten kustannusvaikutusten arvioiminen kuntatalouteen on vaikeaa.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen päätoimisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2016 lopussa yhteensä 1 172 henkilöä, joista vakinais-

ten osuus on 949 henkilöä ja määräaikaisia 220 henkilöä. Lisäksi sivutoimisia oli 83 henkilöä. Vakinaisten osuus koko henkilöstöstä oli 81 %. Kunnissa keskimäärin vakinaisen henkilöstön osuus vuonna 2016 oli 78,5 % (Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilasto).

Henkilöstömäärältään suurin toimiala vuoden 2016 lopussa oli perusturva, jossa Järvi-Pohjanmaan päätoimisesta henkilöstöstä työskenteli 38,1 %. Sivistystoimialalla työskenteli 34,6 %, teknisellä toimialalla 15,9 %, maaseututoimissa 5,5 %, hallinnon toimialalla 2,7 %, vapaa-aikatoimissa 2,8 % ja rakennus- ja ympäristötoimissa 0,4 %.

TAULUKKO 7: HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2016

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yht.	Sivutoimisia	Kaikki yht.
Alajärvi	765	168	0	933	82	1015
Soini	174	52	3	229	1	230
Vimpeli	10	0	0	10	0	10
Yht.	949	220	3	1172	83	1255

Alajärven kaupungin palkkakustannukset vuonna 2016 olivat 31.176.888,40 euroa. Luku sisältää myös työllistämisen kustannukset. Luvussa ei ole mukana luottamushenkilöpalkkioita. Vuonna 2015 palkkakustannukset olivat 31.949.234,55 euroa, joten kustannukset laskivat edellisvuodesta noin 2,4 %.

Vuoden 2016 aikana henkilökunnalla oli mahdollisuus ottaa talkoovapaata 10 työpäivää, joista 8 oli palkatonta ja 2 palkallista. Alajärven henkilöstön osalta kustannussäästö oli 83.082,00 euroa.

Kunnan henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät vuoden 2016 henkilöstöraportista.

2.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Työpaikkojen riskien arviointeja, työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyn-
tejä ja terveystarkastuksia on tehty suunnitelmallisesti. Tarvittavat oh-
jeet ja suunnitelmat työn tekemisen tueksi on laadittu ja käyttöön otettu.
Toimenkuvien ja tehtävien osalta on vielä tarkistamisen tarvetta. Sijais-
järjestelyiden hoitaminen esim. äkillisten sairaslomien vuoksi on hieman
helpottunut viime vuosiin verrattuna. Vuosittain tehdään tilinpäätöksen
yhteydessä henkilöstöraportti.

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen tietohallinnon sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. ICT-toimialan verkko-, ohjelmisto- ja asiakasturvallisuus vaati yhä enemmän huolenpitoa sekä tekniikan että henkilöstön toiminnan osalta.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on laskenut vuoden 2015 tasosta 5,4 milj. euroa. Myös korkokulut laskivat 54.000 € vuoden 2015 tasosta.

Alajärven kaupungin lainasalkku koostuu lyhytaikaisista kuntatodistuksista (0 euroa 31.12.2016) sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista, joita kaupungilla oli vuoden 2016 lopussa noin 18,69 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu kesvikorko oli 1,25 % (2015: 1,29 %). Pitkäaikaisista lainoista vaihtuvakorkoisia oli noin 51,35 % (9,6 M€) ja kiinteäkorkoisia noin 48,65 % (9,1 M€).

Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen viitekorot ovat 6 kk euribor-sidonnaisia lainoja. Korkoriski realisoitui vuoden 2016 aikana myönteisesti, kun yleinen markkinakorkotaso pysyi edelleen historiallisen matalalla tasolla.

Yleisellä tasolla rahoitusriskeistä vuoden 2016 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole valuuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoidetaan euroissa.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskin näkökulmasta vuosi 2016 oli ongelmaton. Kaupungin likviditeettiä on hoidettu siten, että kassan riittävyys on turvattu. Kaupunki on ottanut tarvittaessa kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan. Kaupungin hallitus on päättänyt lyhytaikaisen luoton enimmäismäärästä, joka on 6 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 lopussa kaupungilla ei ollut lyhytaikaista luottoa.

Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kaupungilla on myönnettyjä antolainoja 0,89 milj. euroa ja takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille 6,6 milj. euroa ja muille yhteisöille 1,7 milj. euroa.

Vuoden 2016 aikana ei ilmennyt tilanteita, joissa muiden yhteisöjen maksukyky olisi merkittävästi heikentynyt.

Vahinkoriskit

Alajärven kaupunki ostaa vakuutusmeklaripalvelut Rewenda-ryhmittymältä, jonka pääasiallisena asiamiehenä kaupungin suuntaan toimii Semita Oy. Kaupungin henkilöstö, omaisuus ja palvelutuotanto on vakuutettu siten, että mahdollinen vahinkotilanne ei aiheuta merkittävää taloudellista menetystä.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita. Vuoden lopussa oli vireillä yksi valitusasia korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja kymmenkunta asiaa hallinto-oikeudessa.

Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen.

2.1.8 Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja -terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Inventoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tason parantavista osainventoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vuodesta 2009 alkaen on ympäristöpalvelut kerännyt Järvi-Pohjanmaan ympäristötilinpäätöksen tiedot yhteen ja vienyt ne edelleen hallituksille tiedoksi.

1. Jätevesien käsittely

Alajärven kaupunki

- Ähtävänjoen yhteistarkkailun Alajärven osuus vuonna 2016 oli 9.428 €. Vuonna 2015 yhteistarkkailun kokonaissumma oli 8.253 €.
- Alajärven kaupunki kuuluu Lapuanjoen yhteistarkkailuun Lehtimäen osalta ja sen tarkkailukustannukset olivat 3.642 € (2.975 € v. 2015).
- Alajärven kaupungin jätevesipuhdistamon kunnossapitoon on käytetty 361.099 €. Tämä on 12.001 € vähemmän kuin vuonna 2015.
- Lehtimäen viemärlaitoksen kunnossapitoon on käytetty 91.868 €, tämä on 1.188 € vähemmän kuin vuonna 2015.

- Alajärven puhdistamosaneeraukseen käytettiin vuonna 2016 120.346 € ja Lehtimäen puhdistamon saneeraukseen 37.454 €
- Hoisko-Luoma-aho siirtoviemäri vuonna 2015–2016 maksoi 570.858 €. Tähän saatiin ELY-keskuksen avustusta 128.000 €.
- Viemäriverkoston rakentamiseen käytettiin 197.430 € ja saneeraukseen 87.587 €.

2. Muuta huomioitavaa

- Tulevan hammashoitolan remontin yhteydessä lämmöneristelisäys tulee säästämään tulevaisuudessa lämmityskuluissa.
- Alajärven keskustan katuvalaistuksen vanhat elohopealamput uusittiin ympäristöystävällisemmiksi.

2.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin sisäinen valvonta on vuoden 2016 aikana järjestetty *Sisäisen valvonnan ohjeen* linjausten sekä 1.12.2014 voimaan tulleiden Alajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden* mukaisesti.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäinen valvonta käsittää (1) luottamushenkilöille kuuluvan seurannan, (2) esimiesten suorittaman toiminnan tarkkailun sekä (3) sisäisen tarkastuksen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Alajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin

- toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on oikeaa, riittävää ja luotettavaa
- toiminnassa noudatetaan lakeja, viranomaisohjeita, sääntöjä, toimielinten päätöksiä ja johdon ohjeita
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat konsernitasolla hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallintokunnat valmistelevat kaupunginhallitukselle osaltaan selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tuotteiden vastuuviranhaltijat järjestävät, hoitavat ja valvovat johtamansa yksikön sisäistä tarkkailua, ja toimittavat tilinpäätöksen yhteydessä selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteutumisesta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi perustuu vastuuviranhaltijoiden ja hallintokuntien tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tekemiin selontekoihin sekä sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin arviointeihin. Selonteissa arvioitiin sisäistä toimintaympäristöä ja toimintarakenteita, tavoitteiden asettamista, riskien tunnistamista ja hallintaa, valvontatoimenpiteitä sekä tiedonkulkua ja informaation käytettävyyttä.

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet

Kaupungin toimintayksiköissä on yhteiset pelisäännöt ja arvot, joiden mukaan toimitaan melko hyvin. Henkilöstö tuntee yhteiset talous-, henkilöstö-, tietoturva- ym. menettelyjä koskevat ohjeistukset kohtuullisen hyvin.

Sääntöjen vastaiseen toimintaan puututaan pääsääntöisesti johdonmukaisesti. Yksiköiden toimintakulttuureissa kehittämiskohteiden tai puutteiden esiintuomista arvostetaan. Organisaatorakenteet koetaan selkeiksi ja toimiviksi. Vastuuviranhaltijoiden selonteissa joidenkin yksiköiden osalta nousi esiin henkilöiden tehtävänkuvien dokumentoinnin kehittämisen tarve sekä joidenkin yksiköiden henkilöstövoimavarojen riittämättömyys suhteessa tehtäviin. Pääosin yksiköissä resurssit koettiin kuitenkin riittäviksi. Selontekojen mukaan yksiköissä on käytössä tehtävien edellyttämä osaaminen.

Tavoitteiden asettaminen

Selontekojen mukaan organisaatiolla on selkeä perustehtävä ja tehtävää tukevat strategiset tavoitteet. Strategiset tavoitteet on viestitetty eri yksiköille ja yksikön toimintaa suunnitellaan eri organisaatiotasolla. Tehtävien, tavoitteiden ja resurssien yhteensopivuuden ja realistisuuden arviointi toiminnan suunnittelussa koetaan toteutuvan pääosin melko hyvin, mutta joidenkin yksiköiden osalta vain kohtuullisesti. Tavoitteiden priorisoimista, aikatauluttamista ja vastuuttamista tulee edelleen kehittää joissain yksiköissä, samoin tavoitteiden viestittämistä henkilöstölle.

Riskien tunnistaminen ja hallinta

Yksiköiden riskejä tunnistetaan menettelyillä, jotka kattavat toiminnan laillisuuteen, tuloksellisuuteen ja raportointiin liittyvät riskit. Tunnistettujen riskien merkitystä, esiintymistodennäköisyyttä ja vaikutuksia, arvioidaan ja olennaisista riskeistä raportoidaan johdolle kohtuullisesti tai melko hyvin. Riskeistä johdolle raportointi tulisi saada yhä paremmin osaksi yksiköiden toimintakulttuuria. Olennaisille riskeille määritellään hallintamenettelyt ja -vastuut.

Valvontatoimenpiteet

Ostolaskujen asiatarkastus ja hyväksymisoikeudet sekä näiden toimintojen varahenkilöjärjestelyt ovat ajan tasalla. Asiatarkastajan ja hyväksyjän roolit ja vastuut ovat selvillä. Maksullisen toiminnan laskutusprosessi on sujuva ja saatavat peritään viipymättä. Tavaroiden ja palveluiden hankintaprosessit on määritelty pääosin selkeästi. Hankintaosaamisen varmistamiseen tulee joissain yksiköissä kiinnittää huomiota. Selontekojen mukaan sopimusten noudattamista seurataan ja sopimuksille on määrätty valvontavastuulla olevat henkilöt.

Valvontatoimenpiteitä ja olennaisia kontrolleja tulee arvioida säännöllisemmin. Johto arvioi toiminnan tuloksellisuutta sekä seuraa jatkuvasti määrärahojen käyttöä.

Tiedonkulku ja informaation käytettävyys

Selontekojen mukaan sisäinen ja ulkoinen tiedonkulku toimivat pääsääntöisesti hyvin. Yksiköt saavat riittävästi tietoa suunnitelmista, niiden muutoksista ja suunnitelmiin vaikuttavista tekijöistä. Yksiköillä on toimivat tiedonkulkua ja vuorovaikutusta tukevat menettelyt. Selontekojen mukaan yksiköillä on myös järjestelmälliset tavat raportoida ja tiedottaa toiminnastaan suurelle yleisölle ja erityisille kohderyhmille. Poikkeustilanteiden viestintää varten tulee edelleen kehittää valmiutta.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa heidän valvontatehtävässään. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa. Sisäinen tarkastus on aktiivista, systemaattista, avointa ja julkista toimintaa jota suoritetaan aina toimivan johdon toimeksiannosta ja alaisuudessa.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on selvittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä sekä suorittaa tarkastussuunnitelman mukaiset ja muut kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan määräämät tarkastustehtävät. Sisäinen tarkastus antaa vuosittain raportin tarkastuksistaan.

Järvi-Pohjanmaan neuvosto on (30.10.2012) päättänyt sisällyttää aluevaliokunnan sihteerin ja valmistelijan/esittelijän tehtäviin kaupungin sisäisen tarkastajan tehtävät.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TAULUKKO 8: TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA, 1000 €

	2016	2015	Muutos	Muutos -%
Toimintatuotot	41 721	41 661	60	0,14
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00
Toimintakulut	-97 916	-98 985	1 069	-1,08
Toimintakate	-56 195	-57 324	1 129	-1,97
Verotulot	29 436	28 454	982	3,45
Valtionosuudet	36 984	34 084	2 900	8,51
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	15	9	6	66,67
Muut rahoitustuotot	174	128	46	35,94
Korkokulut	-270	-324	54	-16,67
Muut rahoituskulut	-90	-3	-87	2 900,00
Vuosikate	10 054	5 024	5 030	100,12
Poistot ja arvonalentumiset	-3 035	-3 095	60	-1,94
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0,00
Satunnaiset kulut	0	0	0	0,00
Tilikauden tulos	7 019	1 929	5 090	263,87
Tilinpäätössiirot	0	0	0	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 019	1 929	5 090	263,87

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	42,61	42,09
Vuosikate / Poistot, %	331,27	162,33
Vuosikate, euroa / asukas	1 015	494
Asukasmäärä 31.12.	9 902	10 174

Toimintatuotot prosenttia toimin ta kuluista: = 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

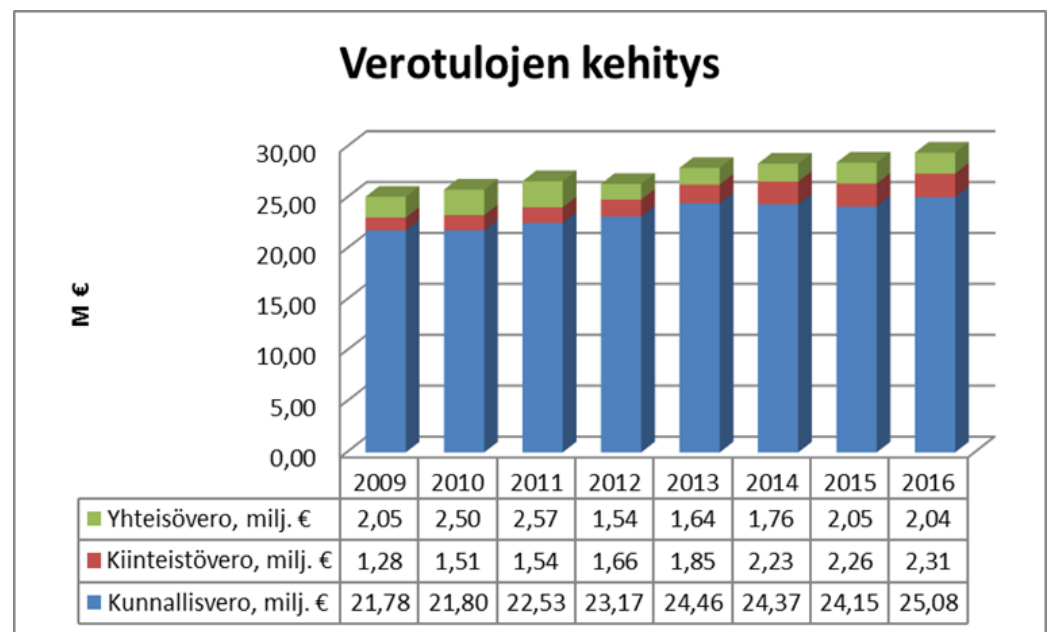
Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Toimintatuotot olivat vuoden 2016 tilinpäätöksessä 41,7 milj. euroa, ja ne lisääntyivät 60.000 euroa (0,14 %) vuodesta 2015. Tilivuoden 2016 toimintakulut olivat 97,9 milj. euroa ja ne laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,07 milj. euroa (1,1 %). Toimintakuluista suurin euromääräisen säästö oli henkilöstökuluissa.

Verotulot

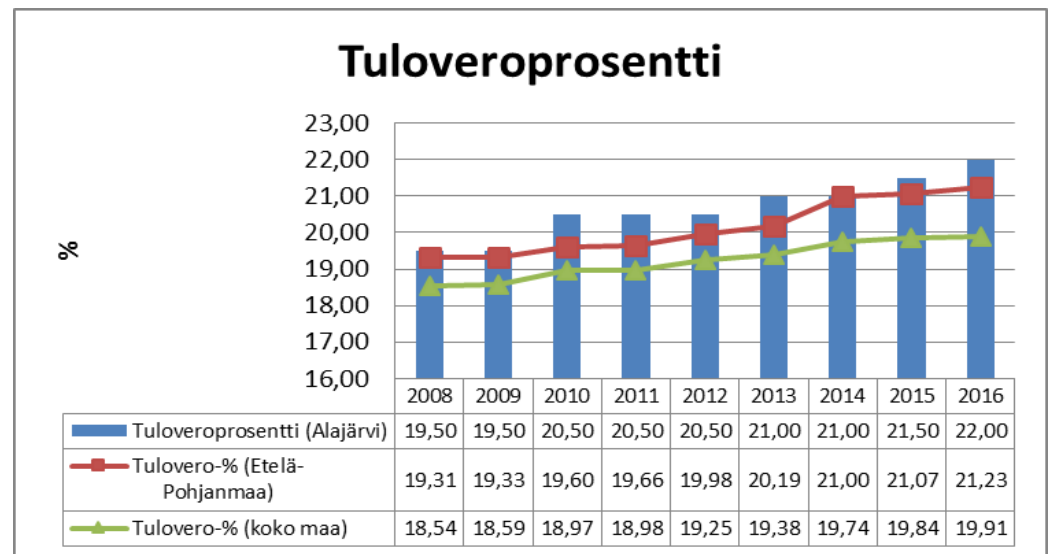
Kaupungin verotulot kasvoivat kokonaisuudessaan 982.068 € (3,5 %). Kasvua oli kunnallisveroissa 933.814 euroa ja kiinteistöveroissa 57.266 euroa ja laskua yhteisöveroissa 9.012 euroa. Kunnallisveron osalta kokonaistuotto oli 25,08 M€, kiinteistöveron osalta 2,31 M€ ja yhteisöveron osalta 2,04 M€.

Talousarvioon verrattuna kunnallisveron tuotto nousi 890.779 euroa, kiinteistöveron 35.305 ja yhteisöveron 388.628. Verotulojen arviointi talousarvion laadintahetkellä (veroennustekehikko) on ollut varsinkin kunnallisveron osalta ongelmallinen. Kaupungin tuloveroprosenttia nostettiin 0,5 prosenttiyksikköä sekä vuonna 2015 että 2016. Toivottu vaikutus (n. 0,5 M€/v.) kunnallisverojen kertymään näyttäisi toteutuneen vasta 2016.

KUVA 2 VEROTULOJEN KEHITYS

Alajärven kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2016 oli 22,0 ja efektiivinen veroaste oli 14,28 % (koko maa 14,85 %).

KUVA 3 TULOVEROPROSENTIN KEHITYS

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuudet kasvoivat kokonaisuudessaan 2.900.464 € (8,51 %) vuodesta 2015. Verotuloihin perustuva valtionosuus kasvoi 718.540 € (7,5 %), ja vastaavasti kunnan peruspalveluiden valtionosuus nousi 1.729.265 euroa (7,1 %).

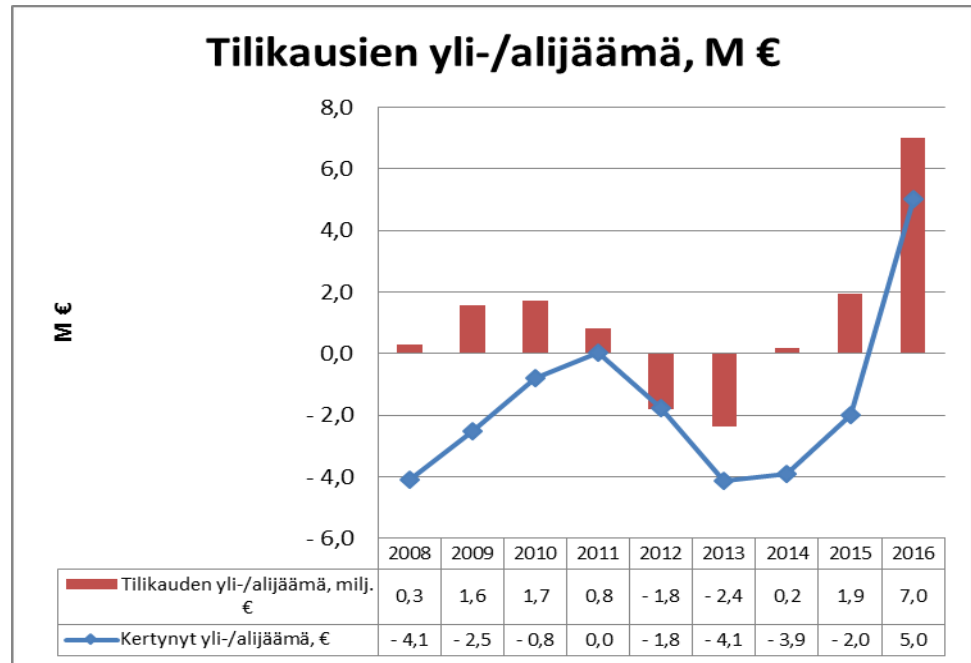
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus 670.427 euroa maksetaan palvelun järjestäjälle/ylläpitäjälle. Valtionosuuden suuruuteen vaikuttaa merkittävästi lukion oppilaiden arvioidun ja lopullisen toteutuneen määrän suhde, vammaisopetus ja tilitysoikaisut. Valtionosuuden vastineeksi käyttötalouspuolella kirjataan toimintayksiköille n. 600.000 €.

Rahoitustuotot ja -kulut

Vuonna 2015 kaupungille kertyi korkotuottoja noin 15.500 euroa, lisääntyen 6.500 euroa edellisestä vuodesta. Muita rahoitustuottoja kaupungille kertyi noin 174.300 euroa (v. 2015 129.000 €).

Korkokulut olivat noin 270.000 euroa (budjetoitu 400.000 euroa) ja ne laskivat 55.000 euroa vuoden 2015 tasosta. Korkokulujen kohtuullisuuteen vaikutti edelleen vuoden 2016 alhainen korkotaso ja lainakannan pientyminen. Tilinpäätösvuonna 2016 pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 1,29 %.

Tilikauden ylijäämä oli 7.019.654 euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota noin 5.090.821 euroa parempi.

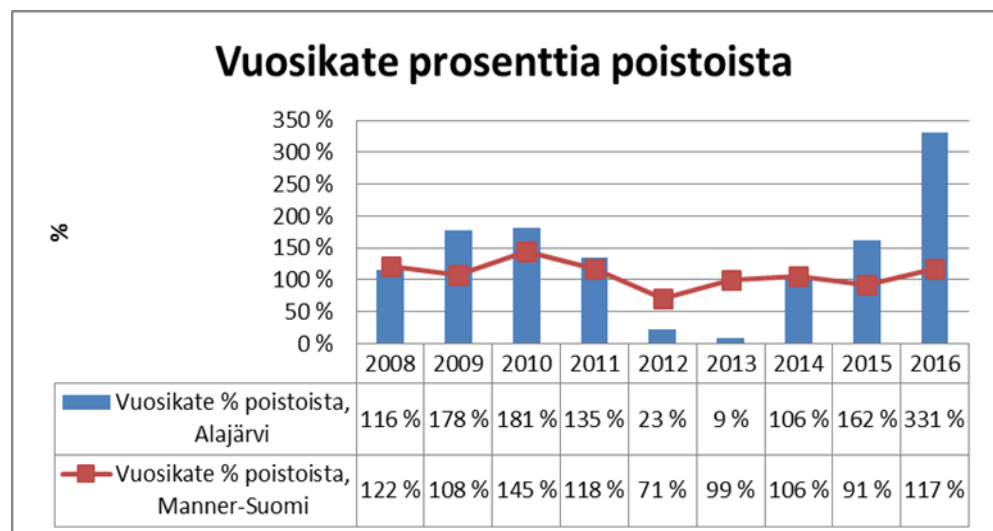
KUVA 4 TUNNUSLUVUN "TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€" KEHITYS

Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Kaupungin vuosikate oli 10,1 milj. euroa ja se parani edelliseen vuoteen verrattuna 5,0 milj. euroa (101,2 %).

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

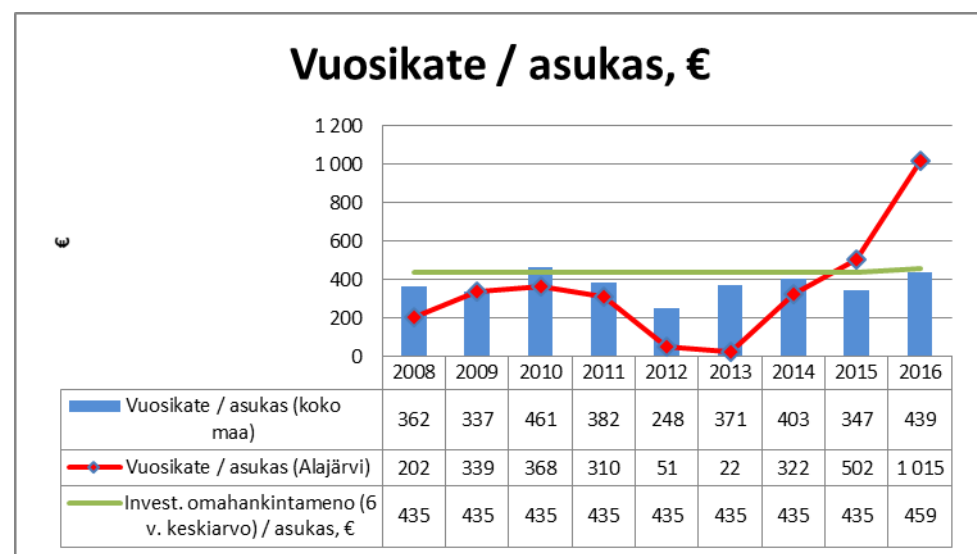

KUVA 5 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA" KEHITYS

Alajärven vuosikate prosenttia poistoista oli 331 %, kun luku edellisenä vuonna oli 162 %. Tällä tunnusluvulla mitattuna kaupungin tulorahoitus on ollut riittävä investointeihin nähden.

Vuosikate euroa/asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. **Tavoitearvo** saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Alajärvellä vuonna 2016 vuosikate per asukas oli 1.015 euroa, kun se koko maassa oli 429 €. Alajärven keskimääräinen investoinnin omahankintameno (= tavoitearvo) oli 459 euroa/asukas. Viimeisen seitsemän vuoden aikana kaupunki on ainoastaan vuosina 2015 ja 2016 saavuttanut tavoitearvon.

KUVA 6 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE EUROA/ASIAKAS" KEHITYS

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahankäyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

TAULUKKO 9: RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €

	2016	2015	Muutos	Muutos -%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	10 055	5 024	5 031	100,14
Satannuaiset erät, netto	0	0	0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-145	-76	-69	90,79
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 261	-2 072	-3 189	153,91
Rahoitusosuudet investointeihin	134	276	-142	-51,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 629	102	1 527	1 497,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 412	3 254	3 158	97,05
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-83	0	-83	
Antolainasaamisten vähennykset	99	176	-77	-43,75
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000	-2 000	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 921	-4 239	318	-7,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500	0	-1 500	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-692	-215	-477	221,86
Rahoituksen rahavirta	-6 097	-2 278	-3 819	167,65
Rahavarojen muutos	315	976	-661	-67,73
Rahavarat 31.12.	4 284	3 969		
Rahavarat 1.1.	3 969	2 993		
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %	196,12	279,73		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	113,41	85,75		
Lainanhoitokate	2,46	1,17		
Kassan riittävyys, pv	14,54	13,72		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.	-786 363	-8 224 361		
Asukasmäärä 31.12.	9 902	10 014		

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

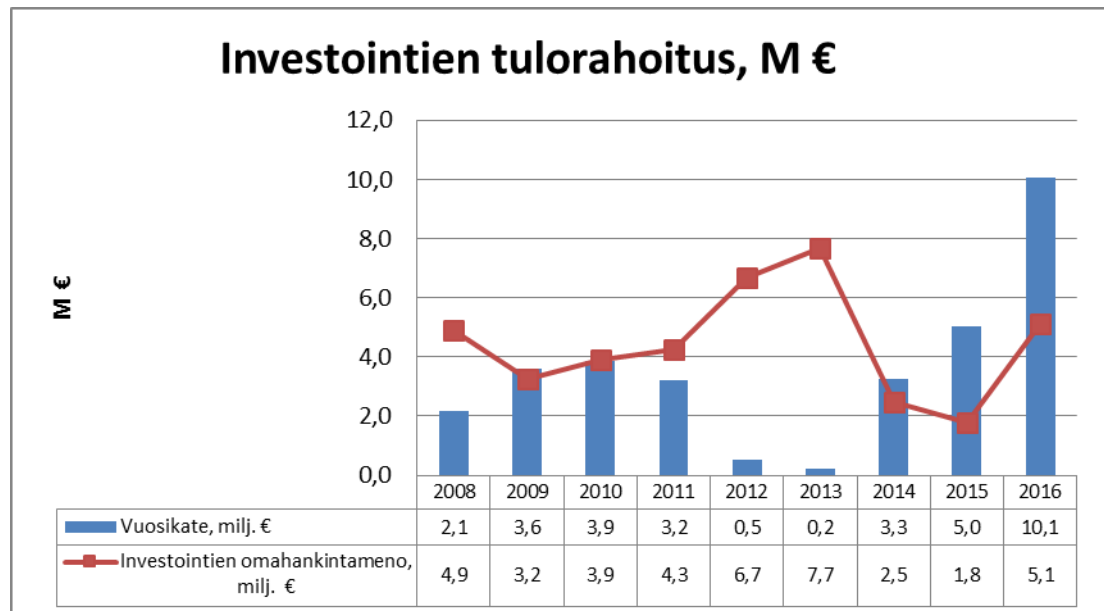
Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$ Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$ Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tilinpäätöksessä 2016 varsinaisen toiminnan rahavirta eli tulorahoitus oli 9,91 milj. euroa, eli 4,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015.

Investointien määrä vuonna 2016 oli 5,26 milj. euroa (talousarvio 3,4 milj. euroa) eli 3,189 milj. euroa (154 %) enemmän kuin vuonna 2015.

Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 134.000 euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja kertyi noin 1.629.000 euroa.

Merkittävimpinä investointikohteina ovat olleet uuden päiväkodin rakentaminen ja terveyskeskuksen I vaiheen sekä koulukeskuksen peruskorjaus. Lisäksi kaavateiden ja vesi- ja viemärlaitoksen saneeraukseen ja verkostoihin on käytetty huomattava summa.

KUVA 7 INVESTOINTIEN TULORAHOITUKSEN KEHITYS, M€

Antolainoja maksettiin kaupungille takaisin 99.000 euroa ja uusia antolainoja myönnettiin 83.000 euroa.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3,9 milj. euroa eikä uusia pitkäaikaisia lainoja otettu. Lyhytaikaisissa lainoja lyhennettiin 1.500.000 euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 6,4 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli -6,1 milj. euroa. Kaupungin rahavarat kasvoivat 315.000 euroa vuoden 2015 tasosta. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 4,3 milj. euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien tulorahoitusprosentti Alajärvellä oli 196,1 %.

Pääomamenojen tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon pääomamenoista (investointien omahankintamenot, antolainojen nettoliikitys lainanlyhennykset) on rahoitettu tulorahoituksella.

Kaupungin pääomamenoista rahoitettiin 113,4 % vuosikatteella. Tunnusluku parani noin 28 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Alajärven kaupungin lainanhoitokate oli 2,46, kun se edellisenä vuonna oli 1,17.

Kassan riittävyys, pv -tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kaupungilla oli 31.12.2016 yhteensä 14,54 päivää. Kassan riittävyys parani edelliseen vuoteen verrattuna 0,8 päivää.

2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TAULUKKO 10: TASELASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE, 1000 €

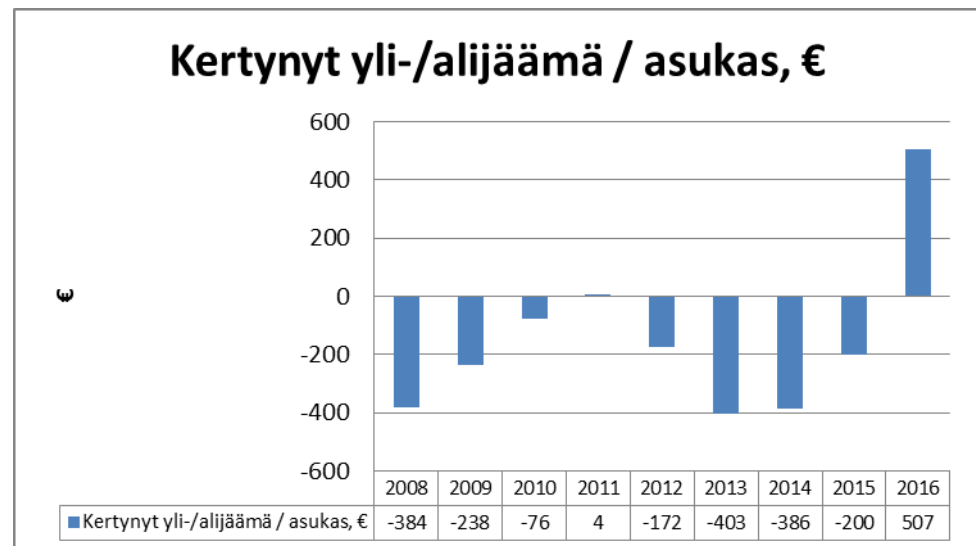
VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
A PYSYVÄT VASTAAVAT	52 509	51 986	A OMA PÄÄOMA	31 235	24 216
I Aineettomat hyödykkeet	441	770	I Peruspääoma	26 152	26 152
1. Aineettomat oikeudet	0	0	II Arvonkorotusrahasasto	64	64
2. Tietokoneohjelmistot	67	118	III Muut omat rahastot	-2 000	-3 929
3. Muut pitkävaikuttavat menot	374	652	IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	7 020	1 929
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä		
II Aineelliset hyödykkeet	41 804	40 960	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	0	0
1. Maa- ja vesialueet	4 503	4 496	1. Poistoero		
2. Rakennukset	28 735	29 631	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 829	6 246	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
4. Koneet ja kalusto	278	365	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset		
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 460	222	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	375	418
2. Muut pakolliset varaukset			1. Valtion toimeksiannot	17	44
III Sijoitukset	10 263	10 256	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	158	160
1. Osakkeet ja osuudet	9 798	9 705	3. Muut toimeksiantojen pääomat	200	214
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			E VIERAS PÄÄOMA	30 520	34 893
3. Muut lainasaamiset	465	551	I Pitkäaikainen	15 675	19 131
4. Muut saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	212	262	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	15 158	18 694
1. Valtion toimeksiannot	19	59	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	158	160	4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Muut toimeksiantojen varat	35	43	5. Saadut ennakot		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 410	7 279	6. Ostovelat		
I Vaihto-omaisuus	83	124	7. Liittymismaksut ja muut velat	517	437
1. Aineet ja tarvikkeet			8. Siirtovelat		
2. Keskeneräiset tuotteet			II Lyhytaikainen	14 845	15 762
3. Valmiit tuotteet/tavarat	63	76	1. Joukkovelkakirjalainat		
4. Muu vaihto-omaisuus	20	48	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	3 537	5 421
5. Ennakkomaksut			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
II Saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikaiset saamiset	1 641	620	5. Saadut ennakot	2	5
1. Myyntisaamiset	950		6. Ostovelat	4 856	3 345
2. Lainasaamiset	385	348	7. Liittymismaksut ja muut velat	756	770
3. Muut saamiset	306	272	8. Siirtovelat	5 696	6 221
4. Siirtosaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 131	59 527
Lyhytaikaiset saamiset	3 401	2 566			
1. Myyntisaamiset	1 997	1 725			
2. Lainasaamiset	42	9			
3. Muut saamiset	700	336			
4. Siirtosaamiset	662	496			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0			
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 284	3 969			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 131	59 527			

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2016	2015
Oma varaisuusaste, %	50,28	40,68
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,22	33,48
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 020	-2 000
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	507	-197
Lainakanta 31.12., 1000 €	18 694	24 115
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 888	2 370
Lainasaamiset, 1000 €	465	551
Asukasmäärä 31.12.	9 902	10 174

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT
 Oma varaisuus -% = 100 x (oma po + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko po - saadut ennakot)
 Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 x (ieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

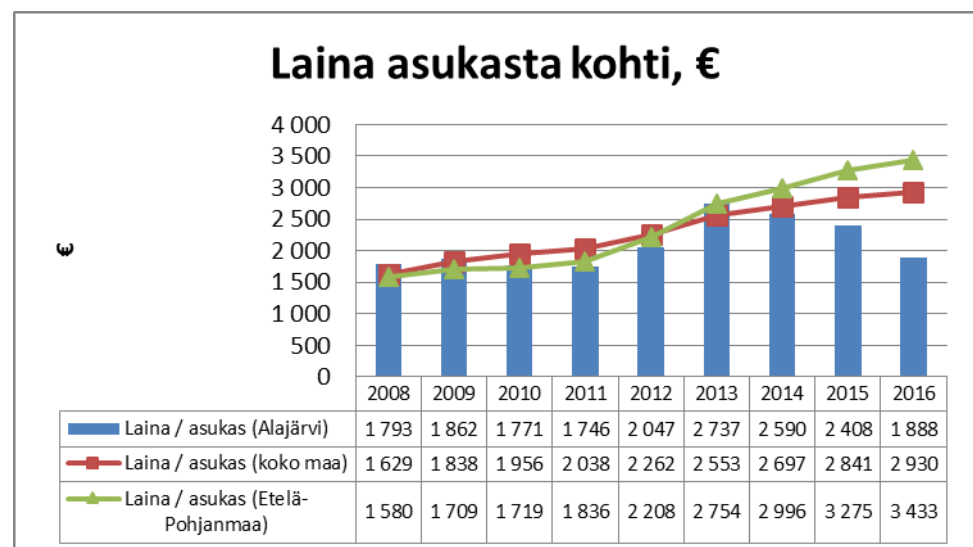
Kaupungin taseen loppusumma oli 62,1 milj. euroa ja se kasvoi 2,6 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin kertynyt ylijäämä oli 5,0 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna ylijäämä oli 507 euroa/asukas.

KUVA 8 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHTI

Kaupungin lainakanta oli 18,7 milj. euroa ja lainakanta laski noin 5,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lainat asukasta kohden olivat 1.888 euroa/asukas (2.408 euroa/asukas v. 2015).

KUVA 9 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan, eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääristä 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Alajärven kaupungin vuoden 2016 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 50,28 %, kun se vuoden 2015 lopussa oli 40,68 %. Tunnusluvun tulkintaohjeiden mukaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma kunnalle asettaa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2016 oli 28,22 % ja vuonna 2015 33,48 %.

2.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulosten ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TAULUKKO 11: KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

TULOT	2016		MENOT	2016	
Toiminta		%	Toiminta		%
Toimintatuotot	41 721	37,9 %	Toimintakulut	97 916	89,8 %
Verotulot	29 436	26,8 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet	36 984	33,6 %	Korkokulut	270	0,2 %
Korkotuotot	16	0,0 %	Muut rahoituskulut	90	0,1 %
Muut rahoitustuotot	174	0,2 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Paikallisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien			Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-167	-0,2 %	hyödykkeiden luovutustappiot	-22	0,0 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134	0,1 %	Käyttöomaisuuden investointimenot	5 261	4,8 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 630	1,5 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennykset	99	0,1 %	Antolainasaamisten lisäykset	83	0,1 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 921	3,6 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 500	1,4 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	110 026	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	109 019	100,0 %

2.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kuntalaki koskettaa konserniohjausta ja -valvontaa sekä konsernitilinpäätöksen laatimista kunnassa ja kuntayhtymässä, hallintolain yhteisöjäävisäännöksen poikkeusta kuntalaissa, sekä kunnallista liikelaitosta ja liikelaitoskuntayhtymää.

Kuntalain 14 §:ään on lisätty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuuston asemaa kuntakonsernin tavoitteiden asettajana on korostettu ja samalla on selkeytetty erityisesti valtuuston ja hallituksen työnjakoa.

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konserni-valvonnan järjestämisestä.

- Konsernijohto antaa ohjeet kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille.
- Konsernijohto antaa ohjeet tytäryhtiöille.
- Konsernijohtoon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.
- Konsernijohtoon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhtiöiden toimielimiä.

Alajärven kaupungin konsernirakenne ja kaupungin omistusosuudet 31.12.2016:

Alajärven kaupunki

Tytäryhtiöt 50–100 %	Kuntayhtymät	Osakkuusyhteisöt 20–50 %
Kiinteistö Oy Kitronpuisto 100 %	Järviseudun Sähkövoiman kuntayhtymä 33,33 %	Järvikartano Oy 29,67 %
Alajärven Lämpö Oy 60 %	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä 0,89 %	Millespakka Oy 37,32 %

Luoma-ahon Yritystilat Oy 60 %	Etelä-Pohjanmaan sairaan- hoitopiirin kuntayhtymä 6,39 %
Alajärven Liikenne- kiinteistö Oy 55,00 %	Etelä-Pohjanmaan liitto 4,76 %
Järvi-Pohjanmaan Yri- tyspalvelu 54,43 %	Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä 4,54 %
Kiinteistö Oy Rantatienkartano 100 %	Järviseudun koulutuskunta- yhtymä 33,16 %
Kiinteistö Oy Murtomäki 100 %	

2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Alajärven konserniohjeet ovat astuneet voimaan 1.1.2009.

1. Miten konserniohjaus on järjestetty

Alajärven kaupungin uudet konserniohjeet tulivat voimaan 1.1.2009. Ohjeet on lähetetty kaupungin konserniin kuuluville tytäryhtiöille sekä osakkuusyhtiöille. Konserniohjeet koskevat kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Konserniohjeissa ohjeistetaan myös kaupungin edustajia kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä siten, että kaupungin konserniohjeiden periaatteita ohjeistetaan myös niissä. Kaupunginhallituksen erikseen tekemällä päätöksellä konserniohjeiden soveltamisala voidaan ulottaa kosemaan myös muita Alajärven kaupungin määräysvallassa olevia tai muutoin merkittäviä yhteisöjä ja säätiöitä.

2. Mitä tavoitteita on asetettu

Konserniohjaus ja valvonta on ohjeissa vastuutettu konsernijohtolle eli kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

3. Miten seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille

Valtuusto

- määrittelee kaupungin tavoitteet ja kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet
- hyväksyy konserniohjeet.

Kaupunginhallitus

- nimeää edustajat yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin

- antaa ohjeet kokouksissa kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei se ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- seuraa konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tarvittaessa tekee toimenpide-ehdotuksia
- vastaa valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginjohtaja

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin konsernipo-
litiikkaa
- seuraa ja raportoi omistajapolitiikan toteutumisen toimi-
vuutta.

Konsernijohtolle vastuutettu ohjeiden anto tytäryhteisöille ja tiedonkulku kaupungin ja yhteisöjen välillä on ollut riittävää.

4. Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet on asetettu vuodelle 2016 ja niitä arvioidaan vuoden 2016 tilinpäätöksen yhteydessä.

2.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernitavoitteet vuodelle 2016

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja itsensä kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Konserniohjeet ovat astuneet voimaan 1.1.2009. Alajärven kaupungin konsernivalvonnassa ja konsernien toiminnassa ei ole havaittu puutteita. Konserneille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Konserniyhtiöiden kanssa on käyty yksittäisiä neuvotteluja tiettyjen erityiskysymysten osalta, joita kaupunki toivoo yhtiön huomioon ottavan toiminnassaan.

Vuokrataloyhtiöt

1. Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.

2. Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Kiinteistö Oy Kitronpuisto

1. Vuokra-asuntojen peruskorjauksilla on pyritty lisäämään asuntojen kiinnostavuutta ja vastaamaan paremmin nykypäivän vaatimuksiin. Vuokra-asuntoja on peruskorjattu vuoden 2016 aikana 6 asuntoa ja kokonaisuudessaan peruskorjaussuunnitelmassa mukana olevista asunnoista on korjattu nyt 80 %. Remontoitujen asuntojen kysyntä ei ole ollut odotetun korkea, vaan niitä on ollut jopa tyhjillään. Korjaukset eivät olisi olleet mahdollisia ilman kaupungin myöntämiä viiden vuoden aikana toteutettavia osakepääoman korotuksia (750.000 €) ja lainatakausta korjauslainalle (950.000 €). Vuoden 2016 aikana on tehty päätös poistaa kaksi vuokrataloa pois käytöstä, yhteensä 22 asuntoa. Tähän ratkaisuun päädyttiin kiinteistöjen huonon kunnon sekä tyhjillään olevien asuntojen takia. Vuoden 2016 lopussa Kitronpuiston käytössä olevien vuokratalojen asuntojen määrä on 147. Yksityinen rakentaminen on ollut edelleen vilkasta ja se vaikuttaa myös vuokra-asuntojen kokonaistarjontaan merkittävästi.
2. Vuokrataloyhtiön talous on tiukilla, koska asuntoja on tyhjillään peruskorjausten ja huonokuntoisuuden takia sekä lisäksi vuokratilastit heikentävät taloutta. Helpotusta talouden hoitoon on tuonut taloissa jäljellä olevien valtion lainojen osalta vuonna 2015 Valtiokonttorilta tullut päätös lainaehtojen muuttamisesta ajalle 2015–2033. Laina-aikoja on pidennetty ja vv. 2015–2016 on ollut myös lyhennysvapaita eräiä. Päätös edellyttää myös, että kaupungin sijoittamille omille varoille ei voi maksaa korkoa.

Kiinteistö Oy Rantatien Kartano

1. Vuokra-asuntojen kysyntä on vuoden 2016 aikana hieman heikentynyt ja ylitarjontaa on ollut eniten isoista kaksioista (n. 60 m²).
2. Vuokrataloyhtiön talous on kohtuullisen hyvässä kunnossa. Asiaan on vaikuttanut melko hyvä käyttöaste ja se, ettei suurempia korjausku-
luja ole ollut.

Alajärven Lämpö Oy

1. Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.
2. Kotimaisen polttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Energiateollisuuden kaukolämmön hintatilastossa 1.7.2016, Alajärven Lämpö Oy sijoittuu kymmenen edullisimman kaukolämpöä myyvän yhtiön joukkoon.

Käytetyistä polttoaineista palaturvetta oli 68 % ja puupolttoaineita 29,9 %, loppu 2,1 % oli öljyä. Kotimaisten polttoaineiden toimitussopimus on

Vapo Oy:n kanssa. Vapo on toimittanut palaturpeen suurimmaksi osaksi Savonnevan ja Peuranlinnannevan turvetuotantoalueilta. Hoiskon- ja Ylikylän koulujen tarvitsema hake tulee myös Vapolta. Lisäksi energia- puusta on sopimus Keijo Kantonen Ky:n kanssa, sopimusmäärä vuodessa on 2 000 k-m³. Haketta ostetaan lisäksi useammalta yksityiseltä metsän- omistajalta noin 5000 hakekuutiota vuodessa.

Uuden lämpökeskuksen tarvitsema polttoaine (kuori ja sahanpuru) kil- pailutettiin. Toimittajaksi valittiin kaksi halvimman tarjouksen jättä- nyttä toimijaa. Vapo toimittaa kuoren Kohifoodilta Soinista ja Revisol ter- minaalistaan Ilmajoelta.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy

1. Kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan.

Alajärven kaupunginvaltuuston 26.1.2015 hyväksymää, *Alajärven elin- keino-ohjelma 2016* seurantaa tehdään elinkeinoneuvottelukunnan ko- kouksissa. Kokouksissa ohjelman seurannan vastuutahojen, Alajärven ja Lehtimäen yrittäjät, Alajärven maataloustuottajat, kaupunki ja Järvi-Poh- janmaan Yrityspalvelu Oy, edustajat antavat suullisen tilannekatsauk- sensa. Muistion laatija Jouko Etula kirjaa annetut tiedot ja kokoaa ne elin- keino-ohjelmasta tehtävään seurantataulukoon.

Elinkeinoneuvottelukunta on kokoontunut toimintavuoden aikana 3 kertaa. Elinkeino-ohjelman seurannan lisäksi keskeisinä asioina kokouk- sissa ovat olleet elinkeino-ohjelman kriittisen menestystekijän ”asen- neilmasto” käsittely erillisenä asiana, elinkeino-ohjelmatyön jatkaminen, yrittäjien mainostorni ja uuden elinvoimaohjelman valmistelutyön aloit- taminen. Elinkeinoneuvottelukunnan hyväksytyt muistiot on toimitettu aina välittömästi kaupunginhallitukselle tiedotusasioihin liitettäväksi.

Alajärven yleistä kehitystä on seurattu käytettävissä olevien virallisten tilastojen (väkiluku, uudet yritykset, työpaikat, työlliset, teollisuuden vienti, vähittäiskaupan liikevaihto, tilitetyt verot, toimipaikkojen luku- määrä, toimipaikkojen liikevaihto, työttömät työnhakijat, toimipaikko- jen henkilöstö ja teollisuuden tuotannon jalostusarvo) pohjalta seuran- tajaksona 10 vuotta. Yrityspalvelupäällikkö Jouko Etulan päivittämät seurantatiedot ovat kootusti saatavilla Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ssä.

2.6.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

ALAJÄRVEN LIIKENNEKIINTEISTÖ OY

Yhtiö on perustettu vuonna 1984. Rakennuksia on 1, jossa liikehuoneis- toja 9 kpl. Tiedot tonteista: oma kiinteistö, tontin pinta-ala on 6 725 m².

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Pentti Yli-Olli, Terttu Salminen, Hannu Åby, Timo Ketola ja Tero Kankaanpää. Toiminnantarkastajana on toiminut Mauno Matila. Kokouksia on pidetty vuoden aikana 2 kpl.

Talon isännöitsijänä on toiminut Järvisseudun OP-Kiinteistökeskus Oy ja kiinteistön huollosta on vastannut Tallbacka Oy / Tuomo Tallbacka. Tili-vuonna hoitovastikkeet 3,80 euroa/m²/kk. Taloyhtiössä on suoritettu normaaleja vuosikorjauksia.

Alajärven Liikennekiinteistö Oy	
Liikevaihto	30.419,80 €
Saamiset	1.174,64 €
Rahat ja pankkisaamiset	4.998,33
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	2.568,23 €
Rahastopääoma	459.321,23 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-8.587,18 €
Tilikauden voitto/tappio	1.561,76 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	- €
Lyhytaikaiset velat	1.035,44 €

ALAJÄRVEN LÄMPÖ OY

Alajärven Lämpö Oy on perustettu vuonna 1982 ja sen omistavat Alajärven kaupunki 60 % ja Alajärven sähkö Oy 40 %. Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Antti-Kalle Levijoki, vpj. Ari Autio, Tero Kankaanpää, Keijo Rintamäki 15.4.2016 saakka, Ahti Källi 15.4.2016 alkaen, Voitto Leppäaho ja Orvo Kantonen.

Alajärven Lämpö Oy	
Liikevaihto	1.573.681,15 €
Saamiset	683.370,53 €
Rahat ja pankkisaamiset	1.251.466,30 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	40.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	728.828,30 €
Tilikauden voitto/tappio	94.947,58 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	

Poistoero	54.549,20 €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	6.551.536,26 €
Lyhytaikaiset velat	1.182.914,92 €

KIINTEISTÖ OY KITRONPUISTO

Kiinteistö Oy Kitronpuistolla on alun perin ollut yhteensä 14 vuokratuloa, joissa huoneistoja on ollut yhteensä 185 kpl. Talot on rakennettu vuosien 1981 ja 2002 välillä. Muutokset vuokramarkkinoilla, tasovaatimukset ja aleneva käyttöaste velvoitti yhtiötä käynnistämään sopeuttamistoimet. Vuonna 2013 yhtiö käynnisti mittavan saneerausohjelman ja asuntojen vähentämistoimet. Yhtiön käytöstä on poistettu Toukolankartano I (2011/2013), Kitronpuisto II ja III (2016) ja opiskelijatalo on myyty 2015. Kitronpuistolla oli tilikauden päättyessä 147 asuntoa.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Järviseudun OP-Kiinteistökeskus Oy:n toimitusjohtaja Matti Mäkinen. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pentti Hietala. Hallituksen jäseninä ovat toimineet Maarit Fräntilä, Timo Ketola, Merja Mäkitalo ja Heikki Saarenmaa. Tilintarkastajina ovat toimineet Martti Matintupa ja varatilintarkastaja Erkki Koivisto. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 13 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2016.

Yhtiön talouteen saatiin v. 2015 helpotusta Valtiokonttorin myönnettyä lainoille uudet maksusuunnitelmat. Siitä huolimatta yhtiön talous on edelleen heikko, johtuen suurelta osin kasvavista vuokrasaamisista sekä asuntojen vuokrausasteen laskemisesta.

Kiinteistö Oy Kitronpuisto	
Liikevaihto	822.819,91 €
Saamiset	54.800,06 €
Rahat ja pankkisaamiset	75.850,77 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	1.371.717,13 €
Rahastopääoma	33.637,59 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-532.943,66 €
Tilikauden voitto/tappio	-318.545,97 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	0,00 €
Varaukset	0,00 €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	3.091.458,39 €
Lyhytaikaiset velat	538.009,60 €

LUOMA-AHON YRITYSTILAT OY

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 16.10.2000. Sen toimialana on teollisuus- ja muiden toimitilojen omistaminen, hallinta, vuokraus, rakentaminen ja kauppa. Osakepääoma on 850.000 euroa á 1.000 euroa, 850 osaketta. Alajärven kaupunki omistaa 510 osaketta ja Mäkelän Alu Oy 340 osaketta.

Yhtiö omistaa Alajärven Luoma-ahon kylässä n. 4 000 m²:n suuruisen 26.1.2000 hankitun teollisuushallin, jonka ensimmäiset vuokrasopimukset ovat alkaneet 1.2.2001. Lisäksi yhtiö omistaa Kiinteistö Oy Luoma-ahon Teollisuuspuisto -nimisen yhtiön osakkeita yhteensä 8 007 kpl. Osakkeet oikeuttavat hallitsemaan 8 007 m²:n teollisuushallia Luoma-aholla.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Vesa Koivunen, Petri Mäkelä, Jukka Her-
nesniemi.

Luoma-ahon Yritystilat Oy	
Liikevaihto	403.087,00 €
Saamiset	20.501,74 €
Rahat ja pankkisaamiset	0,00 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	850.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	407.389,26 €
Tilikauden voitto/tappio	135.726,09 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	112.196,57€
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	1.116.246,79 €
Lyhytaikaiset velat	436.608,65 €

JÄRVI-POHJANMAAN YRITYSPALVELU OY

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Markku Sillanpää, Matti Ahonen, Juha-Pekka Keisala, Vesa Koivunen, Juhani Laasanen 26.4.2016 saakka, Markku Leppäkangas, Petri Mäkelä, Anne Niemi, Kari Niemi, Anita Paavola 26.4.2016 alkaen, Seliina Päällysaho, Stefan Sundberg ja vpj. Hannu Suni. Toimitusjohtajana on toiminut Vesa Alanko-Luopa. Yhtiön tilintarkastajana on toiminut JHTT, HTM Tuula Ylikangas, BDO Yhtiötarkastus Oy.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	
Liikevaihto	403.109,97 €
Saamiset	179.814,23 €
Rahat ja pankkisaamiset	157.977,76 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	118.500,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	99.428,10 €
Tilikauden voitto/tappio	38.048,11 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	- €
Lyhytaikaiset velat	88.764,97 €

KIINTEISTÖ OY RANTATIEN KARTANO

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 17.9.1981. Tilikauden aikana on suoritettu normaaleja vuosikorjauksia. Huoneistojen (49) käyttöaste laski vuoden aikana ja oli 31.12 n. 87,7 % Varsinainen yhtiökokous on pidetty 18.5.2015 Lehtimäellä.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Juha Hauta-aho, Pirjo Törmä ja Tenho Rantakangas. Toimitusjohtajana on toiminut Tomi Kurunmäki ja tilintarkastajana Tommi Murto HTM.

Kiinteistö Oy Rantatienkartano	
Liikevaihto	217.055,65 €
Saamiset	11.313,62 €
Rahat ja pankkisaamiset	53.718,19 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	87.794,10 €
Rahastopääoma	37.001,35 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-36.634,26 €
Tilikauden voitto/tappio	-803,99 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	62.727,38 €
VIERAS PÄÄOMA	
Pääomalainat	225.842,95 €
Pitkäaikaiset velat	580.183,02 €
Lyhytaikaiset velat	70.952,62 €

KIINTEISTÖ OY MURTOMÄKI

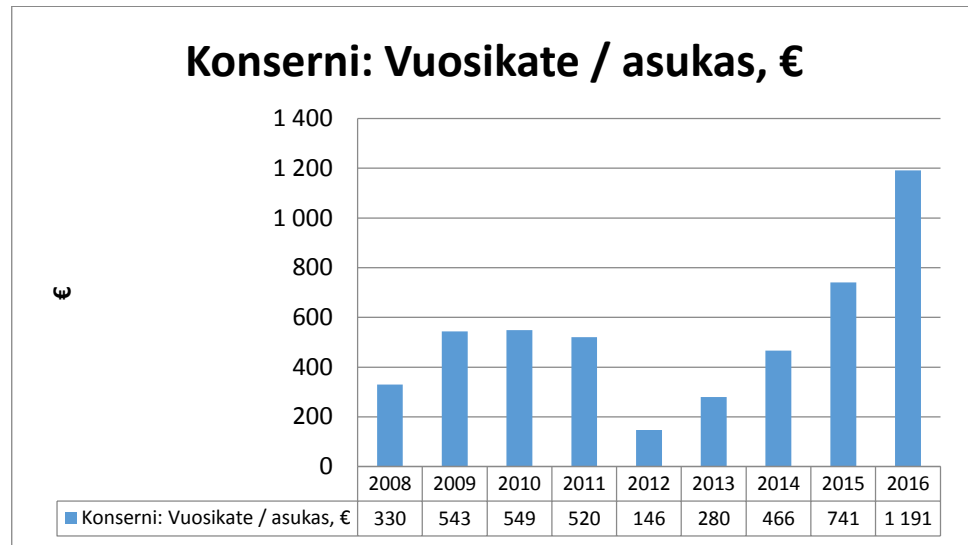
Kiinteistöosakeyhtiö Murtomäki on merkitty kaupparekisteriin 7.7.2006. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Alajärven kaupungin Lehtimäen kylässä kiinteistöjä Pajala ja Verstas ja niillä sijaitsevia rakennuksia. Lisäksi yhtiö voi käydä kauppaa kiinteistöillä ja osakkeilla. Yhtiö omistaa Pajala ja Verstas kiinteistöillä sijaitsevan teollisuushallin. Yhtiön ja ME-Perustukset Oy:n välillä on tehty lunastussopimus, joka on tullut voimaan 1.8.2016 alkaen. Sopimuksen mukaan ME-Perustukset vuokraa ja lunastaa kiinteistöyhtiön toimitilat maa-alueineen 31.1.2025 mennessä.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Kuisma Kujala, Esko Rintamäki ja Päivi Puskala. Tilintarkastajana on toiminut Mika Rantanen KHT.

Kiinteistö Oy Murtomäki	
Liikevaihto	37.900,62 €
Saamiset	415.304,88 €
Rahat ja pankkisaamiset	6.726,02 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	50.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	45.812,39 €
Tilikauden voitto/tappio	-161.747,77 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	0,00 €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	406.569,94 €
Lyhytaikaiset velat	81.396,34 €

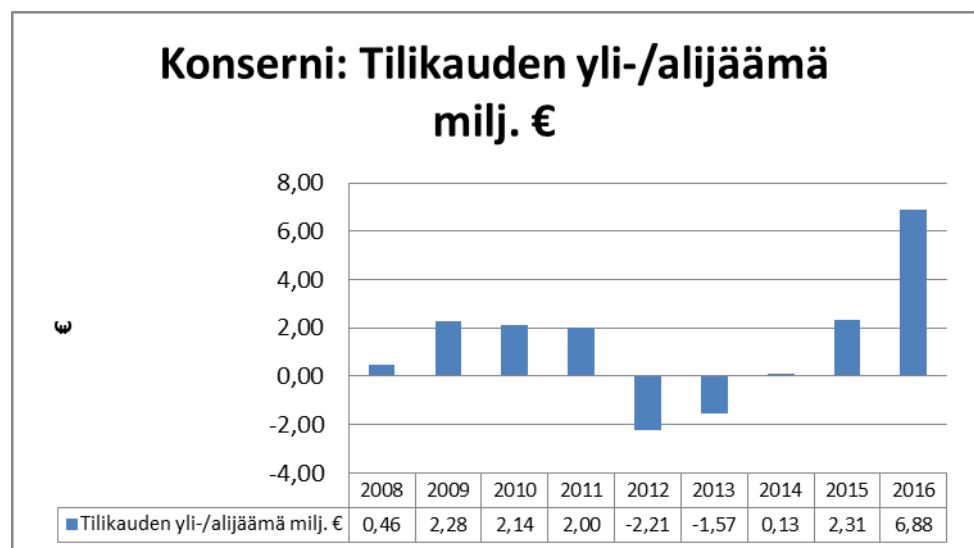
2.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma**

Konsernin vuosikate oli 11,8 milj. euroa (1191 euroa/asukas), kun se vuonna 2015 oli 7,4 milj. euroa (741 euroa/asukas).

KUVA 10 VUOSIKATE ASUKASTA KOHTI, €

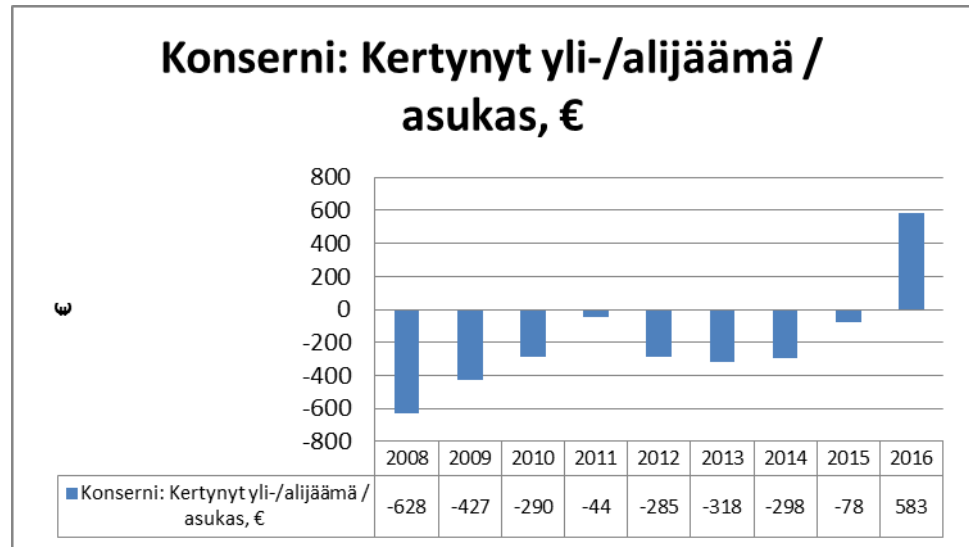
Tilikauden tulos oli 6.880.233,09 euroa ylijäämäinen (2015 ylijäämä 2.308.685,83 euroa).

KUVA 11 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€

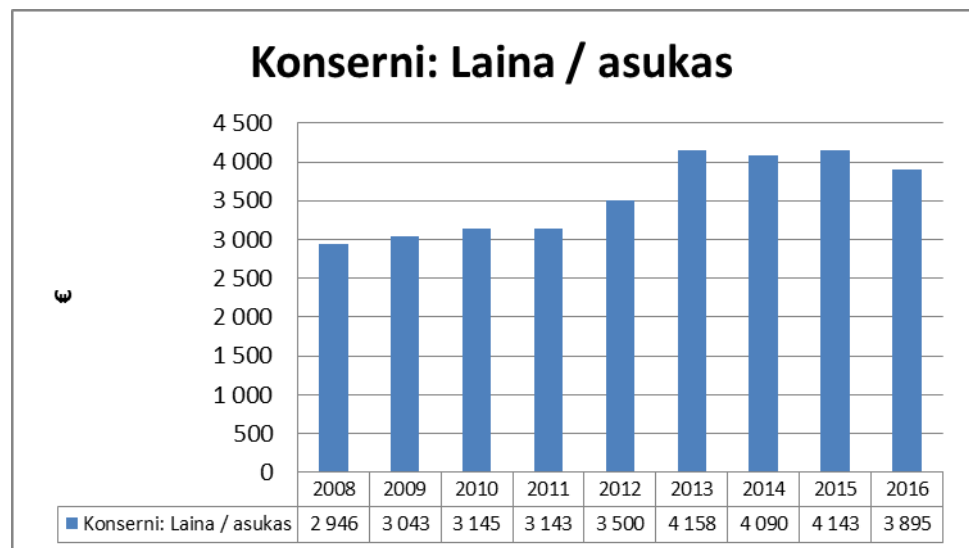
Konsernitase

Taseen loppusumma 2016 oli 91.962.503,33 euroa, kun loppusumma 2015 oli 86.557.453,30 euroa. Taseessa on ylijäämää vuoden 2016 jälkeen 5.774.235,25 euroa (583 euroa/asukas).

KUVA 12 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ/ASUKAS, €

Konsernin lainakanta vuonna 2016 oli 38.571.575,44 euroa (3.895 euroa/asukas) ja vuonna 2015 oli 41.487.659,31 euroa (4.143 euroa/asukas).

KUVA 13 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Konsernitilinpäätös laskelmiseen ja tunnuslukuineen on esitetty kohdassa 4.2.

2.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (KuntaL 115.3 §). Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2016 tilinpäätöksessä tilikauden ylijäämä 7.019.654,00 euroa kirjataan yli-/alijäämättilille.

2.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Lisäksi kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

Alajärven kaupungin taseessa oli vuoden 2015 tilinpäätöksen jälkeen alijäämää 1.999.934,66 euroa. Alajärven valtuusto on hyväksynyt 2013 ja 2014 tasapainottamisohjelman vuosille 2013–2016. Kaupunginvaltuusto edellytti hallintokunnilta tasapainottamisohjelman aikana meno-leikkauksia yhteensä 5,35 M€ verrattuna vuoden 2013 talousarviotaan. Tämän lisäksi vuoden talousarvio 2016 sisälsi rakenteellisia muutoksia palvelutuotannossa mutta näitä muutoksia ei ole sisällytetty edellä mainittuun taulukkoon. Vuodelle 2016 ja koko ohjelmakaudelle suunnitellut tasapainottamistoimet ovat toteutuneet hyvin. Laaditun tasapainottamisohjelman toteutumisraportin mukaan kokonaisvaikutus on ollut 4,75 M€.

Alajärven kaupunginvaltuusto on talousarviossa 2016 arvioinut, että alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuoden 2016 ylijäämäisen tilinpäätöksen ansiosta kaupungin taseessa olevat alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

2.7.2.1 Tasapainottamissuunnitelma: Hallinto

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Hallinto										
Hallinto ja talous	lakkautetaan toimistosihteerin virka (Alajärven kaupungintalou; 1.8.2014)		27 216	27 216	40 933	40 933	Toteutunut	40 933	40 933	Toteutunut
	lakkautetaan toimistosihteerin virka (Lehtimäen palvelutoimisto; 1.4.2014)		16 373	9 096	42 527	42 527	Toteutunut	42 527	42 527	Toteutunut
	puhelinvaihteen lopettaminen (v. 2017)									
	hallintosihteerin tehtäväjärjestelyt		25 000	25 000	25 000	25 000	Toteutunut	25 000	25 000	Toteutunut
Kaupunginhallitus										
	kokoonpanon supistus 11 --> 9 (v. 2017 alkaen; 3000 € / vuosi)									
	kokousten keston tiivistäminen (n. 550 € / tunti)									
	kokousten määrän vähentäminen (22 --> 20 / vuosi)		2 400	2 400	2 400	2 400	Toteutunut	2 400	0	Ei toteutunut
	kaupunginhallituksen avustusrahojen leikkaus (20 %)		10 000	10 000	10 000	10 000	Toteutunut	10 000	10 000	Toteutunut
	yhdistysten jäsenyyksistä eroaminen		5 000	1 360	5 000	1 360	Tot.osittain	5 000	1 360	Tot. Osittain
	kannatusilmoitusten lopettaminen		1 000	1 000	1 000	1 000	Toteutunut	1 000	1 000	Toteutunut
	kuntamarkkinoiden osanottajaoikeuden rajaaminen	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	Toteutunut	5 000	5 000	Toteutunut
Kaupunginvaltuusto										
	kokousten keston tiivistäminen (n. 1.500 € / tunti)									
	kokousten määrän vähentäminen kahdella		6 000	6 000	6 000	6 000	Toteutunut	6 000	6 000	Toteutunut
	valtuuston 3. varapuheenjohtajan tehtävästä luopuminen (v. 2017; n. 2000 €)									
	Veroprosentin korotus (+0,5-1% v. 2015 ja 2016)				500 000	500 000	Toteutunut	1 000 000	1 000 000	Toteutunut
Kuntien yhteistoiminta / elinkeinotoimi										
	Aluemarkkinointirahakokeilu (v.2012–2013) lopetetaan tai ainakin supistetaan		0		15 000	15 000	Toteutunut	15 000	15 000	Toteutunut
Henkilöstö										
	Koko henkilöstö: lomautukset ja talkoovapaat (lomautus 2 vk. 100% 964.000€ talkoovapaat 549.000€) (Virastojen sulkuaikojen pidentäminen 4 vk. --> 5 vk.) (Pitämättömien lomien purku (lomapalkkavaraukset))		845 000	176 149	200 000	104 000	Toteutunut osittain	200 000	83 000	Tot. Osittain
Yhteensä		5 000	942 989	263 221	852 860	753 220		1 352 860	1 229 820	

2.7.2.2 Tasapainottamissuunnitelma: Perusturvalautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Perusturva										
	Säästövapaat	30 000								
	Henkilöstövähennykset (11 hlöä)									Vähennykset tapahtuneet eläköitymisen kautta (poikkeus farmaseutin tehtävä) yht. 7,5 htv. Sijaisien ottoja vähennetty ja vakituisen henkilöstön joustavaa siirtymistä edesautettu. Koskee koko perusturvaa.
						215 000	Yht. 6,68 htv.	363 000	380 000	
Aikuispsykososiaaliset palvelut (Järvis. sairaala)	Rakenteellinen muutos (1+9 henkilön vähennys)	200 000	500 000	300 000	500 000	370 000	Toteutunut osittain	500 000	370 000	Toteutunut osittain. Koskee koko perusturvaa.

Vastaanottopalvelut	Kesälääkäreiden rekrytointimuutos		10 000	10 000	10 000	10 000	Toteutunut	10 000	10 000	Toteutunut
Kuntoutus	Maksusitoumuskäytäntöjen tarkentaminen (lääkärin myönt.)		15 000	4 000	15 000	0	Ei toteutunut.	15 000	0	Ei toteutunut. Tarve kasvanut
Aikuissosiaalityö	Työpajojen yhdistäminen (Kipinä ja Keidas 1 htv)		30 000	29 000	30 000	29 000	Toteutunut osittain.	30 000	29 000	Toteutunut osittain
Hoito- ja hoivapalvelut	Tulorahoituksen kasvattaminen		200 000	45 000	400 000	177 000	Toteutunut osittain.	400 000	400 000	Asiakasmaksujen tarkistus, ulkokuntalaisten ja vakuutusyhtiöläskutusprosessin tarkastus
	Asumispalveluyksiköiden laitosapulaiset siirtyvät tukipalveluista perusturvan työntekijöiksi				55 000	0	Ei toteutunut.	55 000	0	Ei toteutunut
	5-10 paikkaa/v vähennys (Ostopalvelut)		100 000		300 000	0	Ei toteutunut.	200 000	250 000	Vuoden 2016 aikana vähentynyt 8 paikkaa (oma/osto)
Vammaispalvelut	Avitus-kuljetuspalvelun päättyminen		21 000	21 000	21 000	21 000	Toteutunut	21 000	21 000	Toteutunut
Yhteensä		230 000	876 000	409 000	1 331 000	822 000		1 594 000	1 460 000	

2.7.2.3 Tasapainottamissuunnitelma: Sivistyslautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Sivistys										
	Taimelan tornin lakkautus. EHA2-opetuksen keskittäminen koulukeskukseen	7 500	18 000	18 000	18 000	18 000	Toteutunut	18 000	18 000	Toteutunut
	Levijoen koulun lakkautus 1.8.2014 (brutto 274 656 €). 2 opettajan ja ohjaajan palkka. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset).				112 000	122 000	Lakkautettu 1.8.2015	122 000	122 000	Toteutunut
	Menkijärven koulun lakkautus 1.8.2014 (brutto 235 786 €). 2 opettajan ja 1 ohjaajan palkka.		69 000	69 000	165 797	165 797	Toteutunut	165 797	165 797	Toteutunut
	Uusikylän koulun lakkautus 1.8.2014 (brutto 302 312 €). 2 opettajan ja 1 ohjaajan palkka. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt sekä liikuntasalin siivouksen 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset).						Ei toteutunut			Kvalt päätös, käsitellään v. 2018 talous-arvion laadinnan yhteydessä
	Ylikylän koulun toiminta arvioidaan v. 2016							0		Kvalt päätös, käsitellään v. 2018 talous-arvion laadinnan yhteydessä
	Muunilaakson ja Muksulan ryhmien yhdistäminen päiväkodiksi 1.1.2014 alkaen Kitronhaan kiinteistöön. Säästö 1 hlövuosi.		36 000		36 000	36 000	Toteutunut	36 000	36 000	Toteutunut
	Lehtimäen kirjaston sulkeminen brutto palkat+tukipalvelu. Kaupunginvaltuusto päätti, että kirjasto jatkaa toimintaansa siten, että kirjasto pidetään auki 2-3 kertaa viikossa. Tähän tarvittavat resurssit otettaisiin kirjastoauton ja pääkirjaston palveluita karsimalla olemassa olevilla resursseilla.		100 000	100 000	100 000	100 000	Toteutunut Lehtimäen kirjasto jatkaa omatoimikirjastona	100 000	100 000	Lehtimäen kirjastoa ei ole suljettu. Vähennetty 100 000 muita palveluja karsimalla
	Pikku-Pietarin ja Huvikummun yhdistäminen vuorohoitopäiväkodiksi 1.1.2014 alkaen. Kiinteistö sama. Sijaistustarpeen väheneminen. Säästö 1 hlövuosi		50 000	50 000	50 000	50 000	Toteutunut	50 000	50 000	Toteutunut
	Kotihoidontuen kuntalaisä ansiosidonnaiseksi		150 000	150 000	150 000	150 000	Toteutunut	150 000	150 000	Toteutunut
	Perhepäivähoidon uud. Järjestely -1 hlötyövuosi		30 000	30 000	30 000	30 000	Toteutunut	30 000	30 000	Toteutunut
	Taimelan koulun uudelleenjärjestely: 7-9 luokkien siirto keskustan koulukeskukseen (v. 2013 67 opp. ja v. 2017 40 opp.). Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa.				227 000	374 000	Toteutunut 7-9 luokkien opetus loppunut Taimelassa 1.8.2015			
	Henkilöstövähennykset (11 hlöä)							363 000	363 000	Toteutunut 13 hlöä
Yhteensä		7 500	453 000	417 000	888 797	1 045 797		1 034 797	1 034 797	

2.7.2.4 Tasapainottamissuunnitelma: Vapaa-aikalautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Vapaa-aika										
Vapaa-aika	Lehti-ilmoittelun vähentäminen		300		100	100		100	100	Toteutunut
	Sivukylien latujen karsiminen		1 000		1 000	1 000		1 000	500	Toteutunut osittain
Lisätulot:	Hankitun kaluston vuokratulot		400		400		Ei toteutunut	500	0	Ei toteutunut
	Asiakasmaksujen korotukset		400		450	450		500	0	Ei toteutunut
	Leiri- ja kurssimaksujen korotukset		300		350	350		400	0	Ei toteutunut
	Tyky-toiminnan / tapahtumien hinnoittelu		500		600	0	Ei toteutunut	700	0	Ei toteutunut
	Henkilöstövähennykset (0,5 hlöä)							16 500	16 500	Toteutunut
				2 900						
Yhteensä		0	2 900	2 900	2 900	1 900		19 700	17 100	

2.7.2.5 Tasapainottamissuunnitelma: Tekninen lautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Tekninen										
Tilapalvelu	Taimelan tornin poistaminen käytöstä		21 000	-8 000	21 000	17 100	Toteutunut osittain	21 000	21 000	Toteutunut
	Levjoen koulun poistaminen käytöstä. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),		5 742	5 742	13 780	13 852	Toteutunut	13 780	13 780	Toteutunut. Kiinteistö myyty
	Menkijärven koulun poistaminen käytöstä		1 000	1 000	1 500			1 500	1 500	Toteutunut. Kiinteistö myyty. Kylätalon hoitovastuu kaupungilla
	Uusikylän koulun poistaminen käytöstä. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt sekä liikuntasalin siivouksen 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),		3 606	3 606	8 655	3 000	Toteutunut talonmies-palveluista	8 655	8 655	
	Sähkön hintakilpailutus				85 000			85 000	40 000	Toteutunut. Siirtohintoja korotettu
	Henkilöstösäästöt: iltatalonmiehet käyttäjävastuun lisääminen		15 000		15 000	0	Ei toteutunut	15 000	0	Ei toteutunut
	Puhdistuspalvelun taso		100 000	100 000	100 000	100 000	Toteutunut	100 000	100 000	Toteutunut
	Lehtimäen vanha terveystalo jätetään osin pois käytöstä		10 000	10 000	10 000	11 890	Toteutunut	10 000	10 000	Toteutunut
	Länsikylän koulu myydään		4 000	4 000	4 000	4 000	Toteutunut	4 000	4 000	Toteutunut
	Sairaalaatie 28 Työpaja Kipinä poistetaan käytöstä		25 000		25 000	19 997	Toteutunut osittain	25 000	25 000	Toteutunut
	Huom! Tilapalveluiden vähennykset on laskettu siten, että kiinteistöistä luovutaan.									
Puhdistuspalvelu	Taimelan tornin lakkautus, EHA2-opetuksen keskittäminen koulukeskukseen	2 900	7 900	7 900	7 900	7 900	Toteutunut	7 900	7 900	Toteutunut
	Levjoen koulun lakkautus 1.8.2014. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),									

	Menkijärven koulun lakkautus 1.8.2014		5 800	5 800	16 000	16 000	Toteutunut	16 000	16 000	Toteutunut
	Uusikylän koulun lakkautus 1.8.2014. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt sekä liikuntasalin siivouksen 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),		1 792	1 792	4 300	4 300	Toteutunut	4 300	4 300	Toteutunut
Ravintohuolto	Levijoen koulun lakkautus 1.8.2014, kokin työaika 59 % sekä muut säästöt, ei elintarvikkeet. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),									
	Menkijärven koulun lakkautus 1.8.2014, kokin työaika 59 %, sekä muut säästöt, ei elintarvikkeet		7 968	7 968	19 122	19 122	Toteutunut	19 122	19 122	Toteutunut
	Uusikylän koulun lakkautus 1.8.2014, kokin työaika 72 % sekä muut säästöt, ei elintarvikkeet. Kaupunginvaltuusto päätti, että koulu jatkaa toimintaansa. Koulun vanhemmat ovat sitoutuneet hoitamaan koulun talonmiestehtävät ja piha-alueen lumityöt sekä liikuntasalin siivouksen 1.8.2014 alkaen. Alakoululle asetettiin 30 oppilaan oppilasraja (sis. esikoululaiset),									
Yleiset alueet	Yksitysteiden hoidon määrärahojen vähennys		50 000	50 000	62 500		Ei toteutunut	75 000	0	Ei toteutunut
Vesi- ja viemärilaitos	Taksat		200 000	100 000	200 000	335 236	Toteutunut	200 000	337 361	Toteutunut
	2 htv:n vähennys toiminnasta		70 000	67 000	70 000	70 000	Toteutunut	70 000	70 000	Toteutunut
Maa- ja kiinteistöt	Myyntitulot		100 000		250 000		Ei toteutunut	250 000	140 000	Toteutunut osittain
	Puun myyntitulot		150 000		150 000		Ei toteutunut	150 000	0	Ei toteutunut
	Henkilöstövähennykset (6 hlöä)					150 000	Toteutunut 4 htv	198 000	150 000	Toteutunut, 4 htv
Yhteensä		2 900	778 808	356 808	1 063 757	772 397		1 274 257	968 618	0

2.7.2.6 Tasapainottamissuunnitelma: Maaseutulautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Maaseutu										
	Tuki- ja viranomaistehtävät		2 000		4 600			4 600	4 600	Toteutunut
	Ympäristösihteerin tehtävät rakennustarkastukseen. Tehtävien uudelleen jako, Soinille tarjotaan 50 % sijasta 40%, Alajärveltä 10% ja Vimpelistä 10%. Mikko Heikkilän eläköitymisen yhteydessä taikka 2016									Ei suunnitellusti, mutta toteutunut
	Henkilöstövähennykset (1 hlöä)							33 000	33 000	Toteutunut
Yhteensä		0	2 000	0	4 600	0		37 600	37 600	

2.7.2.7 Tasapainottamissuunnitelma: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Lautakunta	Säästökohde	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Toteutunut 2014	Tavoite 2015	Toteutunut 2015	Kommentti 2015	Tavoite 2016	Toteutunut 2016	Kommentti 2016
Rakennus- ja ympäristö										
	Johtavan rakennustarkastajan eläköitymisjärjestelyt			8 000	25 000	14 000	Toteutunut osittain	25 000	0	Ei toteutunut
	Lautakuntien yhdistäminen 2012	3 000								
	Ympäristönsuojelusihteerin hoitovapaa 1.8.2013 - 31.7.2014		1 000	1 000						
	Perhon kunnan kanssa solmittava yhteistyö		7 000		7 000		Ei toteutunut	7 000	0	Ei toteutunut
	Huoneistojärjestelyt		2 000		2 000	1 300	Toteutunut osittain	2 000	0	Ei toteutunut
	Henkilöstövähennykset (0 hlöä)							0		
Yhteensä		3 000	10 000	9 000	34 000	15 300		34 000	0	
Kaikki yhteensä		248 400	3 065 697	1 457 929	4 177 914	3 410 614		5 347 214	4 747 935	

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden tilivelvollisia ovat kaikki toimielinten jäsenet, lukuun ottamatta valtuutettuja. Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat toimielinten vastuuviranhaltijat.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

TAULUKKO 12: KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2015	TA 2016	TP 2016	%:a TA:sta	TP 2016 / TA 2016 €	TP 2016 / TP 2015 €
Tulot	16 117	0	0		0	-16 117
Menot	-16 679	0	-161		-161	16 518
Netto	-562	0	-161		-161	401

Vuonna 2016 ei toimitettu vaaleja. Seuraavat vaalit ovat kuntavaalit, jotka toimitetaan 9.4.2017.

3.1.2 Tarkastuslautakunta

Alajärven kaupungilla on sopimus tilintarkastuksen järjestämisestä BDO Audiator Oy:n kanssa. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Tuula Ylikangas.

TAULUKKO 13: TARKASTUSLAUTAKUNTA, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2015	TA 2016	TP 2016	%:a TA:sta	TP 2016 / TA 2016 €	TP 2016 / TP 2015 €
Tulot						
Menot	-19 398	-31 200	-20 669	66,25 %	10 531	-1 271
Netto	-19 398	-31 200	-20 669	66,25 %	10 531	-1 271

3.1.3 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 14: KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2015	TA 2016	TP 2016	%:a TA:sta	TP 2016 / TA 2016 €	TP 2016 / TP 2015 €
Tulot	2 690 124	2 765 119	2 690 124	97,29 %	-74 995	0
Menot	-7 284 944	-7 567 291	-7 284 944	96,27 %	282 347	0
Poistot	-3 094 774	-3 095 910	-3 035 065	98,03 %	60 845	59 709
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 689 594	-7 898 082	-7 629 885	96,60 %	268 197	59 709

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2014–2016

(Kts. taulukko s. 62)

1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita

Alajärven kaupungin talouden 2013 käynnistyneet tasapainottamistoimet ovat tuottamassa tuloksia ja tilinpäätökset ovat valtuustokauden lopulla kääntyneet positiivisiksi. Kaupungin taseessa olevat alijäämät tulevat valtuustokaudella katetuksi.

Vuosikate 2016 asukasta kohti on kaksinkertainen verrattuna sekä koko maan että maakunnan keskiarvoihin. Hillittyjen investointien ansioista kaupungin velkataakka on hyvinkin kohtuullinen, pysyen noin kolmanneksen vertailukeskiarvojen alapuolella.

Palvelurakenne on kehitystyön myötä hioutunut pääsääntöisesti optimaaliseksi ja kustannustietous on hyvällä tasolla. Palvelurakennetta on säännöllisesti tarkasteltu ja parhaillaankin on menossa uudistustoimenpiteitä.

2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Suurelta osaltaan toimenpiteet ja mittarit on suunnattu koko valtuustokaudelle. Talousarviovuoden tavoitteista uimahallin kävijätavoite on vakiintumassa valtuustokauden tavoitteiden tasolle.

Valtuustokauden tavoitteista voidaan todeta, että poliisin tietoon tulleet rikokset ovat laskeneet 3,0 %:iin (v. 2016) maakunnan rikoksista (v. 2013 oli 4,3 %).

Vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden %-osuus maakunnan väestöstä on noussut 5,0 %:iin (v. 2014), kun se v. 2013 oli 4,8 %.

3. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Valtuustokauden tavoitteista sairastavuusindeksi kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (=100). Luku perustuu kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työikäisistä ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuteen väestöstä.

Alajärven sairastavuusindeksi oli vuonna 2014 118,2, kun se vuonna 2012 ja 2013 oli 119,9. Tiedotustilaisuuksia pidettiin joka kuukauden 1. ja 3. tiistaina. Tiedotustilaisuuksien lukumäärässä ei aivan päästy tavoitteeseen (20 kpl), koska hallintokunnilla ei aina ollut tiedotettavia asioita. Hallintokunnat ovat kuitenkin järjestäneet myös omia tiedotustilaisuuksia.

4. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen

Osaltaan toimenpiteet ja mittarit on suunnattu koko valtuustokaudelle. Koko valtuustokauden tavoitteista uusien rivitalo- ja kerrostalotonttien kaavoitus ei ole lähtenyt etenemään riittävän nopeasti, mutta yritystonttien osalta tarjontaa on käytettävissä. Työpaikkaomavaraisuus on laskenut 98,5 %:iin (v. 2014), kun se vuonna 2013 oli 100,0 %. Tuloveroprosenttia on jouduttu korottamaan 22,0 %:iin vuodelle 2016, eikä tavoite 21 % ole toteutunut. Asukasluku vähentyi valtuustokauden aikana 3,6 % eli asetettu -0,7 %:n tavoite ei toteutunut. Uusien asuinrakennusten rakennuslupien määrän vuosittainen tavoite 30 kpl ei toteutunut. Valtuustokaudella rakennettiin keskimäärin 15 kpl uusia asuinrakennuksia.

Henkilöstöhallinto

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2016–2017

1. Henkilöstön työhyvinvointi, joka saavutetaan hyvällä johtamisella ja työkykyä edistävällä toiminnalla.

Alajärven kaupungin hyväksymän henkilöstöstrategian mukaan kehityskeskustelut tulee käydä vähintään joka toinen vuosi. Työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi (tehty vuonna 2016).

Työsuojelun toimesta työpaikoilla on käynnistetty riskienarvioinnit (4–5 vuoden välein), joiden jälkeen työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset terveydellisestä näkökulmasta. Psykososiaalisen kuormituksen arviointia ja toimenpiteiden suunnittelua on käynnistetty neljässä toimipisteessä. Työturvallisuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin ergonomiasta, suojaimista ja työturvallisuudesta. Työyhteisön kehittämiseen, muutoksen etenemiseen ja työtapojen kehittämiseen käynnistettiin erilaisia kehittämisprosesseja. Prosessit kohdistuivat pääsääntöisesti perusturvaan (Lean koulutus).

Alajärven kaupunki tukee henkilöstön omaehtoista liikkumista mm. työhyvinvointiseteleillä.

Henkilöstöjaosto on vuoden 2016 aikana hyväksynyt seuraavan henkilöstöä koskevan ohjeistuksen:

- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Työn vaativuuden arviointi / terveydenhuollon henkilöstö
- Yhteistyötoimikunnan toimintasääntö.

TAULUKKO 15: STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA KRIITISET MENESTYSTEKIJÄT

Alajärven kaupungin strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät 2013-2016

Strateginen päämäärä	Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet	Mittari	TA-vuoden tavoite	Toteutuma 2016	Kvaltkauden tavoite	Kvaltkauden toteutuma	Vastuutaho
1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita	Hallittu talouskehitys	Pysytään annetuissa kehityksissä	Kertynyt ali-/yliäämä	1.869.036	7.019.654	1.548.000 €	5.019.719,34	Kaupunginhallitus
	Lainakannan kehitys	Investointien priorisointi	Lainakanta / asukas	2.699	1.888 €	2.521 €	1.888 €	Kaupunginhallitus
	Investointien taso	Investointien priorisointi, investointitaso enintään keskimääräisten poistojen tasolla	Vuosikate prosenttia poistoista	160 %	331 %	156 %	331 %	Kaupunginhallitus
	Verotulojen kehitys	Työllisyysilanteen edistäminen	Verotulojen muutosprosentti	3 % / vuosi	3,50 %	3 % / vuosi	2013/6,0; 2014/1,5; 2015/0,3; 2016/3,5 %	Kaupunginhallitus
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Hallintokuntien talouskuri	Palvelurakenteiden muutokset, tuottavuuden parantaminen	Käyttötaloudenmenojen kehitys	0 %	-1,08 %	0 %	-3,99 %	Hallintokunnat
	Henkilöstön hyvinvointi	Hyvä johtaminen + TYKY-toiminta	Sairauspoissuolot (v. 2013 oli 9,6 työpäivää)	-5 %	10,2	-10 %	10,2	Työhyvinvointipäällikkö Esimiehet
		Kyselyjen ja järjestämisen	Työilmapiiritys (asteikko 1-5)		Toteutettu 3,8	4	3,8	
		Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut	100 %	Ei seurattu	98 %	89,3 %	Ympäristölautakunta
	Hoidettu ympäristö	Vesistöjen kunnossapito	Vesistöjen käyttökestoisuus			Ekologinen tila paranee	Tilanne hieman parantunut	Vapaa-ajalautakunta
		Liikuntareittien ja liikunta-alueiden hoito	Hoidetut liikuntareitit ja liikuntapaikat			puoleen kunnossa	Hoidettu	Tekninen lautakunta
		Veisten alueiden hoito	Puistojen ja keskustan yleisten alueiden siisteys			puoleen hoidettuna	Hoidettu	
	Liikuntapaikkojen käyttö	Markkinointi	Uimahallin, kuntosalin ja kuntoratojen kävijämäärät	72 000	72 018	72 000	72 000	Vapaa-ajalautakunta
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Yhteisöllisyys	Syrjätymisen ehkäiseminen ja varhainen puuttuminen	Pollisin tietoon tulleet rikokset % maakunnan väestöstä (4,7 % v. 2011)			4,5	2016 / 3,02%	Kaupunginhallitus
			Väh. keskiasteen tuukinnon suorittaneet % maakunnan väestöstä (5,1 % v. 2011)			5,3	2014 / 5,0 %	Khall + sivistysltk
	Ulkoinen viestintä	Viestintästrategian toteuttaminen	Tiedotti km (ja postit, myönt. julkisuuskuva)	20	18	20 / vuosi	Pääsääntöisesti toteutunut	Hj + Hallintokunnat
4. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen	Toimintakykyisyys	Toimintakykyisyyden vahvistaminen ja terveyden edistäminen	Ikävakioitu sairastavuusindeksi (yhteisindeksi) v. 2010 oli 110			107	118,2	Hallintokunnat
	Tonttitarjonta	Kaavoitetaan	Kaavoitettuja yritystontteja tarjolla kpl			5 kpl	14 kpl	Tekninen lautakunta
			Uusia rivitalo- ja kerrostalotontteja tarjolla kpl			10 kpl	8 kpl	Tekninen lautakunta
	Työpaikkaomavaraisuus	Uusien ja kasvuyritysten toimintaedellyksien parantaminen	v. 2010 oli 99,4 %			100 %	2014 / 98,5%	
Uusien asuinrakennusten lupien määrä	Tuloveroprosentin kehitys	Talouden tasapainotus	Tuloveroprosentti	21 %	22,0 %	21 %	22,0 %	Kaupunginvaltuusto
	Asukasluvu	Kaikki edellä mainitut toimenpiteet	Asukasluvu 31.12.2012 oli 10 268	alle -0,7 % / vuosi	-1,04 %	alle -2,8 % / kausi	-3,56 %	Kaupunginvaltuusto
		Vetovoimaiset tonttipaikat	Myönnettyn määrä (v. 2011 oli 24 kpl)	26	19	30 / vuosi	ka. 15 / vuosi	Kaupunginhallitus

Yleinen edunvalvonta

Holhustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalveluiden tuottamisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2008 alusta.

Palvelun tuottaja on sitoutunut järjestämään edunvalvontapalvelut siten, että käytettävissä on riittävä määrä edunvalvojia niiden kuntien asukkaille, joille maistraatti tai käräjäoikeus määrää edunvalvojan. Vuonna 2016 on ollut käytettävissä 1,75 henkilön työpanos.

Valtio maksaa palvelun tuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämiehiltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaan, perii ja pitää ne. Valtio on maksanut vuoden 2016 edunvalvonnoista osuutenaan 49.815 euroa, päämiehiltä on peritty 75.910,47 euroa. Kaupunginhallituksen päätöksen (23.11.2009) mukaisesti päämiehiltä perittäviä palkkioita on joissakin tapauksissa kohtuullistettu.

Edunvalvonnan menot, jotka muodostuvat henkilöstömenoista, ATK- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrasta ja matkakuluista, olivat vuonna 2016 yhteensä 94.993,77 euroa. Edunvalvonnan tuotot tilikauden aikana olivat 126.212,37 euroa.

3.1.4 Vesihuoltolaitos

Alajärven kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Alajärven kaupungin alueella.

Toimintakertomus on tehty vesihuoltolain 681/2014 20 a §:n periaatteiden mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen on laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus. Siinä tulee esittää ymmärrettävässä muodossa tämän lain 20 §:ssä tarkoitetut tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista. Toimintakertomuksessa tulee esittää 1 momentissa tarkoitettut tiedot myös 17 a §:n mukaisesta huleveden viemäroinnistä. Toimintakertomuksen sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Hulevesiverkoston toiminta-aluetta ei ole määritetty.

Vuoden 2015 toimintakertomus laadittiin tässä muodossa ensimmäistä kertaa.

Hallinto

Järvi-Pohjanmaan tekninen toimi on hoitanut vesihuoltolaitoksen operatiivisen toiminnan.

Vesilaitos

Vesilaitoksen vedenottamot ovat Porasharju Möksyssä ja Kangaspuro, Kilpaharju sekä Multavaaru Lehtimäellä. Lisäksi on 4 paineenkorotus-asemaa, 2 vesi-/alkalointilaitosta ja 222 km vesijohtoverkostoa sekä 2 sammutusvesiasemaa. Molemmilla laitoksilla on omat vedenjakelualueensa ja -verkostonsa, jotka eivät ole yhteydessä toisiinsa.

Porasharjun vedenottamolle on hankittu agrikaatti turvaamaan veden jakelu sähkökaton aikana. Kaupungin vesilaitokselta on kriisivesijohto Soinin kuntaan.

Ruokaveden laatuvaatimukset täyttämään vettä on toimitettu kotitalouksille 165.927 m³, elintarviketeollisuudelle 7.879 m³, eri kunnille 39.713 m³ ja vesiosuuskunnille 315.069 m³. Vesimaksutuloja on saatu yksityistalouksilta 250.684 € sisältäen perusmaksut, elintarviketeollisuudelta 3.940 €, kunnilta 34.051 € ja vesiosuuskunnilta 132.329 €.

Vesilaitos laskuttaa vesimittarin lukemaan perustuvaa käyttömaksua sekä kiinteistökohtaista perusmaksua. Käyttömaksu on ollut 1,17 €/m³ ja perusmaksu omakotitalossa 50,85 €, rivi- ja kerrostalossa 101,71 € kiinteistökohtaisessa laskutuksessa sekä 25,43 € asukaskohtaisessa laskutuksessa (alv 0). Maksujen pitäisi olla sen suuruiset, että niillä pitkällä aikavälillä pystytään kattamaan vesilaitoksen uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit sekä kustannukset.

Uusia vesiliittymiä tehtiin 4 kpl ja liityntätulot olivat 2.300 €.

Tulot ylittyivät 19.000 € kulutuksen kasvun ansiosta. Vesilaitos on toiminut hyvin ja toteutuma oli 79,1 % eli määrärahoja on jäänyt säästöön 47.185 €. Poistot ovat 76.731 €, joka on 10.068 € enemmän. Vesilaitoksen tulos on ylijäämäinen 165.377 € ennen jäännöspääoman koron vähentämistä.

Viemärlaitos

Jätevesipuhdistamoja on 2 kpl, jotka sijaitsevat keskustassa ja Lehtimäellä. Lisäksi on 36 jätevesipumppaamoja, paineenkorotusasema sekä 111,5 km viemäriverkostoa. Hoidettavana on myös 2 sadevesipumppaamoja. Molemmilla jätevesipuhdistamoilla on oma jätevesiverkosto ja ne eivät ole yhteydessä toisiinsa. Jätevesipuhdistamot ovat toimineet lupaehtojen mukaisesti.

Laskutettavan jäteveden määrä oli 251.977 m³. Lisäksi puhdistamolle otettiin vastaan umpikaivolietettä 2.188 m³ ja sakokaivolietettä 2.550 m³. Jätevesimaksuista saatiin tuloja perusmaksujen kanssa 745.893 € ja lietteen vastaanotosta 34.759 €. Keskustan jätevesipuhdistamolla on suoritettu naapurikunnille sakokaivolietteen käsittelyä ja siitä saatiin tuloja 16.667 €.

Viemärlaitos laskuttaa vesimittarin lukemaan perustuvaa käyttömaksua sekä kiinteistökohtaista perusmaksua. Käyttömaksu on ollut 2,55 €/m³ ja perusmaksu omakotitalossa 71,20 €, rivi- ja kerrostalossa 142,39 € kiinteistökohtaisessa laskutuksessa sekä 35,60 € asukaskoh-
taisessa laskutuksessa (alv 0). Maksujen pitäisi olla sen suuruiset, että niillä pitkällä aikavälillä pystytään kattamaan vesilaitoksen uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit sekä kustannukset.

Uusia viemäriliittymiä tehtiin 22 kpl ja liityntätulot olivat 77.853 €.

Tulot toteutuivat suunnitellusti. Menojen osalta talousarvio toteutui 88,6 % eli määrärahaa jäi käyttämättä 61.120 €. Suurimmat säästöt ovat syntyneet Kuel- ja sähkömaksuista. Poistot olivat suunnitelman mukaiset 290.812 €. Viemärlaitoksen tulos oli ylijäämäinen 30.711 € ennen jäännöspääoman koron vähentämistä.

3.1.5 Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Järvi-Pohjanmaan perusturva on toteuttanut vuoden 2016 aikana mittavaa toiminnallista ja taloudellista palvelurakennemuutosta, minkä johdosta koko lautakunnan tasolla tilinpäätös oli 2,55 miljoonaa euroa talousarviota pienempi. Kaikkien 11 suurtuotteen osalta toimintaa on pyritty arvioimaan ja tehostamaan eri palvelujen osalta. Rakennemuutosta tehtäessä keskiössä ovat olleet asiakkaan etu, hyvä palvelu ja lakiuudistusten mukanaan tuomat uudet toiminta- ja palvelumallit. Palvelurakennemuutoksessa on huomioitu kuntien talouden tasapainottamisvelvoitteet. Asiaksmaksuja on pyritty tarkistamaan ja yhdenmukaistamaan valtakunnallisen suuntauksen mukaisesti. Merkityksellistä on, että yhtään perusturvan työntekijää ei ole irtisanottu palvelurakennemuutoksen vuoksi.

Avopalveluja sekä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on kehitetty suurtuotteittain. Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa suurimmat muutokset tapahtuivat Vimpelin kuntoutuskodin ja Soinin Etapin toiminnan lakkautumisen myötä. Lisäksi vuoden aikana valmisteltiin psykiatrisen kotihoidon yhdistämistä somaattiseen kotihoitoon. Aikuissosiaalityössä kehitettiin pitkäaikaistyöttömien aktivointia mm. järjestämällä ryhmätoimintaa sekä käynnistämällä TE-toimistojen, kuntien ja Kelan yhteispalveluun perustuva toimintamalli, TYP-toiminta. Myös perustoimeentulotuen siirtoon Kelalle valmistauduttiin kuluneen vuoden aikana. Perhepalveluissa vahvistettiin ennaltaehkäiseviä palveluja sekä tehtiin rakenteellisia muutoksia varhaisen tuen tarjoamiseksi asiakkaille. Vastaanottopalvelujen palveluprosessia kehitettiin käynnistämällä hoitajalääkäri-työparimallin mukainen toimintamalli. Lähes koko vuoden lääkäritilanne oli haastava, minkä vuoksi lääkäripäivystys ja osittain myös kiirevastaanoton lääkäripalvelut ostettiin yksityiseltä palveluntuottajalta. Hoito- ja hoivapalveluissa jatkettiin jo aiemmin käynnistynyttä vahvaa rakennemuutosta siten, että lautakuntatasolla kustannukset laskevat 1,3 miljoonaa euroa. ”Kotona asuminen läpi koko elämän” on ollut kaikkien suurtuotteiden johtolankana.

Vuoden 2016 aikana valmisteltiin myös Soinin sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtoa Kuusiolintaan/Kuussoteen sekä suun terveydenhuoltopalvelujen ottamista omaksi toiminnaksi. Terveyskeskusta Kuusiokuntiin vaihtaneiden kustannuksia on ollut alajärveläisillä 210 000, soinilaisilla 225 000 ja vimpeliläisillä 500 euroa. Omaa palvelutuotantoa on sopeutettu tilanteeseen esimerkiksi akuuttiosastolla.

Loppuvuodesta käynnistyi kolmivuotinen terveyskeskuksen saneerausprojekti hammashoitolan saneerauksella. Lisäksi useat perusturvan työntekijät osallistuivat aktiivisesti Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutuksen suunnitteluun ja kehittämiseen

osallistuen useisiin eri sotetyöryhmiin. Projekti on edennyt kansallisten linjausten mukaisesti. Syksyllä valmistuneessa väliraportissa tarkasteltiin työryhmien työn tulosten lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen kannalta alueen kuntien taustatietoja, kansallista uudistusta sekä esitettiin tarvittavat alueelliset päätöksenteon linjaukset sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen etenemiselle.

Suurtuote	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 /TA2016	Toteuma (%) TP2016 /TA2016	Muutos (€) TP2016 /TP2015	Toteuma (%) TP2016 /TP2015
Lautakuntahallinto+projektit	30 254	35 398	63 836	42 111	-21 725	66,0 %	6 713	119,0 %
Aikuispsykososiaaliset palv.	1 677 176	1 592 323	1 615 753	1 621 068	5 315	100,3 %	28 745	101,8 %
Vastaanottopalvelut	4 740 232	4 788 145	4 991 183	4 636 011	-355 172	92,9 %	-152 134	96,8 %
Erikoissairaanhoito	19 023 737	19 601 772	19 369 000	18 982 755	-386 245	98,0 %	-619 017	96,8 %
Suun terveydenhoito	1 320 755	1 366 449	1 515 666	1 312 436	-203 230	86,6 %	-54 013	96,0 %
Kuntoutus	1 141 987	1 118 478	993 019	957 934	-35 085	96,5 %	-160 544	85,6 %
El.lääk.+ ymp	517 370	477 202	521 438	490 417	-31 021	94,1 %	13 215	102,8 %
Aikuissosiaalityö	1 440 636	1 458 795	1 484 746	1 335 461	-149 285	89,9 %	-123 334	91,5 %
Perhepalvelut	2 588 125	2 532 286	2 806 316	2 562 589	-243 727	91,3 %	30 303	101,2 %
Hoito- ja hoivapalvelut	17 532 498	16 469 977	17 328 692	15 944 847	-1 383 845	92,0 %	-525 130	96,8 %
Vammaispalvelu	4 706 927	4 928 355	5 353 921	5 566 867	212 946	104,0 %	638 512	113,0 %
Työterveyshuolto	-12 242	-14 981	0	34 935	34 935		49 916	
Lautakunta yhteensä:	54 707 454	54 354 199	56 043 570	53 487 431	-2 556 139	95,4 %	-866 768	98,4 %

Suurtuote	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€) KV 31.10.2016	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 /TA2016	Toteuma (%) TP2016 /TA2016	Muutos (€) TP2016 /TP2015	Toteuma (%) TP2016 /TP2015
Lautakuntahallinto+projektit	9 578	14 131	29 238	18 949	-10 289	64,8 %	4 818	134,1 %
Aikuispsykososiaaliset palv.	1 091 954	1 032 631	1 070 692	1 074 863	4 171	100,4 %	42 232	104,1 %
Vastaanottopalvelut	2 969 726	3 119 170	3 235 409	2 915 773	-319 636	90,1 %	-203 397	93,5 %
Erikoissairaanhoito	11 759 929	12 427 145	12 207 000	11 699 743	-507 257	95,8 %	-727 402	94,1 %
Suun terveydenhoito	882 916	910 452	1 032 913	872 548	-160 365	84,5 %	-37 904	95,8 %
Kuntoutus	736 566	713 295	620 594	579 805	-40 789	93,4 %	-133 490	81,3 %
El.lääk.+ ymp	383 331	344 104	375 090	343 606	-31 484	91,6 %	-498	99,9 %
Aikuissosiaalityö	901 962	935 554	965 787	852 216	-113 571	88,2 %	-83 338	91,1 %
Perhepalvelut	1 720 273	1 514 229	1 714 324	1 609 991	-104 333	93,9 %	95 762	106,3 %
Hoito- ja hoivapalvelut	11 020 094	10 622 636	11 043 165	10 285 157	-758 008	93,1 %	-337 479	96,8 %
Vammaispalvelu	2 662 348	3 220 689	3 078 538	3 295 684	217 146	107,1 %	74 995	102,3 %
Työterveyshuolto	-7 982	-9 768	0	22 882	22 882		32 650	
Alajärvi yhteensä:	34 130 695	34 844 268	35 372 750	33 571 217	-1 801 533	94,9 %	-1 273 051	96,3 %

TP2015 sisältää vammaispalveluissa TP2014 oikaisun + 153 963 eur.

3.1.5.1 Hallinto

Vuonna 2016 perusturvalautakunta kokousti 11 kertaa. Vammaisneuvosto kokoontui kaksi kertaa, samoin kuin vanhusneuvostokin. Asiakaspalvelujen kehittämistyötä tehtiin mm. Osku- ja Parempi arki -hankkeissa. Näiden lisäksi päätettiin osallistua myös Etelä-Pohjanmaan lasten ja perheiden palveluiden (Lape) kehittämishankkeeseen, joka kuuluu valtakunnallisiin kärkihankkeisiin lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman osalta.

Perusturvan hallinto		TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOTEUMA 1-12/2016	Muutos-%
Perusturvalautakunta		29 341	26 988	33 921	25 216	74,3 %
Vammaisneuvosto		1 087	468	2 124	478	22,5 %
Vanhusneuvosto		1 415	629	3 043	1 157	38,0 %
Yhteensä hallinto		31 844	28 085	39 088	26 852	68,7 %
	*Kustannukset jaetaan tasan kunnille					
Projektit						
Pohjanmaan Potku II		-1 590				
Kampa-hanke						
PKanTa-aluehanke						
Adelante (2014 ja 2015 kuntaosuudet)			3 624			
Osku-hanke			1 995	12 140	9 732	
Parempi arki			1 694	12 608	5 527	
		-1 590	7 313	24 748	15 259	61,7 %
	*Kustannukset jaetaan asukasluvun suhteessa					
YHTEENSÄ HALLINTO +PROJEKTIT						
Alajärvi		9 578	14 152	29 239	18 949	64,8 %
Soini		10 383	10 422	16 618	11 156	67,1 %
Vimpeli		10 293	10 824	17 979	12 006	66,8 %
Yht.		30 253	35 398	63 836	42 110	66,0 %

Osku-hankkeen kohderyhmänä ovat kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevat pitkäaikaistyöttömät, jotka ovat saaneet vähintään 500 päivää työttömyysetuutta, sekä osatyökykyiset, vammaiset ja ikään-tyneet. Hankkeen tarkoituksena on luoda maakunnallinen työllisyyden hoidon, sosiaalisen kuntoutuksen ja sosiaalisen työllistämisen verkosto. Maakunnallista yhteistyötä tehdään Lapuan ja Alavuden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa työ- ja toimintakykyisyyttä sekä yhteiskunnallista osallisuutta kehittämällä kohderyhmää tukevia kuntouttavia palveluita ja niiden sisältöjä.

Keskeiset tulokset:

- Maakunnallinen sosiaalisen työllistämisen ja kuntoutuksen verkosto – TYSO: Verkoston luominen aloitettiin Innokylä-alustan luomisella. Innokylä toimii tiedon välittämisen ja verkostoitumisen välineenä.
- Ryhmätoimintojen kehittäminen: Hankkeessa on kehitetty erilaisia sosiaalisen kuntoutuksen tai kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä. Ryhmiä on luotu asiakassegmentoinnin kautta ja vastattu näin kohderyhmän erilaisiin tarpeisiin. Ryhmien teemoina ovat olleet mm. arjen- ja elämänhallinta, terveys, päihteet, työelämävalmiudet, taidelähtöiset menetelmät.

- Työtoiminnan sisällöllinen kehittäminen: Kehittämiskokoukset käynnistyivät keuhvällä 2016. Alajärvellä luotiin tai päivitettiin vanhoja työtoiminnan lomakkeita, mm. läsnäololomakkeita, palautelomakkeita jne. Järvi-Pohjanmaalle muodostui lähityönohjaajille jaettavaksi "Kuntoututtavan työtoiminnan käsikirja" – esitteet, jossa kerrataan lyhyesti työtoimintaan liittyvät tärkeimmät käytännön asiat. Kehitystyön edetessä ja asiakastyön päästessä hankkeessa vauhtiin työtoimintaan alkoi muodostua erilaisia sisältöalueita. Yhteistyössä hanketyöntekijöiden sekä kehittäjäryhmän kanssa niistä muodostui "Työtoiminnan sisällöt", jotka ovat;
 - ✓ Elämänhallinnan vahvistaminen
 - ✓ Työelämävalmiuksien edistäminen
 - ✓ Itse työn tekeminen.
- Hanke on koostanut sosiaalisen kuntoutuksen ja työllistämisen parissa toimiville työkansioita, jotka ovat kuntien työntekijöiden käytössä yksilöohjauksen ja työvalmennuksen tukena.

Parempi arki -hanke on tarkoitettu kotona asuvien, paljon erikoissairaanhoidon, sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon palveluja käyttävien yhteisiasiakkaiden palveluiden integroimisen kehittämiseen. Järvi-Pohjanmaalla kohderyhmäksi on valittu mielenterveys- ja päihdeasiakkaat. Hanke on alkanut 1.3.2015 ja kestää 31.10.2017 saakka. Parempi arki on myös mukana kehittämässä yhteistä hoito- ja palvelusuunnitelmaa.

Keskeiset tulokset:

- Parempi arki -hankkeessa on kehitetty päihde- ja mielenterveysasiakkaan sekä ammattilaisten yhteistyön toimintamalli. Hankkeen koulutuksiin Hämeenlinnassa, Tampereella ja Seinäjolla ovat osallistuneet päihdetyöntekijä, osaston vastaava hoitaja, sosiaalityöntekijä, sairaanhoitaja ja psykiatrisen kotihoidon vastaava. Alajärvellä järjestettiin alueen työntekijöille kaksi koulutuspäivää yhteistoimintamallin käyttöönotosta.

Lape-hankkeen ensisijaisena kehittämiskokonaisuutena on koko maakunnan kattavan perhekeskusmallin luominen, mihin on sisällytetty erityistason palvelujen uudistaminen. Yhteistyörakenteiden syntyminen varhaiskasvatukseen, koulun ja oppilaitosten kanssa varmistetaan perhekeskustoimintamallin kehittämisen ja erityispalveluiden uudistamisen yhteydessä. Toimintakulttuurin muutos toteutuu hankkeessa läpileikkaavana periaatteena ja siihen sisältyviä välineitä ja toimintatapoja jalautetaan osaksi maakunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämistä, seuranta ja arviointia. Muutostyöhön osallistuu laaja kunta- ja kuntayhtymäorganisaatioista sekä järjestöistä ja yrityksistä koostuva toimijajoukko. Lape-hanke kattaa Etelä-Pohjanmaan alueella toimivat

kaikki peruspalveluja tuottavat kunnat ja kuntayhtymät. Kyseisen hake on vasta käynnistymässä, joten siitä ei ole tullut kustannuksia vuonna 2016.

3.1.5.2 Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihitteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö.

Vuoden 2016 aikana tapahtuneet suurimmat toiminnalliset muutokset ovat Vimpelin kuntoutuskodin ja Soinin Etapin toiminnan lakkautuminen ja niistä syntyneet kustannussäästöt, vuositasolla yhteensä n. 110 000 €. Vuoden 2016 aikana on valmisteltu psykiatrisen kotihoidon yhdistymistä 1.1.2017 sosiaalipalveluista hoivan ja hoidon tulosalueelle / somaattiseen kotihoitoon. Muutos koskee psykiatrisen kotihoidon tiimin ja Harjulanpirtin henkilökuntaa. Muutoksen tavoitteena on yhdistää psykiatrisen tiimin ja somaattisen kotihoidon osaamista. Kotihoidossa on koettu tarvetta psykiatriselle osaamiselle. Psykiatrisen kotihoidon asiakkaista iso osa on kroonistuneita yli 65 -vuotiaita ja muutoinkin yhteisiä asiakkuuksia on useita somaattisen kotihoidon kanssa. Psykiatrisen kotihoidon erityisosaaminen ja sen tarve säilyy jatkossa, vaikka se sulautuu osaksi somaattisen kotihoidon tiimiä. Työntekijöiden työtehtävät ovat jatkossakin psykiatrisen kotihoidon osaamista vaativia, mutta elleivät psykiatriset asiakkuudet riitä, työntekijöitä voidaan käyttää myös somaattisen kotihoidon toteutukseen. Lähtökohtana muutokselle on se, että asiakkaat hoidetaan kotikäynneillä kokonaisvaltaisesti.

Haasteina aikuisten psykososiaalisissa palveluissa on asiakkaiden tarpeiden ennakointi sekä riittävä ja oikea-aikainen palvelun tarjoaminen, jolla pystytään ehkäisemään laitoshoidon tarvetta. Palveluohjauksella ja palvelutarpeen arvioinnilla on keskeinen merkitys.

Alajärvi

Aikuisten psykososiaalisten palveluiden toteuma vuoden 2016 ylittyi hieman suhteessa talousarvioon ja verrattuna vuoden 2015 tilinpäätökseen. Psykiatrisen avohoidon asiakasmäärä on vähentynyt verrattuna edelliseen vuoteen, mutta sen sijaan palveluasumisen tarve on ollut arviota suurempaa. Tämä kertoo siitä, että asiakkaiden haasteet ovat olleet suurempia, eikä niitä ole pystytty avohuollon keinoin auttamaan riittäväällä tavalla. Psykiatrisessa avohoidossa on jouduttu tekemään sijaisjärjestelyjä, joka on osaltaan nostanut kustannuksia. On myös huomioitava, että hoitopäivien kustannukset ovat hieman nousseet. Päihdehuollon

osalta sekä avohuollon että päihdekuntoutuksen asukasmäärät ovat nousseet verrattuna edeltävään vuoteen.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteuminen 1-12/2016
Turvata väestölle oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset palvelut Kehittää avohoitoa edelleen laatusuosituksen mukaisesti Vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia ja päällekkäisiä asiakkuuksia Nopeuttaa laitoshoidosta avohoitoon siirtymistä	Palveluohjaus Mielenterveys- ja päihdetyön avohoito, psykiatrinen kotihoito Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa, palveluohjaus, avohoidon kehittäminen Palveluohjaus, avohoidon ja palveluasumisen kehittäminen	Asiakkuuksien ja laitospäivien tarkastelu vuosien vaihteessa. Palvelusuunnitelmien määrän tarkastelu Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen ja tulosten vertaaminen verrokkikuntaan Asiakkuuksien tarkastelu Laitospäivien määrän vertaaminen aiempiin vuosiin	Palveluohjausta on vahvistettu. Palvelusuunnitelmien tekeminen/tarkistaminen puolivuositain tai kerran vuodessa. Palvelusuunnitelmat on tehty kaikille laitospalveluasumispaikassa oleville. Psykiatrisen kotihoidon asiakkaille tehty hoito/palvelusuunnitelma tarkistus/päivitys kerran vuodessa. Asiakkuuksia on aloitettu tarkastelemaan tarkemmin vuoden 2016 aikana psykiatrisen kotihoidon siirtymässä vuoden 2017 alussa somaattiseen kotihoitoon. Päihdehuollon laitostuntoutus on noussut muuttamalla asiakkaalla lukuunottamatta Vimpelin kuntaa verrattuna edeltävään vuoteen. Asiakastytyväisyyskyselyä vuonna 2016 ei ole toteutettu.

3.1.5.3 Vastaanottopalvelut

Vastaanottopalveluissa käynnistettiin vuoden 2016 aikana hoitaja-lääkäriyöpari-toimintamalli, jossa asiakkaat ottavat yhteyttä oman palvelualueen sairaanhoitajaa ”ei kiireellistä hoitoa” vaativissa asioissa. Yhteistoiminta-alue jaettiin viiteen eri palvelualueeseen (Alajärven pohjoisen, keskustan ja eteläisen palvelualueet sekä Vimpelin ja Soinin palvelualueet). Kullakin alueella lääkärit hoitavat potilaita kokonaisvaltaisesti yhteistyössä vastuuhoitajan kanssa.

Lähes koko vuoden lääkäritilanne oli haastava, mikä osaltaan lisäsi päivystyskäyntien määrää ja vähensi normaaliin lääkärivastaanottokäyntien määrää edelliseen vuoteen verrattuna. Tilanteen normalisoimiseksi lääkäripäivystys ja osittain myös kiirevastaanoton lääkäripalvelut päätettiin ostaa yksityiseltä palveluntuottajalta syksystä lähtien. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys ostettiin Seinäjoen kaupungilta ja yöpäivystys

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Terveys- ja hoitosuunnitelmia tehtiin vuonna 2015 yhteensä 987.

Terveyspalvelujen valinnanvapauden myötä Järvi-Pohjanmaalla vaihtaneita on yhteensä 453 henkilöä. Kuusiokuntaan vaihtaneista alajärveläisiä on 266 ja soinilaisia 167 henkilöä. Muualle on vaihtanut 20 henkilöä. Järvi-Pohjanmaan terveyskeskukseen on vaihtanut 45 henkilöä.

Keskeisten tavoitteiden toteutuminen:

- Hoitotakuun ja asetuksen toteutumista seurataan terveydenhuoltolain mukaisesti perusterveydenhuollon ei-kiireelliseen hoitoon pääsyn osalta. Vuoden 2016 aikana hoitotakuun määräajat ovat toteutuneet asetuksen mukaisesti. Määräaikoja koskevat tiedot julkaistiin neljän kuukauden välein.
- Rekrytointiongelmien vuoksi neuvolan asetus ei toteutunut alkuvuodesta, mutta marraskuusta lähtien neuvola-asetusta on toteutettu kokonaisuudessaan (myös 18 kk:n ikäisten lasten laajat terveystarkastukset tehdään).
- Kouluterveyskyselyä ei tehty, sillä ne toteutetaan joka toinen vuosi. Seuraava kysely toteutetaan vuonna 2017 peruskoulun 4. ja 5. vuosiluokan oppilaille, heidän huoltajilleen sekä 8. ja 9. vuosiluokan ja 1. ja 2. lukiokoulutuksen oppilaille.
- Ammatillista osaamista lisättiin vuonna 2016 täydennyskoulutuksella. 3 pv:n tavoite ei toteutunut koko vastaanotto henkilöstön osalta.

Alla taulukko vuoden 2016 toteutuneista lääkäri- ja hoitajapalveluista.

	2015			2016		
	Lääkäripalvelut	Hoitajapalvelut	Päivystys Alajärven tk	Lääkäripalvelut	Hoitajapalvelut	Päivystys Alajärven tk
Käynnit	15 585	17 792	13 812	10 772	18 968	15 684
joista Alajärven käynnit	9 772	10 130	10 950	6 226	10 820	12 246
Vimpelin käynnit	3 557	4 284	1 127	3 203	4 742	1 450
Soinin käynnit	2 030	3 123	1 168	1 249	3 164	1 375
muiden ulkokuntien käynnit	226	255	567	94	242	613

3.1.5.4 Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin pääsääntöisesti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, lisäksi erikoissairaanhoidon palveluja ostettiin tarvittaessa sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palvelumaksut laskivat Alajärven osalta 5,8 %. Soinin osalta palvelumaksut nousivat 0,1 % ja

Vimpelin 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoitteena oli hillitä menojen kustannuskasvua vuoden 2016 aikana. Perusterveydenhuollon puolella olemme mm. tarkastelleet lähetekäytäntöjä.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyö jatkui AK-SILA-hankkeessa.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Jäsenkunnilta laskutetut palvelumaksut

12 / 2016

Kunta	Oma toiminta			Erytisvelvoite-maksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop.TAYS	Yhteensä		As.luku 1/2016
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinällinen kuntoutus	Alueellisen apuvälinekeskus					Euroa	Euroa / Asukas	
Alajärvi	8 916 440	2 038	281 694	694 070	1 285 249	453 935	0	11 633 426	1162	10014
Soini	2 311 732	201	62 561	154 145	375 519	100 814	0	3 004 972	1351	2224
Vimpeli	3 209 077	0	86 443	212 990	438 224	139 299	-179	4 085 855	1330	3073
ESHP Yhteensä	188 808 789	50 239	5 363 639	13 684 774	29 592 723	8 950 091	-6 832	246 443 424	1248	197 443

Muutos v. 2015

Kunta	Oma toiminta			Erytisvelvoite-maksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop. TAYS	Muutos yhteensä		
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinällinen kuntoutus	Alueellinen apuvälinekeskus					Euroa	%	Euroa / Asukas
Alajärvi	-495 137	0	-4 094	33 066	-180 819	-63 922	275	-710 632	-5,8 %	-71
Soini	23 417	201	-1 428	6 144	-10 624	-15 136	0	2 573	0,1 %	1
Vimpeli	59 890	0	-832	11 128	37 234	-18 847	-179	88 394	2,2 %	29
ESPH Yhteensä	-3 792 777	-13 978	-14 520	799 080	-324 266	-1 145 059	7 680	-4 483 840	-1,8 %	-23

3.1.5.5 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä valistus- ja ennaltaehkäisevä työ. Yhteistoiminta-alueen suun terveydenhuollon palvelut on järjestetty ostopalveluna Mehiläinen Oy:ltä. Suun terveydenhuoltoa on järjestetty Alajärven, Lehtimäen, Soinin ja Vimpelin terveysasemilla. Käyntejä on omissa yksiköissä toteutunut n. 15 989 kpl (taulukko). Oman toiminnan kustannukset kohdentuvat kunnille asiakkuuksien suhteessa. Kuu-siokuntiin terveyskeskusta vaihtaneita oli käyttänyt suun terveydenhuollon palveluita yhteensä 132 henkilöä ja 329 käyntiä. Hoitotakuu on toteutunut kaikkien asiakkaiden kohdalla.

Vuoden aikana valmisteltiin suun terveydenhuollon palveluiden omaksi toiminnaksi ottamista 1.1.2017 alkaen. Sosiaali- ja terveydenhuollon asetuksen mukaista kiireellistä suun terveydenhuoltoa yöpäivystystä lukuun ottamatta on ostettu Seinäjoen kaupungilta.

Oma toiminta	2015			2016		
	Hammaslääkäri	Suuhygienisti	Erikoishammashoito	Hammaslääkäri	Suuhygienisti	Erikoishammashoito
Käyntien määrä yhteensä	10 953	3 273	1 840	11 215	2 785	1672
joista Alajärven käynnit	7 313	2 026	1 287	7 606	1 743	1182
Vimpelin käynnit	1 962	779	327	1 984	614	335
Soinin käynnit	1 529	430	200	1 521	414	131
muiden ulkokuntien käynnit	149	38	26	104	14	24

3.1.5.6 Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Seinäjoen kaupungilta.

Eläinlääkintähuollon kustannukset jaetaan kuntiin kohdistuneisiin käynteihin, joissa käyntiin kuluva työaika ei oteta huomioon. Käynniksi lasketaan samanarvoisesti sekä praktikkokäynti eläimen/eläinten luona tai vastaanottokäynti riippumatta siitä, onko omistajalla hoidettavanaan samanaikaisesti yksi tai useampi eläin.

Yleisen terveystalvonnann ja ympäristöpalvelujen hallinnon kustannukset jaetaan asukasluvun suhteessa.

	Eläinlääkärikäynnit		Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto kokonaiskustannukset	
	2015	2016	2015	2016
Alajärvi	3 203	3 167	325 678	327 123
Soini	506	571	54 953	61 236
Vimpeli	654	684	72 110	75 551
Yhteensä	4 363	4 422	452 740	463 910

3.1.5.7 Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Aikuissosiaalityö on asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Työssä tehdään moniammatillisella yhteistyöllä ja hyödynnetään myös muita psykososiaalisia- ja

perhepalveluita. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Asiakasta tuetaan ja autetaan asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

Aikuissosiaalityössä on tapahtunut rakenteellisia muutoksia vuoden 2016 aikana. Aikuissosiaalityöhön on perustettu uusi sosiaaliohjaajan virka ja sosiaalityöntekijän virka on muutettu sosiaalityöntekijä-sosiaalityön palveluvastaavan viraksi. TE-toimistojen, kuntien ja Kelan yhteispalveluun perustuva toimintamalli (TYP-toiminta) on käynnistynyt. Kehittämistyötä on tehty mm. Osku-hankkeen myötä, jonka avulla on parannettu työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantamista. Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettävälle on järjestetty ryhmätoimintaa pyrkien vakiinnuttamaan sitä. Perustoimeentulotuen siirtoon Kelalle vuoden 2017 alusta on valmistauduttu vuoden 2016 aikana.

Alajärvi

Aikuissosiaalityön osalta menot ovat kokonaisuudessaan alittuneet (8,9 %) verrattuna edellisen vuoden toteumaan. Toteuman alitus kertoo asiakasmäärän vähentymisestä sekä siitä, ajanvarausjärjestelmä on toiminut, jonka myötä asiakasvirtaa on pystytty hallitsemaan. Toimeentuloturvan ja työmarkkinatuen kuntaosuuksien määrät ovat laskeneet.

TYP (työvoiman palvelukeskus) -toiminta on käynnistynyt 2/2016. Toimintaan suunnattu työpariresurssi vie sosiaaliohjaajalta 8 työpäivää kuukaudessa. TYP-toiminnan alkaessa palvelua tarvitsevien asiakasmääräksi arvioitiin Alajärvellä 107, Vimpelissä 35 ja Soinissa 19. Asiakkaita on ollut palvelussa vuoden 2016 aikana Alajärvellä 82, Vimpelissä 35 ja Soinissa 13; yhteensä 130 asiakasta. Pitkäaikaistyöttömien kokonaismäärä on seurantakaudella pysynyt samana verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Työllistämistoiminnan piirissä ollut asiakasmäärä on noussut verrattuna edelliseen vuoteen. Aktivointitoimenpiteenä on lisätty kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoimintaa, joka näkyy työllistämistoiminnan kustannusten pienenemisestä.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen 1-12/2016
Työmarkkinatuen kuntaosuuksien pieneneminen	Ryhmätoiminta, Osku-hanke, yksilökohtainen kuntouttava työtoiminta	Kuntaosuuden määrä verrattuna vuoden 2015 tilinpäätöksessä olevaan määrään	Työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat pienentyneet Alajärvellä ja Vimpelissä, mutta Soinin kuntaosuudet ovat kasvaneet verrattuna edelliseen vuoteen.
Kuntouttavan/ sosiaalisen kuntoutuksen ryhmien lisääntyminen	Hanketyö yhdessä sosiaalityön kanssa	Ryhmien määrä 4/vuosi	
Osallisuutta kuntoutuksesta hankeseen (Osku) osallistuneille rakentuu yksilöllinen ja tavoitteellinen jatkopolku		Asiakkaiden määrä/ hanketavoitteiden toteutuminen	

			Ryhmätoiminnan käynnistäminen on toteutunut. Ryhmiä on ollut yhteensä 7. Ryhmätoiminta on suunnattu pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettäville. Osku-hankkeen tavoitteet toteutuneet: - 31 yksilöohjausta - 15 asiakasta ryhmätoiminnassa
--	--	--	--

3.1.5.8 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen lapsiperheiden sosiaalityö (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), kasvatus- ja perheneuvolapalvelut (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), lastensuojelutyö (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja perhetyö (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Perhepalveluissa vuonna 2016 käytännössä tapahtuneet muutokset:

- Perheneuvolan sosiaalityöntekijän virkaan on liitetty osana rakenneuutosta lastenvalvojan tehtävät (isysselvitykset, lasten huolto-, tapaamis- ja elatussopimukset), työajan ollessa tähän tehtävään 50 %.
- Koulukuraattorit (2) siirtyivät sivistystoimeen, minkä vuoksi on vähennystä ehkäisevässä lastensuojelun sekä kustannuksissa että asiakkuuksissa.
- Puheterapeutit ja terveyskeskuspsykologi siirtyvät kuntoutuksesta perhepalveluihin.
- Yksi lastensuojelun sosiaalityöntekijän virka on muutettu varhaisen tuen sosiaaliohjaajan viraksi uuden SHL:n edellyttämien tehtävien mukaisesti, siirtämällä kustannuksia lastensuojelun sosiaalityöstä.

Alajärvi

Perhepalvelujen vuoden 2016 toteuma alittuu suhteessa talousarvioon, mutta ylittyy (6,3 %) verrattuna vuoden 2015 toteumaan. Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, varhaisen tuen perhetyön ja tukihenkilö ja -perhetoiminnan kustannukset ovat arvioitua suuremmat. Sen sijaan lastensuojelun oman perhetyön kustannukset jäävät seurannassa alle arvion, joka kuvaa sitä, että varhaisen tuella on pystytty auttamaan perheitä eh-

käisevästi ja painopistettä on pystytty siirtämään varhaiseen tukeen tavoitteen mukaisesti. Tukihenkilö- ja perhetoiminnan kulut ovat alittuneet, mutta tämä ei kerro siitä, että palvelulle ei olisi tarvetta.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen 1-12/2016
Tarjota varhaista tukea lapsille, nuorille ja perheille sosiaalityön keinoin ja yhteistyössä muiden perustason toimijoiden kanssa ilman lastensuojelun asiakkuutta Perustason monialaisen perhekuntoutusmallin luominen suuren huolen perheille Lastensuojeluilmoitusten käsittely ls-lain edellyttämässä enintään 7 päivän määräajassa Palvelutarpeen arvioinnit 3 kk:n määräajassa ilmoituksesta/ muusta tiedonsaannista Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin	Palvelutarpeen arvioinnit, muut tukitoimet Mallin kehittäminen Asiakaskysely	Palvelutarpeen arviointiin ohjautuneet lapset, nuoret ja perheet (määrä) Mallin toteutuminen ja kuntoutuksen kohteena olleiden perheiden määrä. Seurantatiedot ohjelmasta puolivuositain (THL, Valvira) Seurantatiedot ohjelmasta puolivuositain (THL, Valvira) Havaittu kyselyn tulos	Palvelutarpeen arviointi tehdään pääsääntöisesti aina sosiaalihuoltolain mukaisesta yhteydenotosta / lastensuojeluilmoituksesta. - Sosiaalihuoltolain mukaisien ilmoitusten määrä: Alajärvi 37 (vuonna 2015: 10), Soini 2 (vuonna 2015: -) ja Vimpeli 4 (vuonna 2015:3) - lastensuojeluilmoitusten määrä: Alajärvi 152 (vuonna 2015:152) Soini 22 (vuonna 2015:27) ja Vimpeli 18 (vuonna 2015:17) Palvelutarpeen arviointien määrä on noussut verrattuna edelliseen vuoteen. Avoperhekuntoutuksen mallinnusta ei ole tehty, mutta työskentely intensiivisesti mallin mukaisesti on käynnistynyt. Lastensuojeluilmoitusten käsittely ja palvelutarpeen arvioinnit ovat toteutuneet määräajoissa. (THL/Valvira, seurantatiedot) Asiakaskysely toteutettu. Saatu palaute on positiivista ja palveluihin ollaan palautteiden perusteella tyytyväisiä. Perheitä on autettu palautteiden perusteella oikea-aikaisesti, perheiden / asiakkaiden tilanteita on käsitelty monipuolisesti. Perheitä / asiakkaita oli kuultu ja he olivat itse voineet vaikuttaa siihen, miten heitä autetaan.

3.1.5.9 Hoito ja hoiva sekä kuntoutus

Alajärvi

Hoivan ja hoidon palvelut on tuotettu vanhuspalvelusuunnitelman mukaisesti siltä osin kuin se on onnistunut. Ennaltaehkäisevään toimintaan on kiinnitetty huomiota enemmän juuri riskiryhmien osalta, kuten äskettäin leskeytyneet ja muistihäiriöiset. Ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä on tehty 22 kpl 75-vuotta täyttäneille. Muistihoitajan luona asiakkaita oli vuoden aikana 71, joista läheteitä tehtiin jatkotutkimuksiin 18 asiakkaalle. Seniorineuvolassa tehtiin terveystarkastuksia 9 omaishoitajalle. Ensitetopäivä pidettiin muistisairaille ja läheisille, joissa kuulijoita oli 20.

Omaishoitajien palvelusuunnitelmia päivitettiin 20 omaishoitajalle ja ensikäyntejä tehtiin 3. Perhehoitajiksi koulutettiin neljä, joista yksi on kiinnostunut toimimaan perhehoitajana.

Ikäihmisten liikunnan edistämistä kehitettiin asumisyksiköissä. Päivätoiminnan työntekijä käy Kultakämmenessä ja Wilhelmiinassa kuntouttamassa asukkaita. Henkilökuntaa on ohjattu päivittäiseen asukkaiden kuntoutukseen. Kuntoilulaitteita, kuten kuntopyörä ja 4 steppilautaa ja vaahtokumipalloja on hankittu Kultakämmeneen kuntoilun lisäämiseksi.

Tiimipalavereita ei ole pidetty viikoittain. Omaistapaamisia on pidetty asumispalveluyksiköissä vaihtelevasti. Asiakaspalautekyselyt on tehty ja kehittämiskohteista keskusteltu tiimipalavereissa ja laitettu toimintaan.

Viihtyvyyteen on kiinnitetty huomiota ja kehittäminen jatkuu edelleen. Kultakämmeneen on hankittu ikäihmisille paremmin soveltuvia huonekaluja sekä hankittu hoitotyötä helpottavia laitteita. Wilhelmiinan viherhuone on otettu käyttöön asukkaille ja asumisyksikön huonekaluja on uusittu. Myös Kaupinkartanon viihtyvyyttä on lisätty uudistamalla sisustamista.

Kaupinkartanon ryhmäasunnot ovat täynnä ja kaikki vapaana olevat huoneet on vuokrattu. Tehostetun palveluasumisen asukkaita on 26. Keittiön lattia on uusittu ja kattoremonttia on tehty. Ryhmäasuntojen asukkaat ovat halutessaan osallistuneet talon yhteisiin tilaisuuksiin. Ryhmäasunnossa on kotihoidon hoitaja paikalla päivisin. Iltaisin ja viikonloppuisin palvelun tuottaa kotihoito.

Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän ensitiedot laitettiin järjestelmään, toiminta käynnistyi vuoden 2017 alusta. Välittömän työn osuus ei kehittynyt toivotulla tavalla 65-70 %:ksi. Kehittäminen jatkuu edelleen toiminnanohjausjärjestelmän avulla.

Kotikuntoutusta aloitettiin, toiminta ei ole vielä toivotulla tasolla ja kehitystyö ja opiskelu asiasta jatkuu.

Palautteita kotiin kuljetettavista aterioista tuli Alajärvellä vuoden aikana 8 kpl, jotka koskivat lihan/kalan puutetta ja perunoiden runsasta määrää. Ateriapalvelujen kehittämiseksi tehtiin yhteistyötä teknisen toimen kanssa tavoitteena ravintorikkaammat ateriat. Tulokseksi saatiin suunnitelma, joka on toteutunut lähes täysin. Asiakkaille on hoitajien toimesta tehty MNA-mittauksia, jotka kertovat mahdollisesta aliravitsemuksesta. Tarvittaessa ravitsemukseen on puututtu.

Asumispalveluyksien toiminnan laatuun on kiinnitetty huomiota ja tarkistukset tehty. Laatutarkistuksissa käytettiin samaa vaatimustasoa kuin ostopalveluyksiköissä. Kaikki yksiköt täyttivät pääosin laatuvaatimukset ja puutteisiin on määräajan puitteissa vastattu korjaavasti. Ympäri vuorokautista hoivaa on vähennetty Kaupinkartanosta ja Rantakaislasta. Ostopalveluihin ei ole sijoitettu heti asukasta, jos tarve ei ole ollut kiireinen.

Fysioterapian toiminnot ovat pysyneet budjetissa. Ryhmätoimintoja on järjestetty läpi vuoden. Kuntoutusasiakkaiden määrässä on pienenä laskua suunnitellusta. Vesiliikuntaryhmän toimintaa jatkettiin syksyllä asiakkaiden toivomusten mukaisesti. Matalan kynnyksen selkävastaanotto ei käynnistynyt toivotulla tavalla, fysioterapeutin vuorotteluvapaan vuoksi. Henkilökunnan sairauslomien suuri määrä ja fysioterapeutin irtisanoutuminen loppusyksystä sekä sijaisten puute vaikeutti toimintojen järjestämistä ja kuormitti muita töissä olevia.

Toimintaterapiaan budjetoidut varat ylitettiin reippaasti. Muut kuntoutuksen osa-alueet, kuten laitospäästäminen ja lääkinällinen avokuntoutus sekä apuvälinelainausta tasoittivat tilannetta.

Kaikki kunnat

Akuuttiosasto on toiminut tehokkaasti, jolloin sijaisten/henkilökunnan määrää on arvioitu tilanteiden mukaan. Useampi hoitaja on ollut lomalla neljän viikon vähennetyin (25) paikkaluvun aikana, jolloin sijaisten määrä vähentynyt.

Esimiehet ovat sitoutuneet vahvasti talouden tasapainottamiseen ja budjetissa pysymiseen. Toimintaa on seurattu tarkemmin ja arvioitu aina sijaisten tarve asiakasmäärän mukaisesti. Kotihoidon asiakkaiden määrä vaihtelee, jolloin sijaiset otetaan tarpeen mukaan. Kotihoidossa myös henkilökunta siirtyy auttamaan toista yksikköä, jos työt ovat vähentyneet.

Ennaltaehkäisevä työ	Toimenpide	Mittari	Alajärvi	Vimpeli	Soini
Riskiryhmien tunnistaminen	Ennaltaehkäisevät kotikäynnit	Käyntien määrä Muistihoitajan asiakkaat Omaishoitajien palvelusuunnitelmien päivittäminen/ensikäynnit	22 71 20/3	57 34 16/5	2 7 -
Ikääntyvien liikkunnan edistäminen	Kuntoilulaitteet asumisyksiköihin Kunnon hoitajien osaaminen käytössä	Palveluprosessin seuranta tiimipalaverit	Kuntoilulaitteita hankittu 5, kuntouttava työntekijä 1xvko 47 tiimipalaveria	lähes päivittäin toteutuvaliikuntaa 45 tiimipalaveria	lähes päivittäin toteutuvaa liikuntaa 50 tiimipalaveria
Osallisuus ja toimijuus					
Tavoite	Toimenpide	Mittari	Alajärvi	Vimpeli	Soini
Omaiset mukana ikäihmisten arjessa	omaistapaamiset yksiköissä	tapaamisten määrä/osallistujat	6 /80	4/25	5/15
Asiakas osallistuu palvelujen suunnitteluun	asiakaspalautteet ja niiden käsittely	palautteiden määrä ja tehdyt toimenpiteet	45, palautteet käsitelty tiimeissä	28, palautteet käsitelty tiimeissä	19, palautteet käsitelty tiimeissä

Asuminen ja ympäristö

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Alajärvi	Vimpeli	Soini
Viihtyisät asumispalveluyksiköt	Kultakämmenten ja Wilhelmian peruskorjaussuunnitelma. Piha-alueiden rakentaminen	Suunnitelma 2017-2019/toteutus Piha- ja puutarha-alueen valmistuminen 2016	tehty/ei toteutettu ei toteutunut	- -	- -

Ikäihmisille tarjolla ryhmäasumista ja yhteisöllistä palvelua	Kaupinkartanon kehittäminen palvelutaloksi; keittiön uudistaminen, yhteisölliset tilaisuudet	Vuokra-asuntojen määrä/Tilaisuuksien määrä	44/44 keittiötilasta lattia uusittu, yhteisiä tilaisuuksia 52, ulkopuolisille ei toteutunut	-	-
Kotihoito					
Tavoite	Toimenpide	Mittari	Alajärvi	Vimpeli	Soini
Kotihoito toimivaksi	Toiminnanohjaus käyttöön	Käyntimäärien seuranta, välittömän työn seuranta, matkojen seuranta	toiminnanohjaus ei käynnistynyt, alkuvalmistelut tehty käyntien määrä 80822 Välitön työ 45%, (tavoite 65-70%)	toiminnanohjaus ei käynnistynyt, alkuvalmistelut tehty käyntien määrä 15312 Välitön työ 45% (tavoite 65-70%)	toiminnanohjaus ei käynnistynyt, alkuvalmistelut tehty käyntien määrä 26894 Välitön työ 55% (tavoite 65-70%)
Kotikuntoutus lisää kotona asuvan toimintakykyä	Lisätään kotikuntoutusta kotihoidon ja fysioterapian yhteistyönä	Asiakaskäyntien määrä Vaikuttavuuden seuranta	25 asiakkaat asuvat kotona tai ryhmäasumisessa	-	-

Laadun ja turvallisuuden varmistaminen ateriapalveluissa Ikäihmisten terveyden edistäminen, aliravitsemuksen ehkäiseminen	Kotiin kuljetettavat ateriat kylminä 3/vko, energiatarpeen lisääntyminen huomioidaan, kotihoidon MNA seurannat ja paino	Asiakaspalautteet Aterioiden määrät Mittaukset ja painot	5 toteutunut	5 toteutunut	2 toteutunut
Ympäri vuorokautinen hoiva					

Palvelujen laatu toteutuu	Asumisyksiköiden laadun valvonta	Laatukriteeristö	valvonta suoritettu, hyväksytty	valvonta suoritettu, hyväksytty	valvonta suoritettu, hyväksytty
Ympäri vuorokauti- nen hoiva 10%:lle yli 75-vuotiaista	Vähennetään hoivapaikkoja Alajärvellä 10, Soivissa 9	Hoivapaikkojen määrä	toteutunut 10	-	Toteutunut 6

3.1.5.10 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja. Vammaispalvelujen vastuualueeseen sisältyvät vammais- ja kehitysvammahuolto, joita tarjotaan kyseisiä palveluja ohjaavien lakien edellyttämällä tavalla, asiakas ja hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden. Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammapalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset. Määrärahasidonnaisten palvelujen osalta pyritään seuraamaan talousarviota ja määrärahan loppuessa voidaan tehdä määrärahatilanteeseen vedoten hakemuksiin kielteisiä päätöksiä / myöntää avustus, kun määrärahaa on jälleen käytettävissä. Avustukset painottuvat tämän vuoksi tyypillisesti alkuvuoteen.

Vuonna 2016 tapahtuneita rakenteellisia muutoksia ovat olleet kuljetuspalvelujen osittainen yhdistäminen sosiaalihuoltolain mukaiseen kuljetus- ja asiointiliikenteeseen sekä vammaispalveluiden rakenteiden tarkastelu ja tehostaminen niiltä osin, kun se on ollut mahdollista.

Alajärvi

Vuoden 2016 toteuma on ylittynyt suhteessa talousarvioon (7,1 %) sekä verrattuna edellisen vuoden toteumaan (7,5 %). Kehitysvammaisten asiakkaiden laitoshoitopäivien tarve on lisääntynyt sekä vaikeavammaisten asiakkaiden palveluntarve erityisesti subjektiivisten palvelujen osalta. Subjektiivisten palvelujen osalta henkilökohtaisen avun palvelujen tarve on lisääntynyt. Henkilökohtainen apu muuttui subjektiiviseksi oikeudeksi 2009, mikä on lisännyt kysyntää ja kustannuksia. Tarpeen kasvun lisäksi tämä selittyy osittain kotihoidon kriteerien tiukentuminen ja tiukka resursointi aiheuttaa sen, että välttämättömän avun tarpeeseen joudutaan vastaamaan entistä useammin henkilökohtaisen avun palvelua lisäämällä. Palveluasumiseen kotona on jouduttu rekrytointiongelmien ja perhetilanteiden vuoksi käyttämään tilapäisesti yksityisiä palveluntuottajia, joka lisää kustannuksia. Kuitenkin erittäin vaikeavammaisten lasten hoitojärjestelyt lasten kotona säästävät kalliita laitoshoitokustannuksia. Myös ryhmälomituksen kustannukset ovat nousseet. Tilapäisten asumispalvelujen ja laitoshoidon osalta tarve on lisääntynyt. Yksittäiset asiakkaat ovat tarvinneet runsaasti tilapäishoitopalveluita mm. kriisiytyneiden tilanteiden johdosta. Myös tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve on ylittänyt arvion. Kuljetuspalvelua on pyritty vähentämään lisäämällä asiointi- ja palveluliikennettä, mutta tavoitteeseen ei ole vammaispalveluissa vielä päästy, vaan kuljetuspalvelujen menot ovat arviota suuremmat. Kutsuttua palvelua suositellaan myös vaikeavammaiselle kuljetuspalveluasiakkaalle, silloin kun sillä pystytään vastaamaan palvelun tarpeeseen. Palvelu ei ole vielä tavoittanut vaikeavammaisia ja muutokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen 1-2/2016
Laadukkaiden vammaispalvelujen tarjoaminen kuntalaisille. Valtakunnallisten ja paikallisesti hyväksytyjen toimintasuunnitelmien toteuttaminen.	Palveluohjaus Palvelujen oikea-aikainen tarjonta Toimintasuunnitelmien mukainen toiminta.	Asiakastytytvyyskyselyn tekeminen. Palvelusuunnitelmien määrän tarkastelu.	Asiakastytytvyyskysely ei ole toteutunut. Kysely toteutetaan keväällä 2017, kun sähköinen palautejärjestelmä (EPSHP/HairPro) on saatu toimintaan.
Avohoidon vahvistaminen vammaispalveluja järjestettäessä.	Palveluohjaus	Eri palvelujen määrän tarkastelu ja vertaaminen valtakunnallisiin tilastoihin.	Tehtyjen palvelusuunnitelmien määrä: 66 (vuonna 2015:19)
Kehitysvammaisten asumispalvelujen lisääminen	Laitoshoidon ostetaan vain välttämätön tarve. Kevyemmän asumispalvelutarpeen uudelleenkartoitus. Asumisyksikön suunnittelutyön jatkaminen	Tilapäislaitosvuorokausien vähentäminen. Omien yksiköiden käyttöaste 100%. Asumispalvelutarpeen vertaaminen Järvi-Pohjanmaalla oleviin palveluasumisen paikkamäärään.	Tilapäislaitosvuorokausien määrä: Alajärvi: 542 (vuonna 2015: 271), Vimpeli: 211 (vuonna 2015: 166) Omien yksiköiden käyttöaste (100 %) on toteutunut, lukuun ottamatta asukkaiden yksittäisiä poissaoloja. Laitoshoidon asiakasmäärä on kasvanut Alajärvellä ja Vimpelissä muutamalla asiakkaalla.

			Hoitopäivät Alajärvi: 1994 (vuonna 2015: 1566), Vimpeli: 505 (vuonna 2015: 111) ja Soini: 340 (vuonna 2015: 363). Palveluasumisen tarve tulee kasvamaan. Tehostetun palveluasumisen tarve vuonna 2020 arvioidaan Alajärvellä kasvavan 13 paikasta 20 paikkaan. Palveluasumisen arvioidun paikkamäärän arvioidaan nousevan nykyisestä 22 paikasta 25 paikkaan. Tukiasuntojen määrä arvioidaan olevan tulevaisuudessa 7-10 asuntoa. Kotona asuu tällä hetkellä 10 henkilöä, jotka tulevat tarvitsemaan eri muotoisia asumispalveluja.
--	--	--	---

3.1.5.11 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palveluita tuotetaan Järvi-Pohjanmaan alueella työnantajille, yrittäjille ja maanviljelijöille, jotka ovat tehneet sopimuksen palvelujen ostamisesta. Osa sopimuksista koskee vain lakisääteistä työterveydenhuoltoa, mutta suurin osa sopimuksista sisältää myös sairaanhoidon.

Omaa työterveyslääkärää perusturvalla ei ole, joten lääkäripalvelut on hankittu Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen yksityisiltä lääkäriaseemilta. Vuoden 2016 aikana perusturva neuvotteli yksityisten palveluntuottajien kanssa työterveyslääkäripalvelujen ostamisesta. Lisäksi pohdittiin työterveyshuoltopalvelujen järjestämistä tilanteessa, jossa sairaanhoidolliset palvelut olisi pitänyt yhtiöittää. Kuntaliiton antaman ohjeistuksen mukaisesti yhtiöittämisvelvoitetta siirrettiin 1.1.2019, joten suunnitelmat keskeytettiin.

Laadukkaiden työterveyspalvelujen tuottamisen lisäksi tavoitteena oli, että työterveyshuollon kulut kyetään kattamaan toiminnasta saatavilla tuloilla. Tavoite ei toteutunut asiakkaiden vähentymisen vuoksi. Kuluja syntyi n. 35 000 euroa.

Lakisääteisiä sopimuksia työterveyshuollossa oli yhteensä 186 ja sairaanhoitosopimuksia 463. Yhteensä sopimuksia oli 649 ja asiakkaita 2919.

	2013	2014	2015	2016
Sopimuksia (kpl)	677	672	677	649
Sopimuksen alaisia työntekijöitä (hlö)	2849	2941	2971	2919

TAULUKKO 16 PERUSTURVALAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Alajärven kaupunki

Tilinpäätös 2016

Toimiala: Perusturva

Vastuuviranhaltija: Tanja Penninkangas

17.3.2017

Suurtuote	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€) KV 31.10.2016	TP 2016 (€)	Muutos TP2016 /TA2016	Toteuma (%) TP2016 /TA2016	Muutos TP2016 /TP2015	Toteuma (%) TP2016 /TP2015
Lautakuntahallinto+projektit	9 578	14 131	29 238	18 949	-10 289	64,8 %	4 818	134,1 %
Aikuispsykososiaaliset palv.	1 091 954	1 032 631	1 070 692	1 074 863	4 171	100,4 %	42 232	104,1 %
Vastaanottopalvelut	2 969 726	3 119 170	3 235 409	2 915 773	-319 636	90,1 %	-203 397	93,5 %
Erikoissairaanhoido	11 759 929	12 427 145	12 207 000	11 699 743	-507 257	95,8 %	-727 402	94,1 %
Suun terveydenhoito	882 916	910 452	1 032 913	872 548	-160 365	84,5 %	-37 904	95,8 %
Kuntoutus	736 566	713 295	620 594	579 805	-40 789	93,4 %	-133 490	81,3 %
El.lääk.+ ymp	383 331	344 104	375 090	343 606	-31 484	91,6 %	-498	99,9 %
Aikuissosiaalityö	901 962	935 554	965 787	906 730	-59 057	93,9 %	-28 824	96,9 %
Perhepalvelut	1 720 273	1 514 229	1 714 324	1 609 991	-104 333	93,9 %	95 762	106,3 %
Hoito- ja hoivapalvelut	11 020 094	10 622 636	11 043 165	10 286 860	-756 305	93,2 %	-335 776	96,8 %
Vammaispalvelu	2 662 348	3 220 689	3 078 538	3 295 684	217 146	107,1 %	74 995	102,3 %
Työterveyshuolto	-7 982	-9 768	0	22 882	22 882		32 650	
Alajärvi yhteensä:	34 130 695	34 844 268	35 372 750	33 627 434	-1 745 316	95,1 %	-1 216 834	96,5 %

TP2015 sisältää vammaispalveluissa TP2014 oikaisun + 153 963 eur.

17.3.2017 Aikuissosiaalityö toimeentulotuki korjattu

TAULUKKO 17 PERUSTURVALAUTAKUNTA: HALLINTO

28.2.2017

Perusturvan hallinto	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOTEUMA 1-12/2016	Muutos-%
Perusturvalautakunta	29 341	26 988	33 921	25 216	74,3 %
Vammaisneuvosto	1 087	468	2 124	478	22,5 %
Vanhusneuvosto	1 415	629	3 043	1 157	38,0 %
Yhteensä hallinto	31 844	28 085	39 088	26 852	68,7 %

*Kustannukset jaetaan tasan kunnille

Projektit

Pohjanmaan Potku II	-1 590				
Kampa-hanke					
PKanTa-aluehanke					
Adelante (2014 ja 2015 kuntaosuudet)		3 624			
Osku-hanke		1 995	12 140	9 732	
Parempi arki		1 694	12 608	5 527	
	-1 590	7 313	24 748	15 259	61,7 %

*Kustannukset jaetaan asukasluvun suhteessa

YHTEENSÄ HALLINTO +PROJEKTIT

Alajärvi	9 578	14 152	29 239	18 949	64,8 %
Soini	10 383	10 422	16 618	11 156	67,1 %
Vimpeli	10 293	10 824	17 979	12 006	66,8 %
Yht.	30 253	35 398	63 836	42 110	66,0 %

TAULUKKO 18 PERUSTURVALAUTAKUNTA: AIKUISPSYKOSOSIAALISET PALVELUT

8.3.2017									
Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Aikuispsykososiaaliset palvelut Vastuhenkilö: Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari									
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %	
Mielenterveyshoito, asiakkaat	294	308	303	289	-14	95 %	-19	94 %	
€ / asiakas	753	607	897	1 046	149	117 %	439	172 %	
Kulut	221 496	187 004	271 740	302 308	30 568	111 %	115 304	162 %	
Tuotot	144	1 126	0	4 756	4 756		3 630	422 %	
Netto	221 352	185 878	271 740	297 552	25 812	109 %	111 674	160 %	
Palveluasumisen asiakkaat	42	34	22	37	15	168 %	3	109 %	
Palveluasumisen hoitopäivät	9 154	7 616	8 030	6 625	-1 405	83 %	-991	87 %	
€ / asiakas	17 845	20 963	29 412	17 081	-12 331	58 %	-3 881	81 %	
€ / hoitopäivä	82	94	81	95	15	118 %	2	102 %	
Kulut	749 510	712 728	647 070	632 014	-15 056	98 %	-80 714	89 %	
Tuotot	44 780	25 963	12 720	17 480	4 760	137 %	-8 484	67 %	
Netto	704 730	686 764	634 350	614 534	-19 816	97 %	-72 230	89 %	
Päivätoiminnan asiakkaat	8	9	8	4	-4	50 %	-5	44 %	
Päivätoiminnan hoitopäivät	483	489	483	77	-406	16 %	-412	16 %	
€ / asiakas	1 580	1 382	1 604	780	-824	49 %	-602	56 %	
€ / hoitopäivä	26	25	27	41	14	153 %	15	159 %	
Kulut	12 641	12 437	12 829	3 120	-9 709	24 %	-9 317	25 %	
Tuotot	359	399	536	76	-460	14 %	-324	19 %	
Netto	12 282	12 038	12 293	3 044	-9 249	25 %	-8 993	25 %	
Hoitopäivät / 1000 asukasta	947	797	851	670	-181	79 %	-127	84 %	
MIELENTERVEYSPALVELUIDEN KULUT YHTEENSÄ	983 647	912 169	931 639	937 442	5 803	101 %	25 273	103 %	
TUOTOT YHTEENSÄ	45 283	27 489	13 256	22 311	9 055	168 %	-5 178	81 %	
NETTO	938 364	884 680	918 383	915 131	-3 252	100 %	30 451	103 %	
Päihdehuollon polikliinisen avohuollon asiakkaat	132	122	116	144	28	124 %	22	118 %	
€ / asiakas	869	887	845	864	19	102 %	-23	97 %	
Kulut	114 645	108 224	97 981	124 366	26 385	127 %	16 142	115 %	
Tuotot	0	347	0	439	439		92	126 %	
Netto	114 645	107 877	97 981	123 928	25 946	126 %	16 050	115 %	
Päihdehuollon asumispalvelun asiakkaat	1	1	1	1	0	100 %	0	100 %	
Päihdehuollon asumispalvelun hoitopäivät	365	365	365	366	1	100 %	1	100 %	
€ / asiakas	11 278	11 287	11 500	11 368	-132	99 %	81	101 %	
€ / hoitopäivä	31	31	32	31	0	99 %	0	100 %	
Kulut	11 278	11 287	11 500	11 368	-132	99 %	81	101 %	
Tuotot	0	0	0	0	0		0		
Netto	11 278	11 287	11 500	11 368	-132	99 %	81	101 %	

Laitoskuntoutusostot (hoitopäivät)	103	75	120	121	1	101 %	46	161 %
€ / hoitopäivä	215	309	167	175	8	105 %	-134	57 %
Kulut	22 146	23 157	20 000	21 173	1 173	106 %	-1 984	91 %
Tuotot	0	0	0	0	0		0	
Netto	22 146	23 157	20 000	21 173	1 173	106 %	-1 984	91 %
Päihdepalvelut yhteensä € / asiakas	1 111	1 158	1 104	1 080	-24	98 %	-78	93 %
Päihdepalvelut yhteensä € / asiakas (netto)	1 111	1 155	1 104	1 077	-27	98 %	-79	93 %
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ **	148 069	142 668	129 481	156 907	27 426	121 %	14 239	110 %
TUOTOT YHTEENSÄ	0	347	0	439	439		92	126 %
NETTO	148 069	142 321	129 481	156 469	26 988	121 %	14 147	110 %
Psykososiaaliset palvelut yhteensä, kulut	1 131 715	1 054 837	1 061 120	1 094 349	33 229	103 %	39 512	104 %
€/asukas	111	104	106	109	3	103 %	6	105 %
Psykososiaaliset palvelut yhteensä tuotot	45 283	27 836	13 256	22 750	9 494	172 %	-5 086	82 %
Netto	1 086 432	1 027 001	1 047 864	1 071 599	23 735	102 %	44 599	104 %
Muiden ulkokuntien osuus	5 522	5 630	2 903	3 264	361	112 %	-2 366	58 %
Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	1 091 954	1 032 631	1 050 767	1 074 863	24 096	102 %	42 232	104 %

TAULUKKO 19 PERUSTURVALAUTAKUNTA: VASTAANOTTO

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Vastaanotto Vastuuhenkilö: Terveyspalvelujohtaja Ioannis Stogiannidis								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Avohoito- / vastaanottoasiakkaat	6 597	6 266	4 850	6 301	1 451	130 %	35	101 %
€ / yhteistoiminta-alueen asukas	213	219	225	219				
€ / asiakas	329	355	464	349	-115	75 %	-6	98 %
Yhteistoiminta-alueen lääkäripalvelujen peittävyys	34 %	38 %	36 %	30 %	0	82 %	0	79 %
Kulut	2 168 043	2 222 771	2 251 503	2 196 016	-55 487	98 %	-26 755	99 %
Tuotot	177 324	174 535	155 004	234 626	79 622	151 %	60 091	134 %
Netto	1 990 719	2 048 236	2 096 498	1 961 389	-135 109	94 %	-86 847	96 %
Terveysneuvonta-asiakkaat	2 954	3 074	3 090	3 060	-30	99 %	-14	100 %
€ / yhteistoiminta-alueen asukas	53	55	63	56	-7	89 %	1	101 %
€ / asiakas	182	183	205	183	-21	90 %	0	100 %
Kulut	536 312	562 928	633 094	561 437	-71 657	89 %	-1 492	100 %
Tuotot	446	2 418	0	3 217	3 217		799	133 %
Netto	535 865	560 510	633 094	558 219	-74 875	88 %	-2 290	100 %
Laboratoriotutkimukset	8 030	66 431	8 030	65 720	57 690	818 %	-711	99 %
€ / tutkimus	43,6	5,7	45,6	5,3	-40	12 %	0	93 %
Kulut	349 880	378 082	366 488	346 300	-20 188	94 %	-31 782	92 %
Tuotot	9 635	9 672	11 000	9 871	-1 129	90 %	199	102 %
Netto	340 245	368 410	355 488	336 429	-19 059	95 %	-31 981	91 %
Röntgentutkimukset	3 780	3 418	3 780	3 013	-767	80 %	-405	88 %
€ / tutkimus	33,5	40,2	35,5	41,7	6	117 %	2	104 %
Kulut	126 817	137 250	134 341	125 774	-8 567	94 %	-11 477	92 %
Tuotot	9 489	9 420	12 000	9 493	-2 507	79 %	73	101 %
Netto	117 328	127 831	122 341	116 281	-6 060	95 %	-11 550	91 %
Kulut yhteensä	3 181 052	3 301 031	3 385 426	3 229 525	-155 901	95 %	-71 506	98 %
Kulut yhteensä / yhteistoiminta- alueen asukas	313	325	338	323	-16	95 %	-2	99 %
Tuotot	196 893	196 045	178 004	257 207	79 203	144 %	61 162	131 %
Netto	2 984 158	3 104 986	3 207 421	2 972 318	-235 103	93 %	-132 668	96 %
Muiden ulkokuntien osuus	- 14 432	14 184	27 821	- 56 546	-84 367	-203 %	-70 730	-399 %
Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	2 969 726	3 119 170	3 235 242	2 915 773	-319 469	90 %	-203 397	93 %

TAULUKKO 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA: ERIKOISSAIRAANHOITO

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Erikoissairaanhoito Vastuuhenkilö: Terveyspalvelujohtaja Ioannis Stogiannidis								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Erikoissairaanhoito								
Kulut	11 256 510	11 936 352	11 686 400	11 284 093	-402 307	97 %	-652 259	95 %
Tuotot	513	27 064	0	38 284	38 284		11 220	141 %
Netto	11 255 997	11 909 288	11 686 400	11 245 809	-440 591	96 %	-663 479	94 %
Ensihoito								
Kulut	503 933	517 857	520 600	453 935	-66 665	87 %	-63 922	88 %
Tuotot	0	0	0	0				
Netto	503 933	517 857	520 600	453 935	-66 665	87 %	-63 922	88 %
ESH:n kulut yhteensä	11 760 443	12 454 209	12 207 000	11 738 028	-468 972	96 %	-716 181	94 %
Tuotot	513	27 064	0	38 284	38 284		11 220	141 %
Netto	11 759 930	12 427 145	12 207 000	11 699 743	-507 257	96 %	-727 401	94 %

TAULUKKO 21 PERUSTURVALAUTAKUNTA: SUUN TERVEYDENHUOLTO

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Suun terveydenhuolto Vastuhenkilö: Terveyspalvelujohtaja Ioannis Stogiannidis								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Hammashuollon asiakkaat	4 105	3 940		3 775			-165	96 %
Peittävyys yli 18 -vuotiaat	30 %	31 %		29 %				
Peittävyys alle 18 -vuotiaat	76 %	67 %		68 %			0	102 %
Yli 18v. asiakkaiden %-osuus	58 %	61 %		60 %			0	98 %
Kulut yhteensä	1 133 631	1 165 182	1 297 021	1 183 616	-113 405	91 %	18 434	102 %
Tuotot	257 224	261 076	253 890	316 942	63 052	125 %	55 866	121 %
Netto / asiakas	213	229	0	230	230		0	100 %
Netto / asukas	86	89	104	87	-18	83 %	-2	97 %
Netto	876 407	904 106	1 043 131	866 675	-176 456	83 %	-37 432	96 %
Muiden ulkokuntien osuus	6 509	6 346	- 10 423	5 873	16 296	-56 %	-473	93 %
Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	882 916	910 452	1 032 708	872 548	-160 160	84 %	-37 904	96 %

TAULUKKO 22 PERUSTURVALAUTAKUNTA: KUNTOUTUS

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa								
Kunta: Tilaus: Alajärvi								
Toimiala: Perusturva								
Palvelu: Kuntoutus								
Vastuuhenkilö: Hoidon ja hoivan palvelujohtaja Marita Ylälahti								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Terapia-asiakkaat	179	182	50					
€ / terapia-asiakas	928	892	960					
jonotusaika kk								
Kulut	166 037	162 359	48 000	70 704	22 704	147 %	-91 654	44 %
Tuotot	0	472	0	0	0		-472	0 %
Netto	166 037	161 886	48 000	70 704	22 704	147 %	-91 182	44 %
Kuntoutusasiakkaat	710	653	710	667	-43	94 %	14	102 %
€ / kuntoutusasiakas	752	813	746	739	-6	99 %	-74	91 %
Kulut	533 959	531 035	529 463	493 221	-36 243	93 %	-37 815	93 %
Tuotot	10 787	10 492	7 824	9 243	1 419	118 %	-1 249	88 %
Netto	523 171	520 543	521 639	483 978	-37 661	93 %	-36 565	93 %
Lääkinnällinen kuntoutus asiakkaat	2	2	2	2	0	100 %	0	100 %
€ / asiakas	21 812	13 945	24 000	11 588	-12 412	48 %	-2 357	83 %
Kulut	43 623	27 890	48 000	23 175	-24 825	48 %	-4 715	83 %
Tuotot	0	22	0	0	0		-22	0 %
Netto	43 623	27 868	48 000	23 175	-24 825	48 %	-4 693	83 %
Kustannukset yhteensä	743 619	721 284	625 463	587 100	-38 363	94 %	-134 184	81 %
Kustannukset yhteensä ilman valtion määrärahaa	743 619	721 284	625 463	587 100	-38 363	94 %	-134 184	81 %
Tuotot ilman valtion määrärahaa	10 787	10 987	7 824	9 243	1 419	118 %	-1 744	84 %
Netto ilman valtion määrärahaa	732 832	710 297	617 639	577 857	-39 782	94 %	-132 440	81 %
Ulkokuntien osuus	3 734	2 998	2 820	1 948	-872	69 %	-1 050	65 %
Netto ilman valtion määrärahaa ulkokunt. jälkeen	736 566	713 295	620 459	579 805	-40 654		-133 490	

TAULUKKO 23 PERUSTURVALAUTAKUNTA: ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖHUOLTO	TP		TA		TOTEUMA	Muutos-%
	2014	TP	2015	2016	1-12/2016	
Alajärvi	383 331		344 104	375 090	343 606	92 %
Soini	66 885		57 859	71 300	68 160	96 %
Vimpeli	67 153		75 239	75 048	78 651	105 %
Yht.	517 369		477 202	521 438	490 417	94 %

*Ostopalveluna Seinäjoen kaupungilta

TAULUKKO 24 PERUSTURVALAUTAKUNTA: AIKUISSOSIAALITYÖ

17.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Aikuissosiaalityö Vastuuhenkilö: Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Sosiaalityö, asiakasperheet	340	306	332	275	-57	83 %	-31	90 %
€ / asiakasperhe	482	601	566	673				
Kulut	163 716	184 003	187 815	185 157	-2 657	99 %	1 154	101 %
Tuotot	0	714	0	864	864		150	121 %
Netto	163 716	183 290	187 815	184 294	-3 521		1 004	101 %
Toimeentulotuki, asiakasperheet	419	383	415	344	-71	83 %	-39	90 %
€ / toimeentulotukiasiakasperhe	2 537	2 825	2 784	2 953	170	106 %	129	105 %
toimeentulotukea saaneita /1000 asukasta kohden	41	38	41	34	-7	83 %	-3	91 %
Kulut	1 063 203	1 081 814	1 155 300	1 015 959	-139 341	88 %	-65 855	94 %
Tuotot	423 465	407 420	447 250	373 399	-73 851	83 %	-34 021	92 %
Netto	639 738	674 394	708 050	642 560	-65 490	91 %	-31 834	95 %
Välitystiliasiakkaat	46	44	47	49	2	104 %	5	111 %
Työllistämistoiminnan piirissä olevat	89	113	91	134	43	147 %	21	119 %
€ / työllistämistoiminnan piirissä oleva	1 140	734	826	633	-193	77 %	-101	86 %
Kulut	101 462	82 929	75 122	84 758	9 636	113 %	1 829	102 %
Tuotot	7 473	4 852	5 200	4 881	-319	94 %	30	101 %
Netto	93 989	78 078	69 922	79 877	9 955	114 %	1 799	102 %
Elatustuki							0	
Kulut	4 518	0	0	0	0		0	
Tuotot	0	0	0	0	0		0	
Netto	4 518	0	0	0	0		0	
Aikuissosiaalityö yhteensä								
Kulut	1 332 900	1 348 747	1 418 237	1 285 874	-132 362	91 %	-62 873	95 %
Tuotot	430 938	412 985	452 450	379 144	-73 306	84 %	-33 841	92 %
Netto	901 962	935 762	965 787	906 730	-59 056	94 %	-29 031	97 %

TAULUKKO 25 PERUSTURVALAUTAKUNTA: PERHEPALVELUT

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Perhepalvelut Vastuhenkilö: Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Ehkäisevä lastensuojelutyö, asiakkaat	312	383	152	202	50	133 %	-181	53 %
€ / asiakas	445	393	373	346				
Kulut	138 967	150 428	56 662	69 817	13 155	123 %	-80 610	46 %
Tuotot	0	851	0	394	394		-458	46 %
Netto	138 967	149 576	56 662	69 423	12 761		-80 153	46 %
Sosiaalityö, asiakas	190	259	283	392	109	139 %	133	151 %
€ / asiakas	990	792	736	584	-151	79 %	-208	74 %
Kulut	188 013	205 121	208 180	228 977	20 797	110 %	23 857	112 %
Tuotot	0	718	0	970	970		252	135 %
Netto	188 013	204 402	208 180	228 007	19 827	110 %	23 605	112 %
Avohuolto, asiakas	162	191	160	157	-3	98 %	-34	82 %
€ / asiakas	1 585	1 400	1 660	1 798	138	108 %	398	128 %
Kulut	256 735	267 390	265 552	282 278	16 726	106 %	14 888	106 %
Tuotot	20	632	0	3 195	3 195		2 563	506 %
Netto	256 716	266 758	265 552	279 083	13 531	105 %	12 325	105 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut, asiakkaat	22	16	13	18	5	138 %	2	113 %
Hoitopäiviä	6 374	5 137	4 745	5 230	485	110 %	93	102 %
€ / hoitopäivä	144	129	171	129	-42	75 %	-1	99 %
% 0-17v ikäryhmästä	1 %	1 %	1 %	1 %	0	138 %	0	116 %
€ / asiakas	41 656	41 481	62 295	37 337	-24 957	60 %	-4 144	90 %
Kulut	916 427	663 698	809 830	672 071	-137 759	83 %	8 373	101 %
Tuotot	41 427	34 786	35 500	33 023	-2 477	93 %	-1 763	95 %
Netto	875 000	628 912	774 330	639 048	-135 282	83 %	10 136	102 %
Jälkihuolto, asiakkaat	12	10	11	5	-6	45 %	-5	50 %
€ / asiakas	4 558	2 913	5 318	7 817	2 499	147 %	4 905	268 %
Kulut	54 692	29 126	58 500	39 087	-19 413	67 %	9 962	134 %
Tuotot	281	0	0	0	0		0	
Netto	54 411	29 126	58 500	39 087	-19 413	67 %	9 962	134 %

Perheneuvola, asiakkaat	281	320	389	450	61	116 %	130	141 %
Jonotusaika kk	0	0	0	0	0		0	
Peittävyys alle 18 -vuotiaat	12 %	14 %	18 %	20 %	0	116 %	0	145 %
€ / asiakas	715	701	821	743	-78	91 %	42	106 %
Kulut	201 038	224 234	319 235	334 274	15 039	105 %	110 040	149 %
Tuotot	0	838	615	2 418	1 803	393 %	1 580	288 %
Netto	201 038	223 395	318 620	331 856	13 236	104 %	108 461	149 %
Lastenvalvoja, asiakas	126	132	125	388	263	310 %	256	294 %
Isyys-, elatus- ja huolto sekä tapaamissopimukset	199	165	196	0	-196		-165	0 %
€ / sopimus	33	98	150	0	-150	0 %	-98	0 %
€ / asiakas	52	122	236	74	-162	31 %	-49	60 %
Kulut	6 584	16 147	29 456	28 557	-899	97 %	12 410	177 %
Tuotot	0	21	0	108	108		87	508 %
Netto	6 584	16 126	29 456	28 449	-1 007	97 %	12 323	176 %
Kulut yhteensä	1 762 457	1 556 143	1 747 416	1 655 063	-92 353	95 %	98 920	106 %
Tuotot	41 728	37 848	36 115	40 108	3 993		2 261	
Netto	1 720 729	1 518 296	1 711 301	1 614 955	-96 346	94 %	96 659	106 %
Muiden ulkokuntien osuus	- 456	- 4 067	2 807	- 4 964	-7 771	-177 %	-897	122 %
Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	1 720 273	1 514 229	1 714 108	1 609 991	-104 117	94 %	95 762	106 %

TAULUKKO 26 PERUSTURVALAUTAKUNTA: HOITO JA HOIVA

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Hoito ja hoiva Vastuuhenkilö: Hoidon ja hoivan palvelujohtaja Marita Ylilähti								
TILAUS	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Omaishoidon tuen asiakkaiden määrä	94	112	94	122	28	130 %	10	109 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	6,8%	8,1%	7,0%	9,1%	0	131 %	0	112 %
€ / asiakas	4 377	4 030	4 068	4 417	349		388	110 %
Kulut	411 471	451 312	382 400	538 898	156 498	141 %	87 586	119 %
Tuotot	0	2 308	0	4 650	4 650		2 342	201 %
Netto	411 471	449 004	382 400	534 248	151 848	140 %	85 244	119 %
Kotihoidon asiakkaiden määrä	595	418	378	400	22	106 %	-18	96 %
joista hoito- ja palvelusuunnitelman piirissä olevat	218	199	170	198	28	116 %	-1	99 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat, hoitosuunnitelman piirissä olevat	15,4%	14,8%	13,0%	15,2%	0	117 %	0	103 %
€ / asiakas	5 215	7 000	8 050	7 034	-1 016	87 %	34	100 %
Kulut	3 103 181	2 925 996	3 042 792	2 813 542	-229 250	92 %	-112 454	96 %
Tuotot	593 600	607 523	601 455	625 564	24 109	104 %	18 042	103 %
Netto	2 509 582	2 318 474	2 441 337	2 187 978	-253 359	90 %	-130 496	94 %
Päiväkeskushoitopäivät	1 888	1 756	2 436	1 343	-1 093	55 %	-413	76 %
€ / hoitopäivä	97	83	70	79	9	112 %	-4	95 %
Kulut	183 071	145 409	170 609	105 494	-65 115	62 %	-39 915	73 %
Tuotot	41 652	39 194	37 000	25 376	-11 624	69 %	-13 818	65 %
Netto	141 419	106 215	133 609	80 117	-53 492	60 %	-26 098	75 %
Tehostettu palveluasuminen hoitopäivät	64 618	60 354	64 605	56 800	-7 805	88 %	-3 554	94 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	13,8%	11,5%	14,1%	12,1%	0	86 %	0	105 %
€ / hoitopäivä	109	124	121	130	9	108 %	6	105 %
Kulut	7 067 859	7 462 502	7 793 524	7 367 999	-425 525	95 %	-94 503	99 %
Tuotot	1 229 049	1 550 825	1 673 294	1 567 411	-105 883	94 %	16 586	101 %
Netto	5 838 811	5 911 677	6 120 230	5 800 589	-319 641	95 %	-111 088	98 %

Pitkääkaislaitoshoitopäivät	195	0	0	0	0		0	
€ / hoitopäivä	862	0	0	0	0		0	
Kulut	168 046	0	0	0	0		0	
Tuotot	0	0	0	0	0		0	
Netto	168 046	0	0	0	0		0	
Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoitopäivät	9 298	8 102	11 156	7 678	-3 478	69 %	-424	95 %
€ / hoitopäivä	243	265	201	263	62	131 %	-2	99 %
Peittävyys yli 75 -vuotiaat	1,7%	1,4%	2,1%	1,3%	0	63 %	0	93 %
Kulut	2 261 690	2 144 476	2 240 069	2 017 305	-222 764	90 %	-127 171	94 %
Tuotot	282 515	274 533	274 479	305 040	30 561	111 %	30 507	111 %
Netto	1 979 175	1 869 943	1 965 590	1 712 265	-253 325		-157 678	
Kulut yhteensä	13 195 319	13 129 696	13 629 394	12 843 238	-786 156	94 %	-286 458	98 %
Tuotot	2 146 815	2 474 383	2 586 229	2 528 041	-58 188	98 %	53 658	102 %
Netto	11 048 504	10 655 312	11 043 165	10 315 196	-727 969	93 %	-340 116	97 %
Muiden ulkokuntien osuus	- 28 410	- 32 677	0	- 28 336	-28 336		4 341	87 %
Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	11 020 094	10 622 635	11 043 165	10 286 860	-756 305		-335 775	
Bruttokulut / yli 75-vuotias	11 079	11 024	11 749	11 070	-679	94 %	46	100 %

TAULUKKO 27 PERUSTURVALAUTAKUNTA: VAMMAISPALVELUT

8.3.2017

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Perusturva Palvelu: Vammaispalvelut Vastuuhenkilö: Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari									
TILAUS		Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	TA2016 ylitys (+) Alitus (-) €	TA2016 %	TP2015 ylitys (+) Alitus (-) €	TP2015 %
Vammaispalvelu asiakkaat		26	24	26	27	1	104 %	3	113 %
€ / asiakas		768	856	1 404	1 543				
Kulut		19 980	20 544	36 500	41 657	5 157	114 %	21 113	203 %
Tuotot		0	19	0	0	0		-19	0 %
Netto		19 980	20 525	36 500	41 657	5 157		21 132	203 %
Vaikeavammaiset asiakkaat (ilman palveluasumista)		181	191	181	192	11	106 %	1	101 %
€ / asiakas		4 149	4 259	4 385	4 897	512	112 %	638	115 %
Kulut		751 028	813 556	793 761	940 305	146 544	118 %	126 749	116 %
Tuotot		5 425	1 333	0	1 990	1 990		657	149 %
Netto		745 603	812 223	793 761	938 315	144 554	118 %	126 092	116 %
Vaikeavammaisten palveluasuminen hoitopäivät		365	6	547	976	429	178 %	970	16267 %
€/hoitopäivä		103	6 986	78	79	2	102 %	-6 907	1 %
Kulut		37 659	41 916	42 500	77 342	34 842	182 %	35 426	185 %
Tuotot		21 143	21 227	22 000	21 227	-773	96 %	0	100 %
Netto		16 516	20 690	20 500	56 116	35 616	274 %	35 426	271 %
Sosiaalityö ja palveluohjaus asiakkaat		143	139	143	164	21	115 %	25	118 %
€ / asiakas		222	263	205	204	-1	99 %	-60	77 %
Kulut		31 726	36 561	29 297	33 376	4 080	114 %	-3 185	91 %
Tuotot		0	180	0	211	211		31	117 %
Netto		31 726	36 381	29 297	33 165	3 869	113 %	-3 216	91 %
Vammaispalvelun kulut YHTEENSÄ		840 393	912 578	902 058	1 092 681	190 623	121 %	180 103	120 %
Vammaispalvelun tuotot YHTEENSÄ		26 568	22 760	22 000	23 428	1 428	106 %	668	103 %
Vammaispalvelun NETTO		813 825	889 818	880 058	1 069 253	189 195	121 %	179 435	120 %
Kehitysvammaiset avohoitoasiakkaat		98	105	98	104	6	106 %	-1	99 %
€ / asiakas		6 363	5 869	6 102	6 474	373	106 %	606	110 %
Kulut		623 572	616 197	597 950	673 337	75 387	113 %	57 139	109 %
Tuotot		34 739	51 122	32 640	61 966	29 326	190 %	10 844	121 %
Netto		588 832	565 076	565 310	611 371	46 061	108 %	46 295	108 %
Kehitysvammaisten palveluasumisen hoitopäivät		9 140	9 228	9 342	9 148	-194	98 %	-80	99 %
€ / hoitopäivä		116	123	122	125	3	102 %	2	102 %
KERAVA-keskiarvo		0,00	0,00	0,00	0,00	0		0	
Kulut		1 060 554	1 131 654	1 141 788	1 142 697	909	100 %	11 044	
Tuotot		129 551	147 009	132 249	213 292	81 043	161 %	66 283	145 %
Netto		931 004	984 645	1 009 539	929 406	-80 134	92 %	-55 239	94 %

Kehitysvammaisten laitoshoitopäivät	1 397	1 566	1 397	1 994	597	143 %	428	127 %
€ / hoitopäivä	345	400	446	344	-102	77 %	-56	86 %
KERAVA-keskiarvo	0,00	0,00	0,00	0,00	0		0	
Kulut	482 174	625 936	622 838	685 654	62 816		59 719	
Tuotot	0	0	0	0	0		0	
Netto	482 174	625 936	622 838	685 654	62 816	110 %	59 719	110 %
Kehitysvammahuollon kulut YHTEENSÄ	2 166 299	2 373 787	2 362 576	2 501 688	139 112	106 %	127 901	105 %
Kehitysvammahuollon kulut/asiakas	15 870	16 353	17 416	16 930	-486	97 %	577	104 %
Kehitysvammahuollon tuotot YHTEENSÄ	164 290	198 130	164 889	275 257	110 368		77 127	
Kehitysvammahuollon NETTO	2 002 010	2 175 657	2 197 687	2 226 431	28 743	101 %	50 774	102 %
Kaikkien vammaispalveluiden kulut	3 006 692	3 286 365	3 264 634	3 594 369	329 735	110 %	308 005	109 %
Kaikkien vammaispalveluiden tuotot	190 857	220 890	186 889	298 685	111 796	160 %	77 795	135 %
Kaikkien vammaispalveluiden NETTO	2 815 835	3 065 475	3 077 745	3 295 684	217 939	107 %	230 209	108 %
Ulkokuntien osuus	476	1 251	745	0	-745		-1 251	0 %
NETTO ulkokuntien jälkeen	2 816 311	3 066 726	3 078 490	3 295 684	217 194	107 %	228 958	107 %

TAULUKKO 28 PERUSTURVALAUTAKUNTA: TYÖTERVEYSHUOLTO

TYÖTERVEYSHUOLTO	TP		TA		TOTEUMA	Muutos-%
	2014	TP	2015	2016	1-12/2016	
Alajärvi	-7 982		-9 768		22 882	
Soini	-1 787		-2 187		5 066	
Vimpeli	-2 473		-3 026		6 987	
Yht.	-12 242		-14 982	0	34 935	

*Kustannukset jaetaan asukasluvun suhteessa

3.1.6 Järvi-Pohjanmaan sivistyslautakunta

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

3.1.6.1 Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaan sivistyslautakunnan talousarvio 28.107.210 € alittui 1.190.997 € (4,2 %). Kunnittain talousarvio 2016 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 97,4 %. Alitus 510.952 € johtui pääosin varhaiskasvatuksen menojen alittumisesta.

Soini toteuma 95,1 %. Alitus 170.796 € johtui pääosin perusopetuksen ja kansalaisopiston menojen alittumisesta.

Vimpeli toteuma 89,6 %. Alitus 509.246 € johtui pääosin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen menojen alittumisesta.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2015 / toteutuminen

1. Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen syksyllä 2016

Kaikki Alajärven yläkoulun (110 oppilasta), Soinin yhtenäiskoulun (45 oppilasta) ja Vimpelin yhteiskoulun (35 oppilasta) 9. luokan oppilaat saivat päättötodistuksen keväällä 2016.

Järvi-Pohjanmaan alueen perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista 190 oppilaasta kaikki aloittivat toisen asteen syksyllä 2016.

Tavoite toteutui.

2. Muodollisesti pätevän henkilöstön määrä on 98 %

- Hallinto 100 %
- Varhaiskasvatus 91 %
- Opetus Alajärvi 99 %
- Opetus Soini 100 %
- Opetus Vimpeli 96 %
- Ohjaajat perusopetus 100 %
- Kansalaisopisto 100 %
- Alajärven musiikkiopisto 100 %
- Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto 91 %
- Kirjastotoimi 100 %
- Kulttuuri- ja museopalvelut 100 %

Asetettu tavoite 98 % ei toteutunut.

3. Museopalvelut: Varastojen ja arkiston tehostettu tutkimuskäyttö; painotus Eero Nelimarkan taiteen ja Alvar Aallon elämäntyön yhdistämisessä. Kävijämäärä 5800.

Varastojen ja arkiston käyttö tehostui. Varastoa ja arkistoa hyödynsivät oman tutkimuksen (painotus Nelimarkan ja Aallon elämäntyössä) lisäksi myös vierailevat tutkijat, esimerkiksi liittyen Helsingin taidemuseon tulevaan Eero Nelimarkka -näyttelyyn. Varastoon sijoitettiin Pohjalaisen taiteilijaliiton kokoelma, joka nostaa aluetaidemuseon profiilia ja johtaa näyttely- ja tutkimusresurssien paranemiseen.

Kävijöitä oli yhteensä 6 767, joista museolla 5 886, Villa Nelimarkassa 476 ja Väinölässä 405.

Tavoite toteutui

4. Kirjastot: Kirjastopalvelut pysyvät kirjastopoliittisen ohjelman suositusmäärissä ja läänin keskitasolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukset	E-P:n maakunnan keskiarvo (vuosi 2015)	Alajärvi	Soini	Vimpeli	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	8,20	11,42	9,74	6,52	Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen pääsi Alajärvi. Alajärvi ja Soini ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,48	16,76	15,33	13,01	Tavoitteita ei saavutettu.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	-	3,21	1,37	1,36	Tavoitetta ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8-1 htv/1000 asukasta	0,76	0,66	0,92	0,80	Soini ja Vimpeli pääsivät tavoitteisiin, Alajärvi ei.
Kirjahankinnat 300-400 kirjaa/1000 asukasta	431,00	367,58	477,52	496,26	OKM:n suositus tavoitteeseen päästiin kaikkien osalta. Soini ja Vimpeli ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.
Lehtivuositietoja 15-20 kpl/1000 asukasta	16,88	15,09	53,96	16,92	OKM:n suositus tavoitteeseen päästiin kaikkien osalta. Soini ja Vimpeli ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.

Etelä-Pohjanmaan maakunnan keskiarvoluvut ovat **vuoden 2015 lukuja**, koska vuoden 2016 lukuja ei ole vielä käytössä.

Tavoite ei toteutunut.

5. Kulttuuritoimen tuotettavien tilaisuuksien osallistujamäärän kasvattaminen pääsymaksuttomuuden avulla

Sivistyslautakunta päätti 26.8.2015 (§ 41) muuttaa kulttuuripalvelujen tuottaman ohjelmatarjonnan pääsymaksuttomaksi ajalla 1.1.2016–31.12.2018.

Tavoite toteutui osittain.

3.1.6.2 *Sivistystoimen hallinto*

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvio ylittyi 871 € (0,14 %).

Yhteistyö

Hallinnon yhteistyö on ollut tiivistä ja haastavaa kuluvan vuoden aikana. Sekä talousarvion 2016 toteuttaminen että Järvi-Pohjanmaan yhteistöiminnan päättymisestä aiheutunut uuden lautakunnan toimintamallin suunnittelu lisäsi työmääriä.

Työntekijöiden kuuleminen toteutettiin uuden lautakunnan organisaatiota laadittaessa.

Osaava-hankkeen puitteissa (Osaava VI) jatkettiin koko Etelä-Pohjanmaan yhteistyönä tehtävää esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmauudistusta OPS 2016. Opetussuunnitelma valmistui ja otettiin käyttöön perusopetuksen 1–6 luokilla 1.8.2016 alkaen. 7–9 vuosiluokkien opetussuunnitelman uudistaminen jatkuu edelleen.

Laadukkaat sivistyspalvelut

Toiminnan laadun kehittämiseksi ja taloudellisuuden parantamiseksi sivistystoimi on pyrkinyt edelleen aktiivisesti hakemaan harkinnanvaraista rahoitusta Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista sekä muista lähteistä.

Varhaiskasvatuksen hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

- Kasvatukselliset kahvilat 19.460 €.
- Kaksikielisen opetuksen käynnistäminen Järvi-Pohjanmaalla 20.000 €.

Perusopetukselle rahoitusta myönnettiin lukuvuodelle 2016–2017 seuraavasti:

- Koulutuksellinen tasa-arvo -hankkeelle myönnettiin jatkoaikaa 30.6.2107 saakka. Hankkeelle myönnetty 60.000 € v. 2015.
- Tutoropettajien koulutus ”Oppia ikä kaikki” 6.300 €
- Tutoropettajien toiminta 17.500 €
- ICT-osaamisen kehittämiseksi myönnetty 9.800 €. Hanke sai jatkoaikaa lukuvuoden 2016-2017 loppuun asti.

- Perusopetuksen kerhotoimintaan 22.000 € (Alajärvi 15.000, Soini 3.000 ja Vimpeli 4.000 €).

Lukiotoiminnalle haettuja avustuksia myönnettiin lukuvuodelle 2016–2017 seuraavasti:

- Silta Japaniin-hanke II-vaihe 8.000 €, lisäksi hanke sai Scandinaavia–Japan Sasakawa Foundation, Suomen osastolta 8.000 €:n avustuksen.
- Lukion TVT-strategia 52.000 €.

Kirjastotoimi

- Alajärven omatoimikirjaston perustaminen. Aluehallintoviraston avustus 20.000 €.

Museotoimi

- Aallokko kutsuu -hanke. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. Leader. Aisapari ry. 72.000 €.
- Elävä Aalto -hanke. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. Leader. Aisapari ry. 42.160 €.

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomioon ottaen.

Henkilöstö

Osaava-ohjelman V ja VI jaksot ovat opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma. Ohjelmalla on edelleen tuettu paikallisesti ja alueellisesti osaamisen kehittämisessä tarvittavien rakenteiden, suunnitelmien ja toimintamallien luomista. Osaava-ohjelman lisäksi henkilöstölle on voitu tarjota täydennyskoulutusta Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä hankeavustuksilla. Myös valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman valmistelun jatkoa toteutetaan Etelä-Pohjanmaalla Osaava-hankkeen puitteissa.

Taloudellisuus

Talouden suunnittelua on vaikeuttanut uuden organisaation toiminnan ennakointi ja mahdollisesta rakennemuutoksesta aiheutuvat kustannusvaikutukset.

Kuljetusten kilpailuttaminen aloitettiin alueellisena kokonaisuutena yhdessä Alavuden, Kuortaneen ja Ähtärin sekä Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2016 aikana 10 kertaa ja käsittelee 72 pykälää.

3.1.6.3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaa	91,3 %	alitus 603.335 €
Alajärven kaupunki	91,2 %	alitus 417.624 €
Soinin kunta	97,6 %	alitus 23.750 €
Vimpelin kunta	86,8 %	alitus 161.961 €

Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui kaikissa kunnissa.

Alajärvellä talousarvio alittui eniten perhepäivähoidon ja kotihoidon tuen osalta. Perhepäivähoidon alitus muodostui pääasiassa henkilöstökuluista: vuoden 2016 lopussa Alajärven kaupungin alueella työskenteli enää 13 omassa kodissaan toimivaa perhepäivähoitajaa. Kotihoidon tuen menojen alitus johtui tuen arvioitua vähäisemmästä käytöstä. Päiväkotihoidon ja varhaiskasvatuksessa tapahtuvan esiopetuksen kulut toteutuivat lähes suunnitellusti.

Soinissa talousarvion aliukset johtuivat kotihoidon tuen käytön vähene- misestä. Päiväkotihoidon ylitys johtui henkilöstökulujen osalta.

Vimpelin kunnan varhaiskasvatuksessa kaikki tuotteet alittuivat. Perhe- päivähoidossa alitus johtui pääasiassa henkilöstökulujen vähenemisestä. Päiväkotihoidon kokonaisuuden alitukseen vaikuttivat ennakoitua suu- remmat tuotot päivähoitomaksuista ja esioppilaiden kerhotoiminnasta.

Kaikkien kuntien erityisvarhaiskasvatukseen oli vuodelle 2016 budje- toitu rahaa toisen kiertävän erityislastentarhanopettajan palkkaami- seen: paikkaa ei saatu yrityksistä huolimatta täytettyä, jonka vuoksi eri- tyisvarhaiskasvatuksen kulut alittuivat.

Tavoitteiden toteutuminen

Päivähoitoasetusta muutettiin 1.8.2016 alkaen siten, että yhdellä hoito- ja kasvatusvastuussa olevalla aikuisella saa olla aiemman seitsemän lap- sen sijasta vastuullaan kahdeksan kolmevuotiaasta tai sitä vanhempaa lasta. Varhaiskasvatustaloutta muutettiin siten, että kaikilla lapsilla on huol- tajan elämäntilanteesta riippumatta oikeus osallistua varhaiskasvatuk-

seen vähintään 20 h viikossa. Alueen kunnissa ei tehty laista tai asetuksesta poikkeavia päätöksiä. Lapsiryhmät täytetään kuitenkin edelleen siten, että sijoituspäätöksiä tehtäessä huomioidaan toimintaympäristö, käytettävissä olevat resurssit sekä lasten mahdolliset erityistarpeet toiminnan turvallisuuden ja laadun takaamiseksi. 20 viikkotunnin ylittävää laajennettua varhaiskasvatusoikeutta koskien luotiin tarvittavat yhteiset käytännöt.

Päiväkotien johtamismallia muutettiin siten, että alueen päiväkodeilla on yksi yhteinen päiväkodin johtaja. Yksiköissä työskentelevä henkilöstö saa keskittyä lapsiryhmätyöskentelyyn ja päiväkodin johtaja vastaa hallinnollisista töistä. Muutos lisää tasapuolisuutta ja edesauttaa yhteisten toimintatapojen ylläpitämistä.

2017 talousarvion valmistelun yhteydessä aloitettiin neuvottelut perhepäivähoitajien palkkausmallin muutoksesta. Vuoden 2016 lopussa käytiin paikalliset neuvottelut, joiden tuloksena perhepäivähoitajien palkkausmallia muutettiin työntekijän kannalta kannustavammaksi. Tavoitteena on työn mielekkyyttä lisäämällä huolehtia perhepäivähoidon säilymisestä toisena pääasiallisena hoitomuotona päiväkotihoidon rinnalla. Perhepäivähoitajat osallistuvat muun varhaiskasvatuksen henkilöstön tavoin Opetushallituksen tukeman varhaiskasvatuksen kehittämishankkeen koulutuksiin. Varhaiskasvatuksen johtamisorganisaation muutoksen myötä Alajärven ja Vimpelin perhepäivähoitajilla on yksi yhteinen päivähoidon ohjaaja, joka edesauttaa verkostoitumista ja lisää yhteistyötä perhepäivähoitajien kesken.

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön uudet sähköiset palvelut loka-kuussa 2016. Lasten läsnäolojen sähköinen seuranta vapauttaa henkilöstön aikaa muihin tehtäviin. Uudet ohjelmistot mahdollistavat hoitopaikan hakemisen ja hoitoaikojen ilmoittamisen sähköisesti, joka helpottaa huoltajien asiointia. Asiakaspalvelua parantaa myös yhteydenottojen ja neuvonnan keskittäminen varhaiskasvatuksen palveluohjaajalle.

Vimpelin kunnassa Metsätarhan päiväkotiin kaavailtu neljänneksen ryhmätilan käyttöönotto jäi toteutumatta. Alajärvellä uuden päiväkodin rakennustyöt aloitettiin syksyllä 2016. Rakennustyöt etenevät aikataulussa ja toiminta uudessa kiinteistössä alkaa elokuussa 2017.

3.1.6.4 Perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaa	98,2 %	alitus 273.471 €
Alajärvi	100,3 %	ylitys 34.456 €
Soini	95,3 %	alitus 100.112 €

Vimpeli 93,1 % alitus 207.815 €

Alajärven perusopetus toteutui lähes odotetusti. Ylitys johtui koulukuljetuskustannusten kasvusta.

Soinin perusopetuksen alitus johtui henkilöstökulujen laskusta.

Vimpelin perusopetuksen alitus johtui pääosin opetushenkilöstön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kulujen laskusta sekä tukipalvelujen kustannusten laskusta.

Toiminnalliset tavoitteet

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma 2016 otettiin käyttöön 1.8. alkaen kaikissa alueen 1.–6. luokkien opetusta antavissa kouluissa. Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaikkien Etelä-Pohjanmaan maakunnan kuntien kanssa. Järvi-Pohjanmaalla työtä on johtanut perusopetuksen johtoryhmä ja työ on vaatinut suuren työpanoksen koko perusopetuksen henkilöstöltä.

Järvi-Pohjanmaalla perusopetuksen 9. luokalta keväällä 2016 kaikki saivat päättötodistuksen ja aloittivat toisen asteen opinnot syksyllä.

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue on mukana kerhotoiminnan hankkeessa. Osaava V ja VI -hankkeen kautta on järjestetty alueellamme edelleen koulutustilaisuuksia ja maakunnallinen opetussuunnitelmatyö etenee em. hankkeen ohjauksessa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa on järjestetty eri kouluilla kysynnän mukaan.

Kuntoutusluokan toiminta on vakiintunut Paavolan koulun uudisosaan ja luokan oppilaspaiikat ovat olleet täynnä.

JOPO-opetusta järjestettiin sekä Alajärven yläkoulussa että Soinin yhteiskoulussa.

Perusopetuksen toteuttamista haitannut Alajärven koulukeskuksen kunnostus on saatu päätökseen. Liikuntasalin peruskorjaus on suoritettu ja auditorio-osan peruskorjaus jatkuu kesällä 2017

Oppilasmäärä 31.12.2016 (sulkeissa 31.12.2015, 31.12.2014, 31.12.2013, 31.12.2012, 31.12.2011 ja 31.12.2010)

	alakoulut	yläkoulut	lukio	esioppilaat päiväkodeissa	Yht.
Alajärvi 2016	884	367	186	6	1443
	(873, 869, 856, 861, 907, 908)	(344, 433, 422, 450, 418, 419)	(180, 183, 204, 221, 213, 222)	(18, 21, 40, 36, 30, 32)	
Soini	130	116	--	21	267

	(124,146, 154, 175, 176, 180)	(127, 96, 88, 99, 101, 108)		(26,15, 21, 17, 20, 20)	
Vimpeli	251	104	67	0	422
	(243, 266, 269, 280, 267,255)	(110,102, 112, 117,122,116)	(68,54, 53, 73, 78, 84)	(0, 0, 0, 0, 3, 2)	
J-P yht.	1265	587	253	27	2132
	(1240,1281, 1279, 1316, 1350, 1343)	(581,631, 622, 666, 641, 643)	(248, 237, 257, 287, 291, 306)	(44, 36, 61, 53, 53, 54)	

3.1.6.5 Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	96,3 %	alitus 57.232 €
Vimpeli	94,6 %	alitus 39.616 €

Alajärven lukio

Toimintakulujen osalta käyttöaste oli 97,5 %, jolloin talousarvioon varatuista toimintakuluista jäi käyttämättä 38.764 euroa. Henkilöstökulut alittuivat hieman, 19.693 euroa. Palveluiden ostoissa sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoissa oli yhteensä alitusta 20.245 euroa, mikä koostuu monelta eri menokohdalta.

Vimpelin lukio

Vimpelin lukion vuoden 2016 tilinpäätös alittui budjetoidusta. Vimpelin lukion toimintakulujen käyttöaste oli 95,5 %, jolloin talousarvioon varatuista toimintakuluista jäi käyttämättä 33.318 euroa. Henkilöstökulut alittuivat hieman (17.484 euroa) talousarviosta, johon olivat vaikuttamassa mm. talkoovapaat. Palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden ostoissa on alitusta yhteensä 14.717 euroa, mikä koostuu monelta eri menokohdalta.

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 579.605 euroa (67,6 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2016 maksuosuus on 114.026 euroa (TA2016: 216610). Ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärästä ja toimintakulujen säästöistä.

Alajärven ja Vimpelin lukioiden tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai verkko-opiskeluna.

Koulu on valmistautunut vähitellen digioppimisen haasteisiin. Sähköisen opiskelun edistämiseksi hankittiin opiskelijoiden käyttöön kannettavia tietokoneita.

Uutta kansainvälisyshanketta on käynnistetty Japanin suuntaan. Suunnitelmien pohjalta koulujen välinen opiskelijavaihto tokiolaisen Jiyu Gakuen -koulun kanssa käynnistyi vuonna 2015 Alajärvi ja 2016 Vimpeli. Tämän hankkeen suunnitteluun ja alkuun saattamiseen Järvi-Pohjanmaan lukiot ovat saaneet OPH:n hankerahoitusta.

Järviseudun lukioden opetuksellinen yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioden laajan kurssitarjonnan. Vuonna 2016 yhteistyökursseja on ollut venäjän ja ranskan kielissä, kemiassa ja biologiassa.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. Opinlakeusmessuilla. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä.

Vimpelin lukiota on erityisesti markkinoitu Vetelin ja Halsuan suuntaan. Lukion palloilulinjaa on markkinoitu koko Suomeen henkilökohtaisilla kirjeillä ja sähköposteilla.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet keskinäisiä, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Opiskelijat sijoittuvat hyvin jatko-opiskelupaikkoihin ja lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. Opinlakeus-verkoston ja Osaava-hankkeen kautta.

3.1.6.6 Alajärven musiikkiopisto

Rehtori Virpi Veskonieni

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaan musiikkiopetus 96,2 %, alitus 27.816 € (ei sis. Jalasjärven yksikköä).

Alajärven musiikkiopiston vuoden 2016 talousarvion toteuman kuntaosuudet toteutuivat seuraavasti:

Alajärvi	98,3 %	alitus 10.503 €
Soini	65,6 %	alitus 13.949 €
Kurikka (Jalasjärvi)	100,6 %	ylitys 1.012 €
Vimpeli	95,1 %	alitus 3.364 €

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto hoiti opetuksen Vimpelissä.

Valtionosuus vuonna 2016 oli 504.178 €. Se on 37.630 € suurempi kuin edellisenä vuonna. Valtionosuuden nousuun vaikutti se, että Alajärven musiikkiopistolle myönnettiin enemmän valtionosuustunteja ja yksikköhinta nousi hieman. Valtionosuus maksettiin kokonaisuudessaan Alajärven kaupungille. Valtionosuudesta Alajärven yksikön osuus 308.355 € ja Jalasjärven yksikön osuus 195.580 €. Toiminta-alueen kuntiin asukasluvun suhteessa kuuluvat tunnit

Alajärvi	61,14 %
Jalasjärvi	38,86 %

Soinin osuus Alajärven tunneista 23 %.

Alajärven toimipisteen bruttomenot opetustuntia kohden olivat 93,65 €, joka on hieman pienempi kuin edellisenä vuonna. Alajärven ja Soinin toimipisteiden kokonaismenot olivat hieman alle suunnitelmien ja tavoitteiden. Tämä johtuu siitä, että hallinnosta säästyti ja valtionosuutta saatiin enemmän sekä toteutuneesta opetustuntimäärästä. Opetustuntimäärän suunnitelma pohjautui talousarvioon, jossa ei huomioitu valtionosuuden kasvua. Jalasjärven opetustuntimäärä oli suurempi kuin edellisenä vuonna, joten koko Alajärven musiikkiopiston bruttomenot opetustuntia kohden olivat vain 55,32 €.

Tavoitteiden mukaan opettajat hyödynsivät nuotinkirjoitusohjelmaa omassa työssään. Tämä näkyi mm. opetusmateriaalina oppilaille. Musiikkiopiston perustason suoritti tavoitteiden mukaisesti 12 oppilasta.

Alajärven toimipisteeseen hankittiin investointirahalla uusia soittimia. Investointisuunnitelmaa jouduttiin muokkaamaan hieman siksi, että investointirahaa myönnettiin vähemmän kuin mitä suunnitelmassa oli. Lisäksi remontin myötä musiikkiopistolle saatiin yksi uusi luokkahuone, jonka kalustamiseen tarvittiin resursseja. Jalasjärvellä soitinhankinnat tehtiin käyttötalousmenoista ja soitinhankintoihin osallistui myös kunnan ulkopuolisia tahoja. Yhteistyö erilaisten instituutioiden kanssa toteutui suunnitelmien mukaan.

Jalasjärvi–Kurikan kuntaliitoksen myötä Alajärven kaupunki haki Opetus- ja kulttuuriministeriöltä Kurikan kaupungin musiikkiopiston opetustuntien siirtoa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistolta Alajärven musiikkiopistolle. Myönteinen päätös asiasta tuli vasta joulukuussa 2016 ja tunteja siirtyi 3 765.

3.1.6.7 Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

Rehtori Aulis Hautamäki

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaa	87,5 %	alitus 86.778 €
Alajärvi	89,5 %	alitus 61.761 €

Soini	62,5 %	alitus 18.104 €
Vimpeli	88,1 %	alitus 6.913 €

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston vuoden 2016 talousarvion toimintatuotot alittuivat, koska kurssimaksutuotot alittuivat ennakoidusta pienentyneen opiskelijamäärän takia n. 17 000 eurolla.

Myös kansalaisopiston toimintakulut alittuivat budjetoidusta. Tämä johtuu pääosin siitä, että kansalaisopiston suunnitelluista kursseista normaalia enemmän ei käynnistynyt ilmoittautuneiden opiskelijoiden vähäisyyden takia tai siksi, että kursseja jouduttiin lopettamaan opiskelijoiden keskeyttämisten takia. Kursseja suunniteltiin 9 283 opetustunnin mukaan, mutta niitä toteutui 7 996 opetustunnin edestä. Toiminta-alueen väestön pitkään jatkunut väheneminen ja myös kiristynyt kilpailu ihmisten vapaa-ajasta on mm. laskenut opiskelijamääriä. Opetuksen vähentyessä opettajien palkkakulujen lisäksi myös henkilöstösivukulut ja opettajille maksettavat matkakulut ovat pienentyneet suunnitellusta. Ja kun ulkopuolisia opetustiloja on tarvittu opetukseen entistä vähemmän, niin mm. puhtaanapitopalveluissa sekä alueiden ja rakennusten kunnossapitopalveluissa on tullut lähes yhtä suuri säästö kuin opettajien henkilöstökuluissa.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston vuoden 2016 tilinpäätös alittuu verrattuna talousarvioon kaikkien kuntien eli Alajärven, Soinin ja Vimpelin osalta.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Opiskelijoita (netto-opiskelijat) vähintään 2 200/vuosi, toteuma 2 077/vuosi.
2. Nettokustannukset enintään 300 €/opiskelija, toteuma 292 €/vuosi.
3. Kurssilaisia vähintään 4 000/vuosi, toteuma 3 565/vuosi.
4. Nettokustannukset enintään 170 €/kurssilainen, toteuma 170 €/kurssilainen.
5. Opetukseen käytetään 9 000 tuntia/vuosi, toteuma 7 996 t/ vuosi.
6. Nettokustannukset enintään 80 €/opetustunti, toteuma 76 €/opetustunti.
7. Kussakin toimialueen kunnassa käytetään opetukseen asukasluvun mukainen osuus tunneista; Alajärvi osuus väestöstä 65,39 %, osuus opetuksesta 66,31 %, Soini osuus väestöstä 14,53 %, osuus opetuksesta 12,68 %, Vimpeli osuus väestöstä 20,08 %, osuus opetuksesta 21,01 %.
8. Opetuksen peittävyys toimialueen asukkaista vähintään 15,0 %, toteuma 13,6 %
9. Tuotot kuluista vähintään 12,0 %, toteuma 13,0 %.
10. Vuosittain tarjotaan avoimen yliopiston opetusta vähintään yhden arvosanan verran, toteuma: tarjottu opetusta kasvatustieteessä, mutta ei toteutunut, koska opiskelijoita ei ollut tarpeeksi.

11. Kurssien aloittaneista vähintään 80 % suorittaa kurssin loppuun, toteuma 76 %.
12. Laadunarvioinnin toteuttaminen, toteuma yhdessä Lakeudenportin kansalaisopiston kanssa tehty opistoille Kansalaisopistojen CAF -itsearviointimalli.

3.1.6.8 Kirjastopalvelut / Järvi-Pohjanmaan kirjastot

Kirjastotoimenjohtaja Tarja Kyrölahti

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaa	94,7 %	alitus 53.876 €
Alajärvi	97,2 %	alitus 17.082 €
Soini	91,3 %	alitus 16.747 €
Vimpeli	90,5 %	alitus 20.047 €

Sivistystoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2016 painopistealuiden ja painopisteiden perusteella kirjastojen osalta.

Tavoite: Muodollisesti pätevän henkilöstön määrä on 98 %.

Toteutuma: Järvi-Pohjanmaan kirjastojen (Alajärvi-Soini-Vimpeli) henkilöstö on muodollisesti päteviä 100 %.

Tavoite: Kirjastopalvelut pysyvät Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja maakunnan keskitasolla.

Toteutuma:

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituks	E-P:n maakunnan keskiarvo (vuosi 2015)	Alajärvi	Soini	Vimpeli	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	8,20	11,42	9,74	6,52	Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen pääsi Alajärvi. Alajärvi ja Soini ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,48	16,76	15,33	13,01	Tavoitteita ei saavutettu.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	-	3,21	1,37	1,36	Tavoitetta ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8-1 htv/1 000 asukasta	0,76	0,66	0,92	0,80	Soini ja Vimpeli pääsivät tavoitteisiin, Alajärvi ei.
Kirjahankinnat 300-400 kirjaa/1 000 asukasta	431,00	367,58	477,52	496,26	OKM:n suositus tavoitteeseen päästiin kaikkien osalta. Soini ja Vimpeli ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.
Lehtivuositietoja 15-20 kpl/1 000 asukasta	16,88	15,09	53,96	16,92	OKM:n suositus tavoitteeseen päästiin kaikkien

					osalta. Soini ja Vimpeli ylsivät myös maakunnan keskiarvoon.
--	--	--	--	--	--

Etelä-Pohjanmaan maakunnan **keskiarvoluvut ovat vuoden 2015 lukuja**, koska vuoden 2016 lukuja ei ole vielä käytössä.

Lainausten määrä on hieman laskenut Soinin ja Vimpelin kirjastoissa verrattuna vuoteen 2015. Kävijöiden määrä on Alajärven ja Vimpelin kirjastoissa noussut. Ainoastaan Soinissa kävijöiden määrä on laskenut verrattuna vuoteen 2015. Kävijämäärän lisäykseen on vaikuttanut Alajärven osalta omatoimikirjastojen aukiolotuntien lisääntyminen. Lehtimäen omatoimikirjasto toimi koko vuoden ja Alajärven omatoimikirjasto avattiin 1.12.2016. Vimpelin kirjaston aukiolotuntien lisääntyminen on vaikuttanut myös kävijämäärään.

Alajärven ja Vimpelin kirjastoissa aukiolotunteja (toimintatunteja) on ollut vuonna 2016 enemmän kuin vuonna 2015. Alajärvellä aukiolotunteja on ollut enemmän +4.100 tuntia ja Vimpelissä +20 tuntia. Alajärven aukiolotuntien lisäykset johtuvat omatoimikirjaston aukiolotunneista, joita oli Alajärvellä ja Lehtimäellä yhteensä 4.802 tuntia. Soinissa aukiolotunteja oli -102 tuntia (-5 %) vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kirjastojen kiinnipitämiseen on vaikuttanut henkilökunnan vuosilomat, jolloin aukioloaikoja on jouduttu supistamaan.

3.1.6.9 Museopalvelut

Vs. museonjohtaja Elina Alkio

Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseo Nelimarkka-museo, Nelimarkka-residenssi ja Villa Nelimarkka

Järvi-Pohjanmaa	91,2 %	alitus 28.663 €
Alajärvi	91,4 %	alitus 27.369 €
Vimpeli	80,7 %	alitus 1.294 €

Taidevaraston käyttö tehostui vuonna 2016. Varastoon sijoitettiin aluetaidemuseolle merkittävä Pohjalaisen taiteilijaliiton kokoelma. Residenssitaiteilijoiden kiertonäyttelyä lainattiin alueen palvelutaloihin osana Hyvinvointia kuntiin ilman rajoja -kuntapilottia.

Nelimarkka-residenssin toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Kuvataidekoulu kokoontui säännöllisesti (kevät- ja syyslukukausi yht. 639). Museon työpajat (63/1373) ylittivät tavoitteen (23/570). Ulkomaisia taiteilijoita ei majoittunut residenssitalossa sen käyttökiellon vuoksi, mutta vuoden aikana residenssitaiteilijoita oli yhteensä 9 ja he yöpyivät Villa Nelimarkassa. Tulijoita olisi ollut enemmän kuin majoitustilaa on.

Villa Nelimarkan suunniteltu käyttö toteutui. Näyttelyiden määrä (1+2) toteutui, tilaisuuksien lukumäärä (6/143) ylitti tavoitteen (2/50). Villassa järjestettiin esim. näyttelyitä, opastuksia, työpajoja, kokouksia ja joulujuhlat. Huvilaa vuokrattiin myös yksityiskäyttöön. Kävijämäärässä (476) päästiin tavoitetasoon (300).

Villa Väinölän portaikko entisöitiin ja yläkerran kunnostusta suunniteltiin. Väinölän alakertaa pidettiin auki kesällä keskustan tapahtumien yhteydessä, jolloin tilassa järjestettiin valokuvanäyttely, opastuksia, työpaja ja konsertti (kävijät yht. 405).

Nelimarkka-museon näyttely- ja tapahtumatavoitteet toteutuivat. Perusnäyttelyitä oli 1 ja vaihtuvia 5. Opastuksien (79/1670, tavoite 50/1800) ja tapahtumien 19 (tavoite 5) määrä ylittyi. Museolla järjestettiin esimerkiksi konsertteja yhteistyössä musiikkiopiston kanssa, Eero Nelimarkan syntymäpäiväjuhlat, Seurat Alaviitalan tapaan ja muita tilaisuuksia.

Museopedagogiikan tavoitteet ylittyivät. Koululaistyympäristöjä oli 44/1054 (tavoite 23/570) ja muita työpajoja 19/319 (tavoite 10/175).

Aluetaidemuseotoiminta noudatti tavoitetta. Alueellisia tapaamisia pidettiin esim. alueen museopedagogien kesken ja Etelä-Pohjanmaan liiton sekä alueen taidetoimijoiden kesken. Kuntien taidekokoelmien selvitystä ja dokumentointityötä jatkettiin suunnitelmien mukaan ja neuvontaa annettiin alueen museoilta sekä yksityishenkilöille.

Mittarit

1. Varastojen ja arkiston tehostettu käyttö toteutui. Varastoa ja arkistoa hyödynsivät oman tutkimuksen (painotus Nelimarkan ja Aallon elämäntyössä) lisäksi myös vierailevat tutkijat, esimerkiksi liittyen Helsingin taidemuseon tulevaan Eero Nelimarkka-näyttelyyn. Varastoon sijoitettiin Pohjalaisen taiteilijaliiton kokoelma joka nostaa aluetaidemuseon profilia ja johtaa näyttely- ja tutkimusresurssien paranemiseen.
2. Kävijätavoite 5 800 ylittyi, kävijöitä oli yhteensä 6 767, joista museolla 5 886, Villa Nelimarkassa 476 ja Väinölässä 405.

Taloudellinen tavoite toteutui. Museopalveluiden talous koostui kaupungin oman rahoituksen lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön tuesta (OKM avusti Nelimarkka-museon toimintaa 4 laskennallisen henkilötyövuoden verran täydennettynä 10 % aluetaidemuseolisällä). Nelimarkka-Rahasto säätiö tuki konservointia, laitehankintoja sekä koululaiskuljetuksia. Lisäksi saatiin apurahaa Eero Nelimarkan syntymäpäiväjuhliin (SKR) ja kuntapilottiin (Etelä-Pohjanmaan liitto). Museotyön vaikuttavuus ei ole mitattavissa pelkästään kävijämäärissä ja euroissa, vaan muitakin mittareita (1.) tarvitaan.

2016

Tavoitetaso	Toimenpiteet	Määrälliset tavoitteet	Toteutunut
Varastojen ja arkiston tehostettu tutkimuskäyttö	Taidevaraston ja -arkiston tutkimuskäytön lisääminen; painotus ”Eeron ja Alvarin” elämäntyössä. Residenssitaiteilijoiden kokoelmateoksista lainattava näyttely.	5 1	? 1
Nelimarkka-residenssitalo	Käyttö: ke kl-sl taiteen perusopetus Museon työpajat sop. mukaan Ulkomaiset taiteilijat	15 + 16/320 23/570 5	17 + 16/639 63/1373 -
Villa Nelimarkka	Näyttelyt (perus- ja vaihtuvat) Alajärven kuvataideyhdistyksen työskentely sop. muk. Tapahtumat: - yhteistyössä huvilaseuran kanssa - yhteistyössä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun kanssa Residenssitaiteilijat Muut kävijät	1+2 kl +sl 2/50 8 300	1+2 6/143 9 333
Villa Väinölä	Portaikon entisöinti Yläkerran kunnostus (2016-2017) Näyttely Tapahtumat yhteistyössä kaupungin kulttuuri-toimijoiden kanssa	100 % 70% 1 2/100	100 % - 1 6/274 (405)
Nelimarkka-museo	Näyttelyt (perus- ja vaihtuvat) Opastukset Konsertit ja muut tilaisuudet	1+4 50/1800 5	1+5 79/1670 19
Museopedagogiikka	Koululaistyöpajat Muut työpajat	23/ 570 10/175	44/1054 19/319
Aluetaidemuseotoiminta	Tapaamiset Museoiden välinen yhteistyö: - residenssiyhteistyö Lapuan taidemuseon kanssa - Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa Vuoden nuori taiteilija 2016 -kilpailun tuomarointi ja näyttelyn järjestäminen.	1	5

3.1.6.10 Kulttuuripalvelut

Kulttuurisihteeri Paavo Romppainen

Talousarvion toteutuminen

Järvi-Pohjanmaa	91,7 %	alitus 8.868 €
Alajärvi	91,7 %	alitus 5.826 €
Soini	100,9 %	ylitys 197 €
Vimpeli	78,5 %	alitus 3.239 €

Yleistä

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen purkautumisen myötä uuden organisaation valmistelussa kulttuuripalvelut integroitiin museo- ja kulttuuripalvelujen yhteyteen 1.1.2017 alkaen.

Kulttuuripalvelujen tuottama sisällöntarjonta koostuu ulkopuolisilta toimijoilta ostopalveluina hankittavista konsertti-, teatteri- ym. vierailuista. Suurin osa (mm. kouluille, päiväkoteihin ja asumispalveluyksiköihin) tuotettavasta ohjelmatarjonnasta on ollut aina kohderyhmille ilmaista.

Kulttuuriavustusta sai Alajärvellä 22, Soinissa 10 ja Vimpelissä 9 yksityistä tai yhteisöä.

Kulttuuritoimen järjestämien tilaisuuksien tuloilla ei ole ollut todellista vaikutusta kulttuuripalvelujen talousarvion toteutumiseen, joten sivistyslautakunta päätti 26.8.2015 (§ 41) muuttaa kulttuuripalvelujen tuotettaman ohjelmatarjonnan pääsymaksuttomaksi ajalla 1.1.2016–31.12.2018.

Sitovana tavoitteena valtuustoon nähden oli kulttuuritoimen tuotettavien tilaisuuksien osallistujamäärän kasvattaminen pääsymaksuttomuuden avulla.

Alajärvi

Kulttuuripalvelujen toimesta paikkakunnalle tuotettiin yhteensä 30 tapahtumaa, -konserttia tai muuta tilaisuutta.

Vapaaehtoissektorin toimijat (yhdistykset, yksityishenkilöt ja rekisteröimättömät toimintaryhmät) tuottivat kulttuuripalvelujen kohdeavustusten tai muun tuen turvin yhteensä 20 matkaa tai tapahtumaa.

Soini

Kulttuuripalvelujen toimesta paikkakunnalle tuotettiin yhteensä 6 vierailuesitystä, -konserttia tai muuta tilaisuutta.

Vapaaehtoissektorin toimijat (yhdistykset, yksityishenkilöt ja rekisteröimättömät toimintaryhmät) tuottivat kulttuuripalvelujen kohdeavustusten tai muun tuen turvin yhteensä 7 matkaa tai tapahtumaa.

Vimpeli

Kulttuuripalvelujen toimesta paikkakunnalle tuotettiin yhteensä 10 vierailuesitystä, -konserttia tai muuta tilaisuutta.

Vapaaehtoissektorin toimijat (yhdistykset, yksityishenkilöt ja rekisteröimättömät toimintaryhmät) tuottivat kulttuuripalvelujen kohdeavustusten tai muun tuen turvin yhteensä 8 matkaa tai tapahtumaa.

TAULUKKO 29 SIVISTYSLAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Sivistystoimi

Vastuuviranhaltija:

Kaunisto Esa

Suurtuote	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Sivistystoimen hallinto	292 061	411 696	413 783	2 087	0,5 %
Varhaiskasvatus	4 500 437	4 750 785	4 333 161	-417 624	-8,8 %
Perusopetus	10 235 304	10 213 672	10 248 128	34 456	0,3 %
Lukio-opetus	2 062 248	2 056 993	2 062 729	5 736	0,3 %
Musiikki-opetus	594 267	628 891	618 388	-10 503	-1,7 %
Kansalaisopisto	535 445	587 103	525 342	-61 761	-10,5 %
Kirjastopalvelut	532 583	612 088	595 006	-17 082	-2,8 %
Kulttuuripalvelut	63 885	69 974	64 148	-5 826	-8,3 %
Museopalvelut	262 010	317 501	290 132	-27 369	-8,6 %
Järvisseudun ammatti-instituutti	14 674	14 211	13 640	-571	-4,0 %
Koulutuskeskus Sedu	17	12 513	18	-12 495	-99,9 %
Lautakunta yhteensä:	19 092 931	19 675 427	19 164 475	-510 952	-2,6 %

TAULUKKO 30 SIVISTYSLAUTAKUNTA: TOTEUTUMA 31.12.2016 / ALAJÄRVI

SIVISTYSLAUTAKUNTA / TOTEUTUMA 31.12.2016 / ALAJÄRVI									
	TA 2016	Tot. 1-12	%	Ennakot	Tasausrä				
13301 Hallinto/sivistystoimi	411 696	413 782,57	100,5	336 732,49	77 050,08				
13305 Perhepäivähoito	911 260	713 888,64	78,3	643 273,53	70 615,11				
Erityisvarhaiskasvatus	153 219	115 180,32	75,2	98 265,54	16 914,78				
13306 Ryhmäpäivähoito	74 459	81 218,02	109,1	72 476,81	8 741,21				
13307 Päiväkotihoidot	1 964 724	1 933 966,85	98,4	1 623 661,13	310 305,72				
13308 Kotihoidontuki	840 080	703 163,81	83,7	587 016,43	116 147,38				
13310 Esiopetus päivähoitossa	137 988	142 612,24	103,4	122 320,90	20 291,34	Ta 2016	Tot.	%	
13320 Esiopetus opetustoimessa	669 055	643 131,41	96,1	524 030,85	119 100,56	4 750 785	4 333 161,29	91,2	Varh. kasv.
13322 Kouluisten ap- ja ip-toiminta	215 362	133 443,45	62,0	118 943,27	14 500,18				
13325 Alakylän koulu	328 155	349 937,16	106,6	282 545,77	67 391,39				
13326 Hoiskon koulu	769 438	740 196,49	96,2	617 048,97	123 147,52				
13328 Luoma-ahon koulu	188 312	202 604,12	107,6	173 630,51	28 973,61				
13330 Myllykankaan koulu	415 647	424 074,86	102,0	350 347,01	73 727,85				
13331 Paalijärven koulu	376 155	370 873,80	98,6	313 909,86	56 963,94				
13332 Paavolan koulu	2 095 216	2 185 538,76	104,3	1 822 164,84	363 373,92				
13333 Uusikylän koulu	300 059	324 767,35	108,2	282 250,08	42 517,27				
13334 Ylikylän koulu	488 193	486 225,30	99,6	404 014,16	82 211,14				
13335 Taimelan koulu	959 872	865 783,15	90,2	735 166,99	130 616,16	Ta 2016	Tot.	%	
13336 Alajärven yläaste	4 053 254	4 100 083,43	101,2	3 366 775,92	733 307,51	10 213 672	10 248 127,73	100,3	Perusop.
13337 Kotikuntakorvaukset	-154 928	-115 217,17	74,4	97 799,79	-17 417,38				
13338 JOPO-opetus	35 467	24 565,48	69,3	20 491,76	4 073,72				
13339 Kuntoutusluokka/Alajärvi	143 470	149 108,22	103,9	128 243,15	20 865,07				
Projektit Alajärvi	0	6 143,33	0,0	0,00	6 143,33				
13345 Alajärven lukio	1 540 356	1 483 123,56	96,3	1 244 785,29	238 338,27	2 056 993	2 062 728,66	100,3	Lukiot
13346 Vimpelin lukio	516 637	579 605,10	112,2	430 530,83	149 074,27				
13348 Alajärven musiikkiopisto	628 891	618 388,20	98,3	527 921,61	90 466,59				
13351 Järvi-Pohjanmaan kans.opisto	587 103	525 342,46	89,5	432 629,70	92 712,76				
13354 Alajärven kirjastopalvelut	612 088	595 005,55	97,2	512 316,06	82 689,49				
13360 Kulttuuritoimi	69 974	64 148,40	91,7	52 559,65	11 588,75				
13365 Taidemuseotoiminta	317 501	290 131,95	91,4	242 329,00	47 802,95				
13376 Järvisuodun ammatti-instituutti	14 211	13 640,23	96,0	11 479,78	2 160,45				
13377 Koulutuskeskus Sedu	12 513	18,00	0,1	15,05	2,95				
	19 675 427	19 164 475,04	97,4						

TAULUKKO 31 SIVISTYSLAUTAKUNTA: HALLINTO

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Kaikki kunnat Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Hallinto Vastuuhenkilö: Esa Kaunisto Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Hallinto	Sivistystoimen hallinto	-	-	-		
Hallinto	Henkilötyövuodet	4	5	5		100 %
Hallinto	€ / Henkilötyövuosi	101 369	83 206	87 907		
Hallinto	Kokousten määrä yhteensä	11	8	10		125 %
Hallinto	Kustannukset	425 748	416 030	439 535	23 505	106 %
Hallinto	Tuotot	6 648	4 400	1 517	- 2 883	34 %
Hallinto	Netto	419 100	411 630	438 018	26 388	
Hallinto	Projektit	-	-	-		
Hallinto	Projektien kustannukset yhteensä	130 039	33 828	185 247	151 419	548 %
Hallinto	Projektien tuotot yhteensä	118 566	0	151 553	151 553	0 %
Hallinto	Projektien netto yhteensä	11 473	33 828	33 693	- 135	
Hallinto	Hallinto, kustannukset yhteensä	555 787	624 541	769 720	145 179	123 %
Hallinto	Hallinto, tuotot yhteensä	125 214	8 900	153 208	144 308	1721 %
Hallinto	Hallinto, netto	430 574	615 641	616 512	871	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Kaikki kunnat, Hallinto Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 3.3.2017 8:41:34

Toteuma 31.12.2016: Sivistystoimen hallinto on ylittynyt 26 388 euroa.

Hallinnon jako kunnittain: Alajärvi 413 782,57 euroa (65,53 %), Soini 82 385,29 euroa (14,45 %) ja Vimpeli 120 344,30 euroa (20,02 %). Eläkemenoperusteiset Kuel-maksut (14 702,48 euroa) ja Jäähallin avustus (24 520,48 euroa) ovat kokonaisuudessaan Alajärven kaupungin osuudessa.

Hallinto sisältää uutena kuraattoritoiminnan kustannuksia 144 800,90 euroa, joka jakaantuu kunnittain seuraavasti: Perusopetuksen oppilashuollon kuraattorit: Alajärvi 64 655,44 euroa (65,53 %), Soini 14 257,15 euroa (14,45 %) ja Vimpeli 19 752,82 euroa (20,02 %).

II asteen opiskelijahuollon kuraattorit: Alajärvi 28 104,36 euroa (66 %), Soini 2 810,44 euroa (6,6 %) ja Vimpeli 11 667,57 euroa (27,4 %).

Ulkopuolelta ostetut kuraattoripalvelut: Alajärvi 2 328,36 euroa (65,53 %), Soini 513,43 (14,45 %) ja Vimpeli 711,33 euroa (20,02 %).

TAULUKKO 32 SIVISTYSLAUTAKUNTA: PERUSOPETUS

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Perusopetus Vastuuhenkilö: Esa Kaunisto, koulujen rehtorit Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Perusopetus	Peruskoulut, oppilaita	1 162	1 136	1 128		99 %
Perusopetus	joista erityistä tukea tarvitsevat oppilaat	41	0	36		0 %
Perusopetus	Tuntia, koulut	90 108	88 746	87 852		99 %
Perusopetus	€ /oppilas	8 873,5	9 009,1	9 166,8		
Perusopetus	Tuntiresurssit per oppilas	77,55	78,16	77,92		
Perusopetus	Luokkien keskikoko	16,84	15,55	15,66		101 %
Perusopetus	Koulut yhteensä	10 311 024	10 229 849	10 335 522	105 673	101 %
Perusopetus	Tuotot	104 471	76 611	111 764	35 153	146 %
Perusopetus	Aamu- ja iltapäivätoiminta, osallistujia	83	85	74		86 %
Perusopetus	Tunteja, aamu- ja iltapäivätoiminta	6 660	6 660	6 658		100 %
Perusopetus	€ / osallistuja	2 303,7	2 770,4	2 442,2		
Perusopetus	Aamu- ja iltapäivätoiminta, yhteensä	191 209	235 487	179 502	- 55 985	76 %
Perusopetus	Tuotot	48 827	20 125	46 059	25 934	229 %
Perusopetus	Toiminnan kulut yhteensä	10 649 082	10 595 408	10 669 794	74 386	101 %
Perusopetus	Tuotot	413 778	381 736	421 667	39 931	110 %
Perusopetus	Netto	10 235 304	10 213 672	10 248 127	34 455	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Perusopetus Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 3.3.2017 9:53:09

Toteuma 31.12.2016: Perusopetuksen talousarvio on ylittynyt 34 455 euroa.

Nettokustannukset / oppilas kouluittain: Alakylä 8 972,75 €, Hoisko 7 591,76 €, Luoma-aho 7 367,42 €, Myllykangas 8 315,19 €, Paalijärvi 11 963,67 €, Paavola 6 745,49 €, Uusikylä 14 762,15 €, Ylikylä 7 203,34, Taimela 10 431,12 € ja Alajärven yläkoulu 11 021,73 €.

Nettokustannukset / oppilas ovat Alajärvellä keskimäärin 9 017,57 € (Järvi-Pohjanmaa 8 812,59 €).

TAULUKKO 33 SIVISTYSLAUTAKUNTA: LUKIO-OPETUS

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Lukiokoulutus Vastuuhenkilö: Marko Timo Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Lukio	-	-	-		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Varsinaiset opiskelijat	182	177	184		104 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	joista ilta- ja etäopiskelijat	0	0	0		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	€ / varsinainen opiskelija	8 312,03	8 778,17	8 233,54		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Aineopiskelijoiden lukumäärä	0	0	0		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Opetuskurssien lukumäärä	324	290	261		90 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	€ / opetuskurssi	4 669,10	5 357,71	5 804,49		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Suoritetut kurssit / opetuskurssit (ka.opetusryhmäkoko)	14,39	0,00	19,82		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Opetuskurssit / opiskelija	1,78	1,64	1,42		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Yhteensä	1 512 789	1 553 736	1 514 972	- 38 764	98 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot	14 888	13 380	31 848	18 468	238 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Toiminnan kulut yhteensä	1 512 789	1 553 736	1 514 972	- 38 764	98 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot	14 888	13 380	31 848	18 468	238 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot % kuluista	1 %	1 %	2 %		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Netto	1 497 901	1 540 356	1 483 124	- 57 232	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Lukio ja muu toisen asteen opetus Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 7.3.2017 12:17:49

Toteuma 31.12.2016:

Alajärven lukion vuoden 2016 talousarvio alittui budjetoidusta, kokonaistoteuma oli 96,3 % arviosta. Vuoden 2016 talousarvion toimintakulujen käyttöaste oli 97,5 %, joten toimintakulut alittuivat 38 764 euroa budjetoidusta. Henkilöstökulut alittuivat hieman (19 693 euroa), johon oli vaikuttamassa mm. talkoovapaat. Palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden ostoissa on alitusta yhteensä 20 245 euroa, joka koostuu monelta eri menokohdalta.

Talousarvioon asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

TAULUKKO 34 SIVISTYSLAUTAKUNTA: LUKIO-OPETUS, VIMPELI

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Vimpeli Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Lukiokoulutus Vastuhenkilö: Marko Timo Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Lukio	-	-	-		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Varsinaiset opiskelijat	68	64	66		103 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	joista ilta- ja etäopiskelijat	0	0	0		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	€ / varsinainen opiskelija	10 326,32	11 597,97	10 741,69		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Aineopiskelijoiden lukumäärä	0	0	0		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Opetuskurssien lukumäärä	120	133	128		96 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	€ / opetuskurssi	5 851,58	5 580,98	5 538,68		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Suoritettut kurssit / opetuskurssit (ka.opetusryhmäkoko)	34,28	0,00	37,98		0 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Opetuskurssit / opiskelija	1,76	2,08	1,94		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Yhteensä	702 190	742 270	708 951	- 33 319	96 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot	10 302	9 023	15 320	6 297	170 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Toiminnan kulut yhteensä	702 190	742 270	708 951	- 33 319	96 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot	10 302	9 023	15 320	6 297	170 %
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Tuotot % kuluista	1 %	1 %	2 %		
Lukio ja muu toisen asteen opetus	Netto	691 888	733 247	693 631	- 39 616	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Vimpeli, Lukio ja muu toisen asteen opetus Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 7.3.2017 12:42:24

Toteuma 31.12.2016:

Vimpelin lukion vuoden 2016 talousarvion toimintakulujen käyttöaste oli 95,5 %, joten toimintakulut alittuivat 33 319 euroa budjetoidusta. Henkilöstökulut alittuivat hieman (17 484 euroa), johon oli vaikuttamassa mm. talkoovapaat. Palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden ostoissa on alitusta yhteensä 14 717 euroa, joka koostuu monelta eri menokohdalta.

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 579 605 euroa (67,6 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2016 maksuosuus oli 114 026 euroa (TA 2016: 216 610 euroa). Ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu suuremmasta opiskelijamäärästä ja toimintakulujen säästöistä.

Talousarvioon asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

TAULUKKO 35 SIVISTYSLAUTAKUNTA: MUSIIKKIOPETUS

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Kaikki kunnat Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Musiikkiopetus Vastuuhenkilö: Virpi Veskonieni Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Musiikkiopisto	Musiikkiopisto, opiskelija	505	520	510		98 %
Musiikkiopisto	Joista varsinaisia opiskelijoita	342	355	356		100 %
Musiikkiopisto	€ / varsinainen opiskelija	2 890,11	2 896,25	2 892,84		
Musiikkiopisto	Opetustunnit	15 915	13 825	15 957		115 %
Musiikkiopisto	€ / opetustunti	62,11	74,37	64,54		
Musiikkiopisto	Musiikkiopisto yhteensä	988 417	1 028 169	1 029 850		100 %
Musiikkiopisto	Tuotot	297 434	135 770	164 254		121 %
Musiikkiopisto	Toiminnan kulut yhteensä	1 110 291	1 162 297	1 160 702	- 1 595	100 %
Musiikkiopisto	Tuotot	419 307	269 898	295 106	25 208	109 %
Musiikkiopisto	Tuotot % kuluista	38 %	23 %	25 %		
Musiikkiopisto	Netto	690 983	892 399	865 596	- 26 803	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Kaikki kunnat, Musiikkiopisto Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 8.3.2017 8:37:21

Toteuma 31.12.2016:

Alajärvi, 618 630,45 € (TA 628 891 €), 98,4 %

Soini, 26 611,00 € (TA 40 560 €), 65,6 %

Vimpeli, 64 637,48 € (TA 68 001 €), 95,1 %

Jalasjärvi, 155 958,88 € (TA 154 947 €), 100,6 %.

Valtionosuus vuonna 2016 oli 504 178 €, joka maksetaan Alajärven kaupungille. Valtionosuuden Alajärven musiikkiopiston osuus oli 308 355,26 € ja Jalasjärven musiikkiopiston 195 580,48 €.

TAULUKKO 36 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KANSALAIPOISTO

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Kaikki kunnat Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Kansalaisopisto Vastuhenkilö: Aulis Hautamäki Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Vapaa sivistystyö	Vapaa sivistystyö, opiskelija	2 096	2 180	2 077		95 %
Vapaa sivistystyö	€ / opiskelija	340	370	339		
Vapaa sivistystyö	Opetustunnit	8 454	9 000	7 996		89 %
Vapaa sivistystyö	€ / opetustunti	84	90	88		
Vapaa sivistystyö	Kurssilaisia	3 640	3 831	3 565		93 %
Vapaa sivistystyö	€ / kurssilainen	196	211	198		
Vapaa sivistystyö	Peittävyys-%	0 %	0 %	0 %		0 %
Vapaa sivistystyö	Vapaa sivistystyö yhteensä	712 935	807 417	704 401	- 103 016	87 %
Vapaa sivistystyö	Tuotot	98 777	113 795	97 557	- 16 238	86 %
Vapaa sivistystyö	Toiminnan kulut yhteensä	835 610	941 410	833 950	- 107 461	89 %
Vapaa sivistystyö	Tuotot	221 452	247 788	227 106	- 20 682	92 %
Vapaa sivistystyö	Tuotot % kuluista	27 %	26 %	27 %		
Vapaa sivistystyö	Netto	614 158	693 622	606 844	- 86 778	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Kaikki kunnat, Vapaa sivistystyö Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 3.3.2017 13:13:19

Toteuma 31.12.2016: Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston talousarvio on alittunut 86 778 euroa.

Valtionosuus 355 626 euroa maksetaan Alajärven kaupungille. Maksuosuudet kunnittain ovat: Alajärvi 525 342,46 euroa, Soini 30 162,37 euroa ja Vimpeli 51 338,73 euroa.

Toteutuneet tuntimäärät kunnittain ovat: Alajärvi 5 302 tuntia (TA 6 120 t), Soini 1 014 tuntia (TA 1 305 t) ja Vimpeli 1 680 tuntia (TA 1 575 t).

TAULUKKO 37 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KIRJASTOPALVELUT

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Kirjastopalvelut Vastuhenkilö: Tarja Kyrönlahti Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Käsittelysarake	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Kirjasto	Pääkirjasto, lainat	144 436	146 558	146 468		100 %
Kirjasto	€ / laina	3,55	3,97	3,91		
Kirjasto	€ / toimintatunnit	151	120	81		67 %
Kirjasto	Asiakaskäynnit	81 644	90 961	89 517		98 %
Kirjasto	€ / asiakaskäynti	6,29	6,40	6,39		
Kirjasto	Aukiolotunnit viikossa	58	59	144		244 %
Kirjasto	Pääkirjasto yhteensä	513 365	582 362	572 290	- 10 072	98 %
Kirjasto	Tuotot yhteensä	28 030	28 188	27 742	- 446	98 %
Kirjasto	Kirjastoautot, lainat	20 110	20 314	21 199		104 %
Kirjasto	€ / laina	2,40	2,87	2,48		
Kirjasto	Asiakaskäynnit	14 538	14 497	24 758		171 %
Kirjasto	€ / asiakaskäynti	3,32	4,02	2,12		
Kirjasto	Kirjastoautot yhteensä	48 200	58 254	52 565	- 5 689	90 %
Kirjasto	Tuotot yhteensä	262	340	204	- 136	60 %
Kirjasto	Toiminnan kulut yhteensä	653 513	640 616	625 942	- 14 674	98 %
Kirjasto	Toiminnan tuotot yhteensä	120 939	28 528	30 937	2 409	108 %
Kirjasto	Tuottojen osuus kuluista (%)	19 %	4 %	5 %		
Kirjasto	Netto	532 574	612 088	595 006	- 17 082	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Kirjasto Tilinpäätös 2016 tkyronlahti 3.3.2017 10:20:47

Toteutuma 31.12.2016: Alajärven kaupunginkirjaston taloudelliset tunnusluvut ovat toteutuneet erittäin hyvin. YTY - kirjastojen yhteistyö on ollut entistä tiiviimpää johtuen Eepos kirjastojen yhteistyön suunnittelusta. Koulukeskus/kirjasto on ostanut henkilöstöpalvelut Alajärven kirjastolta. Kävijöitä Alajärven toimipisteissä on ollut 11,4 kävijää/asukas, joten kirjaston tavoite kävijämäärän osalta on saavutettu. Lainauksia oli 16,8 lainaa/asukas elikkä lainausten määrä nousu 3,6% verrattuna vuoteen 2015 ja näin kirjaston tavoite 17 lainaa/asukas vuoden 2018 loppuun mennessä on melkein saavutettu. Aukiolotunteja oli vuonna 2016 yhteensä 7.509 tuntia, josta ajasta henkilökunta paikalla 2.707 tuntia ja omatoimikirjastoaiakaa 4.802 tuntia. Lehtimäen omatoimikirjasto on toiminut koko vuoden ja Alajärven omatoimikirjasto avasi ovet 1.12.2016. Lehtimäen kirjaston kävijämäärä on noussut omatoimikirjastosta johtuen 40 % verrattuna edelliseen vuoteen ja lainat ovat puolestaan nousseet 26 %. Lehtimäen omatoimiaikana kävijöitä oli yhteensä 10.979 elikkä 45,6 % kaikista Lehtimäen kirjastossa vuonna 2016 kävijöistä. Tavoitteena on vuoteen 2018 mennessä lainan hinta 3,5 euroa/laina ja käynnin hinta 6 euroa/käynti. Vuonna 2016 lainan hinta oli jo 3,7 euroa/laina ja käynnin hinta 5,5 euroa/käynti. Alajärven toimipisteissä järjestettiin ulkopuolisia näyttelyjä 14 kpl, tapahtumia oli 151 kpl, joihin osallistui yhteensä 3.396 henkilöä. Erilaisille ryhmille (opiskelijat ym. ryhmät) annettuja käyttäjäkoulutuksia oli 63 kpl, joihin käytettiin 63 tuntia. Käyttäjäkoulutuksiin osallistui 663 henkilöä. Lainaaaja alajärveläisistä oli 41,8 %. Tavoite vuoden 2018 loppuun mennessä on 45 %. Järvi - Pohjanmaan kirjastot osallistuivat Soinissa järjestettyihin Asumisen ja hyvinvoinnin messuille 23.4.2016. Kirjastojen messuosastolla osallistui kävijäarvontaan yhteensä 251 henkilöä. Vuosi 2016 on valmisteltu 22 kunnan kirjastojen yhteistyötä (Eepos kirjastot). Mukana valmistelussa on ollut YTY –kirjastojen edustajana Järvi – Pohjanmaan kirjastotoimenjohtaja Tarja Kyrönlahti.

TAULUKKO 38 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KULTTUURIPALVELUT

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Kulttuuripalvelut Vastuuhenkilö: Paavo Romppainen Asiakasryhmät:					
TILAUS	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Kulttuuripalvelut Taidekasvatus ja toiminta, asiakkaat	10 014	10 005	9 990		100 %
Kulttuuripalvelut € / asiakas	6,41	7,02	6,45		
Kulttuuripalvelut Yhteensä	64 140	70 267	64 388	- 5 879	92 %
Kulttuuripalvelut Tuotot	256	293	240	- 53	82 %
Kulttuuripalvelut Toiminnan kulut yhteensä	64 140	70 267	64 388	- 5 879	92 %
Kulttuuripalvelut Tuotot	256	293	240	- 53	82 %
Kulttuuripalvelut Asiakastyytyväisyys	0,00	0,00	0,00		0 %
Kulttuuripalvelut € / asukas	6,41	7,02	6,43		92 %
Kulttuuripalvelut Tuottojen osuus kuluista (%)	0 %	0 %	0 %		
Kulttuuripalvelut Netto	63 883	69 974	64 148	- 5 826	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Kulttuuripalvelut Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 3.3.2017 13:21:11

Toteuma 31.12.2016: Kulttuuripalveluiden talousarvio on alittunut 5 826 euroa.

Kulttuuripalvelujen toimesta tuotettiin yhteensä 30 vierailuestystä, -konserttia tai muuta tilaisuutta. Vapaaehtoissektorin toimijat (yhdistykset, yksityishenkilöt ja rekisteröimättömät toimintaryhmät) tuottivat kulttuuripalvelujen kohdeavustusten tai muun tuen turvin yhteensä 20 matkaa tai tapahtumaa.

TAULUKKO 39 SIVISTYSLAUTAKUNTA: MUSEOPALVELUT

Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Museopalvelut						
Vastuhenkilö: Elina Alkio						
Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Museopalvelut	Museot, käynnit	3 868	5 800	5 886		101 %
Museopalvelut	€ / käynti	72,96	53,61	51,27		
Museopalvelut	Aukiolotunnit yhteensä viikossa	0	0	0		0 %
Museopalvelut	€ / aukiolotunti	176,60	190,54	180,51		95 %
Museopalvelut	Kävijämäärä per käyttötunti	1,67	2,59	2,46		95 %
Museopalvelut	Näyttelyiden määrä	11	5	7		140 %
Museopalvelut	Tallenteiden määrä	4 633	2 830	2 885		102 %
Museopalvelut	Sijoitettavien teosten määrä	2 834	2 820	0		0 %
Museopalvelut	Asiakastytyväisyys	0,00	0,00	0,00		0 %
Museopalvelut	Yhteensä	282 201	310 964	301 805	- 9 159	97 %
Museopalvelut	Tuotot	20 191	14 473	25 000	10 527	173 %
Museopalvelut	Toiminnan kulut yhteensä	282 201	331 974	315 132	- 16 842	95 %
Museopalvelut	Tuotot	20 191	14 473	25 000	10 527	173 %
Museopalvelut	Tuottojen osuus kuluista (%)	7 %	4 %	8 %		
Museopalvelut	Netto	262 010	317 501	290 132	- 27 369	

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Museopalvelut Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 3.3.2017 14:05:30

Toteuma 31.12.2016: Museopalveluiden talousarvio alittui 27 369 euroa.

TAULUKKO 40 SIVISTYSLAUTAKUNTA: VARHAISKASVATUS

Asiakas: Järvi-Pohjanmaa Kunta: Tilaus: Alajärvi Toimiala: Sivistystoimi Palvelu: Varhaiskasvatus Vastuuhenkilö: Hanna Luoma-aho Asiakasryhmät:						
TILAUS		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (valtuusto)	Tilinpäätös 2016	Muutos (€) TP 2016 / TA 2016	Tilinpäätös 2016 %:a talousarvio- sta 2016
Varhaiskasvatus	Päiväkotiasiakkaat	228	223	240		108 %
Varhaiskasvatus	joista alle 3-vuotiaita %	11 %	17 %	15 %		87 %
Varhaiskasvatus	joista erityisasiakkaat (kahdenpaikalla)	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus	asiakaskyselyn keskiarvo	0,00	0,00	0,00		0 %
Varhaiskasvatus	€ / asiakas	9 891	10 102	9 396		93 %
Varhaiskasvatus	Kulut	2 250 157	2 249 989	2 255 108	5 119	100 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	324 004	285 265	321 141	35 876	113 %
Varhaiskasvatus	Netto	1 926 153	1 964 724	1 933 967	- 30 757	98 %
Varhaiskasvatus	Esiopetusasiakkaat	132	131	135		103 %
Varhaiskasvatus	edellisestä pelkässä esiopetuksessa	82	62	72		116 %
Varhaiskasvatus	€ / esiopetusasiakas	5 805	6 182	5 876		95 %
Varhaiskasvatus	Kulut	766 269	809 271	790 374	- 18 897	98 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	4 134	2 228	4 631	2 403	208 %
Varhaiskasvatus	Netto	762 135	807 043	785 744	- 21 299	
Varhaiskasvatus	Erityispäivähoito asiakkaat erityisryhmissä	0	0	0		10 %
Varhaiskasvatus	€ / asiakas	0	15 321 900	115 500 315		754 %
Varhaiskasvatus	Kulut	0	153 219	115 500	- 37 719	75 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	0	0	320	320	0 %
Varhaiskasvatus	Netto	0	153 219	115 180	- 38 039	75 %
Varhaiskasvatus	Päiväkotiasiakkaat (sis. pv. koti, esiopetus, erityis ja vuorohoito)	309	285	312		110 %
Varhaiskasvatus	€ / asiakas	9 762	11 279	10 131		90 %
Varhaiskasvatus	Kulut	3 016 426	3 212 479	3 160 983		98 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	328 138	287 493	326 092		113 %
Varhaiskasvatus	Netto	2 688 288	2 924 986	2 834 891		
Varhaiskasvatus	Ryhmis, asiakkaat	11	8	9		113 %
Varhaiskasvatus	€ / hoitopaikka (asiakas)	8 477	11 876	10 958		92 %
Varhaiskasvatus	Kulut	89 006	95 004	98 619	3 615	104 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	19 168	20 545	17 401	- 3 144	85 %
Varhaiskasvatus	Netto	69 838	74 459	81 218	6 759	
Varhaiskasvatus	Vuorohoitoryhmis, asiakkaat	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus	€ / hoitopaikka (asiakas)	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus	Kulut	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus	Tuotot	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus	Netto	0	0	0		

Varhaiskasvatus Perhepäivähoito hoitajan kodissa, asiakkaat	86	90	71		79 %
Varhaiskasvatus € / hoitopaikka (asiakas)	12 476	11 627	11 902		102 %
Varhaiskasvatus Kulut	1 073 070	1 046 585	845 049	- 201 536	81 %
Varhaiskasvatus Tuotot	140 886	135 325	131 160	- 4 165	97 %
Varhaiskasvatus Netto	932 184	911 260	713 889	- 197 371	
Varhaiskasvatus Perhepäivähoito lapsen kodissa, asiakkaat	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus € / hoitopaikka (asiakas)	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus Kulut	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus Tuotot	0	0	0		0 %
Varhaiskasvatus Netto	0	0	0		
Varhaiskasvatus Perhepäivähoitopaikat yhteensä	97	98	80		82 %
Varhaiskasvatus Asiakaskysely ka.	0,00	0,00	0,00		0 %
Varhaiskasvatus € / hoitopaikka (asiakas)	12 041	11 648	11 796		101 %
Varhaiskasvatus Kulut	1 162 075	1 141 589	943 668		83 %
Varhaiskasvatus Tuotot	160 053	155 870	148 561		95 %
Varhaiskasvatus Netto	1 002 022	985 719	795 107		
Varhaiskasvatus Kotihoidontuella hoidettavat lapset	271	277	242		87 %
Varhaiskasvatus € / hoitopaikka (asiakas)	2 994	3 033	2 906		96 %
Varhaiskasvatus Kulut	811 249	840 080	703 164	- 136 916	84 %
Varhaiskasvatus Tuotot	1 122	0	0	0	0 %
Varhaiskasvatus Netto	810 127	840 080	703 164	- 136 916	84 %
Varhaiskasvatus Kulut yhteensä	4 989 750	5 194 148	4 807 815	- 386 333	93 %
Varhaiskasvatus € / asiakas	7 837	10 675	10 182		95 %
Varhaiskasvatus Tuotot yhteensä	489 313	443 363	474 653	31 290	107 %
Varhaiskasvatus Yhteensä lapsia	677	660	634		96 %
Varhaiskasvatus Päivähoito netto	4 500 437	4 750 785	4 333 161	- 417 624	91 %
Varhaiskasvatus Ulkokuntien osuus	0	0	- 130 610		0 %
Varhaiskasvatus Netto ulkokuntien osuuden jälkeen	4 500 437	4 750 785	4 202 551		88 %

Tuottajan viesti tilaajalle

Tilaus: Alajärvi, Varhaiskasvatus Tilinpäätös 2016 mhannulabacka 8.3.2017 7:31:14

Toteuma 31.12.2016:

Kokonaistoteuma 91,2 %, Alitus 417 624 euroa. Eniten talousarvio alittui kotihoidon tuen ja perhepäivähoidon osalta. Ryhmäperhepäivähoidon ja päivähoidossa annetun esiopetuksen talousarviot ylittyivät hieman suunniteltua suurempien henkilöstökulujen vuoksi. Erityisvarhaiskasvatuksen talousarvio alittui, koska toisen kiertävän erityislastentarhanopettajan virkaa ei saatu täytettyä.

3.1.7 Järvi-Pohjanmaan maaseutulaakunta

3.1.7.1 Strategiset tavoitteet ja toimialan yleistilanne

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2016:

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
3. Lomituspalveluiden 100 % kattavuus.

Toimialan yleistilanne vuonna 2016

2015–2016 talvi oli poikkeuksellinen. Vuodenvaihteen aikoihin lunta ei juurikaan ollut kasvuston suojana kovia pakkasia vastaan. Eniten pakka-
sesta kärsivät puutarhakasvit mansikka ja vadelma. Järvi-Pohjanmaalla
kylvöille päästiin huhti–toukokuun vaihteessa. Jälleen kerran hyvän alun
jälkeen tuli pidempi sadejakso. Viimeiset kylvöt saatiin tehtyä ennen ju-
hannusta. Sateet olivat rankkoja, joten kasvustot hukkuivat tai kuorettui-
vat useissa paikoissa. Sateinen ja viileä sää jatkui koko kesän. Elokuun
loppupuolella alkanut parempi sääjakso mahdollisti sadon valmistumi-
sen. Satomäärissä oli erittäin suuria vaihteluja eri alueilla ja jopa lohkon
sisällä.

Maatalouden markkinatilanne jatkui vaikeana koko vuoden. Venäjän ta-
louspakotteiden vaikutus näkyi toden teolla maataloustuotteiden hin-
noissa ja viljelijöiden taloudessa. Maatalouden kannattavuuskriisiin vai-
kutti vuoden 2015 maataloustukien siirtyminen vuoden 2016 alku-
kesään. Kauppojen keskinäinen kilpailu ruuan halpuuttamisessa pie-
nensi viljelijöiden tulosta.

Maaseututoimen hallinnon osalta Järvi-Pohjanmaan yhteistoimintasopi-
musten irtisanominen oli kohtalaisen työläs prosessi. Uuden organisaa-
tion luominen sekä siihen liittyvien sopimusten uudelleen tekeminen ja
hyväksyttäminen niin kunnilla kuin Mavilla ei ollut pikku juttu.

Maakuntaan 2019 siirtyvien maaseutu- ja lomituspalveluiden valmiste-
leviin työryhmiin on ollut edustus ja näin on pystytty tuomaan Järvi-Poh-
janmaan näkemys uudistukseen.

EU:n ohjelmakauden 2014–2020 ympäristökorvauksen yksityiskohdat
olivat edelleen hukassa ja niiden säätäminen jatkui pitkälle kevääseen.
Ehdot muuttuivat niin paljon, että osa tiloista joutui muuttamaan lohko-
kohtaisia toimenpiteitä. Osa ei tiedä vielä kukaan mihin kaikkeen on sitou-
tunut. Uutena ympäristökorvauksessa oli viisivuotisen viljelysuunnitel-
man palauttaminen huhtikuun loppuun mennessä, joidenkin osalta
muistutuksia tarvittiin useampia. Tukiehdot kiinnostivat yrittäjiä ja

niistä kyseltiin paljon. Tukikoulutuksia järjestettiin ja niihin osallistui hyvin viljelijöitä.

Mavin kuuluisa viljelijätukiohjelman ongelma jatkui, joten kevään tukihaku siirtyi perinteisestä huhtikuun lopusta kesäkuun 15. päivään. Viljelijöiden käyttämä Vipu-palvelu toimi, mutta siinä olevat tarkistustoiminnot eivät kaikilta osin toimineet.

Viljelijätukien tarkastus muuttui entistä työläämmäksi. Sähköinen tukihaku lisäsi runsaasti paperimäärää maaseutuhallinnossa, kun jokaiselle tuenhakijalle jokaisesta maksettavasta tuesta tehtiin oma tarkistuslueteloasiakirja. Maksatusaikataulut olivat edelleen kireitä, pahimmillaan muutaman päivän varoitusajalla maksettava tuki oli saatava maksatuskuntoon. Ennakoinnilla ja henkilöstön venymisellä pystyttiin tuet maksamaan ajallaan. Työpanoksen keskittämien tuki- ja viranomaistehtäviin näkyi niin kehittämisessä kuin hallinnossa.

Maatalouden tuotantoinvestointeja suunniteltiin ja valmisteltiin monella tilalla, mutta rahoituspäätöksiä alueellemme ei kovin paljoa tullut vuodelle 2016.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen leikkaukset alkoivat näkyä lomituspäivien määrän vähenemisenä. Eniten valtion säästötoimenpiteet näkyivät maksullisen sijaisavun ja tuetun maksullisen lomituksen käytössä. Äitiyslomia ei pidetty täysimääräisesti ja yrittäjät tekivät töitä sairaana. Maatalousyrittäjien vuosilomapyynnöt vähenevät muutenkin talvikuu-kausina, joten maatalouslomittajien työllistäminen oli välillä tosi haasteellista.

Vuoden 2016 alusta tulleita lomituspalvelulain muutoksia päivitettiin Lomitusnettiin pitkin vuotta ja ohjelmassa oli käyttökatoja lähes päivittäin. Lakimuutokset ja sähköisen ohjelman puutteellisuus lisäsivät neuvontaa ja paperityötä lomatoimistossa. Sijaisapu piti nyt hakea kirjallisesti ennen lomitustöiden aloittamista, kun tähän asti riitti pelkkä ilmoitus ja itse järjestetty lomitus piti nyt ostaa ennakoperintärekisteriin merkityltä palveluntuottajalta, kun tähän asti lomittaja on voinut olla työsuhteessa maatalousyrittäjään.

Maatalouslomittajien koulutuksiin panostettiin lomitettavien tilojen kasvun ja koneellistumisen myötä normaalia enemmän.

Maaseutulautakunnan palvelut tuotettiin Järvi-Pohjanmaan yhteistointialueelle kokonaisuudessaan tilauksia edullisemmin. Henkilöstö on osallistunut säästötalkoisiin käyttämällä ns. talkoovapaita sekä tekemällä tarvittavat sijaisuudet.

3.1.7.2 Maaseututoimen hallinto

Maaseututoimen hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutulautakunnan muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista. Järvi-Pohjanmaan strategiassa asetettuun tavoitteeseen (maa- ja metsätalouden työpaikkojen säilyttäminen vuoden 2008 tasolla) vastataan maaseututoimen strategisilla tavoitteilla.

Maaseututoimen hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutulautakunta vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) on määrätty tai muutoin on määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Vuoden 2016 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseututoimen hallinto jatkoi toimintansa kehittämistä niin, että päätöksenteko, valmistelun taso ja päätösten vaikuttavuuden arviointi ovat entistä paremmalla tasolla. Yhteistoiminta-alueen vision ja strategian jalkauttamista jatkettiin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutulautakunnan hallinto tuotti palvelut sovitusti vuoden 2016 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Hallinnon haasteena oli Järvi-Pohjanmaan yhteistoimintasopimusten irtisanominen ja siitä johtuvan uuden organisaation luominen, sopimusten sekä johtosääntöjen että tilikarttojen uusiminen. Etelä-Pohjanmaan maakuntauudistuksen valmistelu alkoi keväällä ja jatkuu edelleen. Järvi-Pohjanmaan maaseutulautakunnan henkilöistä maaseututoimenjohtaja on ollut maaseuturyhmässä sekä siihen kuuluvassa maaseutuhallinto, viljelijätukitehtävät ja viljelijätukivalvonta alatyöryhmässä. Lomatoimenjohtaja on puolestaan ollut maaseuturyhmän lomituspalvelut alatyöryhmässä. Edustuksella on viety Järvi-Pohjanmaan näkemys ryhmiin ja maakuntauudistukseen.

3.1.7.3 Maaseututoimen luottamushenkilöhallinto

Yhteislautakunnan tehtävinä on vastata alueen maaseutu- ja lomituspalvelujen tuottamisesta ja maaseutuelinkeinojen hallinnosta. Talousarvion

ja -suunnitelman laadinnassa on tärkeää huomioida, että edellytykset yhteistoiminnan ja lakisääteisten tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tavoitteena on, että sopimuskunnat voivat tilata haluamansa palvelut yhteiseltä lautakunnalta siten, että peruskunnat kykenevät talousarvion yhteydessä tilauksia tehdessään vaikuttamaan oman kuntansa palvelutasoon.

Yhteislautakunta päättää valtuustojen hyväksymien talousarvioiden puitteissa tehtäväalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Tämän lisäksi yhteislautakunta valmistelee toimialaansa koskevat jäsenkuntien hallitusten ja valtuustojen päätettävät asiat sekä vastaa käyttäjädemokratiasta ja muusta yhteistyöstä palvelujen käyttäjien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Lautakunta tehtävänä oli kehittää ja uudistaa toimintaansa, jotta se pysyisi paremmin toteuttamaan sille määrättyt tehtävät maaseudun kehittäjänä yhteistyössä muiden osapuolten kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lautakunta piti vuoden 2016 aikana 5 kokousta. Lautakunnan jäsenet osallistuivat edellisiä vuosia paremmin kokouksiin. Lautakunnassa käsiteltiin runsaasti maaseudun ja maatalouden kehittämisasioita.

3.1.7.4 Tuki- ja viranomaistehtävät

Tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellutukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset sato-, peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Maksajavirastosopimuksen mukaista toimintaa kehitetään, koulutetaan henkilöstöä sekä järjestetään riittävä määrä osaavaa varahenkilöstöä käyttöön. Tukihakuun liittyviä valmistelutöitä pyritään aikaistamaan niin, että ne olisivat käsitelty ennen tukihaun alkua. Tuenhakijoita koulutetaan sekä tiedotusta kehitetään vastaamaan nykyistä tarvetta.

Yhteistoiminta-alueella siirrytään entistä enemmän sähköiseen tukihakuun. Tavoitteena on saada sähköisiä hakemuksia vähintään 80 %.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristökorvaus) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Viljelijätukien tarkastus muuttui entistä työläemmäksi. Sähköinen tukihaku lisäsi runsaasti paperi määrää maaseutuhallinnossa, kun jokaiselle tuenhakijalle jokaisesta maksettavasta tuesta tehtiin oma tarkistuslueteloasiakirja. Maksatusaikataulut olivat edelleen kireitä, pahimmillaan muutaman päivän varoitusajalla maksettava tuki oli saatava maksatuskuntoon. Ennakoinnilla ja henkilöstön venymisellä pystyttiin tuet maksamaan ajallaan. Työpanoksen keskittäminen tuki- ja viranomaistehtäviin näkyi niin kehittämisessä kuin hallinnossa.

Lisämausteen toimintaan toi alueemme peltolohkojen digitoinnin ajantasaistus ja ns. 10 aarin lisäykset.

Henkilöstö on osallistunut sekä Mavin että Ely-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. ProAgrian kanssa yhteistyössä järjestettyihin viljelijäkoulutuksiin osallistui yhteensä 120 henkilöä yhteistoiminta-alueelta.

Alajärvellä järjestettiin viljelijöille tukihakukoulutus Lehtimäen kylässä ja Alajärvellä, koulutuksiin osallistui yhteensä 72 henkilöä. Tukea hake-neita tiloja vuonna 2016 Alajärvellä oli 396 kpl ja peltopinta-ala 13 649 ha.

Sähköisen tukihauun palautusprosentti oli Alajärvellä 96,7 %. Sähköisten hakemusten valtakunnallinen tavoite oli 80 % ja lopullinen palautusprosentti n. 86 %. Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen keskiarvo sähköisissä hakemuksissa oli 95 %, joka oli samalla koko valtakunnassa kolmanneksi korkein luku. Asetettu 80 %:n tavoite toteutui.

Perus- ja viherryttämistuen ennakon maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (13.12.2016) toteutui 99,50 % tiloista (393/395). Luonnonhaittakorvauksen maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (ennakon maksupäivä 6.10.2016) oli 99,13 % tiloista (343/346) ja ympäristökorvauksen maksatuksen toteutuminen (ennakon maksupäivä 18.11.2016) oli 98,34 % tiloista (356/362). Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 1103 tukihakemusta, joista maksettiin 1092 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99 %.

Soinissa järjestettiin viljelijöille tukihakukoulutus, johon osallistui 10 henkilöä. Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 112 kpl ja peltopinta-ala 3 230 ha.

Sähköisen tukihaun palautusprosentti oli Soinissa 92,85 %. Sähköisten hakemusten valtakunnallinen tavoite oli 80 % ja lopullinen palautusprosentti n. 86 %. Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen keskiarvo sähköisissä hakemuksissa oli 95 %, eli 80 %:n tavoite toteutui.

Perus- ja viherryttämistuen ennakon maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (13.12.2016) toteutui 99,06 % tiloista (105/106). Luonnonhaittakorvauksen maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (ennakon maksupäivä 6.10.2016) oli 100 % tiloista (103/103) ja ympäristökorvauksen maksatuksen toteutuminen (ennakon maksupäivä 17.11.2016) oli 95,05 % tiloista (95/101). Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 310 tukihakemusta, joista maksettiin 303 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 97,74 %.

Vimpelissä järjestettiin viljelijöille tukihakukoulutus, johon osallistui 36 henkilöä. Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 94 kpl ja peltopinta-ala 3 835 ha.

Sähköisen tukihaun palautusprosentti oli Vimpelissä 90,4 %. Sähköisten hakemusten valtakunnallinen tavoite oli 80 % ja lopullinen palautusprosentti n. 86 %. Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen keskiarvo sähköisissä hakemuksissa oli 95 %, eli 80 %:n tavoite toteutui.

Perus- ja viherryttämistuen ennakon maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (13.12.2016) toteutui 100 % tiloista (93/93). Luonnonhaittakorvauksen maksatuksen toteutuminen ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä (ennakon maksupäivä 6.10.2016) oli 100 % tiloista (81/81) ja ympäristökorvauksen maksatuksen toteutuminen (ennakon maksupäivä 17.11.2016) oli 98,9 % tiloista (79/80). Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 254 tukihakemusta, joista maksettiin 253 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,60 %.

3.1.7.5 Maaseudun kehittäminen

Maaseudun kehittäminen tapahtuu neuvontana meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimilla pyritään saamaan aikaan Järvi-Pohjanmaan alueella investointeja ja näin säilyttämään tuotannontaso niin pelto- kuin kotieläintuotannossa. Uusien maatalouden tuotantomuotojen ja -mene-

telmien jalkauttamista edistetään alueelle. Kehittämistoiminnan tärkeimpänä painopistealueena on edelleen kotieläintalous. Rahoituslähteiden selvittäminen investointeihin, avustaminen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekeminen ovat kehittämisen perustehtäviä. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI-ohjelma sekä Yritys-Suomi-portaali.

Tilojen kehittämisen tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehittymismahdollisuuksista. Uusien yhteistyömuotojen kehittämisen tueksi hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta em. toimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia. Erikoiskasvituotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Jatketaan aktiivisten asiakaskontaktien ja tilaisuuksiin osallistuneiden määrän seuraamista. Maataloustuotteiden jalostusastetta ja lähiruoan tuotantoa lisäävä kehityshanke aloitetaan tai osallistutaan koko maakuntaa käsittävään hankkeeseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maatalouden kannattavuuskriisi jatkui myös vuoden 2016 ajan. Yleisesti kuitenkin arvioitiin pohjan olevan jo nähdyn ja pientä elpymistä olleen näköpiirissä. Vuoden 2016 aikana uusi rahoituksen ohjelmakausi pääsi virallisesti käyntiin ja investointi- sekä kehittämishankkeiden rahoituspäätöksiä pystyttiin tekemään. Toteutuneiden investointipäätösten kappalemäärä oli alueellamme kohtuullinen verrattuna muiden alueiden aktiivisuuteen, mutta euromäärät jäivät kuitenkin pieniksi.

Maatalouden kannattavuuskriisi yhdistettynä EU:n uuden ohjelmakauden 2014–2020 myöhästyneeseen käyttöönottoon vaikutti merkittävästi maatalouden ja maaseudun pienyritysten investointeihin. Koko Suomessa ensimmäiset investointitukipäätökset myönnettiin ns. paperipäätöksenä juuri ennen joulua, mutta viralliset päätökset siirtyivät vuodelle 2016. Investoinneille asetetut tavoitteet jäivät saavuttamatta.

Aktiivisia asiakaskontakteja oli edellisvuotta enemmän. Kontaktien aihe ei aina ollut kehittäminen, vaan varsin usein keskusteltiin ja mietittiin yrityksen kannattavuuteen liittyviä asioita. Loppuvuodesta asiakkaita alkoi kiinnostaa maaseudun pienyritysten ja perusmaatalouden rahoitus. Rahoitushakemukset ja investointipäätökset vielä puuttuvat. Toteutuneiden asiakaskontaktien lukumäärä oli 68 kpl.

Tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 4 kappaletta, Tulivuori-keskuksessa aiheena oli maatilarahoitus, osallistujia oli 30 henkilöä. Lisäksi järjestettiin jokaisessa kunnassa ns. iltapäiväkahvi-tilaisuus, joissa keskusteluaiheina oli maatalouteen liittyviä aiheita. Alajärven tilaisuuteen osallistui 40 henkilöä, Soinin tilaisuuteen 25 henkilöä ja Vimpelin tilaisuuteen 16 henkilöä. Osallistujia oli jokaisessa tilaisuudessa yli kuntarajojen.

Maataloustuotteiden jalostusasteen ja lähiruuan tuotannon lisäämiseksi on oltu mukana niin LähiTuottajat-myyvälän kuin Reko-ruokaringin taustatyössä. Alajärven Riistalihayhdistys Ry:n omistaman lahtivajan soveltuvuudesta osaksi elintarvikeketjua jatkettiin pitämällä tilaisuus alueen tuottajille sekä hankkimalla konsultointiapua Seinäjoen ympäristöterveydenhuollon hygieenikkoeläinlääkäriltä. Lisäksi on osallistuttu Etelä-Pohjanmaalla meneillään oleviin Elintarvikekehitys- ja Elintarvikeketjujen turvallisuuden edistäminen Etelä-Pohjanmaalla-hankkeisiin.

PuuLiike-hankkeen avulla on selvitetty alueen biojalostamoiden Pietarsaaren ja Äänekosken hyödyntämismahdollisuuksia. Hankkeen avulla on saatu selville alueen puuvirtojen määrät sekä mahdolliset sivuvirrat. Sivuvirroista eniten kiinnostusta on herättänyt puru, kutterinlastu ja kuori. Sivuvirtojen selvitystyö jatkuu vuoden 2017 puolelle.

3.1.7.6 Maaseututoimen avustukset

Avustukset kohdennetaan lautakunnan päätöksen mukaisesti kuntakohteisesti. Avustukset käytetään sähköisen EU-hakemusten täytön ohjaukseen, hyödyntäen tietotekniikkaa ja kunnissa olevia palvelupisteitä. Kalkitusta on edistetty myönnettävällä rahtiavustuksella, lisäksi peltojen viljavuustutkimuksia on avustettu.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Myönnetty avustukset käytetään täysimääräisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteisiin ei päästy, koska jokaisessa kunnassa arvioitua pienempi määrä tiloja kalkitsi peltojaan heikkojen levitysolosuhteiden takia. Tiedotuksesta huolimatta viljavuustutkimuksiin ja kalkitukseen myönnettävät avustusmäärärahat jäivät osittain käyttämättä.

3.1.7.7 Lomatoimen hallinto

Alajärven lomituksen paikallisyksikön alue on sama kuin Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen. Lomahallinnon tehtävät perustuvat lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaisapuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia

maksatuksesta ja laskutuksesta. Lomahallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Lisäksi lomahallinto päättää maatalouslomittajien töihin ottamisesta joko vakinaiseen tai määräaikaiseen työsuhteeseen, töihin sijoittamisesta ja huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Lomahallinto tekee henkilöstöä koskevat päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut.

Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrää pyritään vähentämään omalla aktiivisella toiminnalla. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspäalveluohjelmisto, Lomitusnetti.

Lomitushallinnon ja maatalousyrittäjän tavoitteet lomituksen onnistumiseksi kootaan lomitusta käyttävän tilan palvelusuunnitelmaan. Maatalouslomittajan työtehtävät ja tilalla vaadittava osaaminen kirjataan suunnitelmaan. Palvelusuunnitelman pohjalta Järvi-Pohjanmaan lomatoimi yhdessä maatalousyrittäjän kanssa huolehtii siitä, että tilalle osoitetut maatalouslomittajat saavat tarvittaessa perehdytystä tilan lomitustehtäviin.

Tilakoon suurenemisen ja koneellistumisen myötä muuttuu lomittajan työ entistä vaativammaksi. Lomittajan ammattitaitoa pidetään yllä jatkuvalla täydennyskoulutuksella.

Mela on ottanut vuoden 2011 alussa käyttöön tilakohtaisen palvelusuunnitelman ja perehdyttämisen.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Lomituspäalveluohjelmisto otetaan täysimääräisesti käyttöön. Lomittajien ammattitaidon ylläpitämiseksi järjestetään vähintään kaksi koulutustilaisuutta vuosittain. Kaikille lomituspäalveluita käyttäville 157 maatilalle ja 15 turkistarhalle tehdyt palvelusuunnitelmat päivitetään kolmen vuoden välein.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sähköisen palvelun, Lomitusnetin, hyödyntäminen vähentyi ja paperisten hakemusten ja päätösten käyttö lisääntyi, koska vuoden 2016 alusta tulleita lomituspäalvelulain muutoksia päivitettiin lomitusetettiin pitkin vuotta. Itse järjestetty lomitushoidettiin kokonaan manuaalisesti ja kunnan lomituspäalveluja käyttävien maatalousyrittäjien piti hakea vuosiloma edelleen paperilla. Yli puolet tiloista palautti asiakastytytyväisyyskyselyn. Arviointi asteikolla 5 (hyvä) - 1 (huono) vaihtelivat maatalouslomittajilla 4,1 - 4,4 ja lomatoimiston hallinnon väellä 4,2 - 4,6.

Maatalouslomittajille järjestettiin täydennyskoulutusta alkuvuodesta kuusi ja loppuvuodesta kaksi tilaisuutta.

Melan 2011 vuoden alusta käyttöön ottamista palvelusuunnitelmista ja perehdytyksestä luovuttiin vuoden 2016 alusta. Joka kolmas vuosi tehtäviä työolosuhdekartoituksia tehtiin 38 tilalla eli 26 % kaikista tiloista.

3.1.7.8 Lomituspalvelut/maatalousyrittäjät

Maatalousyrittäjät voivat hakea sähköisesti Lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tekevät lomituspyyntöjä vuosiloman ja maksullisen lomituksen ajalle. Lomitusnetissä maatalouslomittajat pääsevät katsomaan omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiaan ja lomitettavien tilojen tietoja.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Lomituspalveluiden tavoite on, että lomaan oikeutetuista maatalousyrittäjistä kaikki käyttävät lomituspalveluita. Kunnan järjestämät maatalouslomittajat lomittavat 80 % lomituspäivistä. Maatalousyrittäjälle myönnetystä 26 vuosilomapäivästä kaikki lomitetaan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Lomaan oikeutetuista 232 yrittäjästä 225 käytti kunnan järjestämiä lomituspalveluita ja 7 yrittäjää järjesti lomituksen itse. Kunnan järjestämät maatalouslomittajat lomittivat 92,49 % (80 %) lomituspäivistä. Tavoite ylittyi reilusti.

Maatalousyrittäjää kohti lomitettavia vuosilomapäiviä tavoitteena oli 26. Vuonna 2016 lomitettiin Alajärvellä 25,71, Soinissa 25,37 ja Vimpelissä 25,76, keskiarvo 25,65 vuosilomapäivää yrittäjää kohti. Tavoite alittui hieman.

Lomitettavien tilojen 147 (-10) ja samalla yrittäjien määrä laski 232 (-9) yrittäjään, Alajärvi 153 (-7) Soini 40 (-2) ja Vimpeli 39 (-0). Lomituspäivien määrä väheni 10 685 (-1 623) lomituspäivään, Alajärvi 7 876 (-766) Soini 1 536 (-515) ja Vimpeli 1 273 (-343).

3.1.7.9 Lomituspalvelut/turkistuottajat

Turkistuottajien lomaoikeus käynnistyi vuoden 2010 alusta. Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään ja 120 tunnin lisävapaaseen.

Turkistilat järjestävät pääsääntöisesti lomituksen itse ja hakevat työntekijän palkkaan ja sosiaaliturvakuluihin korvauksen kunnalta.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja 2017–2020

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset vuosilomansa ja ne lomitetaan 100 %.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Lomaan oikeutetuista 14 turkistuottajasta 12 on pitänyt vuosilomansa, yhteensä 216 päivää (85 %). Kaksi tarhaajaa ei pitänyt lomaa, joten tavoita alittui hieman.

TAULUKKO 41 MAASEUTULAUTAKUNTA: YHTEENVETO

JÄRVI-POHJANMAAN MAASEUTULAUTAKUNTA										
Alajärven kaupunki										
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	Toteuma %:a TA 2016	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	TA 2017 (€)	TA2017 / TP2016 (%)		
Luottamusmieshallinto	2 668	1 746	2 620	1 987	75,86	-632	0	0,00		
Maaseutupalvelut hallinto	29 101	29 415	29 733	29 560	99,42	-172	30 490	103,14		
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	181 634	180 566	186 182	175 252	94,13	-10 930	160 585	91,63		
Maaseutupalvelut kehittäminen	17 975	15 107	18 107	15 601	86,16	-2 506	26 190	167,87		
Avustukset/Alajärvi	4 500	2 103	4 500	4 115	91,45	-385	0	0,00		
Lomituspalvelut hallinto	41 852	18 453	37 521	29 426	78,43	-8 095	35 177	119,55		
Lomituspalvelut kotieläintilat	2 475 370	2 430 636	2 397 613	2 163 811	90,25		2 427 250	112,17		
Lomituspalvelut turkistuottajat	66 200	75 730	63 381	59 889	94,49		78 238	130,64		
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	277 730	247 389	278 662	255 941	91,85	-22 721	252 442	98,63		

TAULUKKO 42 MAASEUTULAUTAKUNTA: LUOTTAMUSMIESHALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Luottamusmieshallinto

Asiakasryhmät: Alajärven, Soinin ja Vimpelin maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016
Sitovat tavoitteet:	Tulot	5 333	3 083	57,80	5 239	0	0,00
	Menot	8 001	5 238	65,47	7 857	5 960	75,86
	Netto/Alajärvi	2 668	1 746	65,47	2 620	1 987	75,86
	Netto/Soini	2 667	1 746	65,49	2 620	1 987	75,86
	Netto/Vimpeli	2 667	1 746	65,49	2 620	1 987	75,86

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutulautakunnan luottamusmieshallinto koostuu kokous- ja matkakuluista.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lautakunta kehittää ja uudistaa toimintaansa. Lautakunta toimii aktiivisena maaseudunkehittäjänä yhteistyössä muiden osapuolten kanssa.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Luottamusmieshallinto jaetaan kolmeen yhtä suureen osaan.

TAULUKKO 43 MAASEUTULAUTAKUNTA: MAASEUTUTOIMEN HALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016	TA 2017 (€)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Menot	29 101	29 415	101,08	29 733	29 560	99,42	30 490
	Netto	29 101	29 415	101,08	29 733	29 560	99,42	30 490

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseututoimen hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutulautakunnan muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Vuoden 2016 suurtuotteen maaseututoimen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen perusteella seuraavat: Alajärvi 66,20 %, Soini 15,26 % ja Vimpeli 18,54 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimen hallinto tuottaa tietoa maaseutulautakunnalle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 44 MAASEUTULAUTAKUNTA: MAASEUTUTOIMEN TUKI- JA VIRANOMAIS-
TEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Paula Mäkelä

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016	TA 2017 (€)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Menot	181 634	180 566	99,41	186 182	175 252	94,13	160 585
	Netto	181 634	180 566	99,41	186 182	175 252	94,13	160 585

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää toiminnan vaatimia rekistereitä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset sato-, peto- ja hirtvähangoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan uuteen ohjelmakautteen. Tehdään uuden ohjelmakauden tukihakuun liittyviä valmistelutöitä, tiedotetaan ja neuvotaan tuenhakijoita. Pyritään löytämään ratkaisu osaavan varahenkilöstön saantiin. Maksajavirastosopimuksen mukaista toimintaa kehitetään edelleen.

Yhteistoiminta-alueella siirrytään entistä enemmän sähköiseen tukihakuun. Tavoitteena on saada sähköisiä hakemuksia vähintään 80 %.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Maatalouden tuki- ja viranomaistehtävät on kuntakohtainen tuote.

TAULUKKO 45 MAASEUTULAUTAKUNTA: MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Pentti Halla-aho

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016	TA 2017 (€)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Menot	17 975	15 107	84,05	18 107	15 601	86,16	-2 506
	Netto	17 975	15 107	84,05	18 107	15 601	86,16	-2 506

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseudun kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimilla pyritään saamaan aikaan Järvi-Pohjanmaan alueella investointeja, säilyttämään vuoden 2008 tuotannontaso (pelto ja kotieläin), etsimään uusia maatalouden tuotantomuotoja ja jalkauttamaan tuotantoa koskevia innovaatioita alueelle.

Vuoden 2016 suurtuotteen maaseudun kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen perusteella seuraavat: Alajärvi 66,20 %, Soini 15,26 % ja Vimpeli 18,54 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivinen asiakaskontaktien ja tilaisuuksien osallistuneiden määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Maataloustuotteiden jalostusastetta ja lähiruoan tuotantoa lisäävä kehityshanke aloitetaan tai osallistutaan koko maakuntaa käsittävään hankkeeseen.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Maaseudun kehittämisen kustannukset jaetaan hehtaareiden perusteella.

TAULUKKO 46 MAASEUTULAUTAKUNTA: MAASEUTUTOIMEN AVUSTUKSET

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseututoimen avustukset

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Ari Koski

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0,00	0	0,00	0,00
	Menot	4 500	2 103	46,72	4 500	4 115,41	91,45
	Netto	4 500	2 103	46,72	4 500	4 115,41	91,45

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Lautakunta päättää kuntakohtaisista avustuskohteista.

Suurtuotteen Alajärven maaseututoimen avustusten kustannukset muodostuvat EU-tukiaavustajan palkkauskustannuksista, viljavuustutkimusten kustannusten avustamisesta ja kalkitusavustuksesta.

Toiminnalliset tavoitteet:

Myönnetty avustukset käytetään täysimääräisesti.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Avustus on kuntakohtainen tuote.

TAULUKKO 47 MAASEUTULAUTAKUNTA: LOMATOIMEN HALLINTO

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa		
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016	TA 2017 (€)	
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	178 000	185 218	104,06	178 000	177 193	99,55	-807	179 850
	Kulut	237 789	211 579	88,98	231 601	219 230	94,66	-12 371	230 103
	Netto, mistä osuudet kunnittain	59 789	26 361	44,09	53 601	42 037	78,43	-11 564	50 253
	Alajärvi	41 852	18 453	44,09	37 521	29 426	78,43	-8 095	35 177

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelujen hallinto vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluista Järvi-Pohjanmaan alueella. Palvelut sisältävät lomien myöntämisen, lomituksen järjestämisen, lomittajien palkkauksen, työnohjauksen. Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 70 %, Soini 15 % ja Vimpeli 15 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomittajien ammattitaidon ylläpitämiseksi järjestetään vähintään kaksi koulutustilaisuutta vuosittain. Palvelusuunnitelmien päivittäminen kaikille lomituspalveluita käyttäville noin 157 maatilalle ja 14 turkistarhalle. Palvelusuunnitelma on päivitettävä joka kolmas vuosi.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

TAULUKKO 48 MAASEUTULAUTAKUNTA: LOMITUSPALVELUT/KOTIELÄINTILAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut kotieläintilat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

				Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016		TA 2017 (€)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	2 475 370	2 430 636	98,19	2 397 613	2 163 811	90,25	-233 802	2 427 250
	Kulut	2 475 370	2 430 636	98,19	2 397 613	2 163 811	90,25	-233 802	2 427 250
	Netto	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennakko tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 106 tilalla 160 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut maatalousyrittäjät käyttävät kaikki lainmukaiset 26 vuosilomapäiväänsä.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspäivien kustannuksista.

TAULUKKO 49 MAASEUTULAUTAKUNTA: LOMITUSPALVELUT/TURKISTUOTTAJAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut turkistuottajat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

			Toteuma %:a			Toteuma %:a	TA:n ylitys (+) / alitus (-) euroa	
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2015	TA 2016 (€)	TP 2016	TA 2016	TA 2017 (€)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	66 200	75 730	114,40	63 381	59 889	94,49	78 238
	Kulut	66 200	75 730	114,40	63 381	59 889	94,49	78 238
	Netto	0	0	0,00	0	0	0,00	0

Tuottajan viesti tilaajalle: Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkö-määrään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

3.1.8 Järvi-Pohjanmaan tekninen lautakunta

3.1.8.1 Toiminta-ajatus ja tavoitteet vuodelle 2016

Lautakunnan toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan tekninen lautakunta on Alajärven kaupungin, Soinin kunnan ja Vimpelin kunnan yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kuntien tarvitsemat teknisen toimen viranomaispalvelut sekä tukipalvelut. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Yhteistoiminnan tavoitteita ovat kuntien elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen, itsenäisten kuntien yhteistyö, tasapuolisuus, lähipalvelujen säilyminen ja kustannusten jaon osalta nettokustannusperiaate. Yhteisen palvelutuotannon tavoitteena on tehokkuuden ja tuottavuuden lisääminen sekä pienempi vaihtoehtoinen kustannusten kasvu-kehitys.

Lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Teknisen lautakunnan tavoitteet vuodelle 2016:

- Liikennekuolemien / vakavien liikenneonnettomuuksien määrä 0 kpl kaava- ja yksityisteiden kunnossapitoalueella.

Tavoite on toteutunut.

- Lautakunnan kokousten määrä 15 kpl vuonna 2016. Lisäksi käsitelään kiireelliset asiat.

Lautakunta kokoontui 13 kertaa, käsiteltäviä asioita oli 101 pykälää. Tavoite on toteutunut.

3.1.8.2 Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmieshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmieshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut, jotka jaetaan tasan kuntien kesken. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, Kuevarhemaksut, henkilöstöhallinto-, tilitoimisto- ja atk-kustannukset. Muun hallinnon kustannukset on jaettu kuntien kesken sektorien keskiarvoprosentin mukaan: Alajärvi 61,57 %, Soini 15,61 % ja Vimpeli 22,82 %.

Rakennuttajapäällikön irtisanoutumisen jälkeen investointirakentamiseen liittyvät tehtävät on hoidettu omaa henkilöstöä sekä lisäresursseja käyttämällä. Rakennuttajapäällikön palkkakustannukset on jaettu kuntien kesken investointien toteuman suhteessa.

Luottamusmiesshallinnon talousarvion toteutuma on 65 %. Säästöä on syntynyt 1.799 € vähentyneestä kokoustarpeesta. Muun hallinnon toteutuma on 64 %. Säästö 33.302 € on muodostunut yhteisvastuullisten varhe-maksujen kirjausten korjauksesta v. 2013–2016 sekä palkkame-
nojen väliaikaisesta vähentymisestä.

3.1.8.3 Viranomaispalvelut

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun suurtuotteen toiminta-ajatus on alueen veto-
voimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten paran-
taminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen
haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu
käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Yh-
dyskuntasuunnittelun hallinto jakautuu kuntien kesken asukasluvun
suhteessa: Alajärvi 65,21 %, Soini 14,56 % ja Vimpeli 20,23 %.

Yhdyskuntasuunnittelun toteutuma oli 81,1 %, joten määrärahoja jäi
käyttämättä 39.918 €.

Kaavoitushankkeita ei pystytty toteuttamaan suunnitellussa aikatau-
lussa, sillä henkilöstöresurssit eivät olleet riittäviä poissaolojen seurauk-
sena. Lisäksi kaupungille siirtyi rakennusasioissa päätösvalta poik-
keamisissa keväällä 2016, mikä aiheutti sen, että kevättalvella yli kolmen
kuukauden työaika kului poikkeamislupatiedusteluihin vastaamiseen
sekä poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmisteluun.

Kaavoitushankkeita oli kaikkiaan 12 kpl, joista yhdeksän oli asemakaa-
voja, kaksi osayleiskaavoja ja yksi ranta-asemakaava. Vuoden aikana hy-
väksyttiin Kullanmutkan asuinalueen asemakaava sekä Kurejoentien ja
Koskenvarrentien maantietalueiden muuttaminen katualueiksi. Kaupun-
ginhallitus hylkäsi Ojanperän asemakaavoitushankkeen.

Kaavoitustyötä on jatkettu korttelien 18 ja 19 asemakaavoituksen, kort-
telien 47 ja 57 asemakaavoituksen, Mustaniemi-Sammaliston osayleis-
kaavoituksen ja Keskustan sekä lähiympäristön osayleiskaavoituksen
osalta. Myös Kaartusjärven ranta-asemakaavoitusta on jatkettu.

Aloittamatta jäivät Teollisuusalueen asemakaavan muutos kortteleissa
613 ja 614, loma-asuntoalueen (RA) asemakaavan muutos ja asemakaa-
van siirto uudelle pohjakartalle. Lehtimäen yritystoimintakaavan (K81)
aloittamista siirrettiin, koska kaavamuutos ei tällä hetkellä ole yrittäjän
kannalta tarpeellinen.

Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntatekniset palvelut vastaa kuntien omistamien vesi- ja viemä-
rilaitosten toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapi-

dosta. Yhteistoiminta-alueen kunnat ostavat yhdyskuntateknistä palvelua varten tarvitsemansa työpanoksen tekniseltä lautakunnalta. Muut vesihuoltolaitoksen toiminnan vaatimat määrärahat, kuten laitoksen käyttökustannukset, liittymätulot sekä vesi- ja jätevesilaskutuksen tulot, ovat suoraan tilaajakunnan talousarviossa. Hallintomenot on jaettu kuntien kesken vesi- ja viemärlaitosten myydyin veden ja puhdistamon virtaamakuutioiden mukaisesti: Alajärvi 46,19 %, Soini 17,15 % ja Vimpeli 36,66 %.

Yhdyskuntateknisten palveluiden toteutuma on 92,4 %. Rahaa on jäänyt käyttämättä 13.276 €. Säästö on muodostunut palkkakustannuksista.

Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät liikenneväylien (kaava- ja yksityistiet, katuvalaistus), puistoalueiden, maa- ja metsätilojen sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitotoimenpiteet on suoritettu urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu itselle. Metsienhoidon osalta on hyödynnetty metsänhoitoyhdistysten osaamista.

Hoidettavia kaavateitä on 59,909 km ja yksityisteitä 157 km. Sen lisäksi hoidettavana on jalkakäytäviä 53 km ja kiertoliittymiä 4 kpl. Yksityistieavustusta maksetaan 35 km:stä. Yleisiä uimarantoja on yhteensä 11 kpl, ylläpidettäviä leikkikenttiä 27 kpl, joista 8 kpl on leikkipuistoina, 10 kpl koulujen pihilla ja päiväkodeilla 9 leikkialuetta.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset on jaettu kuntien kesken kunnossapidettävien tiekilometrien suhteessa: Alajärvi 63,03 %, Soini 18,46 % ja Vimpeli 18,51 %.

Yleisten alueiden määrärahat toteutuivat 108,6 % eli ylitystä on 70.060 €.

Hallinnon määrärahan ylitys 35.257 € johtuu palkkakulujen kasvusta, koska Alajärven %-osuus on noussut, eikä ko. tietoa ollut vielä talousarviota tehtäessä. Työllistämistuella palkattu henkilö on myös aiheuttanut lisäkuluja hallintoon. Palkkakuluja on lisännyt myös lomapalkkavaraus. Ict-kuluja on nostanut mm. uuden Autocad-ohjelman hankinta. Keskusvarastolta on tullut lisäkuluja kaluston kunnossapidosta, ensiapuvälineistä, kalustosta ja vaatteista.

Kaavateiden kunnossapitoon varattu määräraha 175.604 € on ollut alimitoitettu. Määräraha ei ole riittänyt pakollisiin kunnossapitotoimenpiteisiin vaan määrä-raha on ylittynyt 36.446 €. Yksityisteiden kunnossapidosta selvittiin 19.350 € edullisemmin kuin talousarviossa.

Katuvalojen ohjausjärjestelmän ylläpitomaksut ovat aiheuttaneet valaistukseen lisäkuluja, vaikka energiamaksuissa on tullut säästöjä. Lisäksi suojateiden kestomaalaukset ja katuvalojen uusimiset ovat aiheuttaneet ylimääräisiä kuluja. Ylitystä 15.455 €. Puistoalueilla uimarantojen laitureiden ja uimakoppien kunnostukseen ei ole osattu varautua riittävän suurella summalla. Ylitys on 8.156 €. Suurten hakkuiden johdosta metsän uudistamiskulut ovat nousseet. Ylitys on 9.141 €. Ulkopuolisten toimesta syntyneet vahingot yleisten alueiden kohteisiin aiheuttavat vuosittain lisäkuluja, joihin ei pysty varautua ennakoon.

3.1.8.4 Tukipalvelut

Tilapalvelu

Tilapalvelu on huolehtinut kuntien omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Huolehditavia kiinteistökokonaisuuksia on 67 kpl, joissa on neliöitä 71 642. Toimintaan on kuulunut talonmies-/vahtimestaripalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä rakennuksen alueiden kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huolto-työt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat) sekä hissi- ja nosto-ovihuollot. Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat auraukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien, pihakalusteiden ja leikkivälineiden hoito ja korjaukset.

Tilapalvelun hallinto on haettu kuntien kesken neliöiden suhteessa: Alajärvi 61,79 %, Soini 12,99 % ja Vimpeli 25,22 %.

Tilapalvelun talousarvio toteutuma oli 97,5 %, eli säästöä jäi 63.096 €. Talousarvio toteutui kokonaisuudessaan suunnitellusti. Lämmitys-, sähkö- ja vesi- ja jätevesikustannukset olivat arvioitua pienemmät. Alakylän, Hoiskon, Luoma-ahon, Myllykankaan ja Ylikylän koulun lämmitys hoidetaan kotimaisella polttoaineella, Nelimarkka museolla on maalämpö. Keskustojen suurimmat kiinteistöt kuuluvat kaukolämmön piiriin. Sähköenergia on kilpailutettu.

Vaikka talousarviossa on jäänyt määrärahoja käyttämättä, niin kustannukset eivät jakaudu tasaisesti jokaiselle kiinteistölle, vaan osassa kiinteistöissä on jouduttu tekemään lisätöitä sekä toiminnan tarpeisiin liittyviä töitä, joihin ei ole osattu varautua talousarviossa. Suurimmat lisätyöt ovat seuraavat:

- Keskusvarasto/työpaja: ilmanvaihtokanavien puhdistus ja huipputimurin uusiminen.
- Kirjasto: omatoimikirjaston muutostöiden yhteydessä tehty valaisimien ja lamppujen uusimista.
- Myllyvainion päiväkotit: piha-alueen kunnostustyöt ja valaistuksen tehostaminen.

- Urheiluhalli: ilmanpuhdistuslaitteiden vuokrat.
- Hoitokoti Sateenkaari: automaatio-, sähkö-, ilmanvaihto- ja putkitöitä.
- Lehtimäen keskusvarasto: toimistotilojen muutos eläinlääkäritilojen vastaanottotiloiksi.

Puhdistuspalvelu

Puhdistuspalvelu on vastannut kuntien omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksissa on mukana myös kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit).

Hallinto jakaantuu puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilöstömäärän mukaan: Alajärvi 66,31 %, Soini 15,48 % ja Vimpeli 18,21 %.

Talousarvion toteutuma on 92,2 %, eli määrärahaa jäi käyttämättä 150.444 €.

Talousarvion kulut alittuivat, koska teknisen hallinnon kulut ja eläkemenoperusteiset vakuutusmaksut olivat arvioitua pienemmät. Säästöjä on syntynyt henkilöstökuluissa useissa eri kohteissa, koska sijaisia ei ole aina palkattu, eikä sijaisia ole aina ollut saatavilla (tilapäisjärjestelyt). Myös toiminnan muutokset ovat vähentäneet palkkakuluja (Kaupinkartano, Taimela/päiväkotit). Tarvikehankintojenkin kulut alittuivat. Lähiesimiehet ja laitoshuoltajat ovat omalla toiminnallaan vaikuttaneet myönteisen tuloksen saavuttamiseen.

Ravitsemispalvelu

Ravitsemuspalvelun yksiköt ovat tuottaneet ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksiköt, oppilaitokset, terveysasemat, vanhainkodit, dementia kodit, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhukset sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen on toteuttanut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 88 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikekuluista.

Hallinto on jaettu kuntien kesken suoritteiden suhteessa: Alajärvi 67,35 %, Soini 13,88 % ja Vimpeli 18,77 %.

Ravitsemuspalvelun talousarvio toteutui 95,8 % eli määrärahaa jäi käyttämättä 99.093 €. Ateriamaksutulot ovat 40.000 € yli talousarvion ja suoritteiden laskun sekä kilpailutuksen kautta säästettiin 50.000 €. Suoritteiden määrä v. 2016 oli 597.849. Ravitsemuspalvelussa on pyritty käyttämään kotimaisia elintarvikkeita ja kotimaisuusaste on 95 %.

3.1.8.5 Investoinnit, Alajärvi

Kiinteistötoimella uudisrakennuskohteisiin on ollut varattuna 2.196.500 euroa. Monitoimihallin suunnittelua on jatkettu ja uuden päiväkodin rakentaminen aloitettu. Päiväkodin rakentamisen aloittaminen siirtyi syksyyn, joten kohde valmistuu vasta 2017. Määrärahoja ko. kohteisiin kului yhteensä 836.364 €.

Kiinteistöjen peruskorjauksen määräraha on ollut 2.690.000 €. Koulu-keskuksen E-osan peruskorjaus valmistui 31.12.2016. Kohteen kustannusarvio oli 915.000 € ja lopulliset kustannukset 927.478 €. Kustannusarvio ylittyi 12.478 €. Terveyskeskuksen peruskorjaus käynnistyi syksyllä hammashoitolan tilojen laajennuksella/peruskorjauksella jatkuen 2017. Hoiskon koulun piha-alue päällystettiin ja kaupungintalolle hankittiin uudet ikkunat (asennus siirtyi 2017). Asumispalveluyksikkö Kultakämmeneen aloitettiin 2015 lv-putkien saneeraus ja se päättyi vasta tammikuussa 2016. Urheiluhallille ei hankittu omia ilmanpuhdistuslaitteita vaan jatketaan laitteiden vuokrausta. Terveyskeskukseen on hankittu kriisitilanteita varten varavoimakone. Peruskorjauksen kustannukset yhteensä 1.369.259 €.

Yleisten alueiden rakentamiseen on ollut varattuna rahaa 870.00 euroa ja siitä käytettiin 723.326 €.

Uusia kaavateitä rakennettiin Kullanmutkassa: Peipontie, Leppälinnuntie ja Pajulinnuntie. Kaavateiden peruskorjauksia tehtiin seuraavilla teillä: Sairaalandie peruskorjaus välillä Kauppakatu–Halpa-Halli, Tehäntie ja Mäntykaari, Särkipadontie sekä Huvitie. Päällystykset: Pihlajärventeen ja Toukolan välinen kevyen liikenteen väylä, Luoma-ahon uuden asuntoalueen tiet sekä Kuopiontie. Poliisiviranomaisten kanssa on toteutettu yhteinen kameravalvontahanke. Opastaulujen muutoksia ja lisäyksiä ei ole tehty.

Frisbeerata valmistui syksyllä 2016 Kanaharjun maaston. Se tuli maksamaan 19.394 €. Kesäkuussa valmistui urheilualueelle skeittiparkki. Skeittiparkki kustannukset olivat 61.009 € ja siihen saatiin aluehallintovirastolta avustusta 17.000 €.

Kitron stadionille ei ole tarvinnut rakentaa pukeutumistiloja, koska urheiluhalli on edelleen käytössä.

Uimarantojen pukukopit uusittiin Menkijärven ja keskustan uimarannoilla 10.098 €. Luoma-aholle rakennettiin palovesijärjestelmä ja se tuli maksamaan 180.046 €.

Vesi- ja viemärilaitosten rakentamiseen on ollut varattuna rahaa yhteensä 1.335.000 € ja siitä käytettiin 1.047.371 €.

Vesilaitoksen määräraha on ollut 60.000 euroa, mutta toteutuma 127.333 €. Vesijohtoverkostoa rakennettiin Kullanmutkan uudelle asuinalueelle. Talousarvion laadinnan yhteydessä tähän ei oltu varauduttu, joten määräraha ylittyi 61.314 €. Porasharjun vedenottamolle hankittiin varavoimakone ja valvontakamera.

Viemärlaitoksen määräraha on ollut 1.275.000 € ja siitä on käytetty 920.038 €

Viemäriverkoston rakentamiseen kului rahaa 197.430 € käsittäen viemärit Kullanmutkan uudelle asuinalueelle ja Pynttärin Tuuliharjuun. Viemäriverkostoa ja -kaivoja saneerattiin 87.587 €:lla. Alajärven jätevesipuhdistamon sakokaivolietteen vastaanoton uusiminen aloitettiin 2016, mutta se valmistui vasta tammikuussa 2017. Lehtimäen jätevesipuhdistamon ilmakompressorin ja siihen liittyvän automaation uusiminen saatiin valmiiksi ja se tuli maksamaan 37.454 €. Hoisko-Luoma-aho siirtoviemärin ja vesijohdon rakentaminen aloitettiin 2015 ja se valmistui marraskuussa 2016. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 570.858 euroa ja siihen saatiin Ely-keskuksen avustusta 128.000. Kaukovalvontaa pumppaamoille on lisätty ja se on tullut maksamaan 12.646 €.

TAULUKKO 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta

Tekninen lautakunta

Vastuuviranhaltija:

Hänninen Jouni

Suurtuote	TP 2015	TA 2016	TP 2016 €	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Lautakuntahallinto	7 693	7 247	5 448	-1 799	-24,8 %
Muu hallinto	84 556	92 335	59 033	-33 302	-36,1 %
Yhdyskuntasuunnittelu	183 443	210 518	170 600	-39 918	-19,0 %
Yleiset alueet	929 430	821 605	891 665	70 060	8,5 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	236 357	213 186	199 910	-13 276	-6,2 %
Toimiala yhteensä:	1 441 479	1 344 891	1 326 656	-18 235	-1,4 %

TAULUKKO 51 TEKNINEN LAUTAKUNTA: HALLINTO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta

Tekninen hallinto

Vastuuviranhaltija:

Hänninen Jouni

Suurtuote	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Lautakuntahallinto	7 693	7 247	5 448	-1 799	-24,8 %
Muu hallinto	84 556	92 335	59 033	-33 302	-36,1 %
Toimiala yhteensä:	92 249	99 582	64 481	-35 101	-35,2 %

TAULUKKO 52 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta

Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuviranhaltija:

Isotalo Pekka

Suurtuote	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Hallinto	125 517	125 518	137 902	12 384	9,9 %
Kaavoitus	32 397	60 000	23 249	-36 751	-61,3 %
Mittaus ja kartasto	25 528	5 000	9 449	4 449	89,0 %
Tuulivoima		20 000	399	-19 601	-98,0 %
Toimiala yhteensä:	183 442	210 518	170 999	-39 519	-18,8 %

TAULUKKO 53 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuviranhaltija:

Pentti Yli-Olli

Suurtuote	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Hallinto	63 159	69 430	63 682	-5 748	-8,3 %
Vesilaitos Alajärvi	39 333	19 892	14 785	-5 107	-25,7 %
Viemärlaitos Alajärvi	74 579	76 464	67 404	-9 060	-11,8 %
Vesilaitos Lehtimäki	26 400	25 023	22 664	-2 359	-9,4 %
Viemärlaitos Lehtimäki	32 885	25 568	31 375	5 807	22,7 %
Toimiala yhteensä:	236 356	216 377	199 910	-16 467	-7,6 %

TAULUKKO 54 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YLEISET ALUEET

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta

Yleiset alueet

Vastuuviranhaltija:

Yli-Olli Pentti

Suurtuote	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Hallinto	76 932	79 690	112 017	32 327	40,6 %
Maa- ja metsätilat	39 283	11 925	21 066	9 141	76,7 %
Puistoalueet	89 672	74 876	83 032	8 156	10,9 %
Muut yleiset alueet	22 877	14 293	12 182	-2 111	-14,8 %
Kaavatiet	230 363	175 604	212 050	36 446	20,8 %
Yksityistiet	391 719	376 778	347 423	-29 355	-7,8 %
Valaistus	78 585	88 439	103 895	15 456	17,5 %
Toimiala yhteensä:	929 431	821 605	891 665	70 060	8,5 %

3.1.9 Järvi-Pohjanmaan vapaa-aikalautakunta

3.1.9.1 Talousarvion toteutuminen

*Vapaa-aikatoimenjohtaja Paula Kemppainen
Vs. vapaa-aikatoimenjohtaja Ilkka Lindberg*

Järvi-Pohjanmaan vapaa-aikalautakunta on vuoden 2016 loppuun Alajärven kaupungin, Soinin kunnan ja Vimpelin kunnan yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kuntien tarvitsemat nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Järvi-Pohjanmaan vapaa-aikalautakunnan vuodelle 2016 asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet lähes suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2016 aikana Alajärven kaupungin osalta vapaa-aikatoimessa tapahtui vain vähäisiä henkilöstömuutoksia ja toiminta oli vakiintunutta.

Vapaa-aikatoimen suurtuotteet ovat hallinto, liikuntatoimi ja nuorisotoimi. Suurtuotteiden osalta tilinpäätös oli talousarvioon nähden hallinnossa tasapainossa ja nuorisotoimessa alitusta oli n. 10 000 euroa. Liikuntatoimen suurtuote alittui 27 000 euroa. Kokonaisuudessaan vapaa-aikatoimen talous alittui noin 47 000 euroa laadittuun talousarvioon nähden vuonna 2016.

Vapaa-aikalautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet 2016

Vuodelle 2016 vapaa-aikatoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toteutuivat. Tavoitteina olivat tapahtumatarjonnan toteuttaminen elinvoimaisille kylille ja nuorisotakuun toteuttaminen laadukkaammin (nuorisopaja). Edellisenä vuonna aloitettuja liikuntatoimen tapahtumia jatkettiin myös 2016, kuten patikka Lehtimäen Valkealammella ja Levijoen ulkoilutapahtuma.

Järvi-Pohjanmaan starttipaja Laiturin toimintaan myönnettiin valtionavustusta ja paja jatkoi syyskuussa 2015 alkanutta toimintaansa. Starttipaja on suunnattu alueen 15–25-vuotiaille nuorille, jotka ovat ilman työtä tai koulutuspaikkaa ja tarvitsevat tukea arjenhallintaan sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen. Nuoret ohjautuvat starttipajalle TE-palvelujen tai sosiaalitoimen kautta useimmiten kuntouttavan työtoiminnan läheteellä. Ohjautuminen starttipajavalmennukseen voi tapahtua myös ilman viranomaisen lähetettä.

Vapaa-aikatoimi järjesti liikuntatapahtumia yhteistyössä kaikkiin kuntiin ja toteutti yhteisiä retkiä. Vuoden 2016 aikana vapaa-aikapalvelut teki yhteistyötä monen eri tahon kanssa, kuten hankkeiden, Järvi-Pohjanmaan yrityspalvelu Oy:n sekä yhteistoiminta-alueen eri yhdistysten

kanssa. Järvi-Pohjanmaan erityisliikunnan kehittämissuunnitelma oli hyväksytty 2015 ja sen asettamia toimia jatkettiin 2016. Vuonna 2016 vapaa-aikatoimi järjesti hankkeen puitteissa eri tapahtumia, kuten seurafoorumia ja koulutuksia.

3.1.9.2 Hallinto

Vapaa-aikatoimenjohtaja Paula Kemppainen

Vs. vapaa-aikatoimenjohtaja Ilkka Lindberg

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikalautakunnan hallinnon suurtuotteeseen kuuluvat lautakuntahallinto, projektit ja muu hallinto. Hallinnon suurtuotteen ja lautakuntahallinnon sekä muun hallinnon osalta talousarvio kokonaisuudessaan pysyi esitetyssä raamissa.

Lautakuntaan nähden sitovana tavoitteena oli nuorisopajan käynnistäminen. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myönsi hankkeeseen 45 000 euron määrärahan käytettäväksi kahden henkilön palkkakuluihin. Etsivään nuorisotyöhön aluehallintovirasto myönsi 57 000 euron valtionavustuksen.

Vapaa-aikatoimen hallintoon kuului vuonna 2016 kaksi nuorisotoimen projektia, etsivä nuorisotyö ja nuorten starttipaja. Etsivän nuorisotyön tehtävä on kaksivaiheinen: on tavoitettava palveluiden ulkopuolelle jääneet nuoret, jonka jälkeen yhdessä nuoren kanssa mietitään sopivia ratkaisuja ja palveluja hänen tilanteeseensa. Etsivään nuorisotyöhön ohjautuu asiakkaita pääasiassa yhteistyökumppaneiden kautta. Suurin osa nuorista tulee koulujen, sosiaalitoimen ja te-palvelujen kautta. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ensisijaisesti tukea niitä nuoria, joilla ei ole opiskelu- tai työpaikkaa tai joilla ei ole suunnitelmia tulevaisuuden varalle. Etsivä nuorisotyö perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja tarjoaa tukea vain, jos nuori itse sitä haluaa. Etsivän nuorisotyön apu voi nuorelle olla hyvinkin pientä, mutta joskus asiakkuus kestää vuosia. Etsivä nuorisotyö on matalan kynnyksen palvelua, joka menee nuoren luokse ja auttaa siellä, missä on tarvetta.

Facebook on toiminut tärkeänä työvälineenä nuorten tavoittamisessa ja nuorten yksilöohjauksen toteuttamisessa. Siellä tehdään tiedotusta työpaikoista, koulutuksista ja erilaisista palveluista sekä tapahtumista. Ask.fm-sovellus on myös käytössä, jonka kautta nuoret voivat ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön anonyymisti. Etsivillä on myös käytössä What's Upp-sovellus, jonka kautta nuoret voivat pitää yhteyttä. Uutena kommunikointivälineenä Järvi-Pohjanmaalla on videoasiointipalvelu.

Aikavälillä 1.1.–31.12.2016 Järvi-Pohjanmaan etsivään nuorisotyöhön on ohjautunut yhteensä 53 nuorta, Soinista 6, Alajärveltä 33 ja Vimpelistä 14. Asiakkaita ohjautui toisen asteen kautta 7, työ- ja elinkeinohallinnon kautta 6 ja lukioista 4. Suurimmalla osalla nuorista on ammatillinen perustutkinto jäänyt kesken. Etsivä nuorisotyö on ohjannut nuoria yhteensä 245 eri toimenpiteeseen. Toimenpiteitä mm. tulevaisuustyökentely 35, palveluohjaus 28, viranomaisverkoston luominen 16, toimeentuloon liittyvät palvelut 14, mielenterveyspalvelut 10.

Nuorten starttipaja Laituri jatkoi toimintaansa. Starttipaja on suunnattu alueen 15–25-vuotiaille nuorille, jotka ovat ilman työ- tai koulutuspaikkaa ja tarvitsevat tukea arjenhallintaan sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen. Nuoret ohjautuvat starttipajalle TE-palvelujen tai sosiaalitoimen kautta useimmiten kuntouttavan työtoiminnan läheteellä. Ohjautuminen starttipajavalmennukseen voi tapahtua myös ilman viranomaisen lähetettä. Alajärven Nuorisovintti toimii starttipajan päätoimipaikkana, osa toiminnasta on jalkautettu Soiniin ja Vimpeliin. Jaksoilla oli nuoria keskimäärin kahdeksan.

Starttivalmennusjakso tarjosi nuorille paikallisista tarpeista lähtevää, matalan kynnyksen toimintaa sekä ohjausta kohti yksilöllisiä jatkopolkuja. Valmennuksella pyrittiin vastaamaan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa. Pääpainoina oli sosiaalisen vahvistumisen tukeminen sekä arjenhallinnan kehittyminen asiakaslähtöisesti. Starttipajan toiminnan keskiössä oli yksilö- ja ryhmävalmennus. Yksilövalmennus piti sisällään mm. henkilökohtaisia keskusteluja, nuoren elämäntilanteen kartoitusta, tulevaisuuden suunnittelua sekä palveluohjausta. Ryhmävalmennuksessa kehitettiin mm. vuorovaikutustaitoja sekä elämänhallintaan liittyviä asioita keskustellen, tutustuen ja tehden ryhmässä esim. retkiä oppilaitoksiin, yrityksiin tai kunnan eri toimipisteisiin. Koulutus- ja työvalmennuksessa kartoitettiin ja tuettiin valmentautujan omia vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita sekä harjoitettiin työelämävalmiuksia (CV, työhakemus, työelämän pelisäännöt).

Starttipajalla tehtiin syksyn aikana erilaisia sekatöitä, mitä esimerkiksi kaupungin ja seutukuntien työpisteistä tarjottiin. Yhteistyötä tehtiin alueen työpajojen kanssa (Soinissa Vipu, Alajärvellä Kipinä ja Vimpelissä Apaja), hyödyntämällä heidän työtilojaan ja välineitään. Starttipaja Laituri teki tiivistä yhteistyötä monialaisen verkoston kanssa. Tärkeitä yhteistyötahoja olivat Järvi-Pohjanmaan etsivä nuorisotyö, TE-palvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, alueen yrittäjät ja kunnat.

3.1.9.3 Liikuntapalvelut ja liikuntapaikkojen hoito

Liikuntasihteeri Kirsti Kivelä ja liikuntapaikkavastaava Juha Vasu

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikalautakunnan liikuntapalvelut ja liikuntapaikkojenhoito -suurtuotteeseen kuuluvat edellä mainittujen lisäksi myös seura- ja järjestötoiminnan tukeminen sekä vuoden 2013 syksystä alkaen uimahalli. Liikuntatoimen taloudelliset tavoitteet olivat Alajärven kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteiden mukaiset vuodelle 2016. Lehtimäelle ostettiin uusi latukone siten, että Valkealampi Seura ja Lehtimäen Jyske/hiihtojaosto ottivat latukoneen kokonaisrahoitukseen osaa 10 000 eurolla. Loppurahoitus 65 000 euroa katettiin vanhan koneen myynnillä (10 000 euroa) ja Alajärven kaupungin talousarvio-osuudella 55 000 euroa.

Uimahallin teknisen toimen tukipalvelusopimus ylitti laaditun talousarvion 2,8 % (n. 20 000 euroa). Uimahallin lipputulot kertyi noin 90 000 euroa arvioitua vähemmän. Liikuntapalvelujen osalta tilinpäätös ylittyi noin 2 000 euroa. Kokonaisuudessaan suurtuotetasolla tilinpäätös ylittyi noin 6 500 euroa. Suurtuotteen sisällä olevia ylityksiä kompensoi jakamatta/lunastamatta jääneet seura-avustukset (noin 4 800 euroa).

Alajärven uimahallin hinnastoon tehtiin helmikuussa tarkennuksia ja hinnastoon lisättiin puolen vuoden kortti. Lisäksi suurperheiden perhelipun hintaa kohtuullistettiin.

Uimahallin lipunmyynti-/kahviotoiminnan toimijana olevan yrittäjän Anne-Mari Mansikka-ahon sopimusta jatkettiin 2.9.2016–2.9.2017 väliseksi ajaksi.

Liikuntapaikkojen hoidossa ei edellisen vuoden tapaan tullut säästöä vaan se ylittyi n. 6 000 euroa.

Järvi-Pohjanmaan kunnissa otettiin käyttöön vapaaehtoinen ulkoliikuntapaikkamaksu vuonna 2015. Kampanja ei tuottanut tulosta markkinoinnista huolimatta. Vuonna 2016 vapaaehtoisia maksuja ei tullut ollenkaan.

Vuonna 2016 uimahalli oli auki kolmannen kokonaisen vuoden. Vuotta 2015 valmisteltaessa tiedossa oli, että kävijämäärä tulee vähenemään ensimmäisestä käyttövuodesta, sillä vastaava kehitys on tapahtunut muissakin maan uusissa uimahalleissa niin kutsutun uutuuden viehätyksen laannuttua. Asiakasmäärä on silti huomattavasti enemmän kuin mitä kävijöiden arvioitiin olevan uimahallia rakennettaessa. Uimahallin tekniikka toimi vuoden 2016 osalta suhteellisen hyvin. Hallin toiminta kokonaisuudessaan on rutinoituneempaa ja myös asiakkaille halli on tullut tutummaksi: asiakkaille tapahtuneet onnettomuudet ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna.

Liikuntapalvelut, liikuntatilat ja paikat

Liikuntapalvelut, -tilat ja -paikat suurtuotteessa toteutuivat toiminnalliset tavoitteet. Suurtuotteen tavoitteena vuonna 2016 oli jatkaa edellisen vuoden seuratapaamista sekä jatkaa kunnossapitosuunnitelmien mukaista liikuntapaikkojen kehittämistä. Kuntouttavan työtoiminnan sopimuksilla oli vuoden 2016 aikana kaksi henkilöä Alajärven liikuntatoimistossa.

Liikuntapalvelut oli mukana valtakunnallisessa Kuntien erityisliikunnan kehittämishankkeessa 2013–2015. Vuoden 2014 aikana valmistui erityisliikunnan tilan peruskartoitus sekä sen pohjalta loppuvuonna 2014 erityisliikunnan kehittämissuunnitelma. Kehittämissuunnitelma käsiteltiin vapaa-aikalautakunnassa ja edelleen kaupunginhallituksessa vuonna 2015. Yhteinen talviliikuntatapahtuma toteutettiin 2016 Vimpeissä.

Liikunnanohjaaja toteutti vuonna 2016 mm. kuntosalin starttikurssit sekä Lehtimäellä että uimahallissa. Vuonna 2016 toteutettiin nuoriso-, liikunta- ja terveystematapahtumia. Yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan kuntien kanssa järjestettiin yhteisiä retkiä ja leirejä. Vapaa-aikatoimen organisaation sekä toiminnan kehittämiseksi myös henkilöstö koulutautui. Tiedotusta ja markkinointia toteutettiin yhteistyössä. Tuotettiin uusia yleisötapauksia, joita kohdistettiin koko perheelle. Retkeilytoimintaa ja ulkoilutapahtumia järjestettiin kaikissa kunnissa.

Vapaa-aikalautakunta jakoi stipendejä sekä kohde- ja yleisavustuksia Alajärvellä seuroille yhteensä n. 33 000 euron edestä.

Vuonna 2016 järjestettiin Alajärven uimahallissa monipuolisesti tapahtumia, uimakouluja ja kursseja eri ikäisille. Alajärven uimahalli oli mukana valtakunnallisessa Ui kesäksi kuntoon -kampanjassa maaliskuun 2016 ajan. Alajärven kaupunginhallitukselle tehtiin kuntalaisaloite, jossa esitettiin, että Alajärven uimahalli ottaa käyttöönsä Suomen Kunto ja virkistystyksen tarjoaman Omakunto-kortin yhtenä maksamisen muotona. Omakunto-kortin käyttöönotosta oli saatu palautetta monelta uimahallin käyttäjältä ja kortti otettiin käyttöön Alajärven uimahallissa 1.3.2015 alkaen vapaa-aikatoimenjohtajan päätöksellä.

Järvi-Pohjanmaan kunnissa päätettiin vastata suuren suosion saaneeseen frisbeegolfin harrastukseen ja kaikkiin kolmeen kuntaan rakennettiin harrastusta varten frisbeegolfradat. Vimpelin 18-väyläinen rata toteutettiin vapaa-aikatoimen omana työnä, kuten myös Soinin 9-väyläinen rata. Alajärven rata tehtiin kaupungin omana työnä valmiiksi marraskuussa 2016.

3.1.9.4 Nuorisotoimi

*Vapaa-aikatoimenjohtaja Paula Kemppainen
Vs. vapaa-aikatoimenjohtaja Ilkka Lindberg*

Talousarvion toteutuminen

Nuorisopalvelut-suurtuotteeseen kuuluvat nuorisotilat, nuorisotoiminta ja nuorisojärjestöjen toiminnan tukeminen. Nuorisopalveluiden suur- tuotteen osalta talousarvio alittui noin 10 000 euroa. Nuorisotoimen avustuksissa ylitystä tuli vajaa 1 000 euroa. Nuorisotoiminnassa talous- arvio alittui noin 13 000 euroa. Vapaa-aikaohjaaja järjesti monenlaista toimintaa, kuten päiväleirejä ja kursseja, josta tuloja karttui arvioitua enemmän.

Nuorisopalvelut

Vuoden 2016 aikana Lehtimäen nuorisotila oli auki keskiviikko- ja per- jantai-iltaisina. Keskiviikkoisin valvojana toimi vapaa-aikaohjaaja ja per- jantaisin yhteistyösopimuksella Lions Club ja Lehtimäen Jyske vuorovii- koin. Toimijoiden kesken pidettiin vuoden 2016 aikana palavereja, joissa täsmennettiin valvontakäytäntöjä, yhteisiä sääntöjä, varauksia ja avain- asioita. Yhteisiä palavereja pidetään jatkossakin, jottei epäselvyyksiä toi- minnassa kehity.

Nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta tukemalla nuorten vaikutta- mista ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elin- oloja tarjoamalla vaihtoehtoista toimintaa turvalliseen ja ohjattuun va- paa-ajan viettoon. Lähtökohtina ja tavoitteina olivat nuorison terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ongelmien ennaltaehkäisy, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Nuorisolakiin on lisätty vuonna 2011 7 a §, jossa säädetään yksityiskoh- taisesti monialaisesta yhteistyöstä nuorille suunnattujen palvelujen kes- kinäisen toimivuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Paikallisten vi- ranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpa- non kehittämistä varten kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palvelu- verkosto, johon kuuluvat opetus-, sosiaali- ja terveys- ja nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Lisäksi verkostoon voi kuulua puolustushallinnon ja muiden viranomaisten edustajia. Verkosto toimii vuorovaikutuksessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Kunnat voivat koota myös yhteisen verkoston. Verkosto ei käsittele yk- sittäistä nuorta koskevia asioita.

Verkostotyöskentely alkoi Järvi-Pohjanmaan kunnissa lain edellyttä- mällä tavalla syksyllä 2014 ja jatkui vuonna 2016. Vapaa-aikatoimi otti

vetovastuun verkostotyöskentelystä ja eri hallintokunnat nimesivät organisaatiostaan edustuksen verkostoon.

Vuonna 2016 toteutettiin nuorisopalveluja yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan kuntien kanssa. Vapaa-aikatoimen organisaation sekä toiminnan kehittämiseksi myös henkilöstö kouluttautui. Tiedotusta ja markkinointia toteutettiin yhteistyössä. Vapaa-aikalautakunta jakoi Alajärvellä nuorisotoimen kohde- ja yleisavustuksia seuroille yhteensä n. 20 500 euron edestä. Yhteistyötä tehtiin mm. 4H:n, seurakunnan, yrittäjien, eri hallintokuntien ja seurojen kanssa.

Alajärven nuorisovintti oli vuoden 2016 keväällä auki maanantai-, tiistai- ja perjantai-iltaisina. Nuoria kävi tiistai- ja perjantai-iltaisina keskimäärin 25–60 henkilöä illassa. Maanantain nuortenillat oli uutta toimintaa ja toiminta oli suunnattu vain tytöille. *Mimmit maanantai* kokosi käynnistyttyään keskimäärin kuusi tyttöä mukaan toimintaan. Syksyllä 2016 nuorisotila oli auki keskiviikko- ja perjantai-iltaisina. Lehtimäen nuorisotila oli auki keskiviikko- ja perjantai-iltaisina. Iltoihin kokoontui keskimäärin 20–30 nuorta.

TAULUKKO 55 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Vapaa-aikatoimi
 Vastuuviranhaltija: Ilkka Lindberg

Suurtuote	TP 2014 (€)	TA 2015 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Hallinto	85 025	92 496	73 583	112 532	93 925	-18 607	-16,5 %
Liik.palv., liik.paikkojenhoito	1 115 203	1 155 909	1 162 408	1 213 412	1 204 575	-8 837	-0,7 %
Nuorisotoimi	110 286	139 776	104 383	139 391	129 043	-10 348	-7,4 %
						0	
						0	
						0	
Lautakunta yhteensä:	909 317	1 388 181	1 340 374	1 465 335	1 427 543	-37 792	-2,6 %

TAULUKKO 56 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA: HALLINTO/PROJEKTIT

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Vapaa-aikatoimi
 Palvelu: Hallinto / projektit
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Ilkka Lindberg

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TA 2015	TP 2015 (€)	TA 2016	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Kokousten määrä yhteensä	5	6	6	6	5	-1	-16,7 %
Lautakuntahallinto, kustannukset	2 038	3 980	2 431	3 907	1 544	-2 363	-60,5 %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	
Netto	2 038	3 980	2 431	3 907	1 544	-2 363	-60,5 %
Projektit: nettokustannus	23 391	17 016	12 392	37 032	26 152	-10 880	-29,4 %
Muu hallinto, kustannukset	59 596	71 712	58 760	71 806	79 325	7 519	10,5 %
Tuotot	0	-212	0	-213	-13 096	-12 883	6048,4 %
Netto	59 596	71 500	58 760	71 593	66 229	-5 364	-7,5 %
Hallinto yhteensä	61 634	75 480	61 191	75 500	67 773	-7 727	-10,2 %
Hallinto + projektit yht. netto	85 025	92 496	73 583	112 532	93 925	-18 607	-16,5 %

TAULUKKO 57 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA: LIIKUNTAPAIKKOJEN HOITO

Tilinpäätös 2016

Toimiala: Vapaa-aikatoimi **Alajärven kaupunki**
 Palvelu: Liikuntapalvelut / liikuntapaikkojenhoito
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Ilkka Lindberg

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TA 2015	TP 2015 (€)	TA 2016	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Liikuntapaikat, kustannukset	306 626,33	401 159,00	336 007,83	399884	349589	50 295	-16,2 %
Tuotot	-49 182,29 €	-47 615,00 €	-38 977,79 €	-45795	-35026	-10 769	-23,5 %
Netto	257 444	353 544	297 030	354089	314563	39 526	-11,2 %
Uimahalli, kustannukset	1 005 821,62	973 400	973 937	1030406	959634	70 772	-6,9 %
Tuotot	-284 373	-320 500	-259 331	-320500	-229913	-90 587	-28,3 %
Netto	721 448,39	652 900	714 606	709906	729721	-19 815	2,8 %
Liikuntapalvelut, kustannukset	119 255,22	126 565,00	127 464,46	126317	136032	-9 715	7,7 %
Tuotot	-16 540	-17 550	-10 180	-17350	-11352	-5 998	-34,6 %
Netto	102 714,97	109 015,00	117 284,88	108967	124680	-15 713	14,4 %
Seura- ja järjestötoiminta,						0	
Avustukset yhteensä	33 595,32	40 450,00	33 487,24	40450	35611	4 839	-12,0 %
Toiminnan kustannukset yht.	1 465 298	1 541 574	1 470 896	1 597 057	1 480 866	116 191	-7,3 %
Tuotot	-350 096	-385 665	-308 489	-383 645	-276 291	-107 354	-28,0 %
Netto	1 115 202,72	1 155 909,00	1 162 407,79	1 213 412,00	1 204 575,00	8 837	-0,7 %

TAULUKKO 58 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA: NUORISOTOIMI

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Vapaa-aikatoimi
 Palvelu: Nuorisotoimi
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Ilkka Lindberg

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TA 2015	TP 2015 (€)	TA 2016	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Nuorisotoiminta							
Kustannukset	95 799,19	124 701,00	98 561,99	124316	111096	13 220	-10,6 %
Tuotot	-1 120,72	-5 075,00	-5 761,57	-5075	-1749	-3 326	-65,5 %
Netto	94 678,47	119 626,00	92 800,42	119241	109347	9 894	-8,3 %
Järjestöjen nuorisotoiminta						0	
Avustukset yhteensä	15 607,97	20 150	11 582,26	20150	19696	454	-2,3 %
Toiminnan kustannukset yht.	111 407	144 851	110 144	144 466	130 792	13 674	-9,5 %
Tuotot	-1 121	-5 075	-5 762	-5 075	-1 749	-3 326	-65,5 %
Netto	110 286	139 776	104 383	139 391	129 043	10 348	-7,4 %

3.1.10 Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta

Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana 7 kertaa ja käsitteli yhteensä 188 §:ää.

Rakennusvalvonta

Rakennus- ja toimenpidelupapäätöksiä Alajärven alueella myönnettiin yhteensä 250 kpl, joista lautakunnan myöntämiä oli 5 kpl ja lisäksi 42 kpl tuulivoimalupia. Määrällisesti lupia myönnettiin Alajärven alueelle noin 20 % enemmän kuin vuonna 2015. Rakennettavaa kerrosalaa, johon luvat kohdistuivat, oli yhteensä 20 564 m² ja rakennuskuutioita 103 999 m³.

Rakennuslupamaksut kattoivat v. 2016 rakennusvalvonnan menot johtuen tuulivoimalupamaksuista. Rakennusvalvonnan maksut on sidottu rakennuskustannusten kokonaisindeksiin, jonka vuoksi maksut tarkistetaan vuosittain.

Uutta asuntorakentamista luvitettiin Alajärvellä 20 asuinrakennusta + päiväkotia.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA myönsi Alajärven kaupungille asuntojen korjaustoimintaan avustusta 47 902 euroa ja energiaavustusta 14 116 euroa. Korjaus- ja energia-avustusasiakkaita oli yhteensä 65, mutta avustuksia myönnettiin Alajärven alueella yhteensä 20 kpl.

Järvi-Pohjanmaan neuvoston pyynnöstä rakennus- ja ympäristölautakunta jatkoi ympäristökatselmusten tekemistä. Katselmusten perusteella korjauskehotuskirjeitä lähetettiin Alajärven alueelle yhteensä 20 kpl. Katselmuksia Alajärven suoritettiin yhteensä 192 kpl.

- Koulutukseen käytettiin vuoden aikana yhteensä 6 päivää.
- Maalämpökaivojen tai -putkistojen rakentaminen oli edelleen vilkasta.

Kokonaisuudessaan rakennusvalvonnan tilinpäätös vastasi hyvin talousarviota. Rakennusvalvonnan tulot ylittyivät selvästi, sillä edelleen rakentaminen oli melko vilkasta Alajärven alueella. Menot rakennusvalvonnan osalta ylittyivät vain vähän suunnitellusta budjetista.

Toteutuma Alajärven rakennusvalvonnan tuotteille yhteensä:

Rakennusvalvonnan luottamusmieshallinto

Toimintakulut	92,9 %
---------------	--------

Muu hallinto

Toimintakulut	70,5 %
---------------	--------

Rakennusvalvonta

Toimintatuotot	398,3 %
Toimintakulut	104,1 %

Suunnitelmallisuudella ja yhteistyöllä saavutettiin säästöä. Tulojen kasvu johtuu osaksi siitä, että vuoden 2016 alussa tehtiin maksuihin indeksitarkistus, mutta myös erityisesti tuulivoimalaluvat kasvattivat rakennuslupatuloja.

Ympäristöpalvelut

Ympäristölain muutoksen johdosta maksutaksat tarkistettiin vuoden aikana. Lakimuutos antaa nyt mahdollisuuden periä maksuja mm. valvontaohjelman mukaisesti tehdyistä tarkastuksista. Lautakunta käsitteli yhdeksän ympäristölupaa vuoden aikana. Näistä viisi oli Alajärvelle. Neljä luvista oli eläintilan lupia, yksi teollisuuslupa. Maa-aineslain mukaisia lupia lautakunta myönsi seitsemän kappaletta, joista kolme Alajärvelle.

Lausuntoja tai vastineita annettiin kaikkiaan 10 kpl. Vuonna 2016 ympäristölupia ja maa-aineslupia kumpiakin myönnettiin jonkin verran enemmän koko toimialueelle kuin vuonna 2015.

Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristöpalveluiden vuoden 2016 Alajärven projekteihin on varattu 25 000 €:n määräraha Lahdenmäen kosteikon toteutukselle. Hankkeen toteutti kuitenkin Hoiskon kyläyhdistys, joten Järvi-Pohjanmaan ympäristöpalveluille projekteihin varattu määräraha jäi käyttämättä.

Alajärven yhteisen kalaveden osakaskunta on Alajärven kaupunginhallitukselle 13.6.2016 saapuneella kirjeellä hakenut avustusta. Alajärven yhteisen kalaveden osakaskaskuntaan kuuluvat Alajärven lisäksi Ojajärvi ja Kaartusjärvi. Avustusta haettiin näiden järvien kunnossapidon ja virkistyskäytön mahdollistaviin kustannuksiin. Avustussumma, jota kalastuskunta haki, oli 5 000 €. Rahat käytettiin hoitokalastukseen muun muassa pyynti- ja kuljetuskustannuksiin.

Alajärven kunnostuksen yleissuunnitelmassa vuosille 2013–2021 oli esitetty järven kunnostuksen toimenpiteiksi sisäisen ja ulkoisen kuormituksen vähentämistä. Tehokalastus oli olennainen osa ravintoketjukurinostusta, jolla pyrittiin etenkin vähentämään leväsamennusta ja sisäistä ravinnekuormitusta.

Ähtärinjärven leväongelmat ovat lisääntyneet vuosi vuodelta. Vuonna 2015 levää on ollut pahimmillaan lähes koko kesän niin, että elo-loku-kuussa levää esiintyi runsaasti. Vuonna 2016 sinilevää on esiintynyt heinäkuun puolista välistä ainakin syyskuun loppuun saakka, jolloin valtakunnallinen levätarkkailu päättyy. Ympäristösihteerille on näiden viimeisten vuosien aikana tullut kuntalasilta huolestuneita yhteydenottoja.

Ähtärinjärven ulkoinen kuormitus on kasvanut viimeisten vuosien aikana mm. uusien turvetuotantoalueiden tultua Lehtimäelle. Nyt oli tarkoituksena puuttua tähän ongelmaan ja palkata ulkopuolinen henkilö, joka kiertää Lehtimäen alueen (Ähtärinjärven pohjoisosa sekä Ruokonen) Ähtärinjärveen laskevat ojat ja purot ym. Tähän varattiin 8 000 €.

Pirkkalanlahden kunnostussuunnitelman esiselvityksen tekemiseen varattiin 2 000 €.

Siivouskampanjoita on Järvi-Pohjanmaalla järjestetty vuodesta 2011 alkaen joka kevät yhdessä teknisen toimen kanssa.

Alajärven ympäristöpalveluiden budjetti alittui 4 500 € (93,3 %). Alajärven alitus johtui toimintamenojen alittumisesta. Maa-aineslupamaksut jäivät puoleen budjetoidusta, mutta ympäristölupamaksut ylittyivät budjetoidusta noin 3 000 €. Ympäristölupia myönnettiin Alajärven alueelle viisi ja maa-aineslupia kolme. Henkilöstömenoissa säästöä tuli noin 4000 €.

Toteutuma kaikille ympäristöpalveluiden tuotteille yhteensä:

Ympäristöpalvelut

Toimintatuotot 75,7 %

Toimintakulut 93,3 %

Projektit

Toimintatuotot 29,1 %

Toimintakulut 14,6 %

Rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen toiminnalliset päätavoitteet vuodelle 2016:

- Ympäristökatselmukset
- Vieraslajien torjunta
- Rakentamisen toimenpideluvan/ilmoituksen selkeytys ja kesken-eräinen ja luvaton rakennuskanta.
- Soinin vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueen liittymättömien kiinteistöjen kartoitus.
- Lahdenmäen kosteikkohanke- tai pohjavesialueiden kunnostushankeprojektit.

Rakennusvalvonnan toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

- Ympäristökatselmuksia suoritettiin Alajärven alueella ja päähuomio oli rakennusten kunnossa. Kehotuskirjeitä lähetettiin kiinteistöjen omistajille 20 kpl. Näiden kiinteistöjen ja ympäristöjen siistimisen valvonta jatkuu vuonna 2017.
- Vieraslajien torjuntaa ei toteutettu koko alueella, vain yksittäisiin ilmoituksiin annettiin ohjeita torjunnasta.

- Rakentamisen toimenpideluvasta/ilmoituksesta on annettu ohjeita hakijoille lupahakemusten yhteydessä.
- Keskeneräisten rakennusten käyttöönotto-/lopputarkastuksiin paneuduttiin Alajärven alueella kesätyöntekijän toimesta.
- Lahdenmäen kosteikkohanke ei toteutunut, vaan se siirtyy vuodelle 2017.

TAULUKKO 59 RAKY: YHTEENVETO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Raky lautakunta

LIITE 1

Vastuuviranhaltija:

Pentti Honkola, Kirsi Syynimaa

Suurtuote	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Luottamusmieshallinto	3 045	3 389	3 149	-240	-7,1 %
Rak.valv.hallinto	8 901	12 653	8 925	-3 728	-29,5 %
Rakennusvalvonta	38 246	112 700	-131 355	-244 055	-216,6 %
Ympäristöpalvelut	48 251	48 000	47 899	-101	-0,2 %
Projektit	0	35 901	7 275	-28 626	-79,7 %
Saukonkylän projekti	3 373		0	0	
				0	
Lautakunta yhteensä:	101 816	239 556	-61 646	-301 202	-125,7 %

TAULUKKO 60 RAKY: LUOTTAMUSMIESHALLINTO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Rakennus-ja ympäristölautakunta

Palvelu:

Luottamusmieshallinto

Tuotenro:

Asiakasryhmät:

Vastuuviranhaltija:

Ympäristösihteeri Kirsi Syynimaa, johtava rakennustarkastaja Pentti Honkola

Valtuuston tilaus	TP 2015	TA 2016	TP 2016	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016/ TA2016
Raky.lautakunta				0	
Tuotot					
Kulut	3 045	3 389	3 149	-240	-7,1 %
Netto	3 045	3 389	3 149	-240	-7,1 %

TAULUKKO 61 RAKY: HALLINTO

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Rakennusvalvontatoimi
Palvelu: Hallinto
Tuotenro: 6011
Asiakasryhmät: Rakentajat, asunto- ja laina-asiakkaat
Vastuuviranhaltija: Johtava rakennustarkastaja Pentti Honkola

Valtuuston tilaus	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016/ TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Muu hallinto				0	
Tuotot				0	
Kulut	8 901	12 653	8 925	-3 728	-29,5 %
Netto	8 901	12 653	8 925	-3 728	-29,5 %

TAULUKKO 62 RAKY: RAKENNUSVALVONTA

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Rakennusvalvontatoimi
Palvelu: Rakennusvalvonta
Tuotenro: 6021
Asiakasryhmät: Rakentajat, asunto- ja laina-asiakkaat
Vastuuviranhaltija: Rakennustarkastaja Harri Björkbacka

Valtuuston tilaus	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Rakennusvalvonta					
Tuotot	124 527	63 000	314 310	251 310	398,9 %
Kulut	162 773	175 700	182 955	7 255	4,1 %
Netto	38 246	112 700	-131 355	-244 055	-216,6 %

TAULUKKO 63 RAKY: YMPÄRISTÖPALVELUT

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Ympäristöpalvelut
 Palvelu:
 Tuotenro: 7021
 Asiakasryhmät: Kuntalaiset, yritykset, yhteisöt ja muut toimialat
 Vastuuviranhaltija: Ympäristösihteeri Kirsi Syynimaa

Valtuuston tilaus	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016(€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Ympäristöpalvelut					
Tuotot	10 169	18 578	14 193	-4 385	-23,6 %
Kulut	58 420	66 578	62 092	-4 486	-6,7 %
Netto	48 251	48 000	47 899	-101	-0,2 %

TAULUKKO 64 RAKY: PROJEKTIT

Tilinpäätös 2016

Alajärven kaupunki

Toimiala: Ympäristöpalvelut
 Palvelu: Projektit
 Tuotenro: 7011
 Asiakasryhmät: Kuntalaiset, yritykset, yhteisöt ja muut toimialat
 Vastuuviranhaltija: Ympäristösihteeri Kirsi Syynimaa

Valtuuston tilaus	TP 2015(€)	TA 2016 (€)	TP 2016 (€)	Muutos (€) TP2016 / TA2016	Muutos (%) TP2016 / TA2016
Projektit					
Tuotot	0	25 000	0	-25 000	100,0 %
Kulut	0	50 000	7 275	-42 725	-85,5 %
Netto	0	25 000	7 275	-17 725	-70,9 %
Saukonkylän projekti					
Tuotot					
Kulut	3 373				
Netto	3 373				

3.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00100000 Keskusvaalilautakunta						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
4000 TOIMINTAKULUT						
4300 Palvelujen ostot						
4340 Muiden palvelujen ostot				-129,80	129,80	-100
4300 Palvelujen ostot				-129,80	129,80	-100
4000 TOIMINTAKULUT				-129,80	129,80	-100
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-129,80	129,80	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-31,15	31,15	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-31,15	31,15	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-160,95	160,95	-100
00110000 Tarkastuslautakunta						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-10.000		-10.000	-6.000,00	-4.000,00	60
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-150		-150	-51,30	-98,70	34,2
4150 Muut henkilösivukulut	-50		-50	-6,36	-43,64	12,7
4100 Henkilösivukulut	-200		-200	-57,66	-142,34	28,8
4001 Henkilöstökulut	-10.200		-10.200	-6.057,66	-4.142,34	59,4
4300 Palvelujen ostot						
4340 Muiden palvelujen ostot	-20.700		-20.700	-11.937,89	-8.762,11	57,7
4300 Palvelujen ostot	-20.700		-20.700	-11.937,89	-8.762,11	57,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-200		-200	-152,90	-47,10	76,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200		-200	-152,90	-47,10	76,5
4800 Muut toimintakulut						
4900 Muut toimintakulut	-200		-200		-200,00	
4800 Muut toimintakulut	-200		-200		-200,00	
4000 TOIMINTAKULUT	-31.300		-31.300	-18.148,45	-13.151,55	58
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-31.300	0	-31.300	-18.148,45	-13.151,55	58
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-2.520,40	2.520,40	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-2.520,40	2.520,40	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-31.300	0	-31.300	-20.668,85	-10.631,15	66

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00120000 Kaupunginhallitus						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.204.000		1.204.000	1.218.322,87	-14.322,87	101,2
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	50.800		50.800	49.815,00	985,00	98,1
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	136.556		136.556	123.684,90	12.871,10	90,6
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	1.011.244		1.011.244	796.035,06	215.208,94	78,7
3001 Myyntituotot	2.402.600		2.402.600	2.187.857,83	214.742,17	91,1
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	3.000		3.000	5.197,45	-2.197,45	173,2
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut				20,00	-20,00	-100
3200 Maksutuotot	3.000		3.000	5.217,45	-2.217,45	173,9
3300 Tuet ja avustukset	2.600		2.600	5.245,16	-2.645,16	201,7
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	2.028.677		2.028.677	1.958.721,32	69.955,68	96,6
3500 Muut toimintatuotot				193.873,73	-193.873,73	-100
3400 Muut toimintatuotot	2.028.677		2.028.677	2.152.595,05	-123.918,05	106,1
3000 TOIMINTATUOTOT	4.436.877		4.436.877	4.350.915,49	85.961,51	98,1
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-960.093		-960.093	-948.667,74	-11.425,26	98,8
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-316.460		-316.460	-293.138,78	-23.321,22	92,6
4150 Muut henkilösivukulut	-50.863		-50.863	-53.957,19	3.094,19	106,1
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e				3.930,50	-3.930,50	-100
4100 Henkilösivukulut	-367.323		-367.323	-343.165,47	-24.157,53	93,4
4001 Henkilöstökulut	-1.327.416		-1.327.416	-1.291.833,21	-35.582,79	97,3
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.682.758		-1.682.758	-1.382.008,95	-300.749,05	82,1
4340 Muiden palvelujen ostot	-60.077.700	445.000	-59.632.700	-57.404.576,52	-2.228.123,48	96,3
4300 Palvelujen ostot	-61.760.458	445.000	-61.315.458	-58.786.585,47	-2.528.872,53	95,9
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-281.290		-281.290	-256.587,62	-24.702,38	91,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281.290		-281.290	-256.587,62	-24.702,38	91,2
4700 Avustukset						
4740 Avustukset yhteisöille	-48.000		-48.000	-34.504,32	-13.495,68	71,9
4700 Avustukset	-48.000		-48.000	-34.504,32	-13.495,68	71,9
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-83.228		-83.228	-80.495,45	-2.732,55	96,7
4900 Muut toimintakulut	-40.620		-40.620	-77.497,68	36.877,68	190,8
4800 Muut toimintakulut	-123.848		-123.848	-157.993,13	34.145,13	127,6
4000 TOIMINTAKULUT	-63.541.012	445.000	-63.096.012	-60.527.503,75	-2.568.508,25	95,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-59.104.135	445.000	-58.659.135	-56.176.588,26	-2.482.546,74	95,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-113.901,72	113.901,72	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-113.901,72	113.901,72	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-62.200.045	445.000	-61.755.045	-59.325.554,76	-2.429.490,24	96,1

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00200000 Perusturvalautakunta						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot				-842,72	842,72	-100
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	119.600		119.600	150.009,71	-30.409,71	125,4
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	20.333.942	508.479	20.842.421	20.158.198,19	684.222,81	96,7
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	39.022.868	-445.000	38.577.868	36.638.933,21	1.938.934,79	95
3001 Myyntituotot	59.476.410	63.479	59.539.889	56.946.298,39	2.593.590,61	95,6
3200 Maksutuotot						
3210 Terveystuotot maksut	957.000	30.000	987.000	1.286.559,03	-299.559,03	130,4
3250 Sosiaalitoimen maksut	3.236.199		3.236.199	3.217.790,43	18.408,57	99,4
3200 Maksutuotot	4.193.199	30.000	4.223.199	4.504.349,46	-281.150,46	106,7
3300 Tuet ja avustukset	556.000		556.000	600.532,69	-44.532,69	108
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	921.300		921.300	932.741,18	-11.441,18	101,2
3500 Muut toimintatuotot	132.700		132.700	115.726,76	16.973,24	87,2
3400 Muut toimintatuotot	1.054.000		1.054.000	1.048.467,94	5.532,06	99,5
3000 TOIMINTATUOTOT	65.279.609	93.479	65.373.088	63.099.648,48	2.273.439,52	96,5
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-15.018.736		-15.018.736	-13.964.975,56	-1.053.760,44	93
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-4.463.466		-4.463.466	-3.875.512,30	-587.953,70	86,8
4150 Muut henkilösivukulut	-918.705		-918.705	-961.887,77	43.182,77	104,7
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	1.500		1.500	251.672,77	-250.172,77	16778,2
4100 Henkilösivukulut	-5.380.671		-5.380.671	-4.585.727,30	-794.943,70	85,2
4001 Henkilöstökulut	-20.399.407		-20.399.407	-18.550.702,86	-1.848.704,14	90,9
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-29.168.264	12.521	-29.155.743	-29.161.576,34	5.833,34	100
4340 Muiden palvelujen ostot	-9.977.127	29.000	-9.948.127	-9.518.196,83	-429.930,17	95,7
4300 Palvelujen ostot	-39.145.391	41.521	-39.103.870	-38.679.773,17	-424.096,83	98,9
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-1.211.390		-1.211.390	-1.179.705,13	-31.684,87	97,4
4670 Varastojen lisäys/vähennys				1.093,54	-1.093,54	-100
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.211.390		-1.211.390	-1.178.611,59	-32.778,41	97,3
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-3.259.300	-115.000	-3.374.300	-3.330.471,14	-43.828,86	98,7
4740 Avustukset yhteisöille	-456.000	-20.000	-476.000	-524.117,14	48.117,14	110,1
4700 Avustukset	-3.715.300	-135.000	-3.850.300	-3.854.588,28	4.288,28	100,1
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-786.385		-786.385	-777.265,43	-9.119,57	98,8
4900 Muut toimintakulut	-21.735		-21.735	-58.704,99	36.969,99	270,1
4800 Muut toimintakulut	-808.120		-808.120	-835.970,42	27.850,42	103,4
4000 TOIMINTAKULUT	-65.279.608	-93.479	-65.373.087	-63.099.646,32	-2.273.440,68	96,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1	0	1	2,16	-1,16	216
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1.175.110,74	1.175.110,74	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-1.175.110,74	1.175.110,74	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1	0	1	-1.175.108,58	1.175.109,58	17510858

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00300000 Sivistyslautakunta						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	8.896.881	-25.150	8.871.731	7.951.480,09	920.250,91	89,6
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	20.215.757		20.215.757	19.951.618,10	264.138,90	98,7
3001 Myyntituotot	29.112.638	-25.150	29.087.488	27.903.098,19	1.184.389,81	95,9
3200 Maksutuotot						
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	876.550	21.500	898.050	959.011,61	-60.961,61	106,8
3200 Maksutuotot	876.550	21.500	898.050	959.011,61	-60.961,61	106,8
3300 Tuet ja avustukset	115.910		115.910	411.668,56	-295.758,56	355,2
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	11.728		11.728	19.089,02	-7.361,02	162,8
3500 Muut toimintatuotot	7.150		7.150	26.827,36	-19.677,36	375,2
3400 Muut toimintatuotot	18.878		18.878	45.916,38	-27.038,38	243,2
3000 TOIMINTATUOTOT	30.123.976	-3.650	30.120.326	29.319.694,74	800.631,26	97,3
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-14.730.313		-14.730.313	-14.244.621,90	-485.691,10	96,7
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-3.319.563		-3.319.563	-3.185.664,35	-133.898,65	96
4150 Muut henkilösivukulut	-853.959		-853.959	-895.620,12	41.661,12	104,9
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	63.000		63.000	172.130,90	-109.130,90	273,2
4100 Henkilösivukulut	-4.110.522		-4.110.522	-3.909.153,57	-201.368,43	95,1
4001 Henkilöstökulut	-18.840.835		-18.840.835	-18.153.775,47	-687.059,53	96,4
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-324.805		-324.805	-394.240,20	69.435,20	121,4
4340 Muiden palvelujen ostot	-7.557.533	1.150	-7.556.383	-7.517.491,29	-38.891,71	99,5
4300 Palvelujen ostot	-7.882.338	1.150	-7.881.188	-7.911.731,49	30.543,49	100,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-893.548	2.500	-891.048	-895.782,60	4.734,60	100,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-893.548	2.500	-891.048	-895.782,60	4.734,60	100,5
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-1.265.850		-1.265.850	-1.030.662,27	-235.187,73	81,4
4740 Avustukset yhteisöille	-26.500		-26.500	-43.745,00	17.245,00	165,1
4700 Avustukset	-1.292.350		-1.292.350	-1.074.407,27	-217.942,73	83,1
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-1.171.654		-1.171.654	-1.192.796,33	21.142,33	101,8
4900 Muut toimintakulut	-43.251		-43.251	-91.201,55	47.950,55	210,9
4800 Muut toimintakulut	-1.214.905		-1.214.905	-1.283.997,88	69.092,88	105,7
4000 TOIMINTAKULUT	-30.123.976	3.650	-30.120.326	-29.319.694,71	-800.631,29	97,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		0,03	-0,03	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-495.884,99	495.884,99	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-495.884,99	495.884,99	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-495.884,96	495.884,96	-100

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00800000 Maatalouslautakunta						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.351.994		2.351.994	2.125.127,29	226.866,71	90,4
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	162.996		162.996	132.289,58	30.706,42	81,2
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	278.489		278.489	254.726,01	23.762,99	91,5
3001 Myyntituotot	2.793.479		2.793.479	2.512.142,88	281.336,12	89,9
3200 Maksutuotot						
3290 Muut palvelumaksut	287.000		287.000	261.278,59	25.721,41	91
3200 Maksutuotot	287.000		287.000	261.278,59	25.721,41	91
3300 Tuet ja avustukset				68.790,98	-68.790,98	-100
3000 TOIMINTATUOTOT	3.080.479		3.080.479	2.842.212,45	238.266,55	92,3
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-1.928.158		-1.928.158	-1.845.636,44	-82.521,56	95,7
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-486.665		-486.665	-423.216,98	-63.448,02	87
4150 Muut henkilösivukulut	-175.610		-175.610	-175.148,99	-461,01	99,7
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	45.000		45.000	23.229,26	21.770,74	51,6
4100 Henkilösivukulut	-617.275		-617.275	-575.136,71	-42.138,29	93,2
4001 Henkilöstökulut	-2.545.433		-2.545.433	-2.420.773,15	-124.659,85	95,1
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-77.600		-77.600	-26.415,56	-51.184,44	34
4340 Muiden palvelujen ostot	-311.895		-311.895	-285.565,44	-26.329,56	91,6
4300 Palvelujen ostot	-389.495		-389.495	-311.981,00	-77.514,00	80,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-22.681		-22.681	-15.574,75	-7.106,25	68,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22.681		-22.681	-15.574,75	-7.106,25	68,7
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-112.576		-112.576	-85.158,01	-27.417,99	75,6
4740 Avustukset yhteisöille	-417		-417		-417,00	
4700 Avustukset	-112.993		-112.993	-85.158,01	-27.834,99	75,4
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-2.192		-2.192	-3.081,09	889,09	140,6
4900 Muut toimintakulut	-7.685		-7.685	-5.644,45	-2.040,55	73,4
4800 Muut toimintakulut	-9.877		-9.877	-8.725,54	-1.151,46	88,3
4000 TOIMINTAKULUT	-3.080.479		-3.080.479	-2.842.212,45	-238.266,55	92,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		0,00		
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-22.930,19	22.930,19	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-22.930,19	22.930,19	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-22.930,19	22.930,19	-100

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00000100 ALAJÄRVEN KAUPUNKI v.2009						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.204.000		1.204.000	1.217.480,15	-13.480,15	101,1
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.522.394		2.522.394	2.324.952,00	197.442,00	92,2
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	29.530.375	483.329	30.013.704	28.365.652,76	1.648.051,24	94,5
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	60.528.358	-445.000	60.083.358	57.641.312,38	2.442.045,62	95,9
3001 Myyntituotot	93.785.127	38.329	93.823.456	89.549.397,29	4.274.058,71	95,4
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	3.000		3.000	5.197,45	-2.197,45	173,2
3210 Terveystalouden maksut	957.000	30.000	987.000	1.286.559,03	-299.559,03	130,4
3250 Sosiaalitoimen maksut	3.236.199		3.236.199	3.217.790,43	18.408,57	99,4
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	876.550	21.500	898.050	959.011,61	-60.961,61	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut				20,00	-20,00	-100
3290 Muut palvelumaksut	287.000		287.000	261.278,59	25.721,41	91
3200 Maksutuotot	5.359.749	51.500	5.411.249	5.729.857,11	-318.608,11	105,9
3300 Tuet ja avustukset	674.510		674.510	1.086.237,39	-411.727,39	161
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	2.961.705		2.961.705	2.910.551,52	51.153,48	98,3
3500 Muut toimintatuotot	139.850		139.850	336.427,85	-196.577,85	240,6
3400 Muut toimintatuotot	3.101.555		3.101.555	3.246.979,37	-145.424,37	104,7
3000 TOIMINTATUOTOT	102.920.941	89.829	103.010.770	99.612.471,16	3.398.298,84	96,7
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-32.647.300		-32.647.300	-31.009.901,64	-1.637.398,36	95
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-8.586.304		-8.586.304	-7.777.583,71	-808.720,29	90,6
4150 Muut henkilösivukulut	-1.999.187		-1.999.187	-2.086.620,43	87.433,43	104,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	109.500		109.500	450.963,43	-341.463,43	411,8
4100 Henkilösivukulut	-10.475.991		-10.475.991	-9.413.240,71	-1.062.750,29	89,9
4001 Henkilöstökulut	-43.123.291		-43.123.291	-40.423.142,35	-2.700.148,65	93,7
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-31.253.427	12.521	-31.240.906	-30.964.241,05	-276.664,95	99,1
4340 Muiden palvelujen ostot	-77.944.955	475.150	-77.469.805	-74.737.897,77	-2.731.907,23	96,5
4300 Palvelujen ostot	-109.198.382	487.671	-108.710.711	-105.702.138,82	-3.008.572,18	97,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.347.803,00	-58.806,00	97,6
4670 Varastojen lisäys/vähennys				1.093,54	-1.093,54	-100
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.346.709,46	-59.899,54	97,5
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-4.637.726	-115.000	-4.752.726	-4.446.291,42	-306.434,58	93,6
4740 Avustukset yhteisöille	-530.917	-20.000	-550.917	-602.366,46	51.449,46	109,3
4700 Avustukset	-5.168.643	-135.000	-5.303.643	-5.048.657,88	-254.985,12	95,2
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-2.043.459		-2.043.459	-2.053.638,30	10.179,30	100,5
4900 Muut toimintakulut	-113.491		-113.491	-233.048,67	119.557,67	205,3
4800 Muut toimintakulut	-2.156.950		-2.156.950	-2.286.686,97	129.736,97	106
4000 TOIMINTAKULUT	-162.056.375	355.171	-161.701.204	-155.807.335,48	-5.893.868,52	96,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-59.135.434	445.000	-58.690.434	-56.194.864,32	-2.495.569,68	95,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1.810.379,19	1.810.379,19	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-1.810.379,19	1.810.379,19	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-62.231.344	445.000	-61.786.344	-61.040.308,29	-746.035,71	98,8

3.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00000100 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.204.000		1.204.000	1.209.040,82	-5.040,82	100,4
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.522.394		2.522.394	2.324.952,00	197.442,00	92,2
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	29.530.375	483.329	30.013.704	28.365.652,76	1.648.051,24	94,5
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	1.193.651		1.193.651	934.180,56	259.470,44	78,3
3001 Myyntituotot	34.450.420	483.329	34.933.749	32.833.826,14	2.099.922,86	94
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	3.000		3.000	5.197,45	-2.197,45	173,2
3210 Terveystuotot maksut	957.000	30.000	987.000	1.286.559,03	-299.559,03	130,4
3250 Sosiaalitoimen maksut	3.236.199		3.236.199	3.217.790,43	18.408,57	99,4
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	876.550	21.500	898.050	959.011,61	-60.961,61	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut				20,00	-20,00	-100
3290 Muut palvelumaksut	287.000		287.000	261.278,59	25.721,41	91
3200 Maksutuotot	5.359.749	51.500	5.411.249	5.729.857,11	-318.608,11	105,9
3300 Tuet ja avustukset	674.510		674.510	1.086.237,39	-411.727,39	161
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	1.784.668		1.784.668	1.734.696,99	49.971,01	97,2
3500 Muut toimintatuotot	139.850		139.850	336.427,85	-196.577,85	240,6
3400 Muut toimintatuotot	1.924.518		1.924.518	2.071.124,84	-146.606,84	107,6
3000 TOIMINTATUOTOT	42.409.197	534.829	42.944.026	41.721.045,48	1.222.980,52	97,2
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-32.647.300		-32.647.300	-31.009.901,64	-1.637.398,36	95
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-8.586.304		-8.586.304	-7.777.583,71	-808.720,29	90,6
4150 Muut henkilösivukulut	-1.999.187		-1.999.187	-2.086.620,43	87.433,43	104,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	109.500		109.500	450.963,43	-341.463,43	411,8
4100 Henkilösivukulut	-10.475.991		-10.475.991	-9.413.240,71	-1.062.750,29	89,9
4001 Henkilöstökulut	-43.123.291		-43.123.291	-40.423.142,35	-2.700.148,65	93,7
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-31.253.427	12.521	-31.240.906	-30.964.241,05	-276.664,95	99,1
4340 Muiden palvelujen ostot	-18.610.248	30.150	-18.580.098	-18.026.508,72	-553.589,28	97
4300 Palvelujen ostot	-49.863.675	42.671	-49.821.004	-48.990.749,77	-830.254,23	98,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.343.295,90	-63.313,10	97,4
4670 Varastojen lisäys/vähennys				1.093,54	-1.093,54	-100
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.342.202,36	-64.406,64	97,3
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-4.637.726	-115.000	-4.752.726	-4.446.291,42	-306.434,58	93,6
4740 Avustukset yhteisöille	-530.917	-20.000	-550.917	-602.366,46	51.449,46	109,3
4700 Avustukset	-5.168.643	-135.000	-5.303.643	-5.048.657,88	-254.985,12	95,2
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-866.422		-866.422	-878.108,77	11.686,77	101,3
4900 Muut toimintakulut	-113.491		-113.491	-233.048,67	119.557,67	205,3
4800 Muut toimintakulut	-979.913		-979.913	-1.111.157,44	131.244,44	113,4
4000 TOIMINTAKULUT	-101.544.631	-89.829	-101.634.460	-97.915.909,80	-3.718.550,20	96,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-59.135.434	445.000	-58.690.434	-56.194.864,32	-2.495.569,68	95,7
5000 Verotulot	28.121.000		28.121.000	29.435.712,84	-1.314.712,84	104,7
5500 Valtionosuudet	36.261.429		36.261.429	36.983.996,00	-722.567,00	102
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6001 Korkotuotot	12.000		12.000	15.563,24	-3.563,24	129,7
6100 Muut rahoitustuotot	116.451		116.451	174.378,59	-57.927,59	149,7
6200 Korkokulut	-400.000		-400.000	-269.591,15	-130.408,85	67,4
6300 Muut rahoituskulut	-10.500		-10.500	-90.476,42	79.976,42	861,7
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-282.049		-282.049	-170.125,74	-111.923,26	60,3
6999 VUOSIKATE	4.964.946	445.000	5.409.946	10.054.718,78	-4.644.772,78	185,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1.869.036	445.000	2.314.036	7.019.654,00	-4.705.618,00	303,4

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00000100 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.204.000		1.204.000	1.217.480,15	-13.480,15	101,1
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.522.394		2.522.394	2.324.952,00	197.442,00	92,2
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	29.530.375	483.329	30.013.704	28.365.652,76	1.648.051,24	94,5
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	60.528.358	-445.000	60.083.358	57.641.312,38	2.442.045,62	95,9
3001 Myyntituotot	93.785.127	38.329	93.823.456	89.549.397,29	4.274.058,71	95,4
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	3.000		3.000	5.197,45	-2.197,45	173,2
3210 Terveysthuollon maksut	957.000	30.000	987.000	1.286.559,03	-299.559,03	130,4
3250 Sosiaalitoimen maksut	3.236.199		3.236.199	3.217.790,43	18.408,57	99,4
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	876.550	21.500	898.050	959.011,61	-60.961,61	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut				20,00	-20,00	-100
3290 Muut palvelumaksut	287.000		287.000	261.278,59	25.721,41	91
3200 Maksutuotot	5.359.749	51.500	5.411.249	5.729.857,11	-318.608,11	105,9
3300 Tuet ja avustukset	674.510		674.510	1.086.237,39	-411.727,39	161
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	2.961.705		2.961.705	2.910.551,52	51.153,48	98,3
3500 Muut toimintatuotot	139.850		139.850	336.427,85	-196.577,85	240,6
3400 Muut toimintatuotot	3.101.555		3.101.555	3.246.979,37	-145.424,37	104,7
3000 TOIMINTATUOTOT	102.920.941	89.829	103.010.770	99.612.471,16	3.398.298,84	96,7
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-32.647.300		-32.647.300	-31.009.901,64	-1.637.398,36	95
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-8.586.304		-8.586.304	-7.777.583,71	-808.720,29	90,6
4150 Muut henkilösivukulut	-1.999.187		-1.999.187	-2.086.620,43	87.433,43	104,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	109.500		109.500	450.963,43	-341.463,43	411,8
4100 Henkilösivukulut	-10.475.991		-10.475.991	-9.413.240,71	-1.062.750,29	89,9
4001 Henkilöstökulut	-43.123.291		-43.123.291	-40.423.142,35	-2.700.148,65	93,7
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-31.253.427	12.521	-31.240.906	-30.964.241,05	-276.664,95	99,1
4340 Muiden palvelujen ostot	-77.944.955	475.150	-77.469.805	-74.737.897,77	-2.731.907,23	96,5
4300 Palvelujen ostot	-109.198.382	487.671	-108.710.711	-105.702.138,82	-3.008.572,18	97,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.347.803,00	-58.806,00	97,6
4670 Varastojen lisäys/vähennys				1.093,54	-1.093,54	-100
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.409.109	2.500	-2.406.609	-2.346.709,46	-59.899,54	97,5
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-4.637.726	-115.000	-4.752.726	-4.446.291,42	-306.434,58	93,6
4740 Avustukset yhteisöille	-530.917	-20.000	-550.917	-602.366,46	51.449,46	109,3
4700 Avustukset	-5.168.643	-135.000	-5.303.643	-5.048.657,88	-254.985,12	95,2
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-2.043.459		-2.043.459	-2.053.638,30	10.179,30	100,5
4900 Muut toimintakulut	-113.491		-113.491	-233.048,67	119.557,67	205,3
4800 Muut toimintakulut	-2.156.950		-2.156.950	-2.286.686,97	129.736,97	106
4000 TOIMINTAKULUT	-162.056.375	355.171	-161.701.204	-155.807.335,48	-5.893.868,52	96,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-59.135.434	445.000	-58.690.434	-56.194.864,32	-2.495.569,68	95,7
5000 Verotulot	28.121.000		28.121.000	29.435.712,84	-1.314.712,84	104,7
5500 Valtionosuudet	36.261.429		36.261.429	36.983.996,00	-722.567,00	102
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6001 Korkotuotot	12.000		12.000	15.563,24	-3.563,24	129,7
6100 Muut rahoitustuotot	238.661		238.661	296.589,40	-57.928,40	124,3
6200 Korkokulut	-400.000		-400.000	-269.591,15	-130.408,85	67,4
6300 Muut rahoituskulut	-132.710		-132.710	-212.687,23	79.977,23	160,3
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-282.049		-282.049	-170.125,74	-111.923,26	60,3
6999 VUOSIKATE	4.964.946	445.000	5.409.946	10.054.718,78	-4.644.772,78	185,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.095.910		-3.095.910	-3.035.064,78	-60.845,22	98
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1.869.036	445.000	2.314.036	7.019.654,00	-4.705.618,00	303,4

3.2.3 Investointien toteutuminen

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
091108 Kehitysvamm.asumisyks/Kaupinkartano						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen	-60.000		-60.000		-60.000,00	
9001 OMA RAKENTAMINEN	-60.000		-60.000		-60.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-60.000		-60.000		-60.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-60.000	0	-60.000	0,00	-60.000,00	
091201 Maa- ja vesialueet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto				-75.000,00	75.000,00	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-75.000,00	75.000,00	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-75.000,00	75.000,00	-100
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI						
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				126.936,46	-126.936,46	-100
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				126.936,46	-126.936,46	-100
9049 INVESTOINTITULOT				126.936,46	-126.936,46	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		51.936,46	-51.936,46	-100
091202 Rakennukset						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto		-950.000	-950.000	-875.000,00	-75.000,00	92,1
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-950.000	-950.000	-875.000,00	-75.000,00	92,1
9000 INVESTOINTIMENOT		-950.000	-950.000	-875.000,00	-75.000,00	92,1
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI						
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				1.357.449,15	-1.357.449,15	-100
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				1.357.449,15	-1.357.449,15	-100
9049 INVESTOINTITULOT				1.357.449,15	-1.357.449,15	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-950.000	-950.000	482.449,15	-1.432.449,15	-50,8
091302 Kaupunginhallitus/muut koneet ja kalusto						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000		-50.000	-37.800,00	-12.200,00	75,6
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-37.800,00	-12.200,00	75,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-37.800,00	-12.200,00	75,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	-50.000	-37.800,00	-12.200,00	75,6
091401 Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-150.000		-150.000	-150.000,00		100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-150.000		-150.000	-150.000,00		100
9000 INVESTOINTIMENOT	-150.000		-150.000	-150.000,00		100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-150.000	0	-150.000	-150.000,00		100
091404 Muut osakkeet ja osuudet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto				-818,91	818,91	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-818,91	818,91	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-818,91	818,91	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-818,91	818,91	-100

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
092102 Perusturva / muut koneet ja kalusto						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto		-75.400	-75.400	-75.400,00		100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-75.400	-75.400	-75.400,00		100
9000 INVESTOINTIMENOT		-75.400	-75.400	-75.400,00		100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-75.400	-75.400	-75.400,00		100
093106 Musiikkiopiston soitinhankinnat						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-15.000		-15.000	-14.992,91	-7,09	100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-14.992,91	-7,09	100
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-14.992,91	-7,09	100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-14.992,91	-7,09	100
093108 Alajärven itsepalvelukirjasto						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-27.096,13	27.096,13	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-27.096,13	27.096,13	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-2.366,19	2.366,19	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-12.820,10	12.820,10	-100
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-70,38	70,38	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-15.256,67	15.256,67	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-45.200		-45.200		-45.200,00	
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-45.200		-45.200		-45.200,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-45.200		-45.200	-42.352,80	-2.847,20	93,7
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN						
9060 Inv/Rahoitusosuudet valtiolta	20.000		20.000	20.000,00		100
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	20.000		20.000	20.000,00		100
9049 INVESTOINTITULOT	20.000		20.000	20.000,00		100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-25.200	0	-25.200	-22.352,80	-2.847,20	88,7
097166 Paavolan koulu uudisrak.						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-2.253,13	2.253,13	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-2.253,13	2.253,13	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-2.253,13	2.253,13	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-2.253,13	2.253,13	-100
097175 Nelimarkka-museo uudisrak.						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-717,37	717,37	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-717,37	717,37	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-717,37	717,37	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-717,37	717,37	-100
097188 Uimahalli						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-10.165,76	10.165,76	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-10.165,76	10.165,76	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-10.165,76	10.165,76	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-10.165,76	10.165,76	-100

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
097189 Monitoimihalli						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-1.072,50	1.072,50	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-163,40	163,40	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-1.235,90	1.235,90	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-10.000		-10.000	-4.565,78	-5.434,22	45,7
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-4.741,50	4.741,50	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-10.000		-10.000	-9.307,28	-692,72	93,1
9000 INVESTOINTIMENOT	-10.000		-10.000	-10.543,18	543,18	105,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	-10.000	-10.543,18	543,18	105,4
097194 Uusi päiväkot						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-507,00	507,00	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-55,47	55,47	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-562,47	562,47	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-2.512,50	2.512,50	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-405,11	405,11	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-1.800.000	-386.500	-2.186.500	-822.219,03	-1.364.280,97	37,6
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-122,50	122,50	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-1.800.000	-386.500	-2.186.500	-825.259,14	-1.361.240,86	37,7
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.800.000	-386.500	-2.186.500	-825.821,61	-1.360.678,39	37,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1.800.000	-386.500	-2.186.500	-825.821,61	-1.360.678,39	37,8
097195 Uusi Päiväk/ensik.kalustaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-100.000		-100.000		-100.000,00	
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000		-100.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000		-100.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-100.000	0	-100.000	0,00	-100.000,00	
097202 Kaupungintalo						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-24.307,61	24.307,61	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-30.000		-30.000	-5.613,01	-24.386,99	18,7
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000		-30.000	-29.920,62	-79,38	99,7
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-795,97	795,97	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-685,08	685,08	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-1.481,05	1.481,05	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000	-31.401,67	1.401,67	104,7
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	-31.401,67	1.401,67	104,7
097246 Terveyskeskus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-1.162,52	1.162,52	-100
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-103,75	103,75	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-785,76	785,76	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-2.052,03	2.052,03	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-32,50	32,50	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-9.205,49	9.205,49	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-1.750.000		-1.750.000	-372.364,72	-1.377.635,28	21,3
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-3.992,63	3.992,63	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-1.750.000		-1.750.000	-385.595,34	-1.364.404,66	22

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9049 Inv/Muut menot				-63,47	63,47	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-63,47	63,47	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.750.000		-1.750.000	-387.710,84	-1.362.289,16	22,2
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1.750.000	0	-1.750.000	-387.710,84	-1.362.289,16	22,2
097254 Vanhainkoti Kultakämmen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-14.745,84	14.745,84	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-14.745,84	14.745,84	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-5.391,15	5.391,15	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-5.391,15	5.391,15	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-20.136,99	20.136,99	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-20.136,99	20.136,99	-100
097260 Hoiskon koulun peruskorjaus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-417,22	417,22	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-59,21	59,21	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-476,43	476,43	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-369,27	369,27	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-20.000		-20.000	-16.235,16	-3.764,84	81,2
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-20.000		-20.000	-16.604,43	-3.395,57	83
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-17.080,86	-2.919,14	85,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-17.080,86	-2.919,14	85,4
097270 Koulukeskus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-39,00	39,00	-100
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-1.093,00	1.093,00	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-1.491,20	1.491,20	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-2.623,20	2.623,20	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-4.410,23	4.410,23	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-825.000	-40.000	-865.000	-901.580,97	36.580,97	104,2
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-4.314,65	4.314,65	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-825.000	-40.000	-865.000	-910.305,85	45.305,85	105,2
9000 INVESTOINTIMENOT	-825.000	-40.000	-865.000	-912.929,05	47.929,05	105,5
9080 INVESTOINNIT NETTO	-825.000	-40.000	-865.000	-912.929,05	47.929,05	105,5
097280 Urheiluhalli						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-25.000		-25.000		-25.000,00	
9001 OMA RAKENTAMINEN	-25.000		-25.000		-25.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-25.000		-25.000		-25.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-25.000	0	-25.000	0,00	-25.000,00	
097301 Kaavatiet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-129.444,39	129.444,39	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-529.000	-35.000	-564.000	-163.690,63	-400.309,37	29
9001 OMA RAKENTAMINEN	-529.000	-35.000	-564.000	-293.135,02	-270.864,98	52

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-200.062,41	200.062,41	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-200.062,41	200.062,41	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-529.000	-35.000	-564.000	-493.197,43	-70.802,57	87,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-529.000	-35.000	-564.000	-493.197,43	-70.802,57	87,4
097302 Puistot ja uimarannat						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-1.878,14	1.878,14	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-15.000		-15.000	-8.219,95	-6.780,05	54,8
9001 OMA RAKENTAMINEN	-15.000		-15.000	-10.098,09	-4.901,91	67,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-10.098,09	-4.901,91	67,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-10.098,09	-4.901,91	67,3
097304 Ulkoilu- ja urheilualueet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-23.145,54	23.145,54	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-141.000		-141.000	-16.838,93	-124.161,07	11,9
9001 OMA RAKENTAMINEN	-141.000		-141.000	-39.984,47	-101.015,53	28,4
9000 INVESTOINTIMENOT	-141.000		-141.000	-39.984,47	-101.015,53	28,4
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN						
9060 Inv/Rahoitusosuudet valtiolta				12.948,00	-12.948,00	-100
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				12.948,00	-12.948,00	-100
9049 INVESTOINTITULOT				12.948,00	-12.948,00	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-141.000	0	-141.000	-27.036,47	-113.963,53	19,2
097309 Palovesijärj.rak/Luoma-aho						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-100.887,43	100.887,43	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-6.420,85	6.420,85	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-107.308,28	107.308,28	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-150.000		-150.000	-72.737,98	-77.262,02	48,5
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-150.000		-150.000	-72.737,98	-77.262,02	48,5
9000 INVESTOINTIMENOT	-150.000		-150.000	-180.046,26	30.046,26	120
9080 INVESTOINNIT NETTO	-150.000	0	-150.000	-180.046,26	30.046,26	120
099101 Vesilaitos / verkoston rakentaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-49.502,60	49.502,60	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-20.000		-20.000	-32.651,45	12.651,45	163,3
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000	-82.154,05	62.154,05	410,8
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-9.160,10	9.160,10	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-9.160,10	9.160,10	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-91.314,15	71.314,15	456,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-91.314,15	71.314,15	456,6
099104 Vesilaitos/vesilaitokset						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-26.833,33	26.833,33	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-40.000		-40.000	-8.858,80	-31.141,20	22,1
9001 OMA RAKENTAMINEN	-40.000		-40.000	-35.692,13	-4.307,87	89,2

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-327,00	327,00	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-327,00	327,00	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-36.019,13	-3.980,87	90
9080 INVESTOINNIT NETTO	-40.000	0	-40.000	-36.019,13	-3.980,87	90
099201 Viemärlaitos / verkoston rakentaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-72.584,92	72.584,92	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-240.000		-240.000	-121.906,80	-118.093,20	50,8
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-22,42	22,42	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN	-240.000		-240.000	-194.514,14	-45.485,86	81
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-2.693,50	2.693,50	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-222,35	222,35	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-2.915,85	2.915,85	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-240.000		-240.000	-197.429,99	-42.570,01	82,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-240.000	0	-240.000	-197.429,99	-42.570,01	82,3
099202 Viemärlaitos / verkoston saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-13.803,70	13.803,70	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-125.000		-125.000	-24.627,83	-100.372,17	19,7
9001 OMA RAKENTAMINEN	-125.000		-125.000	-38.431,53	-86.568,47	30,7
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-5.197,68	5.197,68	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-7.185,00	7.185,00	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-36.773,00	36.773,00	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-49.155,68	49.155,68	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-125.000		-125.000	-87.587,21	-37.412,79	70,1
9080 INVESTOINNIT NETTO	-125.000	0	-125.000	-87.587,21	-37.412,79	70,1
099203 Alajärven jätevesipuhdistamon saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-2.865,13	2.865,13	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-145.000		-145.000	-38.375,42	-106.624,58	26,5
9001 OMA RAKENTAMINEN	-145.000		-145.000	-41.240,55	-103.759,45	28,4
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-2.957,93	2.957,93	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-2.267,11	2.267,11	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset				-73.879,96	73.879,96	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-79.105,00	79.105,00	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-145.000		-145.000	-120.345,55	-24.654,45	83
9080 INVESTOINNIT NETTO	-145.000	0	-145.000	-120.345,55	-24.654,45	83
099204 Lehtimäen jätevesipuhdistamon saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-135,98	135,98	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-135,98	135,98	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-50.000		-50.000	-37.318,21	-12.681,79	74,6
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-50.000		-50.000	-37.318,21	-12.681,79	74,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-37.454,19	-12.545,81	74,9
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	-50.000	-37.454,19	-12.545,81	74,9

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
099205 Hoiskon viemäri						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-200.000		-200.000		-200.000,00	
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-200.000		-200.000		-200.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-200.000		-200.000		-200.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-200.000	0	-200.000	0,00	-200.000,00	
099207 Hoisko-Luoma-ahon siirtoviemäri						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-273,00	273,00	-100
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-38,70	38,70	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN				-311,70	311,70	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-87.690,00	87.690,00	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-16.800,94	16.800,94	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-500.000		-500.000	-359.708,38	-140.291,62	71,9
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-64,20	64,20	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-500.000		-500.000	-464.263,52	-35.736,48	92,9
9000 INVESTOINTIMENOT	-500.000		-500.000	-464.575,22	-35.424,78	92,9
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN						
9060 Inv/Rahoitusosuudet valtiolta				100.614,00	-100.614,00	-100
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				100.614,00	-100.614,00	-100
9049 INVESTOINTITULOT				100.614,00	-100.614,00	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-500.000	0	-500.000	-363.961,22	-136.038,78	72,8
099208 Viemärilaitos/kaukovalvonta						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-15.000		-15.000	-12.645,91	-2.354,09	84,3
9001 OMA RAKENTAMINEN	-15.000		-15.000	-12.645,91	-2.354,09	84,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-12.645,91	-2.354,09	84,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-12.645,91	-2.354,09	84,3
00000100 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN						
9000 Inv/Palkat				-3.054,02	3.054,02	-100
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen	-60.000		-60.000	-473.962,89	413.962,89	789,9
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen	-1.325.000	-35.000	-1.360.000	-457.325,14	-902.674,86	33,6
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-22,42	22,42	-100
9001 OMA RAKENTAMINEN	-1.385.000	-35.000	-1.420.000	-934.364,47	-485.635,53	65,8
9025 RAKENNUUTTAMINEN						
9040 Inv/Rakennuttaminen/Palkat				-99.186,58	99.186,58	-100
9042 Inv/Rakennuttaminen/Tarvikkeet				-55.548,02	55.548,02	-100
9043 Inv/Rakennuttaminen/Palvelukset	-5.305.000	-426.500	-5.731.500	-2.929.342,46	-2.802.157,54	51,1
9044 Inv/Rakennuttaminen/Muut menot				-13.305,86	13.305,86	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-5.305.000	-426.500	-5.731.500	-3.097.382,92	-2.634.117,08	54
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT						
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-360.200	-1.025.400	-1.385.600	-1.229.011,82	-156.588,18	88,7
9049 Inv/Muut menot				-63,47	63,47	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-360.200	-1.025.400	-1.385.600	-1.229.075,29	-156.524,71	88,7
9000 INVESTOINTIMENOT	-7.050.200	-1.486.900	-8.537.100	-5.260.822,68	-3.276.277,32	61,6
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI						
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				1.484.385,61	-1.484.385,61	-100
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				1.484.385,61	-1.484.385,61	-100
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN						
9060 Inv/Rahoitusosuudet valtiolta	20.000		20.000	133.562,00	-113.562,00	667,8
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	20.000		20.000	133.562,00	-113.562,00	667,8
9049 INVESTOINTITULOT	20.000		20.000	1.617.947,61	-1.597.947,61	8089,7
9080 INVESTOINNIT NETTO	-7.030.200	-1.486.900	-8.517.100	-3.642.875,07	-4.874.224,93	42,8

3.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budj.+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	4.964.946	445.000	5.409.946	10.054.718,78	-4.644.772,78	185,9
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET				-145.256,09	145.256,09	-100
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4.964.946	445.000	5.409.946	9.909.462,69	-4.499.516,69	183,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-7.050.200	-1.486.900	-8.537.100	-5.260.822,68	-3.276.277,32	61,6
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTEIHIN	20.000		20.000	133.562,00	-113.562,00	667,8
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT						
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT				1.484.385,61	-1.484.385,61	-100
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIOT				145.256,09	-145.256,09	-100
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT				1.629.641,70	-1.629.641,70	-100
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7.030.200	-1.486.900	-8.517.100	-3.497.618,98	-5.019.481,02	41,1
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2.065.254	-1.041.900	-3.107.154	6.411.843,71	-9.518.997,71	-206,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				-83.000,00	83.000,00	-100
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	6.895		6.895	98.688,70	-91.793,70	1431,3
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	6.895		6.895	15.688,70	-8.793,70	227,5
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	5.900.000	486.900	6.386.900		6.386.900,00	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3.920.760		-3.920.760	-3.920.760,00		100
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS				-1.500.000,00	1.500.000,00	-100
LAINAKANNAN MUUTOKSET	1.979.240	486.900	2.466.140	-5.420.760,00	7.886.900,00	-219,8
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS				6.749,14	-6.749,14	-100
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS				40.423,05	-40.423,05	-100
SAAMISTEN MUUTOS				-1.786.710,00	1.786.710,00	-100
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN MUUT				1.047.630,90	-1.047.630,90	-100
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-691.906,91	691.906,91	-100
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1.986.135	486.900	2.473.035	-6.096.978,21	8.570.013,21	-246,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	-79.119	-555.000	-634.119	314.865,50	-948.984,50	-49,7
KASSAVARAT 31.12.				4.284.194,91	-4.284.194,91	-100
KASSAVARAT 1.1.				3.969.329,41	-3.969.329,41	-100
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0		314.865,50	-314.865,50	-100

3.2.5 Tase 2015

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TASE 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
1000 VASTAAVAA			
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT			
1002 Aineettomat hyödykkeet	769.726,10	-328.486,64	441.239,46
1100 Aineelliset hyödykkeet			
1101 Maa- ja vesialueet	4.496.469,79	6.096,60	4.502.566,39
1110 Rakennukset	29.631.715,01	-896.709,63	28.735.005,38
1130 Kiinteät rakenteet ja	6.245.866,61	583.114,76	6.828.981,37
1160 Koneet ja kalusto	365.031,10	-87.358,95	277.672,15
1180 Muut aineelliset hyöd			
1190 Ennakkomaksut ja kesk			
1191 Ennakkomaksut			
1195 Keskeneräiset hankin	221.566,83	1.238.368,30	1.459.935,13
1190 Ennakkomaksut ja kesk	221.566,83	1.238.368,30	1.459.935,13
1100 Aineelliset hyödykkeet	40.960.649,34	843.511,08	41.804.160,42
1200 Sijoitukset			
1201 Osakkeet ja osuudet			
1202 Osakkeet ja osuudet	2.137.686,81	150.000,00	2.287.686,81
1203 Kuntayhtymäosuudet	6.953.581,57		6.953.581,57
1205 Osakkeet ja osuudet	491.504,81	818,91	492.323,72
1209 Liikelaitosten perus			
1210 Muut osakkeet ja osu	58.033,06	-58.033,06	
1212 Osakkeiden ja osuuk	64.247,79		64.247,79
1201 Osakkeet ja osuudet	9.705.054,04	92.785,85	9.797.839,89
1214 Joukkovelkakirjalaina			
1230 Muut lainasaamiset	550.587,49	-85.265,70	465.321,79
1240 Muut saamiset			
1300 Arvostuserät			
1200 Sijoitukset	10.255.641,53	7.520,15	10.263.161,68
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT	51.986.016,97	522.544,59	52.508.561,56
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
1401 Valtion toimeksiannot	58.999,66	-40.068,60	18.931,06
1440 Lahjoitusrahastojen er	159.729,69	-1.708,89	158.020,80
1460 Muut toimeksiantojen v	42.998,71	-7.499,80	35.498,91
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	261.728,06	-49.277,29	212.450,77

ALAJÄRVI KAUPUNKI**TASE 1.1.2016 - 31.12.2016****Ulkoinen**

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT			
1501 Vaihto-omaisuus	123.541,19	-40.423,05	83.118,14
1600 Saamiset			
1601 Pitkäaikaiset saamiset			
1602 Myyntisaamiset		950.000,00	950.000,00
1630 Lainasaamiset	348.187,60	36.677,00	384.864,60
1660 Muut saamiset	272.348,56	33.852,62	306.201,18
1690 Siirtosaamiset			
1691 Siirtyvät korot			
1715 Muut siirtosaamiset			
1690 Siirtosaamiset			
1601 Pitkäaikaiset saamiset	620.536,16	1.020.529,62	1.641.065,78
1720 Lyhytaikaiset saamiset			
1721 Myyntisaamiset	1.724.772,04	271.893,62	1.996.665,66
1750 Lainasaamiset	9.500,00	32.900,00	42.400,00
1780 Muut saamiset	335.554,13	364.463,67	700.017,80
1720 Lyhytaikaiset saamiset	2.069.826,17	669.257,29	2.739.083,46
1815 Siirtosaamiset			
1816 Siirtyvät korot	37.307,78	-1.356,78	35.951,00
1822 Muut siirtosaamiset	458.565,33	167.856,87	626.422,20
1815 Siirtosaamiset	495.873,11	166.500,09	662.373,20
1600 Saamiset	3.186.235,44	1.856.287,00	5.042.522,44
1830 Rahoitusarvopaperit			
1831 Osakkeet ja osuudet			
1850 Sijoitukset rahamarkk			
1870 Joukkovelkakirjalaina			
1890 Muut arvopaperit			
1830 Rahoitusarvopaperit			
1900 Rahat ja pankkisaamiset	3.969.329,41	314.865,50	4.284.194,91
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT	7.279.106,04	2.130.729,45	9.409.835,49
1000 VASTAAVAA	59.526.851,07	2.603.996,75	62.130.847,82

ALAJÄRVI KAUPUNKI

TASE 1.1.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
2000 VASTATTAVAA			
2001 OMA PÄÄOMA			
2002 Peruspääoma	26.151.500,54		26.151.500,54
2005 Liittymismaksurahasto			
2010 Arvonkorotusrahasto	64.247,79		64.247,79
2015 Muut omat rahastot			
2040 Edellisten tilikausien	-1.999.934,66		-1.999.934,66
2050 Tilikauden yli-/alijää		7.019.654,00	7.019.654,00
2001 OMA PÄÄOMA	24.215.813,67	7.019.654,00	31.235.467,67
2100 POISTOERO JA VAPAAEHTOI			
2101 Poistoero			
2110 Vapaaehtoiset varaukse			
2100 POISTOERO JA VAPAAEHTOI			
2120 PAKOLLISET VARAUKSET			
2121 Eläkevaraukset			
2131 Muut pakolliset varauk			
2120 PAKOLLISET VARAUKSET			
2200 ARVOSTUSERÄT			
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2301 Valtion toimeksiannot	44.351,09	-27.158,51	17.192,58
2325 Lahjoitusrahastojen pä	159.729,69	-1.708,89	158.020,80
2330 Muut toimeksiantojen p	213.729,27	-13.660,75	200.068,52
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	417.810,05	-42.528,15	375.281,90

ALAJÄRVI KAUPUNKI**TASE 1.1.2016 - 31.12.2016****Ulkoinen**

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
2400 VIERAS PÄÄOMA			
2401 Pitkäaikainen			
2402 Joukkovelkakirjalaina			
2410 Lainat rahoitus- ja v	18.694.421,00	-3.536.522,00	15.157.899,00
2420 Lainat julkisyhteisöi			
2430 Lainat muilta luotona			
2440 Saadut ennakot			
2450 Ostovelat			
2460 Muut velat	436.827,31	79.931,06	516.758,37
2470 Siirtovelat			
2471 Siirtyvät korot			
2470 Siirtovelat			
2401 Pitkäaikainen	19.131.248,31	-3.456.590,94	15.674.657,37
2500 Lyhytaikainen			
2501 Lyhytaikaiset joukkov	1.500.000,00	-1.500.000,00	
2510 Lainat rahoitus- ja v	3.920.760,00	-384.238,00	3.536.522,00
2520 Lainat julkisyhteisöi			
2530 Lainat muilta luotona			
2540 Saadut ennakot	5.471,19	-3.371,19	2.100,00
2545 Ostovelat	3.345.344,59	1.510.321,79	4.855.666,38
2550 Muut velat	769.862,50	-14.309,39	755.553,11
2570 Siirtovelat			
2571 Siirtyvät korot	56.930,47	-6.991,50	49.938,97
2580 Lomapalkkajaksotus	4.306.586,17	-340.846,58	3.965.739,59
2583 Valtionosuusennakot	320.857,44	312.499,08	633.356,52
2584 Muut siirtovelat	1.536.166,68	-489.602,37	1.046.564,31
2570 Siirtovelat	6.220.540,76	-524.941,37	5.695.599,39
2500 Lyhytaikainen	15.761.979,04	-916.538,16	14.845.440,88
2400 VIERAS PÄÄOMA	34.893.227,35	-4.373.129,10	30.520.098,25
2000 VASTATTAVAA	59.526.851,07	2.603.996,75	62.130.847,82

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Tuloslaskelma 2016 ja 2015 (ulkoiset erät)

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloslaskelma (ulkoiset erät) ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015	muutos eur	%
Toimintatuotot	41 721 045,48	41 660 996,31	60 049	0,14
Myyntituotot	32 833 826,14	33 037 093,95	-203 268	-0,62
Maksutuotot	5 729 857,11	5 526 556,85	203 300	3,68
Tuet ja avustukset	1 086 237,39	1 026 213,42	60 024	5,85
Muut toimintatuotot	2 071 124,84	2 071 132,09	-7	0,00
Toimintakulut	-97 915 909,80	-98 985 326,13	1 069 416,33	-1,08
Henkilöstökulut	-40 423 142,35	-41 442 543,29	1 019 401	-2,46
Palkat ja palkkiot	-31 009 901,64	-31 932 791,76	922 890	-2,89
Henkilösivukulut	-9 413 240,71	-9 509 751,53	96 511	-1,01
Eläkekulut	-7 777 583,71	-8 226 780,43	449 197	-5,46
Muut sivukulut	-2 086 620,43	-1 962 729,97	-123 890	6,31
Henkilöstökorvaukset	450 963,43	679 758,87	-228 795	-33,66
Palvelujen ostot	-48 990 749,77	-49 219 861,33	229 112	-0,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 342 202,36	-2 181 422,18	-160 780	7,37
Avustukset	-5 048 657,88	-5 126 951,81	78 294	-1,53
Muut toimintakulut	-1 111 157,44	-1 014 547,52	-96 610	9,52
Toimintakate	-56 194 864,32	-57 324 329,82	1 129 466	-1,97
Verotulot	29 435 712,84	28 453 645,14	982 068	3,45
Valtionosuudet	36 983 996,00	34 083 532,00	2 900 464	8,51
Käyttökate	10 224 844,52	5 212 847,32	5 011 997	96,15
Rahoitustuotot ja -kulut	-170 125,74	-189 239,40	19 114	-10,10
Korkotuotot	15 563,24	8 964,29	6 599	73,61
Muut rahoitustuotot	174 378,59	128 676,90	45 702	35,52
Korkokulut	-269 591,15	-324 050,65	54 460	-16,81
Muut rahoituskulut	-90 476,42	-2 829,94	-87 646	3097,11
Vuosikate	10 054 718,78	5 023 607,92	5 031 111	100,15
Poistot ja arvonalentumiset	-3 035 064,78	-3 094 774,44	59 710	-1,93
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 035 064,78	-3 094 774,44	59 710	-1,93
Arvonalentumiset	0,00	0,00		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 019 654,00	1 928 833,48	5 090 821	263,93
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	42,61	42,09		
Vuosikate/poistot %	331,29	162,33		
Vuosikate eur/asukas	1015	502		
Asukasmäärä 31.12.	9902	10014		

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.1.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2016 ja 2015

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 054 718,78	5 023 607,92
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-145 256,09	-75 615,10
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-5 260 822,68	-2 071 639,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	133 562,00	276 476,34
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 629 641,70	101 573,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 411 843,71	3 254 403,48
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-83 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	98 688,70	176 069,96
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 920 760,00	-4 239 454,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 749,14	39 832,43
Vaihto-omaisuuden muutokset	40 423,05	9 758,96
Saamisten muutos	-1 786 710,00	592 950,07
Korottomien velkojen muutos	1 047 630,90	-857 143,09
Rahoituksen rahavirta	-6 096 978,21	-2 277 985,67
Rahavarojen muutos	314 865,50	976 417,81
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	4 284 194,91	3 969 329,41
Rahavarat 1.1	3 969 329,41	2 992 911,60
Rahavarojen muutos	314 865,50	976 417,81

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	196,10	279,84
Pääomamenojen tulorahoitus, %	113,40	85,75
Lainanhoitokate	2,46	1,17
Kassan riittävyys, pv	14,54	13,72
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	-786 363,13	-8 224 361,00

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

4.1.2 Tase ja taseen tunnusluvut 2016 ja 2015

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Tase ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015		2016	2015
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 508 561,56	51 986 016,97	OMA PÄÄOMA	31 235 467,67	24 215 813,67
Aineettomat oikeudet	441 239,46	769 726,10	Peruspääoma	26 151 500,54	26 151 500,54
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	Arvonkorotusraho	64 247,79	64 247,79
Tietokoneohjelmistot	67312,66	117521,13	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 999 934,66	-3 928 768,14
Muut pitkävaikutteiset menot	373 926,80	652 204,97	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 019 654,00	1 928 833,48
Aineelliset hyödykkeet	41 804 160,42	40 960 649,34			
Maa- ja vesialueet	4 502 566,39	4 496 469,79	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	375 281,90	417 810,05
Rakennukset	28 735 005,38	29 631 715,01	Valtion toimeksiannot	17 192,58	44 351,09
Kiinteä laitteet ja rakenteet	6 828 981,37	6 245 866,61	Lahjoitusrahastojen pääomat	158 020,80	159 729,69
Koneet ja kalusto	277 672,15	365 031,10	Muut toimeksiantojen pääomat	200 068,52	213 729,27
Enn.maksut ja keskeneräiset ha	1 459 935,13	221 566,83			
			VIERAS PÄÄOMA	30 520 098,25	34 893 227,35
Sijoitukset	10 263 161,68	10 255 641,53	Pitkäaikainen	15 674 657,37	19 131 248,31
Osakkeet ja osuudet	9 797 839,89	9 705 054,04	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	15 157 899,00	18 694 421,00
Muut lainasaamiset	465 321,79	550 587,49	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
			Muut velat	516 758,37	436 827,31
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	212 450,77	261 728,06	Lyhytaikainen	14 845 440,88	15 761 979,04
Valtion toimeksiannot	18 931,06	58 999,66	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	3 536 522,00	5 420 760,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	158 020,80	159 729,69	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	35 498,91	42 998,71	Saadut ennakot	2 100,00	5 471,19
			Ostovelat	4 855 666,38	3 345 344,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 409 835,49	7 279 106,04	Muut velat	755 553,11	769 862,50
Vaihto-omaisuus	83 118,14	123 541,19	Siirtovelat	5 695 599,39	6 220 540,76
Valmiit tuotteet/tavarat	63 008,60	75 653,45			
Muu vaihto-omaisuus	20 109,54	47 887,74	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 130 847,82	59 526 851,07
Saamiset	5 042 522,44	3 186 235,44			
Pitkäaikaiset saamiset	1 641 065,78	620 536,16			
Myyntisaamiset	950 000,00	0,00			
Lainasaamiset	384 864,60	348 187,60			
Muut saamiset	306 201,18	272 348,56			
Lyhytaikaiset saamiset	3 401 456,66	2 565 699,28			
Myyntisaamiset	1 996 665,66	1 724 772,04			
Lainasaamiset	42 400,00	9 500,00			
Muut saamiset	700 017,80	335 554,13	Taseen tunnusluvut		
Siirtosaamiset	662 373,20	495 873,11	Omavaraisuusaste %	50,28	40,68
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	28,22	33,48
Rahat ja pankkisaamiset	4 284 194,91	3 969 329,41	Kertynyt yli-/alijäämä eur	5 019 719,34	-1 999 934,66
			Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	506,94	-199,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 130 847,82	59 526 851,07	Lainakanta 31.12. eur	18 694 421,00	24 115 181,00
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	1 887,94	2 408,15
			Lainasaamiset 31.12. eur	465 321,79	550 587,49
			Asukasmäärä 31.12	9902	10014

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

4.2 Konsernilaskelmat

4.2.1 Konsernituloslaskelma 31.12.2016

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015	muutos eur	%
Toimintatuotot	66 345 358,87	66 626 772,48	-281 414	-0,42
Toimintakulut	-123 038 873,76	-124 182 222,86	1 143 349	-0,92
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	77 083,82	90 892,54	-13 809	-15,19
Toimintakate	-56 616 431,07	-57 464 557,84	848 127	-1,48
Verotulot	29 435 712,84	28 453 645,14	982 068	3,45
Valtionosuudet	39 395 078,93	36 816 482,30	2 578 597	7,00
Käyttökate	12 214 360,70	7 805 569,60	4 408 791	56,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-420 342,62	-384 704,93	-35 638	9,26
Korkotuotot	20 940,93	27 441,10	-6 500	-23,69
Muut rahoitustuotot	185 187,90	157 481,10	27 707	17,59
Korkokulut	-497 948,07	-526 935,70	28 988	-5,50
Muut rahoituskulut	-128 523,38	-42 691,43	-85 832	201,05
Vuosikate	11 794 018,08	7 420 864,67	4 373 153	58,93
Poistot ja arvonalentumiset	-4 797 551,98	-4 849 341,45	51 789	-1,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 797 551,98	-4 849 341,45	51 789	-1,07
Satunnaiset erät	0,00	-38 914,43	38 914	
Tilikauden tulos	6 996 466,10	2 532 608,79	4 463 857	176,26
Tilinpäätössiirrot	11 161,21	-13 000,61	24 162	-185,85
Tilikauden verot	-67 546,36	-70 151,54		
Laskennalliset verot	5 199,86	-11 025,08		
Vähemmistöosuudet	-65 047,72	-129 745,73	64 698	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 880 233,09	2 308 685,83	4 571 547	198,02
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	53,92	53,65		
Vuosikate/poistot %	245,83	153,03		
Vuosikate eur/asukas	1191	741		
Asukasmäärä 31.12.	9902	10014		

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.2.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 794 018,08	7 420 864,67
Satunnaiset erät	0,00	-38 914,43
Tilikauden verot	-67 546,36	-70 151,54
Tulorahoituksen korjauserät	133 203,64	-31 426,01
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-11 502 199,40	-4 075 927,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	133 562,00	285 684,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 038 673,66	70 591,09
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 529 711,62	3 560 720,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-83 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	105 361,66	182 654,60
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 180 607,45	5 113 705,54
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 558 751,63	-5 719 052,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000,00	316 749,43
Oman pääoman muutokset	4 459,75	-17 675,67
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 324,16	46 085,90
Vaihto-omaisuuden muutokset	78 125,54	132 872,20
Saamisten muutos	-2 631 870,95	1 223 413,83
Korottomien velkojen muutos	1 384 668,88	-955 510,09
Rahoituksen rahavirta	-4 021 723,46	323 243,44
Rahavarojen muutos	-1 492 011,84	3 883 964,41
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	9 169 718,64	10 661 863,39
Rahavarat 1.1	10 661 730,48	6 777 899,01
Rahavarojen muutos	-1 492 011,84	3 883 964,38

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	103,74	195,79
Pääomamenojen tulorahoitus, %	69,77	79,57
Lainanhoitokate	2,03	1,27
Kassan riittävyys, pv	23,77	28,92
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	-5 567 267,96	-8 893 238,72

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

4.2.3 Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Konsernitase ja tunnusluvut 2016 ja 2015

	2016	2015		2016	2015
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	73 177 902,77	69 029 020,18	OMA PÄÄOMA	32 059 212,16	25 615 564,90
Aineettomat oikeudet	828 712,93	1 163 560,35	Peruspääoma	26 151 500,54	26 151 500,54
Aineettomat oikeudet	422 222,03	477 028,96	Arvonkorotusrahas	91 138,81	179 649,09
Muut pitkävaikutteiset menot	406 490,90	686 531,39	Muut omat rahastot	42 337,56	67 575,77
Aineelliset hyödykkeet	69 386 545,18	65 062 365,71	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 105 997,84	-3 091 846,47
Maa- ja vesialueet	5 491 656,19	5 434 743,36	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 880 233,09	2 308 685,97
Rakennukset	48 944 746,50	50 053 124,89	VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 099 015,53	1 816 227,06
Kiinteät laitteet ja rakenteet	7 137 056,61	6 552 619,96	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	4 877 694,56	1 999 607,69	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	385 876,28	225 861,01	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Enn.maksut ja keskeneräiset h	2 549 515,04	796 408,80	PAKOLLISET VARAUKSET	742 794,96	619 551,56
Sijoitukset	2 962 644,66	2 803 094,12	Muut pakolliset varaukset	742 794,96	619 551,56
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöistä	0,00	43 989,75	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	457 384,48	514 040,56
Osakkeet ja osuudet osak. ja osuut.	382 230,20	369 665,25	Valtion toimeksiannot	49 474,80	92 427,35
Muut osakkeet ja osuudet	2 548 930,34	2 222 901,98	Lahjoitusrahastojen pääomat	173 157,85	173 896,62
Muut lainasaamiset	27 821,60	162 782,81	Muut toimeksiantojen pääomat	234 751,83	247 716,59
Muut saamiset	3 662,52	3 754,33			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	290 739,26	346 061,17	VIERAS PÄÄOMA	56 604 096,20	57 992 069,22
Valtion toimeksiannot	48 930,93	96 792,70	Pitkäaikainen	33 827 870,79	34 898 319,87
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	206 309,42	206 269,76	Pääomalainat	0	0
Muut toimeksiantojen varat	35 498,91	42 998,71	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksista	31 858 957,48	33 041 779,49
			Lainat julkisyhteisöiltä	225 842,95	225 842,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 493 861,30	17 182 371,95	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	717 076,08	795 320,65	Saadut ennakot	33 153,78	32 206,13
Aineet ja tarvikkeet	717 076,08	795 320,65	Muut velat	1 709 916,58	1 598 491,30
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	Lyhytaikainen	22 776 225,41	23 093 749,35
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksista	6 486 775,01	8 220 036,66
Saamiset	8 607 066,58	5 725 187,91	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	1 821 884,16	473 830,07	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	950 000,00	0,00	Saadut ennakot	48 010,64	46 527,08
Lainasaamiset	271 864,60	278 187,60	Ostovelat	7 029 243,24	4 874 330,22
Muut saamiset	600 019,56	195 642,47	Muut velat	1 087 641,13	1 062 973,57
Lyhytaikaiset saamiset	6 785 182,42	5 251 357,84	Siirtovelat	8 124 555,39	8 889 881,82
Myyntisaamiset	4 341 087,08	3 884 874,40	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	91 962 503,33	86 557 453,30
Lainasaamiset	65 871,45	9 500,00			
Muut saamiset	1 337 331,23	696 636,28	Konsernitaseen tunnusluvut		
Siirtosaamiset	1 040 892,66	660 347,16	Omavaraisuusaste %	34,89	29,62
Rahoitusarvopaperit	594 136,25	127 686,20	Suhteellinen velkaantuneisuus %	41,81	43,91
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteilla	90 986,90	89 973,50	Kertynyt yli-/alijäämä eur	5 774 235,25	-783 160,50
Muut arvopaperit	503 149,35	37 712,70	Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	583,14	-78,21
Rahat ja pankkisaamiset	8 575 582,39	10 534 177,19	Lainakanta 31.12. eur	38 571 575,44	41 487 659,10
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	3 895,33	4 142,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ	91 962 503,33	86 557 453,30	Lainasaamiset 31.12. eur	27 821,60	162 782,81
Konsernitaseen tunnusluvut:			Asukasmäärä 31.12	9902	10014

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selvityä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankinta-menon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2016	2015
Yleishallinto	1 518 001,18	1 517 525,50
Sosiaali- ja terveyspalvelut	26 939 807,81	26 372 620,92
Opetus- ja kulttuuripalvelut	9 465 363,24	9 733 858,48
Yhdyskuntapalvelut	1 209 883,54	1 172 598,12
Muut palvelut	2 587 989,71	2 864 393,29
Toimintatuotot yhteensä	41 721 045,48	41 660 996,31

5.2.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely

	2016	2015
Kunnan tulovero	25 083 779,30	24 149 965,62
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 038 628,11	2 047 640,35
Kiinteistövero	2 313 305,43	2 256 039,17
Verotulot yhteensä	29 435 712,84	28 453 645,14

5.2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	36 313 569,00	33 865 764,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	10 286 472,00	9 567 932,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	670 427,00	217 768,00
Harkinnavarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	36 983 996,00	34 083 532,00

5.2.4 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2016.

5.2.5 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostot

	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	30 964 241,05	31 502 144,95
Muiden palvelujen ostot	18 026 508,72	17 717 716,38
Palvelujen ostot yhteensä	48 990 749,77	49 219 861,33

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
POISTOSUUNNITELMA

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen perusarannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma

Kaupunginhallitus voi tarvittaessa tapauskohtaisesti määrittää joillekin hyödykkeille hyödykeryhmästä poikkeavat poistosuunnitelmat poistoaikoineen, kuitenkin Kuntajaoston suosituksessa määriteltujen poistoaikojen rajoissa. Poikkeamat kaupunginvaltuuston hyväksymistä poistoajoista on perusteltava.

Poistonalaisen hankintamenuun raja on 10 000 euroa (alv 0 %).

5.2.7 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisia varauksia ei ollut vuoden 2016 taseessa.

5.2.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2016	2015
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	55 026,55	27 511,03
Rakennusten myyntivoitot	111 738,89	48 104,07
Muut myyntivoitot	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	166 765,44	75 615,10
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	3 297,92	0,00
Rakennusten myyntitappiot	18 211,43	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	21 509,35	0,00

5.2.9 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2016	2015
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	46 500,00	18 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	41 518,89	55 129,48
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	35 951,00	35 951,00
Yhteensä	123 969,89	109 080,48

5.3.1.2 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset

	2016	2015
Arvopaperit		
Arvo 1.1	64247,79	64247,79
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	64247,79	64247,79
Arvonkorotukset yhteensä	64247,79	64247,79

5.3.1.3 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Etelä-Pohjanmaan liitto ky	8 075,27			8 075,27	8 075,27	0,00
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	4 052 167,22			4 052 167,22	3 595 099,76	457 067,46
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	92 117,71			92 117,71	270 858,10	-178 740,39
Järviseedun sähkövoiman ky	236 299,81			236 299,81	236 299,81	0,00
Järviseedun koulutuskuntayhtymä	2 047 805,27			2 047 805,27	1 887 884,59	159 920,68
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	517 116,29			517 116,29	202 426,05	314 690,24
	6 953 581,57	0,00	0,00	6 953 581,57		

5.3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytärtyhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 eur)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytärtyhteisöt						
Alajärven Liikennekiinteistöt Oy	Alajärvi	55,00	55,00	250	1	1
Alajärven Lämpö Oy	Alajärvi	60,00	60,00	518	4641	59
Kiinteistö Oy Kitronpuisto	Alajärvi	100,00	100,00	554	3629	-319
Luoma-ahon Yritystilat Oy	Alajärvi	60,00	60,00	836	932	81
Luoma-ahon Teollisuuspuisto Oy	Alajärvi		41,10	1287	10	1
Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	Alajärvi	54,43	54,43	139	48	21
Kiinteistö Oy Rantatiekartano	Alajärvi	100,00	100,00	87	651	-1
Kiinteistö Oy Murtomäki	Alajärvi	100,00	100,00	-66	488	-162
			Yhteensä	3605	10400	-319
Kuntayhtymät						
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoen	4,54	4,54	360	507	4
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoen	4,76	4,76	68	28	14
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ky	Seinäjoen	6,39	6,39	3857	10599	271
Järviseedun Sähkövoiman ky	Alajärvi	33,33	33,33	232	1366	2
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoen	0,88	0,88	585	97	2
Järviseedun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	33,16	33,16	3187	310	-191
			Yhteensä	8289	12907	102
Osakkuusyhteisöt						
Järvikartano Oy	Alajärvi	29,67	29,67	370	449	10
Millespakka Oy	Alajärvi	37,32	37,32	523	197	53
			Yhteensä	893	646	63

Luoma-ahon Teollisuuspuisto Oy kuuluu Luoma-ahon Yritystilat Oy:n konserniin, konsernitilinpäätöstä ei ole tehty.

5.3.1.5 Saamisten erittely

Saamisten erittely

	2016		2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		39688,63		2092,75
Lainasaamiset	113000,00	50000,00	70000,00	50000,00
Muut saamiset		0,00		0,00
Siirtosaamiset		0,00		0,00
Yhteensä	113000,00	89688,63	70000,00	52092,75
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		6014,61		10923,12
Siirtosaamiset		35951,00		113746,00
Yhteensä		41965,61		124669,12
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		50197,14		57179,85
Lainasaamiset		0,00		0,00
Yhteensä		50197,14		57179,85
Saamiset yhteensä	113000,00	181851,38	70000,00	233941,72

5.3.1.6 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	35 951,00	37 307,78
Kelan korvaus työterveyshuollosta	210 000,00	200 000,00
EU-tuet ja avustukset		
Muut tulojäämät	416 422,20	258 565,33
Tulojäämät yhteensä	662 373,20	495 873,11
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	662 373,20	495 873,11

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	26 151 500,54	26 151 500,54
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	26 151 500,54	26 151 500,54
Arvonkorotusrahasto 1.1	64 247,79	64 247,79
Lisäykset		
Vähennykset		
Arvonkorotusrahasto 31.12	64 247,79	64 247,79
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1	-1 999 934,66	-3 928 768,14
Siirto vahinkorahastoon		
Edellisen tilikauden virheen oikaisu		
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12	-1 999 934,66	-3 928 768,14
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 019 654,00	1 928 833,48
Oma pääoma yhteensä	31 235 467,67	24 215 813,67

5.3.2.2 Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat/erääntyy myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 131 587,00	6 513 165,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 131 587,00	6 513 165,00

5.3.2.3 Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma erittely

	2016		2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		27 069,00		30 351,12
Yhteensä	-	27 069,00	-	30 351,12
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Lainat julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Ostovelat		2 054 246,68		1 677 136,97
Yhteensä	-	2 054 246,68	-	1 677 136,97
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		-		436,48
Yhteensä		-		436,48
Velat yhteensä	-	2 081 315,68	-	1 707 924,57

*5.3.2.4 Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät***Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	49 938,97	56 930,47
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksot	4 839 600,23	5 213 305,67
Valtionosuusennakot	633 356,52	320 857,44
Muut menojäämät	172 703,67	629 447,18
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 695 599,39	6 220 540,76
Siirtovelat yhteensä	5 695 599,39	6 220 540,76

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	10 495 354,45	11 504 482,45
Jäljellä oleva pääoma	6 577 338,76	6 871 837,04
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	4 089 082,61	5 289 552,61
Jäljellä oleva pääoma	1 381 910,04	1 727 689,57

5.4.2 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	48 248 707,00	48 504 474,26
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	36 014,46	34 564,57

5.4.3 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2016	2015
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	38 989,32	39 208,16
Myöhemmin erääntyvät	30 718,18	64 845,09
Leasingvastuut yhteensä	69 707,50	104 053,25
Vuokravastuut	204 000,00	
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 207 591,96	2 582 078,95
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 341 050,00	3 341 050,00

5.5 Henkilöstöä, maksuja ja palkkioita koskevat liitetiedot

5.5.1 Henkilöstölukumäärä

Henkilöstön määrä 31.12.2016

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yht.	Sivutoimisia	Kaikki yht.
Alajärvi	765	168	0	933	82	1015
Soini	174	52	3	229	1	230
Vimpeli	10	0	0	10	0	10
Yht.	949	220	3	1172	83	1255

5.5.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	31 009 901,64	31 932 791,76
Henkilösivukulut	9 413 240,71	9 509 751,53
Eläkekulut	7 777 583,71	8 226 780,43
Muut sivukulut	2 086 620,43	1 962 729,97
Henkilöstökorvaukset	-450 963,43	-679 758,87
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	40 423 142,35	41 442 543,29
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	40 423 142,35	41 442 543,29

5.5.3 Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2016	2015
Suomen Keskustapuolue/Alajärven os.	1883,60	2003,45
Suomen Kansallinen Kokoomus/Soinin yhd.	15,00	22,50
Suomen Kansallinen Kokoomus r.y	1450,79	1487,08
Suomen Sosiaalidemokraattinen Liitto r.y	131,18	130,30
Suomen Kristillisdemokraatit r.y	318,50	334,75
Perussuomalaiset r.y	1872,48	1910,96
Vasemmistoliiton Vimpelin yhd. Ry	10,00	20,00
Suomen Keskusta/Vimpelin kunnallisjärj.	291,10	373,56
Suomen Kristillisdemokraatit r.y/Soinin paikallisos	70,30	70,00
Suomen Keskusta/Soinin paikallisyhd.	243,52	248,79
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6286,47	6601,39

5.5.4 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2016	2015
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9102,50	8931,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	1767,00	1896,00
Palkkiot yhteensä	10869,50	10827,00

6 KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

6.2 Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni	
	2016	2015
Toimintatuotot		
Yleishallinto	1 518 001,18	1 517 525,50
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	45 794 294,62	45 321 707,36
Opetus- ja kulttuuripalvelut	10 012 595,93	10 352 734,54
Yhdyskuntapalvelut	2 670 841,41	2 446 449,75
Muut palvelut	6 349 625,73	6 988 355,33
Toimintatuotot yhteensä	66 345 358,87	66 626 772,48

6.2.2 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni	
	2016	2015
Satunnaiset kulut		
Kiinteistö Oy Kitronpuisto	0,00	92 434,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	92 434,00
Satunnaiset tuotot		
Kiinteistö Oy Rantatien Kartano	0,00	181,47
Kiinteistö Oy Kitronpuisto	0,00	53 338,10
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	53 519,57

6.2.3 Pakollisten varausten muutokset

Pakolliset varaukset

	Konserni	
	2016	2015
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1 (ky)	619 551,56	611 038,70
Lisäykset tilikaudella	165 319,97	107 596,81
Vähennykset tilikaudella	-103 051,95	-99 083,95
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12 (ky)	681 819,58	619 551,56
 Vuokravastuu Ähtärin tyhjiä tiloista 1.1 (ky)		
Lisäykset tilikaudella	60 975,38	
Vähennykset tilikaudella		
Vuokravastuu Ähtärin tyhjiä tiloista 31.12 (ky)	60 975,38	
 Pakolliset varaukset yhteensä 31.12	742 794,96	619 551,56

6.3 Konsernitasetta koskevat liitetiedot

6.3.1 Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot

6.3.1.1 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	35 951,00	45 315,98
Kelan korvaus työterveyshuollosta	214 945,50	205 146,61
EU-tuet ja avustukset		
Muut tulojäämät	789 996,16	409 884,57
Tulojäämät yhteensä	1 040 892,66	660 347,16
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 040 892,66	660 347,16

6.3.2 Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

6.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	Konserni	
	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	26 151 500,54	26 151 500,54
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	26 151 500,54	26 151 500,54
Arvonkorotusrahasto 1.1	179 649,09	179 649,09
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-18 112,16	0,00
Muut muutokset	-70 398,12	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	91 138,81	179 649,09
Muut omat rahastot 1.1	67 575,77	58 138,80
Lisäykset tilikaudella	19 673,65	13 003,51
Vähennykset tilikaudella	-61 924,00	-994,45
Muut muutokset	17 012,14	-2 572,09
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	42 337,56	67 575,77
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	-3 091 846,47	-3 159 056,30
Siirto edelliseltä tilikaudelta	2 308 865,97	128 921,30
Muut muutokset	-323 017,34	-61 711,47
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	-1 105 997,84	-3 091 846,47
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 880 233,09	2 308 685,97
Oma pääoma yhteensä	32 059 212,16	25 615 564,90

Vähemmistöosuuden muutos 2015/2016 282 788,47
 (väällinen vähemmistöosuus jäänyt
 eliminoimatta vuonna 2015
 Luoma-ahon Yritystilat Oy/Kiinteistö Oy
 Luoma-ahon Teollisuuspuisto)

6.3.2.2 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	100 440,01	106 763,02
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 570 047,22	7 150 702,20
Potilasvakuutuslaina	102 875,74	99 083,90
Valtionosuusennakot	635 113,40	321 662,20
Muut menojäämät	716 079,02	1 211 670,50
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 124 555,39	8 889 881,82
Siirtovelat yhteensä	8 124 555,39	8 889 881,82

6.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

6.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni	
	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	2 312 503,80	2 449 088,24
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	5 289 552,61	5 289 552,61
Jäljellä oleva pääoma	1 400 765,20	1 750 133,21

6.4.2 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	
	2016	2015
Leasingvastuut		
Seuraavan vuonna erääntyvät	69 465,75	112 645,74
Myöhemmin erääntyvät	98 646,00	110 907,19
Leasingvastuut yhteensä	168 111,75	223 552,93
Vuokravastuut	7 536 717,17	7 679 491,32
Professuurit	66 583,80	97 128,00
Sopimusvastuut	171 699,85	91 640,86
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 756 360,77	3 897 668,27
Perustamishankkeiden valtionosuus palautusvastuu	3 341 050,00	3 341 050,00

7 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

TAULUKKO 65 VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TASEYKSIKKÖ

VESIHUOLTOLAITOS TASE

	1.1.2016	31.12.2016	Muutos
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 443 036,35	5 202 296,92	759 260,57
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	4 443 036,35	5 202 296,92	759 260,57
Maa- ja vesialueet	14 371,66	14 371,66	0,00
Rakennukset	1 836 811,11	1 775 407,56	-61 403,55
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 510 833,90	3 281 578,36	770 744,46
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	81 019,68	130 939,34	49 919,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT	651 764,52	468 333,33	-183 431,19
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	651 764,52	468 333,33	-183 431,19
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	651 764,52	468 333,33	-183 431,19
Myyntisaamiset	420 042,03	468 333,33	48 291,30
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	231 722,49	0,00	-231 722,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 094 800,87	5 670 630,25	575 829,38

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
TASEYKSIKKÖ
VESIHUOLTOLAITOS TASE

	1.1.2016	31.12.2016	Muutos
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	4 628 681,94	4 702 559,13	73 877,19
Peruspääoma	6 110 540,63	6 110 540,63	0,00
Arvonkorotusrahoitus	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 536 735,24	-1 481 858,69	54 876,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54 876,55	73 877,19	19 000,64
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	466 118,93	968 071,12	501 952,19
Pitkäaikainen	436 827,31	516 758,37	79 931,06
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	436 827,31	516 758,37	79 931,06
Lyhytaikainen	29 291,62	451 312,75	422 021,13
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	29 291,62	77 754,50	48 462,88
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	373 558,25	373 558,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 094 800,87	5 670 630,25	575 829,38
Korvaus peruspääomasta 2%	122 210,81		

VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA

	2016		2015	
Liikevaihto		1 218 322,87		1 190 691,64
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-208 862,19		-213 206,53	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-424 006,78	-632 868,97	-400 257,73	-613 464,26
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut				
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19 970,03		-24 690,22	
Muut henkilösivukulut		-19 970,03		-24 690,22
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-367 543,04		-371 978,37	
Arvonalentumiset		-367 543,04		-371 978,37
Liiketoiminnan muut kulut		-1 852,83		-3 472,16
Liikeliikenne (-alijäämä)		196 088,00		177 086,63
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-122 210,81		-122 210,08	
Muut rahoituskulut		-122 210,81		-122 210,08
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		73 877,19		54 876,55
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut		0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		73 877,19		54 876,55
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		73 877,19		54 876,55

**VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TASEYKSIKKÖ
RAHOITUSLASKELMA**

	2016		2015
Toiminnan rahavirta			
Liikelyljäämä (-alijäämä)	196 088,00	177 086,63	
Poistot ja arvonalentumiset	367 543,04	371 978,37	
Rahoitustuotot ja -kulut	-122 210,81	-122 210,08	
Satunnaiset erät			
Tuloverot			
Tulorahoituksen korjauserät	441 420,23	426 854,92	
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 227 417,61	-268 757,41	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	100 614,00	27 386,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-1 126 803,61	-241 371,41	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-685 383,38	185 483,51	
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys kunnalle			
Antolainasaamisten lisäys muilta			
Antolainasaamisten vähennys kunnalta			
Antolainasaamisten vähennys muilta	0,00	0,00	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0,00	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00	
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	
Saamisten muutos kunnalta	231 722,49	-231 722,49	
Saamisten muutos muilta	-48 291,30	10 626,72	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	373 558,25		
Korottomien velkojen muutos muilta	128 393,94	685 383,38	35 612,26
Rahoituksen rahavirta	685 383,38	-185 483,51	
Rahavarojen muutos	0,00	0,00	
Rahavarojen muutos	0,00	0,00	
Rahavarat 31.12	0,00	0,00	
Rahavarat 1.1	0,00	0,00	

VESIHUOLTOLAITOS (VESI+VIEMÄRI) TASEYKSIKKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2016 - 31.12.2016

TULOSLASKELMA	Budjetti+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	1 204 000,00	1 218 322,87	14 322,87	101,2
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-262 700,00	-208 862,19	53 837,81	79,5
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-454 826,00	-424 006,78	30 819,22	93,2
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut				
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-40 500,00	-19 970,03	20 529,97	49,3
Muut henkilösivukulut				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-359 906,00	-367 543,04	-7 637,04	102,1
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-4 970,00	-1 852,83	3 117,17	37,3
Liikelylijäämä (-alijäämä)	81 098,00	196 088,00	114 990,00	241,8
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-122 210,00	-122 210,81	-0,81	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-41 112,00	73 877,19	114 989,19	-179,7
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-41 112,00	73 877,19	114 989,19	-179,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41 112,00	73 877,19	114 989,19	-179,7

VIEMÄRILAITOS TASEYKSIKKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2016 - 31.12.2016

TULOSLASKELMA	Budjetti+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	802 000,00	797 319,35	-4 680,65	99,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-203 100,00	-159 068,85	44 031,15	78,3
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-307 216,00	-311 697,66	-4 481,66	101,5
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut				
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-23 500,00	-3 744,89	19 755,11	15,9
Muut henkilösivukulut				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-293 243,00	-290 811,87	2 431,13	99,2
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-3 100,00	-1 285,04	1 814,96	41,5
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-28 159,00	30 711,04	58 870,04	-109,1
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-100 767,00	-100 767,95	-0,95	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-128 926,00	-70 056,91	58 869,09	54,3
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-128 926,00	-70 056,91	58 869,09	54,3
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-128 926,00	-70 056,91	58 869,09	54,3

VESILAITOS TASEYKSIKKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2016 - 31.12.2016

TUOSLASKELMA	Budjetti+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	402 000,00	421 003,52	19 003,52	104,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-59 600,00	-49 793,34	9 806,66	83,5
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-147 610,00	-112 309,12	35 300,88	76,1
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut				
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-17 000,00	-16 225,14	774,86	95,4
Muut henkilösivukulut				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 663,00	-76 731,17	-10 068,17	115,1
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-1 870,00	-567,79	1 302,21	30,4
Liikelyläämä (-alijäämä)	109 257,00	165 376,96	56 119,96	151,4
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-21 443,00	-21 442,86	0,14	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	87 814,00	143 934,10	56 120,10	163,9
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	87 814,00	143 934,10	56 120,10	163,9
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	87 814,00	143 934,10	56 120,10	163,9

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v. 2016

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v.2016

Kirjanpitokirjat	Säilytysaika	Säilytystapa
tasekirja	pysyvästi	sidottu
päiväkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila
pääkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila
talousarvion toteutumisvertailu	10-vuotta	sähköisesti levytila
tase-erittelyt	10-vuotta	atk-tulosteina
konsernilaskenta	10 vuotta	atk-tulosteina
käyttöomaisuuslaskennan tulosteet	10 vuotta	atk-tulosteina
palkanlaskennan tositteet	10-50 vuotta	atk-tulosteina

Tositelajit

Avaussaldomuutokset	✓	001 Koulutsto/toistuvaislaskutukset	624
Muistiotositteet	✓	002 Yleislaskutus/vesihuolto	625
Vyörytykset	✓	008 Efficca/käsilaskut	627
Käyttöomaisuusviennit	✓	010 Muu laskutus/vesilaskutus	644
Matkalaskut (populus)	✓	065 Muu laskutus/päivähoito	654
Ostoreskontra, suoritukset		101 Muu laskutus/asuntolainat	659
Myyntireskontra,viitesuoritukset		151 Yleislaskutus/perusturvan yhteistoimint	670
Myyntireskontra,suoritukset		153 Yleislaskutusperusturvan muu laskutus	671
Myyntireskontra/Intrumin viitesuoritus		154 Muu laskutus/lomatoimisto	675
Myyntireskontra/Intrumin suoritukset		156 Työterveyshuolto/yleislaskutus	676
Tilitekirjaukset		201 Avohoito/Efficca	711
Palkkasiirrot		301 Vuodeosasto/Efficca	712
Toimeentulotuki		400 Hammashoito/Efficca	713
Sähköiset ostolaskut		500 Työterveyshuolto/Efficca	714
Sosiaalitoimen laskutus/rs		601 Kuntoutus/Efficca	715
Vuokralaskutus/Lehtimäki		602 Muut terveyskeskusmaksut/Efficca	716
Yleislaskutus/työpajat		604 Kotihoito/Efficca	717
Yleislaskutus/musiikkiopisto		610 Asumispalvelut/Efficca	718
Yleislaskutus/kansalaisopisto		614 Hellewi/kansalaisopisto	801
Hellewi/kansalaisopisto		615 Yleislaskutus/taloustoimisto	804
Yleislaskutus/taloustoimisto		616 Koulutsto/toistuvaislaskutukset	810
Yleislaskutus/koulutoimisto		617 Muu laskutus/vesilaskutus	812
Yleislaskutus/sosiaalitoimisto		618 Muu laskutus/päivähoito	824
Yleislaskutus/tekninen toimisto		619 Työterveyshuolto/yleislaskutus	830
Yleislaskutus/Alarinne		620 Avohoito/Efficca	841
Yleislaskutus/Lehtimäen toimipiste		621 Hammashoito/Efficca	870

9 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Alajärvi __.__.2017

Alajärven kaupunginhallitus

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Suorittamastamme tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet tilitarkastuskertomuksen.

Alajärvi __.__.2017

BDO Audiator Oy

JHTT-yhteisö

Tuula Ylikangas

JHT, HT